

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA WISŁY

Załącznik E.1. Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa przed przyjęciem drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

1 Wprowadzenie

Plan gospodarowania wodami, jako dokument w dziedzinie gospodarki wodnej wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym mogących powodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000, podlega obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ). Sporządzono projekty drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach 9 dorzeczy: Odry, Wisły, Banówki, Świeżej, Pregoty, Niemna, Dniestru, Dunaju oraz Łaby wraz z prognozami oddziaływania na środowisko. Jednym z etapów postępowania SOOŚ jest zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu przed przyjęciem dokumentu strategicznego.

Postępowanie w sprawie SOOŚ dotyczące projektu IIaPGW obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Niniejsze uzasadnienie opracowano zgodnie z wymaganiami art. 42 pkt 2 ustawy ooś. Zawiera ono informacje o udziale społeczeństwa w SOOŚ przed przyjęciem drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej IIaPGW), informacje o postępowaniu z udziałem społeczeństwa, zestawienie zgłoszonych przez społeczeństwo uwag i wniosków wraz z rozstrzygnięciem PGW WP przed przyjęciem IIaPGW.

2 Zapewnienie udziału społeczeństwa i przebieg konsultacji w ramach SOOŚ

Konsultacje społeczne projektu drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły to istotny etap realizowanego przez PGW WP opracowywania tego dokumentu strategicznego oraz umożliwianie zainteresowanym podmiotom i użytkownikom wód zgłoszenia uwag i wniosków, a przez to wpływu na kierunki gospodarowania wodami.

Konsultacje społeczne projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły wraz z prognozą zostały ogłoszone poprzez:

- obwieszczenie w prasie krajowej,

- obwieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej PGW WP,
- ogłoszenie w siedzibie PGW WP,
- ogłoszenie na dedykowanej stronie internetowej dotyczącej projektu IIaPGW i prowadzonych konsultacji <https://www.apgw.gov.pl/pl/soos>.

Projekt IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był dostępny:

- do wglądu w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie, ul. Żelazna 59A, 00-848 Warszawa V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00,
- na stronie internetowej <https://www.apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projekty-planow>.

Do przeprowadzenia konsultacji społecznych służyła między innymi dedykowana strona internetowa <https://www.apgw.gov.pl/pl/soos>, na której zamieszczono między innymi:

- informacje dotyczące konsultowanych dokumentów, prowadzonych konsultacji społecznych, terminów i inne,
- dokumenty podlegające konsultacjom: projekt II aPGW na obszarze dorzecza Wisły wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- formularz do zgłaszania uwag i wniosków.

Formy zgłaszania uwag i wniosków były następujące:

- składanie z wykorzystaniem formularza na stronie internetowej konsultacji,
- przesyłanie na adres poczty elektronicznej: SOOS@CDMSMITH.com, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym,
- pisemnie, przesyłanie na adres: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa,
- pisemnie, w miejscu wyłożenia w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00,
- składanie ustnie do protokołu, w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00.

Konsultacje trwały od dnia 30 września do 20 października 2021 r. i spełniły wymagania ustawowe.

Zgodnie z ustawą ooś uwagi i wnioski złożone po upływie podanego terminu 20 października 2021 r. nie podlegają rozpatrywaniu.

Zgłoszone uwagi i wnioski zostały zgodnie z art. 42 ustawy ooś, rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP.

Zebrane uwagi i wnioski wraz z rozstrzygnięciem zestawiono w tabeli 1 w następnym rozdziale niniejszego opracowania.

Podsumowanie procesu konsultacji projektu IIaPGW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nastąpiło na ogólnopolskiej konferencji w dniach 17 i 18 listopada 2021 r. zorganizowanej w formule online.

3 Zgłoszone uwagi i wnioski wraz z rozstrzygnięciem

Zgodnie z art. 55 ustawy ooś, organ w ramach SOOŚ przed przyjęciem dokumentu między innymi rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych. W tabeli poniżej znajduje się zestawienie zgłoszonych uwag i wniosków wraz z rozstrzygnięciem. Wtedy, gdy uwagi i wnioski nie zostały wzięte pod uwagę należy wskazać przyczynę odmowy ich uwzględnienia. Wtedy, gdy uwagi i wnioski wzięto pod uwagę w tabeli poniżej wpisano „uwzględniono” to znaczy zostały uwzględnione w „Drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, która zostanie przekazana do Ministra Infrastruktury w celu dalszego procedowania jako rozporządzenie.

Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa rozpatruje uwagi i wnioski oraz dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. PGW WP rozpatrzyło uwagi i wnioski oraz dołącza niniejsze uzasadnienie do „Drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

Zgodnie z art. 43 ustawy ooś, PGW WP, jako organ opracowujący projekt IIaPGW - wymagający udziału społeczeństwa, podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz niniejszym uzasadnieniem, a także podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś.

Tabela 1. Uwagi i wnioski zgłoszone w ramach zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW wraz z rozstrzygnięciem

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
1	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Nieuprawnione równoległe prowadzenie konsultacji publicznych w dwóch trybach, które powinny następować kolejno po sobie: - półroczne konsultacje na podstawie przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej i Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, oraz - 21-dniowe konsultacje w ramach procedury SOOŚ na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz: U. 2020 poz. 283 z późn. zm., dalej: Ustawa OOŚ)	Należy wykonać prognozę oddziaływania na środowisko i przeprowadzić konsultacje społeczne w ramach procedury SOOŚ po zakończeniu prac nad projektem IIaPGW (w tym po uwzględnieniu w projekcie IIaPGW uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacji IIaPGW).	Zgodnie z RDW oraz Ustawą prawo wodne, projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom publicznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział społeczeństwa. Ponadto, zgodnie z prawem polskim i wspólnotowym, IIaPGW podlega obowiązkowej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na zasadach określonych szczegółowo w Ustawie OOŚ, a w ramach ww. oceny należy sporządzić Prognozę oddziaływania na środowisko, która wraz z gotowym projektem IIaPGW podlega co najmniej 21-dniowym konsultacjom społecznym. Nakładanie się terminów konsultacji „półrocznych” na podstawie Ustawy prawo wodne z konsultacjami w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) odnoszącymi się do tych samych dokumentów jest absolutnie niedopuszczalne, prowadzi do chaosu proceduralnego i jest niezgodne z prawem. Zgodnie z Ustawą OOŚ strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko powinny podlegać ostateczne projekty IIaPGW, opracowane po uwzględnieniu uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacji społecznych na podstawie przepisów RDW i Prawa wodnego. Niedopuszczalne jest zaburzanie ustawowego trybu poprzez poddawanie SOOŚ i upublicznianie do konsultacji społecznych prognozy oddziaływania nieostatecznej wersji dokumentu podlegającego SOOŚ.	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. Przepisy u.i.o.ś. nie określają obowiązku organizowania spotkań konsultacyjnych w ramach konsultacji społecznych. W przypadku IIaPGW w trakcie przeprowadzonych 15 spotkań konsultacyjnych szczegółowo prezentowane były zagadnienia dot. ustaleń projektów IIaPGW, które z uwagi na charakter dokumentu stanowią działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska poprzez zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych. Podczas spotkań poruszana była tematyka planowanych działań w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania dotyczące zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb oraz działania dotyczące obszarów chronionych. W związku z powyższym nie zaszła konieczność przeprowadzania dodatkowych spotkań

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>konsultacyjnych. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
2	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Niedopuszczalna była nagła i znacząca zmiana zapisów projektów IIaPGW jedynie na dwa tygodnie przed końcem „co najmniej półrocznych” konsultacji w trybie przepisów RDW (30 września – publikacja zmian (tzw. “errat”); 14 października – koniec konsultacji). Termin ten bezwzględnie powinien być przedłużony.	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do takich podstawowych elementów jak nowe lub zmienione/ograniczone działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o	Zgodnie z zapisami RDW, konsultacje projektów planów gospodarowania wodami w dorzeczu trwają pół roku. Nieuzasadnione i nieuprawnione jest skrócenie tego okresu do jedynie dwóch tygodni. IIaPGW został uzupełniony o niezbędne elementy, ale zdecydowanie zbyt późno. Wprowadzone zmiany, nazwane błędnie „erratami”, w aż 4 dorzeczach, w tym największych – Wisły i Odry, odnoszą się do dwóch niezależnych kwestii - obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i kolejnej już propozycji projektu VI aktualizacji Krajowego Programu	Nie uwzględniono	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): <p>w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW. Minimalny termin pozwalający na choćby pobieżne zapoznanie się ze zmianami to miesiąc od daty ogłoszenia decyzji o przedłużeniu ww. konsultacji.</p> <p>Należy uwzględnić ww. zmiany w procedurze SOOŚ, w tym w Prognozie oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zmiany wymagają m.in:</p> <p>ponownej analizy działań zaplanowanych w dorzeczach, m.in. odnoszących się do udrożeń budowli piętrzących oraz do konkretnych zapisów głównie uszczuplających zestaw działań likwidujących presje zanieczyszczeń komunalnych.</p> <p>Ilość zmian do weryfikacji przez uczestniczących w konsultacjach społecznych jest oszałamiająca, a prezentowane liczby w dokumentach nazwanych „erratami” zapisów IIaPGW nie odpowiadają faktycznej skali zmian. Dla przykładu, w erracie nr 1 dla Odry, wskazano, że zmianie/dodaniu ulega 69 działań w IIaPGW Odry, przy zmianach celów środowiskowych dla 240 jcwp. Zmiany te przekładają się na kolejne, radykalne zmiany w zestawieniu budowli do działań poprawiających ich drożność (Załącznik 4 do „erraty” wcześniej załącznik 1 do załącznika 7 IIaPGW). Społeczeństwo zostało zmuszone do dokonania ponownej weryfikacji tego zestawienia (obecnie 2220 działań na konkretnych budowlach), choćby ze względu na całkowitą i nieuzasadnioną zmianę numeracji budowli w stosunku do publikacji w wersji z kwietnia. Liczba budowli położonych na „nowych” obszarach chronionych dla gatunków gospodarczych w dorzeczu Odry to aż 942.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków zostało opublikowane 14 maja – miesiąc po rozpoczęciu konsultacji IIaPGW.</p> <p>Aktualizacja projektu IIaPGW w tym zakresie zajęła Autorom IIaPGW 4,5 miesiąca. Jednak społeczeństwo miało jedynie 2 tygodnie na zapoznanie się ze zmianami i odniesienie się do istotnie zmienionej treści projektu IIaPGW.</p> <p>Natomiast w przypadku publikacji VI aKPOŚK, dokument ten podlegał już konsultacjom publicznym w grudniu 2020 r., a zapisy projektu wystawionego do ponownych konsultacji (31 sierpnia – 20 września br.) do ponownych konsultacji wskazują na znaczne i nieuzasadnione ograniczenie projektu.</p>		<p>wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów.</p> <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych.</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>Jego modyfikacja (szczególnie in minus) w tak późnym okresie procesu konsultacji IIaPGW jest niezrozumiała i niewłaściwa.</p> <p>Wszystkie ww. zmiany są znaczące i powinny być weryfikowalne w procesie udziału społecznego, a także poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z Ustawą OOŚ. Sposób wprowadzenia zmian oraz ramy czasowe przewidziane na zapoznanie się z nimi stanowią naruszenie terminów przewidzianych w art. 14 RDW.</p>		<p>(Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
3	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w	RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ¹ ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo.	Wyjaśnienie	<p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych.</p> <p>Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu, rolnictwa, transportu i innych dziedzin.</p>	<p>Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie, które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW.</p> <p>Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW2 jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisje do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, że kontynuacja wydobywania i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem <p>Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030.</p> <p>Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne.</p>		<p>wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW.</p> <p>Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.</p> <p>Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko.</p> <p>Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze.</p> <p>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanymi dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
4	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	IIaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu "Fit for 55", Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	Zapewnić zgodność IIaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem "Fit for 55"	<p>Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego traktowania presji na wody powiązanych z wydobywaniem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE.</p> <p>Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów, aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla.</p> <p>Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030.</p> <p>Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa.</p> <p>Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobywanie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobywania węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli.</p> <p>Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presję górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np: Złoczew), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w</p>	Nie uwzględniono	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące. Natomiast w odniesieniu do stwierdzenia, że "158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień (...)" należy wyjaśnić, że wszystkie informacje o inwestycjach z aPGW z 2016 r. zostały zaktualizowane i zweryfikowane. Każdy z inwestorów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć zweryfikował i potwierdził aktualność przedstawianych danych (za pośrednictwem ankietyzacji prowadzonej z użyciem narzędzi bazodanowych w systemie on-line).

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW.</p> <p>Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie pakiet reform “Fit for 55” (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia emisji metanu, NO2 i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO2 (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami.</p> <p>Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody - w tym spowodowanych odwodnieniami górniczymi, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot. renaturyzacji wód powierzchniowych.</p> <p>Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.		
5	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Przekazujemy uwagi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektów drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (IIaPGW), możliwe do przygotowania w krótkim okresie pomiędzy końcem konsultacji „półrocznych” dla IIaPGW, a terminem dla konsultacji w ramach SOOŚ. Ze względu na objętość materiałów przeznaczonych do konsultacji, absurdalnie krótkie terminy oraz jakość dokumentów przedłożonych do konsultacji, uwagi te nie odnoszą się do całości materiału, jednak jasno wskazują na konieczność powtórzenia procedury SOOŚ i udziału społecznego (szczególnie wobec braku postulowanego przedłużenia terminu składania uwag). Poniżej przedstawiono uwagi zbiorcze do Prognoz oddziaływania na środowisko projektów IIaPGW dla poszczególnych dorzeczy, głównie Wisły i Odry (dalej jako Prognozy), oraz dowody na to, że dokumenty te nie spełniają wymogów ustawowych, ani wymogów wynikających z zakresu prognoz ustalonych przez	Przedłużyć konsultacje przynajmniej do 31 października, co da interesariuszom możliwość zapoznania się z całością materiału, złożenie uwag w wniosków. Ponowić procedurę udziału społecznego w ramach SOOŚ – po uwzględnieniu uwag złożonych do IIaPGW oraz do Prognoz.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) – (dla Odry – 11 lutego 2021 znak: DOOŚ-TSOOŚ.411.2.2021.BW/KD, dla Wisły 12 lutego 2021 znak: OOS-TSOOŚ.411.7.2021.TW).				<p>siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VlaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VlaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VlaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
6	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczące przedmiotowych dokumentów (projekty IIaPGW) wraz z załącznikami zostały opublikowane 30 września br. Termin jaki został wyznaczony na konsultacje społeczne prognoz i dokumentów, do których się odwołują, to 21 dni (do 20 października br.). Okres ten jest najkrótszym z ustawowo możliwych, a przecież dokumenty podlegające konsultacjom to: 9 oddzielnych prognoz z kolejnymi załącznikami (14-20 na jedno dorzecze!) oraz uzupełnione („erratami” 30 września) projekty aktualizacji planów gospodarowania wodami wraz z załącznikami (kilkadziesiąt na jeden plan). Niektóre załączniki mają nawet po 3 tysiące wierszy i kilkadziesiąt kolumn z danymi: Dodatkowo, okres konsultacji społecznych w ramach SOOŚ został nałożony na końcówkę półrocznego terminu konsultacji projektów IIaPGW	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do kluczowych elementów projektów IIaPGW, jak: nowe działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW, a także ocena wpływu zmniejszenia zakresu działań z kategorii gospodarka ściekowa na możliwość osiągnięcia celów RDW; lub przeprowadzić proces udziału społecznego ponownie.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty IIaPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>wymaganych Ramową Dyrektywą Wodną (te skończyły się 14 października). Wody Polskie uniemożliwiły społeczeństwu złożenie konstruktywnych uwag wcześniej, załączając uzupełnienia i zmiany do konsultowanych projektów IIaPGW 30 września – tj. na dwa tygodnie przed końcem terminu konsultacji.</p> <p>Spowodowało to sytuację, w której zainteresowanym złożeniem uwag w ramach dwóch procedur udziału społecznego (ani Ministerstwo Infrastruktury, ani PGW Wody Polskie nigdy i nigdzie nie wytłumaczyły, czym się różnią oba tryby konsultacji i czy uwagi złożone w jednym lub w drugim będą traktowane tak samo), zostało tylko 6 dni (w tym sobota i niedziela) na zapoznanie się z treścią prognoz i załączników oraz złożenie stosownych uwag. Na tak obszerny materiał dowodowy, może największy w historii polskich SOOŚ, 21 dni (efektywnie 6 dni) przeznaczone na udział społeczny było terminem zdecydowanie zbyt krótkim, co w żaden sposób nie jest spójne z zapisami Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Mowa w niej o</p>				<p>były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		konieczności zapewnienia „odpowiednich ram czasowych, pozostawiających wystarczającą ilość czasu na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii” (art. 6 ust. 2). W związku z powyższym nie było możliwe przeanalizowanie całego materiału udostępnionego w toku SOOŚ projektów IIaPGW, w sposób umożliwiający odniesienie do wszystkich istotnych zapisów tych dokumentów. Procedura konsultacji Prognoz i dokumentów im towarzyszących musi zostać przedłużona lub ponowiona, o co wnioskowały organizacje zrzeszone w Koalicji Ratujmy Rzeki (wniosek KRR nie doczekał się jak na razie odpowiedzi).				<p>środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
7	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Prognozy zostały opublikowane z błędami technicznymi uniemożliwiającymi ocenę materiału dowodowego. W przypadku Prognozy dla IIaPGW dorzecza Wisły uszkodzonym elementem jest załącznik graficzny domyśle mający zawierać lokalizacje oczyszczalni ścieków zgodnie z działaniami IIaPGW i VIaKPOŚK. Obraz jest uszkodzony w stopniu niepozwalającym na merytoryczną jego analizę, a więc i ocenę zasadności i kompletności działań ochronnych. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ, zgodnie z „erratą” czyli uzupełnieniem zapisów IIaPGW opublikowanych 30 września br. grupa zadań z VIaKPOŚK uległa modyfikacji, polegającej głównie na zmniejszeniu ich ilości. Link do uszkodzonego pliku: https://www.apgw.gov.pl/static/cms/doc/soos/Wisla/SOOS_Zalaczniki_WISLA/Wisla_zalaczniki.pdf	Opublikować sprawdzone i poprawione załączniki, umożliwić społeczeństwu zapoznanie się z nimi oraz złożenie uwag i wniosków np. w ramach powtórzonych konsultacji społecznych.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Uwzględniono częściowo	<p>Faktycznie, zgodnie z uwagą, plik załącznika D1 został opublikowany z błędem. Jego błąd techniczny wynikał z niepoprawnego skopiowania pliku na witrynę z materiałami konsultacyjnymi. Załącznik zostanie ponownie opublikowany wraz z materiałami końcowymi SOOŚ IIaPGW OD Wisły.</p> <p>Odnosnie uwagi, wg której niemożność zapoznania się z treścią załącznika D1 uniemożliwiło odczytanie projektu Prognozy i zapoznaniem się z materiałem dowodowym, autorzy Prognozy nie zgadzają się z tym stwierdzeniem. Treść suplementu do projektu IIaPGW odnosząca się do lokalizacji i liczby oczyszczalni ścieków na OD Wisły koresponduje w całości ze zmianami z jakimi społeczeństwo mogło zapoznać się 1 września br. podczas konsultacji projektów samych IV aKPOŚK. Materiał dowodowy w tym zakresie został więc opublikowany wcześniej. Ponadto należy zauważyć, że informacja przedstawiona na załączniku D1 tj. o lokalizacji zaplanowanych instalacji, została równocześnie zaprezentowana jako warstwa informacyjna innych opracowań graficznych w Prognozie. Są to ryciny: 5_4, 5_5, 5_17 oraz 7_1. Podsumowując, załącznik D1 nie jest jedynym graficznym przedstawieniem lokalizacji planowanych inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków w dokumentacji SOOS dla OD Wisły, a sama Prognoza dla projektu IIaPGW OD Wisły nie jest jedynym materiałem dowodowym w zakresie planowanych działań technicznych projektu IVaKPOŚK (analogiczna sytuacja jest dla działań z zakresu PPSS czy PZRP). Załącznik D1 jest elementem dodatkowym do prezentowanych wyników analiz w procedurze soos, nie stanowi jedynego elementu Prognozy prezentującego dane dot. inwestycji VIaKPOŚK w zakresie oczyszczalni. A tym samym zidentyfikowany błąd techniczny załącznika D1 nie stanowi elementu uniemożliwiającego lub istotnie wpływającego na uniemożliwienie zapoznania się w wynikami przeprowadzonych analiz ocennych.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		I_D1_oczyszczalnie_sciekow_(v06).jpg Sytuacja ta przemawia za przedłużeniem bądź powtórzeniem procedury SOOŚ, najlepiej nie tylko z poprawionymi załącznikami, ale uzupełnionymi o meritum uwag złożonych przez społeczeństwo do projektów IIaPGW.				
8	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Wobec zamiany treści wybranych części IIaPGW tuż przed końcem konsultacji wymaganych RDW (tzw. „erraty” vel „suplementy”) oraz opublikowania w tym czasie prognoz oddziaływania na środowisko dla tych dokumentów, absolutnie niezrozumiałe jest nie tylko wyznaczenie dla konsultacji publicznych minimalnego ustawowego terminu 21 dni, lecz też brak dodatkowych spotkań konsultacyjnych. Zorganizowanie takich spotkań (w formule on-line) było konieczne wobec, wprowadzającego chaos, zdublowania procedur udziału społecznego, stopienia zmian w projektach IIaPGW jak i złożoności prognoz z dziesiątkami załączników. Istotny dla tego zagadnienia jest również fakt usunięcia ze strony poświęconej konsultacjom projektów IIaPGW zapisów spotkań konsultacyjnych. Niedostępne obecnie (przynajmniej od 19	Należy zorganizować spotkania konsultacyjno-informacyjne w ramach przedłużonych lub powtórzonych konsultacji społecznych w ramach SOOŚ.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. Przepisy u.i.o.ś. nie określają obowiązku organizowania spotkań

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>października) materiały wideo zawierały bardzo istotne wytłumaczenia treści IIaPGW oraz odpowiedzi na pytania uczestników spotkań zadanych na czacie. Jest to wielkie utrudnienie przy sporządzaniu uwag do konsultowanych dokumentów – i projektów IIaPGW i Prognoz.</p> <p>Brak dodatkowych spotkań jest tym bardziej niezrozumiały, że w przypadku procedury udziału społecznego w ramach SOOŚ dla aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (zaczęły się 16 października) – wyznaczono aż trzy takie spotkania w sprawdzonej formule on-line. Dokumenty aPZRP są znacznie mniej złożone niż IIaPGW.</p>				<p>konsultacyjnych w ramach konsultacji społecznych. W przypadku IIaPGW w trakcie przeprowadzonych 15 spotkań konsultacyjnych szczegółowo prezentowane były zagadnienia dot. ustaleń projektów IIaPGW, które z uwagi na charakter dokumentu stanowią działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska poprzez zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych. Podczas spotkań poruszana była tematyka planowanych działań w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania dotyczące zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb oraz działania dotyczące obszarów chronionych. W związku z powyższym nie zaszła konieczność przeprowadzania dodatkowych spotkań konsultacyjnych. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
9	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>Autorzy Prognoz nie dokonali oceny wpływu na cele środowiskowe i powodzenie działań naprawczych konkretnych przedsięwzięć mogących powodować nieosiągnięcie celów środowiskowych. Chodzi zarówno o te inwestycje, które miały przeprowadzoną pełną ocenę, o której mowa w art. 68 Prawa wodnego (PW) - art. 4.7. RDW, jak i tych które warunki derogacji spełniają tylko „życzeniowo” (vide uwagi OTOP do projektów IIaPGW), ale także zostały umieszczone w Zał. 6 do IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań). Nie przeprowadzono też takiej oceny dla przedsięwzięć opublikowanych w aPGW (2016-2021) i już wykonanych, które mogą powodować dalsze oddziaływanie na stan wód, w tym na konieczność ustanowienia nowych jcwp o statusie SZCW.</p> <p>Co więcej, brak oceny przedsięwzięć, o których mowa w rozdz. 16 IIaPGW oraz zał. 6, był zabiegiem celowym, ponieważ według autorów Prognoz: „[...] IIaPGW w przypadku tych inwestycji pełni rolę sprawozdawczą, a nie ustala ramy dla ich realizacji (a więc same inwestycje z Wykazu Inwestycji i działań nie stanowią postanowień IIaPGW), [...]”. Jedyne - co w</p>	<p>Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty oddziaływania przedsięwzięć o których mowa w art. 4.7 RDW: Prognozy muszą być spójne z zakresem określonym przez GDOŚ, który jest wiążący.</p>	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu.</p> <p>W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module).</p> <p>Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg.</p> <p>Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod.</p> <p>Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>tym zakresie - znalazło się w Prognozach, to przedstawienie w załączniku graficznym nasilenia skumulowanych presji na daną jcwp, co zostało nazwane: „element zwiększonej wrażliwości danej jcwp na potencjalne negatywne oddziaływania.” - Rysunek 6-2 Jcw potencjalnie narażone na zwiększenie wrażliwości na kumulację oddziaływań w związku z planowaną realizacją działań wpływających na zmiany fizyczne jcwp (art. 4 ust. 7 RDW):</p> <p>Brak stosownej analizy na poziomie konkretnych przedsięwzięć z zał. 6 i kumulacji ich oddziaływań w odniesieniu do konkretnych jcwp, konkretnych celów środowiskowych im przypisanych oraz konkretnych obszarów chronionych od wód zależnych, a także do działań ochronnych do zrealizowania (działania IIaPGW), jest równoznaczny z niespełnieniem wymogów dla Prognoz określonych przez GDOŚ:</p> <p>„W prognozie powinny zostać przedstawione opisy i wyniki szczegółowych analiz wpływu planowanych przedsięwzięć, dla których planowane jest zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW oraz działań inwestycyjnych na wszystkie formy ochrony</p>				<p>środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia.</p> <p>Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcwp, oraz mają zastosowanie dla tych jcwp, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. Zgodnie z przywołaną w uwadze dokonaną zmianą ‘rol’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>przyrody znajdujące się w obszarze oddziaływania tych inwestycji, w szczególności uwzględniając ich cele i przedmioty ochrony. Należy także określić wpływ ww. inwestycji na prawnie chronione gatunki fauny i flory, zwłaszcza na przedstawicieli ichtiofauny jako grupy najbardziej narażonej na oddziaływanie ze strony urządzeń wodnych. Należy podkreślić, że analiza wpływu realizacji postanowień dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego powinna z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie. Opis wpływu zawartych w aPGW zamierzeń inwestycyjnych należy przedstawić z uwzględnieniem oddziaływań indywidualnych, jak i skumulowanych.” Opisana sytuacja wskazuje na niezrozumienie funkcji jaką mają pełnić plany gospodarowania wodami oraz procedura SOOŚ. Autorzy Prognoz uznali bowiem, że wystarczy opisać oddziaływania konkretnych działań ochronnych, pomijając przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na stan wód.</p>				<p>hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwpc liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwpc (...) każda zlewnia jcwpc została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię.</p> <p>Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwpc pozwoliło na wskazanie jcwpc wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwpc z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW.</p> <p>Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania.</p> <p>Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p> <p>Przeprowadzone w ramach SOOS analizy spełniają wymagania przepisów prawa oraz zakresu wskazanego przez GDOS, GIS i Urzędy Morskie.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>łączność między wymogami dyrektywy SEA oraz przedsięwzięciami, które wymagają przeprowadzenia procedury oceny zgodności z wymogami do ustanowienia derogacji z art. 4.7. jest opisana w wytycznych Komisji Europejskiej - CIS Guidance No20 „Guidance Document on Exemptions To The Environmental Objectives” (rozdz. 3.2.9.) oraz rozszerzona w CIS Guidance No37 „Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7)” (rozdz. 2.8., 5.4.1. i Annex A). Wynika z nich jednoznacznie, że informacja o takich przedsięwzięciach powinna znaleźć się w PGW i jest ich częścią. Przedsięwzięcia te powinny przejść procedurę zgodności z celami RDW i działaniami ochronnymi (których zadaniem jest likwidacja skutków presji i osiągnięcie dobrego stanu wód), także na etapie oceny strategicznej (SEA), a nie tylko oceny oddziaływania na środowisko (EIA). Z dokumentów tych wynika również, że podstawowym celem umieszczenia informacji o przedsięwzięciach o których mowa w art. 4.7 RDW w PGW jest wsparcie procesu konsultacji publicznych, w tym umożliwienie przesłedzenia w sposób transparentny prawidłowości</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		„przyznania” tym przedsięwzięciom statusu spełniających wymagania RDW (nadrzędny interes publiczny, brak alternatyw, możliwe kompensacje).				
10	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Zgodnie z zakresem Prognoz do IIaPGW wyznaczonym przez GDOŚ, w dokumentach tych powinna zostać dokonana analiza oddziaływań skumulowanych z innymi planami i programami z zakresu gospodarki wodnej, które mogą powodować kumulowanie oddziaływań na stan wód i możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w rozumieniu RDW. Analiza ta powinna zostać przeprowadzona na poziomie dokładności zgodnej z treścią danego planu/ programu. Jak napisał GDOŚ: „Ma to szczególne znaczenie w analizach dotyczących potencjalnych interakcji oraz kumulacji oddziaływań projektów wymienionych w aPGW z działaniami i przedsięwzięciami istniejącymi, realizowanymi bądź planowanymi do realizacji, ujętymi w innych dokumentach.”. Zapis ten nie pozostawia swobody w interpretacji i wynika z niego jasno, że analizie powinny zostać poddane konkretne przedsięwzięcia z ww. planów/programów. W Prognozach jednak temat ten	Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty kumulowania się oddziaływania przedsięwzięć składających się na inne plany/programy dotyczące gospodarki wodnej i inne, z którymi może dojść do kumulacji oddziaływań, zgodnie z wiążącym zakresem określonym przez GDOŚ Tym razem trzymać się zakresu prognozy wyznaczonego przez GDOŚ	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	W przywołanym uzgodnieniu GDOŚ pominięto ważny fragment. Początek akapitu z wymogiem brzmi: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ma to szczególne znaczenie (...)” Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i uwzględniono informacje zawarte w Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW. Przedstawiona uwaga wynika również z niepełnego zrozumienia szeroko omówionego i jasno zdefiniowanego w Prognozie zakresu i stopnia szczegółowości analiz, który dotyczy definiowanych przez IIaPGW katalogów i zestawów działań, a nie poszczególnych przedsięwzięć. Ponadto nie można się zgodzić z zarzutem pominięcia analizy możliwej kumulacji oddziaływań inwestycji z załącznika 6 IIaPGW, którą przedstawiono w postaci analizy przestrzennej, jednoznacznie identyfikując na mapie jednolite części wód w obrębie których do ryzyka takiej kumulacji będzie dochodziło. Ponadto zauważyć należy, zgodnie z Art. 51. Ust. 2, pkt 2 lit. e Ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z Ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływanie na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>jest przedstawiony w sposób bardzo ogólny i na podstawie bardzo niejasnych kryteriów, tym samym nie spełnia wymogów stawianych przez GDOŚ.</p> <p>Analizie kumulacji oddziaływań w Prognozach poddano kilkanaście dokumentów zależnie od danego IIaPGW i dorzecza:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK); · Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu; · Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP); · Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW); · Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS); · Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP); · Krajowy program ochrony wód morskich (KPOWM) wraz z aktualizacją (aPOWM); · Założenia do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030; · Krajowy Program Żeglugowy 2030 (KPŻ); 				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>· Program Rozwoju Wiślanej/Odrzańskiej Drogi Wodnej (PRDW).</p> <p>Przynajmniej części z nich: PPSS, PZRP, PPNW, Założenia... przypisano konkretne inwestycje - to one stanowią główną oś tych programów, które w znakomitej większości mogą znacząco oddziaływać czy to na stan jcwp czy obszary chronione w rozumieniu RDW. łączna kumulacja oddziaływań generowana przez te inwestycje wraz z przedsięwzięciami wykonanymi, a wpisanymi do aPGW (2016-2021) oraz planowanych do wykonania w IIaPGW (zał. 6) powinna być głównym zadaniem Prognozy dla IIaPGW. Zamiast tego, wykonano ogólną prezentację konkretnych Planów /Programów z przypisanymi oddzielnie zakresami skumulowanych oddziaływań pozytywnych i negatywnych. Taka pseudo-macierz oddziaływań dawała maksymalną ocenę pozytywną planom takim jak PPSS, PZRP czy PPNW tylko za wpisywanie się w zakres celów gospodarki wodnej (art. 316 PW), jak ochrona przed powodzią czy suszą. Negatywną i niejednoznacznie negatywną zaś w przypadku PPSS i PPNW ze względu na domniemany (bez szczegółów) negatywnego wpływu działań</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>na cele środowiskowe RDW. Dokonano w ten sposób nieuprawnionego, powodującego pomieszanie pojęć, połączenia aspektów celów środowiskowych w rozumieniu RDW i zapisów polskiej ustawy Prawo wodne.</p> <p>Co ciekawe, tylko potencjalne pozytywne działania przedstawiono graficznie, łącząc wszystkie działania – działania renaturyzacyjne z KPRWP z działaniami z PPSS i (a)PZRP. Wśród działań pozytywnych dla celów IIaPGW umieszczono zarówno te bezsprzecznie likwidujące źródła presji na jcwp jak i te, które te presje powodują – nowe piętrzenia, regulacje rzek, budowa zbiorników wodnych.</p> <p>W Prognozach stwierdzono oględnie (i bez poparcia dowodami), że łączna kumulacja negatywnych oddziaływań między ww. planami może wynikać przede wszystkim z realizacji jednocześnie PZRP, Założeń, KPŻ i PRDW (ale już niekoniecznie PPSS i PPNW). Jednakże odstąpiono od analizy wpływu poszczególnych znanych działań zapisanych w planach/programach, o których mowa powyżej, na stan wód. Stwierdzono, że takie badanie ma lub będzie mieć miejsce na etapie SOOŚ dla konkretnych</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>planów/programów lub już na etapie oceny konkretnej inwestycji. Podejście tego typu nie ma żadnych podstaw merytorycznych – do tej pory wykonano do końca tylko jedną SOOŚ dla planu/programu aktualnego na lata 2021-2026 – dla PPSS, i nie ujęto w niej oddziaływania na konkretne cele środowiskowe (wymóg RDW). Wskazano jedynie jcwp (według „starego” podziału, nieużywanego w IIaPGW!), których dotyczyć będzie kumulacja kilku działań PPSS na raz i bardzo ogólnie wymieniono obszary Natura 2000, które mogą wg twórców tamtego dokumentu – podlegać negatywnym oddziaływaniom. Stało się tak, ponieważ w momencie prowadzenia SOOŚ dla PPSS nie były jeszcze gotowe projekty IIaPGW.</p> <p>Brak podjęcia kwestii kumulacji oddziaływań konkretnych przedsięwzięć wpisanych w IIaPGW i w inne dokumenty sektorowe (np. Założenia...) jest szczególnie niezrozumiały w kontekście bardzo szerokiego i szczegółowego opisu zagrożeń dla poszczególnych grup gatunków zależnych od wód. Na przykład w Prognozach wielokrotnie i obficie cytowano publikację „Czerwona lista ptaków Polski (Wilk i in. 2020)” łącznie z</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>grafikami i całymi akapitami. Nie przeniosło się to jednak na wnioskowanie, ani na zbadanie choćby zagrożeń k wynikających z realizacji poszczególnych przedsięwzięć dla gatunków ptaków, jak np. rybitwa czubata czy rybitwa białoczelna, które mogą nawet wyginąć w Polsce w wyniku realizacji Założeń... czy KPŻ i PRDW (Wisła – droga wodna E40). Gatunki te są chronione w obszarach od wód zależnych, których ochrona jest również celem RDW i zarazem celem ujętym w projektach IIaPGW.</p> <p>Wobec powyższego, analiza oddziaływania konkretnych przedsięwzięć z ww. planów/programów powinna być wykonana. Próbę takiej analizy dokonano w opracowaniu „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW” wykonanej na zlecenie WWF Polska przez Fundację Hektary dla Natury (http://www.ratujmyrzeki.pl/250-konsultacje-apgw).</p> <p>Badaniu poddano tam przedsięwzięcia wpisane do IIaPGW (zał. 6 do wszystkich dorzeczy), PPSS i aPZRP. Z analizy przestrzennej wyszło, że działania te powodujące</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		presję na stan wód, obejmując łącznie aż 27% jcwp rzecznych (RW). Z tego na blisko co dziesiątej jcwp RW zaplanowano zbiorniki (suche lub mokre) lub inne budowle poprzeczne, a na 12% jcwp RW planuje się budować nowe obwałowania. Dwadzieścia osiem procent jcwp RW w zasięgu tych przedsięwzięć, to obszary wymagające renaturyzacji zgodnie z KPRWP. „Ocena stopnia uwzględnienia...” nie uwzględnia ani przedsięwzięć PPNW (nie jest gotowa ostateczna lista przedsięwzięć), ani planów żeglugowych, w tym np. drogi wodnej E40 powyżej Włocławka. Łączna kumulacja oddziaływań na jcwp RW w wyniku realizacji również tych ww. projektów z pewnością przekracza 1/3 wszystkich jcwp RW w Polsce, a mówimy o najbliższych kilku latach realizacji (maksymalnie do 2030 roku).				
11	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W Prognozach dokonano szczegółowej analizy oddziaływań na jcwp i obszary chronione (zwłaszcza Natura 2000), ale tylko w odniesieniu do katalogu działań „naprawczych” wpisanych do IIaPGW (bez przedsięwzięć z art. 4.7 RDW). Części z nich a priori przypisano oddziaływanie niejednoznaczne (i korzystne i niekorzystne zarazem) – np.	Należy przeprowadzić ponowne analizy oddziaływań działań IIaPGW z uwzględnieniem rzeczywistych oddziaływań konkretnych przedsięwzięć, a nie założeń. Kryteria oceny powinny zostać zweryfikowane.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Uwzględniono częściowo	Z uwagi na charakter i specyfikę ocenianego dokumentu IIaPGW, żadne z działań planowanych w ramach IIaPGW, a więc działań przyczyniających się do spełnienia celów środowiskowych jcw, nie mogą być działaniami mającymi wyłącznie negatywny wpływ na elementy poddane ocenie, zwłaszcza wodę i bioróżnorodność, która obejmuje m.in. obszary chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (ideą ich tworzenia jest realizacja celów dla jcw oraz celów wodnośrodowiskowych dla obszarów chronionych, a nie pogorszenie ich stanu). Dokonywana na etapie budowania zestawów działań selekcja/dobór działań uwzględniała potencjalne oddziaływania działań, dopuszczając wyłącznie sytuacje, w których oddziaływanie negatywne wiąże się z etapem realizacji działań. Jako działania mogące generować zarówno efekt pozytywny, jak i negatywny zakwalifikowano wszystkie działania o charakterze technicznym. SOOŚ nie zwalnia z obowiązku uzyskania decyzji

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>oczyszczalnie ścieków, a części z góry – zawsze korzystne. Co bardzo istotne, np. dla dorzecza Wisły wśród kilku tysięcy działań ani jedno nie zostało sklasyfikowane jako generujące oddziaływanie negatywne na jakikolwiek element podatny na ten wpływ (wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat i inne). Za generujące negatywne oddziaływania (w jakimkolwiek aspekcie) Autorzy Prognozy nie uznali np. żadnego z działań z grupy: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych / Ochrona i zwiększanie retencji leśnej (działania RWC_01.07 oraz RWC_01.05). Stało się tak pomimo że, jak wskazywało Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków w uwagach do IIaPGW (konsultacje do 14 października), zawierają one również działania techniczne powodujące dodatkowe presje hydromorfologiczne dla jcwp RW np. nowe i odbudowane jazy, stabilizacje brzegów, zmiana przebiegu i pogłębianie koryt, nowe zbiorniki wodne (stanowiące bariery migracyjne, powodujące przekształcenie ekosystemów wodnych i od wód zależnych).</p> <p>Prognoza nie zauważa też żadnych jednoznacznie negatywnych oddziaływań</p>	<p>Działania „naprawcze” należy też ocenić w kontekście kumulacji oddziaływań z przedsięwzięciami z zał. 6 IIaPGW i innych wynikających z planów/programów dla gospodarki wodnej (PPSS, aPZRP, PPNW, Założenia, KPŻ i inne).</p>			<p>administracyjnych na etapie przygotowania inwestycji. Działania techniczne mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym obszary chronione będą podlegały przewidzianym prawem procedurom.</p> <p>Przywołane w uwadze działania z zakresu retencji na gruntach rolnych i leśnych dotyczą szeroko rozumianej naturalnej retencji krajobrazowej i retencji wód opadowych i nie są związane z tworzeniem barier na rzekach i pogorszeniem stanu obszarów mokradłowych. Działanie: „Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych” polega na wdrożeniu zarówno metod technicznych jak i nietechnicznych spowalniających odpływ wody z terenów rolniczych, polegających na: a)spowolnieniu lub zatrzymaniu na obszarach użytkowanych rolniczo spływu wód powierzchniowych z małych zlewni przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne (zwiększanie retencji wody glebowej), poprawiające strukturę gleby i zmniejszające jej parowanie, a także ograniczające erozję wodną przez stosowanie bezorkowych systemów uprawy, utrzymanie całorocznej pokrywy roślinnej, trwałych zadarnień lub zalesień terenów o dużym nachyleniu, a na stokach mniej nachylonych prowadzenie zabiegów uprawnych w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, b)wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: tworzenie zadrzewień śródpolnych; zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł; utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp oraz pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych w celu ochrony i wzmacniania retencji wodnej gleb, zmniejszanie potencjalnych skutków niszczącej siły wiatru, parowania wody z gleby oraz spowalnianie przesuszania pól), c) zwiększaniu mikroretencji, polegającej m. in. na odtwarzaniu i ochronie oczek wodnych, budowie małych stawów i zbiorników, których zadaniem będzie retencionowanie wody na gruntach rolnych a także odbiór i magazynowanie wody z dachów budynków oraz utwardzonych nawierzchni w obrębie gospodarstw rolnych, d)przywracaniu łączności funkcjonalnej koryta i doliny rzecznej umożliwiającej gromadzenie wody w glebie oraz na użytkach wzdłuż cieków. Szczegółowe metody retencji wody na obszarach wiejskich wynikać będą m.in. z opracowanych dobrych praktyk w zakresie racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie i sposobów jej zatrzymywania. Dobór działań będzie zależny od istniejących warunków w danym gospodarstwie rolnym. „Zwiększenie retencji naturalnej na gruntach leśnych” obejmuje zarówno opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększania retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań służących zwiększeniu retencji zgodnych z celami RDW. W tym celu doprecyzowano nazwy i opisy działań poprzez dodanie „naturalnej” prze słowem retencja. W zakresie elementu "Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną" i działań z grupy: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych / Ochrona i zwiększanie retencji leśnej (zgodnie z 01_Katalog_RW_macierz_oddziaływań oraz Wisla_zal_C2_OCH__tabele_ver 06) możliwe jest wystąpienie zarówno oddziaływań o charakterze</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>dla przedsięwzięć, które przypisane do grupy działań RWHM_02.04 „Przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych”, są de facto inwestycjami polegającymi na budowie nowych budowli piętrzących (w tym MEW) lub regulacji rzek. Stowarzyszenie zidentyfikowało przynajmniej 20 takich przedsięwzięć z dorzecza Wisły i Odry, w tym opisane w uwagach OTOP z 14 października, a także inne (m.in.):</p> <p>RW20001123499__RWHM_02.04__BI__00146 Budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130" (nowa MEW na obecnie nieistniejącym piętrzeniu);</p> <p>RW200011279699__RWHM_02.04__BI__00373 Rewitalizacja rzeki Tążyny poprzez odtworzenie małej retencji wodnej na terenie działania Związku Gmin Ziemi Kujawskiej w Aleksandrowie Kujawskim;</p> <p>RW20001626819__RWHM_02.04__BI__00365 Odtworzenie - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Szkotówki, gmina Kozłowo,</p>				<p>pozytywnym, jak i negatywnym wszystkich działań o charakterze technicznym. Brak prognozowania oddziaływań negatywnych w przypadku poszczególnych form ochrony przyrody był efektem analiz eksperckich na poziomie szczegółowości możliwym na etapie prognozy, niejednokrotnie bez znajomości konkretnych informacji o zakresie, lokalizacji i paramentach technicznych działań. W sytuacji możliwości potencjalnego pogorszenia stanu wód i stanu ochrony siedlisk oraz gatunków działanie takie nie będzie mogło być realizowane, gdyż jest to sprzeczne z ideą tworzenia zestawu działań i celami ustanowionymi zarówno dla jcwp jak i obszarów chronionych. Jedną z podstaw opracowania zestawów działań dla jcwp stanowiła analiza stopnia realizacji działań z aPWŚK. W pierwszym kroku analizowano stopień realizacji zadań, a następnie w przypadku działań niezrealizowanych i weryfikacji występowania presji, działania prolongowano do IIaPGW. W taki sam sposób prolongowane były działania aPWŚK dotyczące drożności biologicznej. Ze względu na uwagi wniesione na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW do działań aPWŚK w zakresie ich statusu realizacji, przeprowadzono ponowną weryfikację zakresu prolongowanych działań i usunięto z zestawu te, które w przypadku których pozyskane dodatkowe informacje, co do zakresu, pozwoliły na wskazanie potencjalnej możliwości negatywnego wpływu na stan jcwp, lub te, których zapisy mogą wskazywać na zagrożenie dla osiągnięcia celów środowiskowych. W grupie tej znalazły się również działania wskazane w niniejszej uwadze.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>woj. warmińsko-mazurskie. Budowa przepławek jest planowana w ramach ww. inwestycji;</p> <p>RW6000091887899__RWHM_02.04__BI__00212 Budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek w ramach zadania "Odbudowa urządzeń piętrzących na rzece Bukowa - 8 szt. (w km: 17+451 wraz z przepławką-Kocień W., 22+052, 22+063, 22+915 - Górnica, 24+239-Biernatowo, 32+611-Smolarnia, 36+338, 36+768-Straduń".</p>				
12	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>Brak realizacji działań przypisanych do IIaPGW według twórców Prognoz „oznacza przede wszystkim to, że działania które są kluczowe, dla redukcji presji powodującej zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, nie zostaną wdrożone. W praktyce może to dalej prowadzić do pogłębiania skutków występujących presji na wody pogarszając ich stan jak również doprowadzić do pojawienia się presji w ciekach dotąd charakteryzujących się dobrym stanem.” Jednak, w projekcie IIaPGW pominięto ustalenia KPRWP, dokonując swobodnej, nieopisanej w Prognozach, ani w projektach IIaPGW, selekcji działań koniecznych do wykonania w celu zredukowania presji</p>	<p>Uzupełnić działania IIaPGW o te wskazane w KPRWP:</p> <p>Uzupełnić działania dotyczące drożności barier migracyjnych (patrz uwagi OTOP do IIaPGW z 14 października).</p>	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Uwzględnienie częściowe	<p>Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej.</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.:</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		hydromorfologicznych na jcwp RW. Stopień zgodności KPRWP z IIaPGW został oceniony jako bardzo niski (w cytowanym już opracowaniu Fundacji Hektary dla Natury) – żadna z jcwp nie ma przypisanych działań naprawczych w pełni zgodnych z KPRWP, a tylko 57% JCWP ma wpisane działania częściowo zgodne z tym dokumentem. W projektach IIaPGW zaniechano też wielu działań polegających na udrożnieniu budowli piętrzących mimo takich wymogów dla obszarów chronionych w rozumieniu RDW, czy wprost celów środowiskowych dla danej jcwp. Przytoczony cytat z Prognoz odnosi się idealnie do okrojonego katalogu działań w projektach IIaPGW. Wybiórcze zestawienia działań opracowane na podstawie niejasnych przesłanek, w wyniku ocen eksperckich, powoduje, że nadrzędny cel IIaPGW, a zarazem cel RDW – dobry stan wód do 2027 r. nie zostanie spełniony.				<p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu. Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawu działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presje związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP.</p> <p>Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosinicznikowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji.</p> <p>Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).</p> <p>Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy.</p> <p>Nazwa działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp:</p> <p>Opis działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie:</p> <p>Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.</p> <p>Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p> <p>Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p>
13	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>W Prognozach do IIaPGW zaniechano wymaganej prawem (art. 52 uoś) i wskazanej przez GDOŚ w zakresie prognozy - analizy wariantowej.</p> <p>Autorzy Prognoz tłumaczą to w następujący sposób: „ostateczny zestaw zaproponowanych działań stanowi wynik wielokryterialnej analizy, która doprowadziła finalnie do wyselekcjonowania najbardziej optymalnych rozwiązań”. Brak analiz wariantowych w tym zakresie jest też usprawiedliwiany w następujący sposób: „[...] celem analizy rozwiązań alternatywnych w procesie SOOŚ jest proponowanie alternatyw dla rozwiązań w stosunku, do których zdiagnozowano ryzyka znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Tymczasem, jak wynika z przeprowadzonych analiz (wyniki i wnioski z tych analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy) zdecydowana większość działań w katalogach oceniona została</p>	<p>Dokonać analizy wariantowej wyboru działań „naprawczych,” zwłaszcza w kontekście doboru środków dla likwidacji źródeł presji hydromorfologicznych – zapisy KPRWP, udroźnienia budowli. Dokonać analizy wariantowej dla przedsięwzięć mogących wpływać na osiągnięcie celów środowiskowych w rozumieniu RDW.</p>	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	<p>Analiza możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych stanowiąca wymagany element każdej Prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu wskazanie możliwych do wdrożenia działań/inwestycji alternatywnych będących postanowieniami ocenianego dokumentu strategicznego. Tym samym w przypadku ocenianego dokumentu rozwiązania alternatywne rozumiane są jako działania, które różnią się od tych zaplanowanych w projekcie IIaPGW, jednak ich realizacja zapewnić powinna osiągnięcie głównego, nadrzędnego celu IIaPGW oraz osiągnięcie co najmniej tak dobrych rezultatów jak działania pierwotnie wpisane w planach, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich minimalnego (bądź braku) negatywnego wpływu na środowisko naturalne podczas ich wdrażania. Rozwiązania alternatywne mogą odnosić się także do wariantu nie podejmowania wskazanego w dokumencie działania.</p> <p>Specyfika IIaPGW determinuje możliwość doboru dodatkowych działań alternatywnych dla już zaproponowanych w zestawach działań, które stanowią ustalenia IIaPGW oceniane w ramach prowadzonych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań (dokument materiał źródłowy IIaPGW) zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno-gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcwp, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>jako potencjalnie korzystnie wpływająca na środowisko jako całość i jego elementy, bądź jako takie których wdrożenie nie będzie generowało istotnych zmian w środowisku.” Powyższe nie znajduje uzasadnienia w kontekście zawartości Prognoz – wszak jednocześnie zaniechano analizy przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na stan wód (zał. 6) tłumacząc, że to nie jest część IIaPGW i zaniechano też analizy przedsięwzięć wpisanych do innych planów/programów gospodarki wodnej, mimo że są one znane. Dodatkowo, dokonano wyboru alternatyw przy ustaleniu ostatecznej listy działań renaturyzacyjnych (zaniechanie większości działań z KPRWP) i udrożnieniowych (wiele zadań niezrealizowanych w poprzednim cyklu planistycznym nie będzie kontynuowanych, podobnie jak wiele wymaganych np. na podstawie planów ochronnych dla konkretnych obszarów). W przedmiotowym rozdziale Autorzy sami przyznają, że taki dobór istniał - nie został jednak ujęty rzeczowo ani w Prognozach, ani w projektach konkretnych IIaPGW.</p>				<p>W prognozie oceniono przewidywany wpływ tak zaproponowanych katalogów działań i zestawów działań. W wyniku przeprowadzonych przez zespół specjalistów analiz stwierdzono generalnie pozytywny wpływ realizacji projektu IIaPGW na środowisko, a nie stwierdzono ryzyka wystąpienia oddziaływań znacząco negatywnych. Istotą wskazywania rozwiązań alternatywnych jest przedstawienie w prognozie propozycji wpływających na ograniczanie stwierdzonych negatywnych, a przede wszystkim znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko. Wobec tego, że takich oddziaływań nie stwierdzono nie zaproponowano także rozwiązań alternatywnych do rozważenia przed przyjęciem IIaPGW. Takiej propozycji rozwiązań alternatywnych lub wariantów nie zawarto także w zgłoszonej uwadze i wniosku.</p> <p>Wskazywane w uwadze i wniosku przedsięwzięcia objęte były odrębnymi dokumentami strategicznymi i przeprowadzonymi dla nich SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko przed uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia, które są planowane w innych niż projekt IIaPGW dokumentach są objęte i są też wtedy podstawą, innych postępowań w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko tych dokumentów. W obu wyżej wymienionych przypadkach, zarówno przedsięwzięć jak i dokumentów strategicznych brak podstaw do oceniania ich w ramach SOOŚ projektu IIaPGW ponieważ nie są przedmiotem działań określonych w tym dokumencie. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszary Natura 2000 będą każdorazowo poddawane ocenie oddziaływania na środowisko (w tym na obszar Natura 2000) lub na obszar Natura 2000 zgodnie z wymaganiami ustawy ooś.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
14	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W prognozach nie przewiduje się jakichkolwiek zmian w zaproponowanym przez GIOŚ planie monitoringowym na lata 2016-2021. Jak wykazał OTOP w uwagach do IIaPGW z 14 października – sieć ppk i dobór zakresu monitoringu dla dorzecza Wisły wymaga uzupełnienia. Jest istotna różnica w pokryciu siecią monitoringową dla dorzecza Wisły i Odry, z korzyścią dla tego ostatniego.	Uzupełnić sieć monitoringową dla dorzecza Wisły zgodnie z uwagami OTOP do projektów IIaPGW z 14 października br.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	<p>Przytoczony w uwadze okres 2016-2021 dla którego wskazany został, przez Zgłaszającego uwagę, zarzut braku przygotowania propozycji zmian w planie monitoringowym uznajemy za omyłkowy i uwagę traktujemy, jako odnoszącą się do planowanej na okres IIaPGW projektowanej sieci monitoringowej.</p> <p>Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. klimatu. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW (2016-2021). Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to obszary odpowiedzialności GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu jcwp wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na jcwp. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania jcwp do monitorowania oraz ppk określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych.</p> <p>W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. W ramach prac analitycznych nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w r.m.jcw zasady, częstotliwość oraz kryteria zmiany częstotliwości monitoringu.</p> <p>Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw w projektowanej sieci monitoringu dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie poszczególnych obszarów dorzeczy co umożliwi pozyskanie jeszcze pełniejszych danych dotyczących rzeczywistego wpływu skutków</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych.
15	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Do niniejszego zestawienia uwag odnoszących się do Prognoz OTOP dołącza uwagi do IIaPGW dla dorzecza Wisły i dorzecza Odry, złożone w ramach udziału społecznego do 14 października – zachowują swoją wartość merytoryczną także w obliczu opublikowanych Prognoz oddziaływania a środowisko projektów IIaPGW i SOOŚ.	Uwzględnić uwagi OTOP w treści projektów IIaPGW oraz w poprawionych Prognozach.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.
16	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Plan gospodarowania wodami w dorzeczu (dalej PGW) jest głównym dokumentem planistycznym, na podstawie którego państwa członkowskie mają osiągnąć wyznaczone tam cele środowiskowe dla wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Cele środowiskowe zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) powinny być co do zasady osiągnięte do 2027 r. Aby to zrealizować plany wskazują na presje oraz sposoby ich likwidacji poprzez realizację działań ochronnych. Wskazane są też odstępstwa od celów dyrektywy dla konkretnych części wód – te muszą być jednak właściwie uzasadnione i opisane, w sposób nie budzący	Uwzględnienie zastrzeżeń i propozycji zmian przypisanych do sformułowanych dalej uwag szczegółowych.	Zapisy PGW muszą w sposób uzasadniony przedstawiać i legalizować podział wód, cele środowiskowe, rozpoznanie presji i dobór środków je likwidujących lub łagodzących. Wszelkie odstępstwa od osiągnięcia lub obniżenia celów środowiskowych muszą być indywidualnie opisane i być weryfikowalne. PGW musi gwarantować wykonanie działań zapobiegających presji (środków) i kontrolę ich postępu. Wreszcie powinien być zapewniony udział społeczeństwa zgodny z zapisami RDW, a Państwo powinno zachęcać do aktywnego udziału w konsultacjach tych dokumentów.	Nie uwzględniono	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>zastrzeżeń. Projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom społecznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział. Państwa „zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczach”. Niestety ww. warunki nie zostały spełnione w przedstawionych do konsultacji projektach II aktualizacji PGW (IIaPGW), w tym IIaPGW Wisły, a sam proces udziału społecznego budzi wiele zastrzeżeń. Bez wyraźnych zmian w dokumentach i poprawienia możliwości udziału społeczeństwa w jego ustanowieniu dokument ten nie spełni swojej podstawowej funkcji – osiągnięcia celów środowiskowych w zgodzie z Ramową Dyrektywą Wodną. Należy mieć na uwadze, że ostatni okres planistyczny nie przyniósł praktycznie żadnej poprawy stanu wód w dorzeczu Wisły, np. cele środowiskowe osiągnęło tylko 0,3% najliczniejszych - rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp RW) w zakresie wszystkich</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wymagań (stan wód określono w nich jako dobry). W kolejnych uwagach przedstawiono szczegółowe odniesienia do ww. obszarów problemowych.				
17	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Niedopuszczalna była nagła i znacząca zmiana zapisów projektów IIaPGW jedynie na dwa tygodnie przed końcem „przynajmniej półrocznych” konsultacji w trybie przepisów RDW (30 września – publikacja zmian; 14 października – koniec konsultacji). Termin ten bezwzględnie powinien być przedłużony. Wprowadzone zmiany, nazwane błędnie „erratami” w aż 4 dorzeczach, w tym największych – Wisły i Odry, odnoszą się do dwóch niezależnych kwestii - obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i kolejną w ciągu propozycję projektu VI aKPOŚK. Zmiany wymagają m.in. ponownej analizy działań zaplanowanych w dorzeczach, a odnoszących się do udrożnień budowli piętrzących oraz do konkretnych zapisów głównie uszczuplających zestaw działań likwidujących presje zanieczyszczeń komunalnych: Ilość zmian do weryfikacji przez uczestniczących w konsultacjach społecznych jest oszałamiająca, a	Wydłużenie czasu konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do takich podstawowych elementów jak nowe działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW, a także ocena wpływu zmniejszenia zakresu działań z kategorii gospodarka ściekowa na możliwość osiągnięcia celów RDW: Minimalny termin pozwalający na choćby pobieżne zapoznanie się ze zmianami to miesiąc od daty ich publikacji.	Jak w treści uwagi, dodatkowo. Zgodnie z zapisami RDW, konsultacje projektów planów gospodarowania wodami w dorzeczu trwają pół roku. Nieuzasadnione jest skrócenie tego okresu do jedynie dwóch tygodni. IIaPGW został uzupełniony, co prawda o niezbędny element, jakim są obszary chronione przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, ale zdecydowanie zbyt późno. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków zostało opublikowane 14 maja – miesiąc po rozpoczęciu konsultacji IIaPGW. Aktualizacja projektu IIaPGW w tym zakresie zajęła Wodom Polskim 4 i pół miesiąca. Jak społeczeństwo ma się do tych zagadnień odnieść jedynie w dwa tygodnie? Termin publikacji rozporządzenia mógł być jednocześnie datą publikacji „erraty” i wtedy możliwy był nawet przepisowy 6 miesięczny termin konsultacji przy ich przedłużeniu do 14 listopada. Natomiast w przypadku publikacji VIaKPOŚK, to dokument ten podlegał już konsultacjom publicznym w grudniu 2020 r. a zapisy projektu wystawionego do ponownych konsultacji (31 sierpnia – 20 sierpnia br.) ponowne konsultacje wskazują na znaczne i nieuzasadnione ograniczenie projektu. Jego modyfikacja (szczególnie - in minus) w tak późnym okresie procesu konsultacji aPGW jest niezrozumiała i niewłaściwa.	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>prezentowane liczby w dokumentach nazwanych „erratami” zapisów IIaPGW nie odpowiadają faktycznej skali zmian. Dla przykładu, w erracie nr 1 dla Wisły, wskazano, że zmianie/dodaniu ulega 68 działań w IIaPGW Wisły, przy zmianach celów środowiskowych dla prawie 260 jcwp. Zmiany te przekładają się na kolejne, radykalne zmiany w zestawieniu budowli do działań poprawiających ich drożność (Zał. 4 do „erraty” wcześniej zał. 1 do zał. 7 IIaPGW). Społeczeństwo zostało zmuszone do dokonania ponownej weryfikacji tego zestawienia (obecnie ponad 3100 działań na konkretnych budowlach), choćby ze względu na całkowitą i nieuzasadnioną zmianę numeracji budowli w stosunku do publikacji w wersji z kwietnia. Liczba budowli położonych na „nowych” obszarach chronionych dla gatunków gospodarczych w dorzeczu Wisły to aż 821:</p> <p>Wszystkie ww. zmiany są znaczące i powinny być weryfikowalne w procesie udziału społecznego., Sposób ich wprowadzenia, ramy czasowe przewidziane na zapoznanie się z nimi stanowią naruszenie terminów przewidzianych w art. 14 RDW.</p>				<p>siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach. formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
18	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Zgodnie z komunikatem na stronie internetowej poświęconej konsultacjom IIaPGW https://apgw.gov.pl/ z końca września 2021 r. od 30 września miały być opublikowane prognozy ooś oraz projekty IIaPGW wraz z „erratami” i do tych wszystkich dokumentów można składać uwagi do 20 października. Jednak już 1 października, opublikowano inny komunikat, że „to ostatni dzwonek, by wziąć udział w konsultacjach społecznych w ramach drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami, które trwają tylko do 14 października”. Różnią się terminy oraz adresy i formularze składania uwag. Mamy więc dwa tryby konsultacji, które nie wiadomo czym się różnią co do skutków (jak potraktowane zostaną uwagi złożone w pierwszym, a jak w drugim procesie) i czy trzeba składać te same uwagi dwa razy na tych różnych formularzach, na różne adresy e-mail, czy wystarczy	Należy wyjaśnić różnice pomiędzy oboma procesami konsultacji (szczególnie co do losu i skutków składanych uwag i wniosków), zintegrować je tak bardzo jak to tylko możliwe. Powinny mieć wspólny, przedłużony czas konsultacji przynajmniej do 31 października. Powinno zostać jednoznacznie wyjaśnione, czy uwagi złożone w jednym z procesów będą brane pod uwagę w obu procedurach, czy trzeba powielać składanie uwag w obu procesach.	Nakładanie się terminów składania uwag „półrocznych” z tymi składanymi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) odnoszących się do tych samych dokumentów bez słowa wytłumaczenia jest absolutnie niedopuszczalne. Uczestniczący w konsultacjach nie wiedzą do kiedy i jakie uwagi składać, na jakich formularzach i jakie to ma konsekwencje – który tryb jest ważniejszy i czy uwagi trzeba złożyć dwukrotnie. Jedynym rozwiązaniem jest ujednolicenie trybu składania uwag i rozszerzenie terminów ich składania. W związku z publikacją „errat” będących de facto znaczącymi uzupełnieniami oraz w związku z tym, że dla procedury SOOŚ przewidziano najkrótszy możliwy ustawowo termin (21 dni) mimo olbrzymiego skomplikowania i objętości konsultowanych dokumentów (kilkadziesiąt załączników, kilkadziesiąt tysięcy rekordów) koniec terminu konsultacji powinien zostać wyznaczony przynajmniej na 31 października.	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		raz. Oba komunikaty informują o składaniu uwag do tych samych projektów IIaPGW wraz z „erratami”, bądź, gdzie indziej – suplementami. Mamy do czynienia z kompletnym chaosem, który utrudnia udział społeczny. Oba terminy są za krótkie na zapoznanie się ze zmianami w IIaPGW (wprowadzonymi pod koniec września) oraz z bardzo rozbudowaną prognozą ooś wraz z ok. 20 załącznikami dla każdego dorzecza.				<p>były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
19	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W ramach konsultacji nie udostępniono żadnej wizualizacji elementów IIaPGW, które byłyby czytelne i pozwalały na rozróżnienie poszczególnych elementów, w tym tak podstawowych i wymaganych zgodnie z RDW, jak: zmienione jednolite części wód (jcwp), zmienione statusy wód, działania ochronne, oraz sieć monitoringu wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Załączniki graficzne do IIaPGW są zbyt zgeneralizowane i nie posiadają żadnych opisów warstw. Brak czytelnego przedstawienia elementów planu podlegających konsultacjom uniemożliwia skuteczne składanie uwag do IIaPGW. Należy podkreślić, że stworzenie bazy danych czy nawet zobrazowanie warstw GIS było możliwe, na co wskazuje choćby udostępniona publicznie geobaza aktualizacji planów gospodarowania ryzykiem	Powtórzyć / przedłużyć konsultacje społeczne z użyciem danych pozwalających na weryfikację zapisów programu w czytelnych formach graficznych. Ze względu na daleko idące zmiany w podziale jcwp i wyznaczaniu wód „nienaturalnych” (SZCW i SCW) dane te powinny być upowszechnione na ogólnodostępnej platformie (jak w przypadku konsultacji aPZRP) oraz dostępne na wniosek.	<p>Jak w treści uwagi:</p> <p>Brak narzędzia do weryfikacji zapisów projektu IIaPGW (umożliwiającego poznanie np. tak podstawowych danych przestrzennych jak zasięgi nowych jcwp czy działań ochronnych) znacząco obniża jakość konsultacji publicznych. Uwaga składana wielokrotnie m.in. w trakcie spotkań konsultacyjnych nie doczekała się żadnej reakcji. Mapy udostępnione wraz z projektem IIaPGW nie są ani czytelne ani możliwe do wykorzystania przez osoby uczestniczące w konsultacjach. Działanie Wód Polskich w tym zakresie jest sprzeczne z: art. 14 RDW – Państwa Członkowskie zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczach:</p> <p>Załącz. VII – pkt 1, 3, 4</p>	Nie uwzględniono	<p>Projekty IIaPGW poddawane konsultacjom społecznym przygotowane zostały zgodnie w zakresie określonym ustawą Prawo wodne, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Specyfika planów gospodarowania wodami oraz zakres wymaganych informacji powodują, iż IIaPGW to obszerne dokumenty prezentujące szczegółowe dane na poziomie obszaru dorzecza, regionów wodnych oraz jcwp. Dla zachowania czytelności dokumentu zastosowano następującą jego strukturę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część główna dokumentu — prezentująca w sposób opisowy poszczególne zagadnienia na poziomie obszaru dorzecza oraz poszczególnych regionów wodnych w formie opisowej oraz zestawień statystycznych. Wszelkie zestawienia tabelaryczne oraz zobrazowania mapowe znajdują się w załącznikach; • załączniki IIaPGW — stanowiące integralną część IIaPGW, prezentujące w sposób szczegółowy, dla każdej jcwp, dane dot. zagadnień zaprezentowanych w części głównej, w tym załącznik nr 1 (Zestawienie główne) zawierający zbiorcze zestawienie danych charakteryzujących każdą jcwp obszaru dorzecza w zakresie zagadnień objętych planem gospodarowania wodami. Załączniki tabelaryczne prezentują komplet danych dla każdej jcwp wraz z informacjami dotyczącymi wzajemnych powiązań pomiędzy zagadnieniami; • załączniki graficzne prezentujące zobrazowania mapowe zagadnień przedstawionych w części głównej oraz załącznikach IIaPGW. Załączniki graficzne, których liczba różni się dla poszczególnych dorzeczy (przykładowo dla obszaru dorzecza Wisły: 67 załączników graficznych) stanowią element uzupełniający dla danych prezentowanych w części głównej oraz załącznikach IIaPGW. Załączniki graficzne nie zawierają żadnych dodatkowych ustaleń, które nie byłyby zaprezentowane szczegółowo z przypisaniem do poszczególnych jcwp w części tabelarycznej IIaPGW. Zarówno informacje o poszczególnych jcwp, ich statusie, typologii, obszarach chronionych, ocenie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		powodziowym (aPZRP) na portalu mapowym. Dane te były udostępniane w formie geobazy również na wniosek: Z informacji uzyskanych od kilku organizacji ekologicznych zrzeszonych w ramach Koalicji Ratujmy Rzeki (KRR), wynika że Wody Polskie nawet po udostępnieniu na wniosek części danych przestrzennych IIaPGW nie zgadzają się na upublicznienie czy nawet dalsze przekazywanie jakichkolwiek danych i materiałów źródłowych IIaPGW, w tym wizualizacji danych przestrzennych, jednocześnie zastrzegając, że dane te są nieostateczne. Jednocześnie twierdzą, że nie posiadają gotowej geobazy, a część danych przestrzennych choć jest w ich posiadaniu, nie zostanie udostępnionych (sieć monitoringu). Jest to naruszenie przepisów o dostępie do informacji o środowisku i sprzeczne z duchem i literą RDW.				<p>stanu, ppk, zidentyfikowanych presjach, występujących budowlach w obszarze danej jcwp, przypisanych działaniach oraz wskazanych odstępstwach i inne, znajdują się w załącznikach IIaPGW (w tym załączniku nr 1). Należy pamiętać, iż docelowa struktura i format IIaPGW wprowadzanego w formie rozporządzenia uzależnione są od zasad techniki legislacyjnej, a tym samym ich rozmiar musi odpowiadać wskazanym ograniczeniom. Jako materiał dodatkowy opracowana zostanie geobaza IIaPGW, podobnie jak w przypadku poprzednich cykli planistycznych, która zawierać będzie dane zgodne z ostatecznie przyjętą wersją IIaPGW. Na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW udostępniane były przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne. Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>Jednocześnie zarówno wykaz jcwp, jak i wyniki projektu dot. wyznaczenia SCW i SZCW stanowiły przedmiot odrębnych, wcześniej przeprowadzonych konsultacji tych materiałów źródłowych, prace nad którymi zakończone zostały w okresie 2019-2020.</p> <p>Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p>
20	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Dokumenty źródłowe do projektów PGW nie są udostępnione w publicznej domenie, a dostęp do nich jest ściśle reglamentowany przez Wody Polskie, z zakazem ich dalszego udostępniania komukolwiek, jako „dokumentów niepublicznych, udostępnionych przez osoby trzecie, podlegających prawu autorskiemu i	Należy bezzwłocznie udostępnić dokumenty źródłowe IIaPGW w domenie publicznej – nawet udostępnienie objętości kilkadziesiąt GB nie stanowi aktualnie żadnego problemu.	Jak w treści uwagi: Ograniczenia w udostępnianiu dokumentów źródłowych, traktowanie ich jako materiałów podlegających przepisom prawa autorskiego i to o statusie nieostatecznych jest niezgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (art. 14) oraz postanowień Konwencji Aarhus i Dyrektywy 2003/4/WE, a co za tym idzie, również ustawy ooś (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) i ustawy o dostępie do informacji publicznej.	Nie uwzględniono	<p>Konsultacje społeczne projektów IIaPGW rozpoczęły się udostępnieniem, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokumentów podlegającym konsultacjom tj. projekty IIaPGW wraz z załącznikami, w tym mapy stanowiące załączniki do IIaPGW.</p> <p>Wszelkie materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r.poz. 624, ze zm.) udostępniane są przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r.poz. 247, ze zm.).</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>nieskończonych”.</p> <p>Ograniczenie udostępniania danych (niektóre organizacje wprost miały zakazane dalsze ich udostępnienie, zakaz dotyczył także map towarzyszącym projektom IIaPGW) nie miało podanych podstaw prawnych.</p> <p>Takie podejście jest niezgodne z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.</p> <p>Dokumenty źródłowe do PGW i ich aktualizacji mają status dokumentów publicznych, dotyczących ochrony środowiska, czyli o takim samym statusie jak np. raporty o oddziaływaniu na środowisko. Jasno precyzują to wytyczne Komisji Europejskiej do implementacji RDW: CIS No8 https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf (rozdział 5.2.). Już w 2003 r. wytyczne te precyzowały, że dostęp do materiałów/dokumentów źródłowych powinien być bezproblemowy i publiczny, a minimum to udostępnianie ich na wniosek w odpowiednich centrach informacji danych PGW. Sugerowanym sposobem udostępniania tych dokumentów była jednak publikacja ich poprzez internet celem publicznego i</p>				<p>Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>powszechnego dostępu. Stwierdzono też, że nie powinno stanowić to technicznego problemu (po 18 latach nie powinno stanowić go nadal). Ograniczenia w upowszechnianiu dokumentów źródłowych, będących podstawą, a zarazem uszczegółowieniem projektu IIaPGW (liczna cytacja w projektach), powstałych za pieniądze publiczne, w głównej mierze z funduszy UE, powoduje, że nie można mówić o prawidłowym przeprowadzeniu konsultacji publicznych. Szczególnie traktowanie tych dokumentów jako nieskończonych (możliwe zastosowanie odmowy udostępnienia z art. 16 uoś), a mimo tego przygotowanych do obowiązkowych półrocznych konsultacji publicznych (wymienione w projekcie IIaPGW) powoduje, że konsultacje te nie mogą być uznane za przeprowadzone w trybie art. 14 ust. 1 RDW.</p> <p>Odnieść można wrażenie, że nieopublikowanie dokumentów w domenie publicznej to celowe ograniczanie udziału interesariuszy. Warto w tym miejscu przytoczyć słowa Dyrektora Departamentu Zarządzania Środowiskiem Wodnym Przemysława</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Gruszeckiego wygłoszone na spotkaniu konsultacyjnym w Zielonej Górze, że dokumenty źródłowe są udostępniane na indywidualny wniosek, ale nie mogą podlegać dalszemu rozpowszechnianiu nawet w niezmienionej formie, gdyż Wody Polskie „muszą wiedzieć jak te dokumenty krążą”.				
21	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Niezrozumiałe jest przedstawienie do konsultacji formularza utrudniającego składanie większej ilości uwag., przy jednoczesnej sugestii, że to jedyny sposób składania uwag pocztą e-mail. Uwagi mają być złożone w formularzu tekstowym, jedna pod drugą: UWAGA, PROPONOWANE ZMIANY i UZASADNIENIE. Aby złożyć więcej uwag, należy kopiować pola. Lepszym, bardziej przyjaznym użytkownikom i wcześniej praktykowanym przez Wody Polskie sposobem było składanie uwag na formularzu w formie tabeli – z ww. tematycznymi kolumnami.	Umożliwić składanie uwag również w innych formach niż załączony na stronach konsultacji formularz, w tym w formie tabelarycznej. Stosowna informacja powinna znaleźć się na stronie https://apgw.gov.pl/pl/konsultacje	Jak w treści uwagi: Organy państwowe powinny ułatwiać składanie uwag w ramach konsultacji IIaPGW, a nie je utrudniać.	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne projektów IIaPGW rozpoczęły się udostępnieniem, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokumentów podlegającym konsultacjom tj. projektów IIaPGW wraz z załącznikami: Jednocześnie udostępniona została informacja o terminach i możliwych sposobach zgłaszania uwag do konsultowanych dokumentów. Wskazanymi kanałami do zgłaszania uwag w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW (zgodnie z informacją m.in. na stronie www.apgw.gov.pl) były: - poprzez ankietę online na stronie; - poprzez wiadomość e-mail na adres: konsultacje@apgw.gov.pl lub apgw@mi.gov.pl ; - pisemnie, w miejscu udostępnienia dokumentów planistycznych, w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie w Warszawie, ul. Żelazna 59A, 00-848 Warszawa; - pisemnie, przesyłając uwagi na adres Ministerstwa Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa; - ustnie, do protokołu, w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa, III piętro, Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej: Tym samym zapewnione zostały zróżnicowane kanały komunikacji dostępne dla zainteresowanych. Nie stosuje się dodatkowych ograniczeń co do formy przedkładanych uwag, co widać po przeglądzie przedłożonych w ramach konsultacji społecznych uwagach i wnioskach przy wykorzystaniu różnych dostępnych kanałów komunikacji.
22	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Informacje na temat IIaPGW i procesu konsultacji umieszczono na stronie https://apgw.gov.pl/ , jednocześnie przekierowując na nią z adresu www.apgw.kzgw.gov.pl , na	Przywrócić dane z poprzedniego okresu planistycznego, dostępne pod starym adresem konsultacji www.apgw.kzgw.gov.pl	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy bezpośrednio konsultowanego dokumentu, a internetowej strony projektowej. Strona apgw.gov.pl została zmodyfikowana na potrzeby bieżących prac i konsultacji społecznych. Informacje dotyczące poprzedniej aktualizacji PGW znajdują się w zakładce https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-informacje-ogolne ; https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-konsultacje-spoeczne ; https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-dopobrania . Na stronie www.apgw.gov.pl znajdują się wszystkie informacje,

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		którym znajdowała się dokumentacja dotycząca poprzedniej aktualizacji PGW, w tym wyniki konsultacji publicznych tychże. Znajdowały się tam również informacje o konsultacjach niektórych dokumentów źródłowych IIaPGW. W przypadku konsultacji aPZRP nie postąpiono w ten sposób – nadal dostępne są dane ze „starej” strony co znacznie ułatwia proces konsultacji aktualizacji tego dokumentu.				które były niezbędne do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych projektów IIaPGW – same projekty planów, ich wersje niespecjalistyczne, broszura, ulotka, słowniczek pojęć i formularz zgłaszania uwag. Wyniki konsultacji również znajdują się na stronie. Dokumentacja z poprzedniego cyklu może zostać udostępniona na wniosek osoby zainteresowanej.
23	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W IIaPGW dla dorzecza Wisły znacząco zmniejszono liczbę jcwp rzecznych (z 2660 do 1719), w stosunku do aPGW. Część cieków całkowicie usunięto z układu jcwp RW, część połączono z innymi ciekami, a największa część jcwp RW zniknęła poprzez złączenie sąsiadujących części wód w obrębie tego samego cieku. W wyniku tych zabiegów średnia długość nowych jcwp RW wzrosła w dorzeczu Wisły o prawie połowę – z ok 24 km do ponad 36,5 km. Obecnie najdłuższa jcwp RW ma aż 234 km, najdłuższa obejmująca jedną rzekę – 150 km (Bug od Włodawki do granicy w Niemirowie – wcześniej 3 mniejsze jcwp RW). Zarządzanie i ochrona tak dużych jcwp jest bardzo mało efektywna. Przyczyna takiego podejścia (takich zmian), nie została wyjaśniona w projekcie IIaPGW. Nie	Uzasadnić w IIaPGW zmiany mające na celu ograniczenie ilości jcwp, szczególnie, że zostały utworzone na podstawie więcej niż jednego opracowania. Ponownie zweryfikować zasadność wyłączeń części cieków niebędących ciekami okresowymi z „sieci” rzecznych jcwp. Ponownie zweryfikować jcwp składające się wcześniej z przynajmniej 3 odrębnych jcwp. Zweryfikować połączenia w odniesieniu do hydromorfologicznej klasyfikacji odcinków cieków, które w wyniku agregacji zmieniły status na SZCW z NAT. Potrzebny jest też opis roli organów	Zmiany w zasięgu jcwp, głównie poprzez ich scalenie i wydłużenie implikują daleko idące zmiany prawne. Co prawda ułatwiają sporządzenie właściwej, bardziej kompletnej sieci monitoringu wód, jednak efektem jest też umożliwienie realizacji inwestycji, które przy wcześniejszym, bardziej szczegółowym podziale jcwp nie mogły być zrealizowane ze względu na oddziaływanie na sąsiadujące jcwp (art. 4.8 RDW), czy większą presję na konkretną część wód. IIaPGW powinno zawierać dowód, że za nowym podziałem stoją racjonalne przesłanki, inne niż np. oszczędności na rozbudowie sieci monitoringowej i chęć realizacji większej ilości przedsięwzięć wykazujących presję na wody - znacząco negatywnie oddziałujących na stan wód i obszary chronione zależne od wód. Dziwnym zbiegiem okoliczności, nagle żadne z przedsięwzięć spełniających według Wód Polskich warunki derogacji art. 4.7 nie wykazuje negatywnych oddziaływań na inne jcwp niż te, na których jest czy ma być położone. Zmniejszenie o 6 jednostek typologii rzek nie może być jedyną podstawą do zmian poczynionych w jcwp – w wyniku daleko idących ujednoliceń powstały jcwp RW „giganty” o długościach łącznych powyżej 200 km, a także bardzo długie odcinki pojedynczych cieków, których monitorowanie w jednym miejscu (punkcie) jest kompletnie niemiarodajne.	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące aktualizacji jednostek do planowania z uwzględnieniem MPHP10. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowany został nowy wykaz jcwp stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. Wykaz jednostek planistycznych stanowiących materiał źródłowy do projektów IIaPGW był poddany oddzielnym konsultacjom społecznym w trakcie ich opracowywania.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wystarczy napisać, że zmiany zostały wprowadzone na podstawie trzech czy czterech dokumentów źródłowych. Takie zmiany mają bardzo duże konsekwencje prawne, np. zezwolenia na inwestycje, które w poprzednim podziale jcwp nie mogłyby zostać zrealizowane względu na negatywne oddziaływanie na sąsiadujące jcwp. Państwa członkowskie nie mają pełnej dowolności w ustalaniu granic i typologii jcwp, a tak radykalne zmiany powinny zostać poddane pełnej kontroli publicznej. Nawet jeśli któryś z dokumentów, na podstawie którego dokonano zmian, był przedstawiony do konsultacji publicznych, to informacja o ich wynikach powinna znaleźć się w projekcie IIaPGW. Nie powinno się też wykluczać zmian w układzie jcwp w wyniku konsultacji projektu IIaPGW.	zarządzających wodami w utworzeniu ostatecznej (przedstawionej do konsultacji) siatki jcwp. Różnice między nowym i starym układem jcwp (dostępne publicznie warstwy przestrzenne) powinny być możliwe do zweryfikowania także w formie wizualnej. Przedstawione nieczytelne zbiorcze mapy – załączniki IIaPGW - tej roli nie spełniają.			
24	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W obecnym IIaPGW wyróżniono zbiornikowe jcwp (RWr), wcześniej wyznaczone jako rzeczne (RW). Zmiana ta nie dotyczy wszystkich zbiorników, a wobec braku czytelnych map w projekcie IIaPGW nie jest znana ich forma i zasięg. Cofki niektórych zbiorników podgórskich i nizinnych mają charakter koryt rzecznych, delt i innych form stanowiących cenne siedliska przyrodnicze. Dla	Zweryfikować wyznaczenie jcwp RWr. Wyłączyć z wyznaczeń jcwp RWr cofki zbiorników mające charakter koryt rzecznych, delt i innych form stanowiących cenne siedliska przyrodnicze(obligatoryjnie dla jcwp RWr uznanych za zbiorniki limniczne).	Dla zbiornikowych RWr nie stosuje się przy ocenie indeksu HIR, a dla części z nich ocena potencjału elementów fizykochemicznych opiera się na normach dla jezior (stratyfikowanych i niestratyfikowanych). Przy ocenie elementów biologicznych dla jcwp RWr wyznaczonych jako limniczne stosuje się klasyfikację jak dla jezior. Takie podejście nie może być usprawiedliwieniem dla znaczących negatywnych zmian w cennych siedliskach związanych z cofkami niektórych zbiorników wodnych.	Nie uwzględniono	IIaPGW prezentuje odrębnie jcwp RWr, które w poprzednim planie gospodarowania wodami analizowane były w kategorii jcwp RW. Przyjęte podejście pozwala na charakterystykę każdej z kategorii wód jcwp: jcwp RW, jcwp RWr, jcwp LW, jcwp TW, jcwp CW. W zał. 3.1 IIaPGW wskazano dla RWr wartości graniczne parametrów fizykochemicznych odpowiadające najbliższemu naturalnemu typowi abiotycznemu poprzez przyporządkowanie wyznaczonych SZCW RWr do odpowiednich typów wód naturalnych. Przyjęta zasada opiera się na podziale zbiorników zaporowych na typy: reolimniczne, przejściowe i limniczne. Dla zbiorników reolimnicznych jako odpowiedni dla wartości granic parametrów fizykochemicznych wskazano typ abiotyczny rzeki, na której zbudowany jest zbiornik (jcwp poniżej zapory). Wynika to ze stosunkowo najmniejszej zmiany warunków fizykochemicznych w zbiornikach tego typu (o czasie retencji nie przekraczającym 20 dni) w stosunku do panujących w rzece nie spiętrzonej. Dla zbiorników przejściowych (czas retencji 20-40 dni) jako odpowiednik

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		zbiornikowych jcwp stosuje się odmienną ocenę potencjału (wszystkie są SZCW). Może to oznaczać, że działania polegające na odtwarzaniu pojemności zbiorników czy udrażniania wlotów do nich nie będą interpretowane jako negatywne oddziaływanie na cele środowiskowe RDW, mimo, że taki negatywny wpływ wystąpi - poprzez likwidację cennych siedlisk przyrodniczych dla gatunków wodnych i od wód zależnych.				<p>naturalny wskazano wielkie rzeki nizinne (obecnie typ nr 21, w nowej typologii – typ RWN). Są to naturalne środowiska rzeczne o największej szerokości i głębokości oraz z reguły wolniejszym przepływie, toteż panujące w nich warunki fizykochemiczne są najbardziej zbliżone dla zbiorników o umiarkowanym czasie retencji. Natomiast dla zbiorników limnicznych (czas retencji ponad 40 dni), jako naturalny odpowiednik zostały wskazane odpowiednie typy jezior, z uwzględnieniem głębokości i możliwości wykształcenia stratyfikacji termicznej w zbiorniku.</p> <p>Zgłoszona uwaga w zakresie wyznaczenia jcwp RWr dotyczy materiału źródłowego do projektów IIaPGW i zostanie rozpatrzona przy aktualizacji jednostek do planowania na kolejny cykl. Wykaz jednostek planistycznych stanowiących materiał źródłowy do projektów IIaPGW był poddany oddzielnym konsultacjom społecznym w trakcie ich opracowywania.</p>
25	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>Wyznaczenie SZCW wymaga „rozwiązania wszystkich racjonalnych wątpliwości, że istnieją przesłanki do wyznaczenia JCWP jako nienaturalnej części wód”, a wszelkie niepewności, w tym brak danych, nie pozwalają na obniżenie wymogów celów środowiskowych (potencjał ekologiczny zamiast stanu). Zgodnie z art. 4.3. RDW Państwa Członkowskie mogą wyznaczyć część wód powierzchniowych jako sztucznie lub silnie zmienioną, gdy:</p> <p>a) zmiany charakterystyk hydromorfologicznych tej części wód, które byłyby konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby wyrzucić znaczący niekorzystny wpływ na dane cele działalności opisanej w RDW, oraz że faktycznie nie było innych opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo.</p> <p>Należy przy tym wziąć pod uwagę, indywidualne dla każdej jcwp, ustalenia KPRWP.</p> <p>Na tej podstawie należy nadać status NAT wszystkim</p>	Każdorazowo udowodnić (dla konkretnej JCWP) brak wątpliwości przy wyznaczeniu SZCW, szczególnie udowodnić zmiany charakterystyk hydromorfologicznych tej części wód, które byłyby konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby wyrzucić znaczący niekorzystny wpływ na dane cele działalności opisanej w RDW, oraz że faktycznie nie było innych opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	<p>W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowany został zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. Załącznik nr 1 IIaPGW przedstawia wyniki tego działania dla poszczególnych jcwp w zakresie uzasadnienia wyznaczenia, sposobu użytkowania wód oraz zmian hydromorfologicznych z nimi związanych. Załącznik nr 3.1 przedstawia wartości graniczne dobrego potencjału ekologicznego. Wartości te zostały określone indywidualnie dla poszczególnych części wód przy uwzględnieniu wdrażania planowanych działań restytucyjnych. KPRWP jest dokumentem wskazującym kierunki działań: nie uwzględnia aspektów związanych ze sposobem użytkowania wód zidentyfikowanych na etapie wyznaczenia SZCW.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>której celów woda jest magazynowana, takie jak zaopatrzenie w wodę do spożycia, wytwarzanie prądu lub nawadnianie; regulację wód, zapobieganie powodzi, odwadnianie ziemi; lub inną jednakowo ważną działalność człowieka związaną ze zrównoważonym rozwojem;</p> <p>b) korzystne cele, do których się dąży za pomocą charakterystyki sztucznej lub silnie zmienionej części wód, nie mogą ze względu na możliwości techniczne lub nieproporcjonalne koszty, być racjonalnie osiągnięte za pomocą innych środków, które stanowią opcję znacznie korzystniejszą środowiskowo.</p> <p>Takie przeznaczenie i związane z tym przyczyny są szczegółowo określone w planach gospodarowania wodami w dorzeczach wymaganych na mocy art. 13 i przeglądanych co sześć lat.”</p> <p>Zgodnie z dokumentem DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu – państwo członkowskie: Polska – - dostępny np. na stronie konsultacji IIaPGW https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90 Zalecenie z 2012 r.: Wyznaczenie silnie zmienionych jednolitych części wód powinno być zgodne ze wszystkimi wymogami określonymi w art. 4 ust. 3. W planach</p>	<p>częściom wód ujętym w projekcie IIaPGW, które nie spełniają wymogów art. 4.3. RDW.</p>			

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>gospodarowania wodami w dorzeczach należy położyć szczególny nacisk na ocenę „znaczącego niekorzystnego wpływu” na sposób korzystania z wód lub środowisko naturalne oraz brak „opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo”. Jest to konieczne do zapewnienia przejrzystości procesu wyznaczania. Powyższe zalecenie zostało wykonane w IIaPGW tylko częściowo.</p> <p>Dane przedstawione w IIaPGW, w tym w załączniku 1 dla Wisły (Zestawienie Główne), nie pozwalają w sposób przejrzysty ocenić sposobu wyznaczania SZCW, a warunki uznania (niekorzystny wpływ i brak innych opcji) nie są szczegółowo i indywidualnie dla danej jcwp określone w projekcie IIaPGW.</p> <p>Wszystkie SZCW w Zał. 1 Zestawienie Główne mają warunki uznania opisane hasłowo: brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych, brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Nie ma wytłumaczenia dlaczego tak jest. Wymienione są warunki hydromorfologiczne, ale też hasłowo, np.: zapory, bariery, przegrody (zabudowa poprzeczna); zmiany fizyczne koryta /strefy nadbrzeżnej, zabudowa podłużna; podobnie z funkcjami: np.:</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		energetyka wodna; ochrona przeciwpowodziowa; rozwój obszarów miejskich - zaopatrzenie w wodę ludności. Na tej podstawie nie można ani potwierdzić ani zaprzeczyć, że zmian hydromorfologicznych nie można odwrócić bez szkody dla pełnionych funkcji i nie ma żadnych rozwiązań alternatywnych dla osiągnięcia tych „korzystnych celów”, o których mowa w przytoczonym wyżej zapisie RDW. Zwłaszcza, że powstał nieuwzględniony dostatecznie w IIaPGW – Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP): Jeśli zaś, zachodzi niepewność, co do możliwości wyznaczenia SZCW, wyznaczenie takie było nieuprawnione.				
26	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Część jcwp RW wcześniej wyznaczone jako NATuralne (aPGW) w wyniku powiększenia (złączenia z innymi) uzyskało w nowym podziale jcwp status SZCW. Błędem metodycznym było niewprowadzenie ponownej korekty podziału nowych jcwp w trakcie przyznawania im statusu NAT/SZCW/SCW tylko sztywne bazowanie na już wyznaczonym układzie.. Zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No2 „Identification of Water Bodies” (rozdz. 2.1.) nie jest prawidłowym utworzenie jednej dużej	Należy przywrócić wcześniejszy podział jcwp , wraz z poprzednim statusem wód w przypadkach, w których dane jcwp utraciły status NAT tylko w wyniku złączenia z innymi jcwp klasyfikowanymi jako SZCW. Dotyczy to także innych jcwp w dorzeczu Wisły, w analogicznej sytuacji, np. dopływ Koszarawy - Sopotnia (wcześniej odrębna jcwp), czy jcwp „Soła od	Zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No2 „Identification of Water Bodies” (rozdz. 2.1.) nie jest właściwe utworzenie jednej dużej SZCW z mniejszych o różnym statucie. Wymienione w treści uwagi jako przykłady jcwp zostały utworzone z kilku mniejszych, w obu przypadkach dolny odcinek rzeki jest w dużo lepszym stanie hydromorfologicznym. O SZCW w obu przypadkach decyduje gęsta zabudowa poprzeczna w górnych częściach zlewni. W przypadku Łososiny dolna część to obszar Natura 2000 wyznaczony dla ochrony ryb i siedlisk z wodami związanymi, w przypadku Łososiny odcinek jcwp poniżej Tarnawki (wcześniej odrębna jcwp) jest to siedlisko wielu gatunków zwierząt z zał. II czy IV DŚ, w tym brzanki, kozy złotawej, skójki gruboskorupowej. Zgodnie z najnowszym planem powiększenia obszaru Natura 2000 „Tarnawka” ten fragment Stradomki częściowo obejmowałyby nowe granice obszaru. Obniżanie wymagań potencjału ekologicznego w stosunku do stanu	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowano zostały zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. W III cyklu SZCW i SCW zostały wyznaczone na podstawie nowej metodyki, która głównie opiera się na obliczeniu kameralnego komponentu Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny (HIRk). Elementy składowe tego indeksu są obliczone w stosunku do długości cieków jcwp. W związku z powyższym zwiększenie długości jcwp nie prowadzi do przeszacowania presji hydromorfologicznych. W skali Polski udział jcwp SZCW i SCW wynosi 21% w IIaPGW, a w poprzednim cyklu planistycznym: 26% (aPGW) - statystyki te również potwierdzają brak wpływu aktualizacji wykazu jcwp na liczbę SZCW i SCW. Lokalne wzrosty liczby SZCW wynikają z lepszych danych w zakresie presji hydromorfologicznych oraz z zastosowania nowej metodyki.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>SZCW z mniejszych o mieszanym statucie. Przykładem mogą być tutaj dwie górskie rzeki Łososina i Stradomka. Obie jcwp zostały utworzone z kilku mniejszych, w obu przypadkach dolny odcinek rzeki jest w dużo lepszym stanie hydromorfologicznym od górnego. O typowaniu jako SZCW (indeks HIR) decydowała tu zabudowa poprzeczna w górnych częściach zlewni. Wcześniej dolne części rzek, jako oddzielne jcwp, miały status NAT:</p> <p>Takich przykładów, szczególnie w częściach źródłowych, jest wiele. W analogicznej sytuacji, np. dopływ Koszarawy - Sopotnia (wcześniej odrębna jcwp), czy jcwp Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna RW200014213259, obecnie Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna RW20000421327999 – ta ostatnia została złączona aż z 8 jcwp, z tego niektórych o statusie NAT(w tym ciek główny).</p>	<p>Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna” RW200014213259 obecnie „Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna” RW20000421327999.</p>	<p>ekologicznego w tych częściach jcwp byłoby niezgodne z celami RDW. Niewłaściwa jest w takim przypadku metodyka wskazana w rozdz. 8.1.2. IIaPGW. Jest to również sprzeczne z celami środowiskowymi obszarów chronionych, w tym Natura 2000, a także obszarach chronionych dla gatunków o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowną). Aspekt obszarów dla gatunków „gospodarczych” w ogóle nie został wzięty pod uwagę w uzupełnionym „errata” IIaPGW.</p>		
27	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>W procedurze wyznaczania SZCW dokonano manipulacji polegających na nadaniu statusu SZCW dla jcwp RW, które zgodnie z przyjętą metodyką powinny mieć status naturalnych. W dorzeczu Wisły są to trzy jcwp:</p>	<p>Przywrócić dla: RW20001229199 Wisła od Zgłowiączki do Brdy RW2000122939 Wisła od Brdy do Wdy RW20001229991 Wisła od Wdy do Przekopu Wisły naturalny status wody (NAT).</p>	<p>Wyznaczenie tych jcwp RW jako SZCW jest nieuprawnione i jak wynika z dokumentów źródłowych – wynika z chęci obniżenia celów środowiskowych dla rzek będących drogami wodnymi, na których planowane są dalsze inwestycje hydrotechniczne znacząco negatywnie oddziałujące na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.</p> <p>Podstawą do uznania za SCZW jest hydromorfologiczny stan wód, w następnej kolejności brane jest pod uwagę</p>	Nie uwzględniono	<p>W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowano zostały zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. W III cyklu SZCW i SCW zostały wyznaczone na podstawie nowej metodyki, która głównie opiera się na obliczeniu kameralnego komponentu Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny (HIRK). Elementy składowe tego indeksu są obliczone w stosunku do długości cieków jcwp. W związku z powyższym scalenie jcwp (czyli zwiększenie jej</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>RW20001229199 Wisła od Zgłowiączki do Brdy RW2000122939 Wisła od Brdy do Wdy RW20001229991 Wisła od Wdy do Przekopu Wisły</p> <p>W opisie przyczyny wyznaczenia (Zal. 1 Zestawienie Główne) widnieje:</p> <p>„Korekta ekspercka z uwagi na przekształcenia związane z drogą wodną na podstawie dodatkowych informacji uzyskanych od administratora ciek: rzeka Wisła na całym odcinku jest rzeką płynącą w korycie znacznie przekształconym w stosunku do koryta naturalnego. Brzegi są obustronnie uregulowane zabudową podłużną (tamy podłużne z ostrogami)”</p> <p>Zgodnie z informacjami od organizacji mających dostęp do dokumentów źródłowych, dla trzech ww. jcwp dokonano ponownej eksperckiej analizy w ramach opracowania Ostateczna metodyka wyznaczania SZCW i SCW, jednak analiza ta dała wynik niepozwalający na wyznaczenie jako SZCW. Taki jest też komentarz wykonawcy opracowania znajdujący się w pliku Załącznik do wykazu RW_uzasadnienia. Siłowe wyznaczenie SZCW na podstawie opisu administratora wód nt. użytkowania jcwp jako dróg wodnych jest wbrew metodyce i wytycznych KE CIS</p>		użytkowanie. Wyznaczenie SZCW na przedmiotowych 3 jcwp Wisły należy uznać za manipulację		długości) nie prowadzi do przeszacowania presji hydromorfologicznych. W skali Polski udział jcwp SZCW i SCW wynosi 21% w IIaPGW, a w podrzędnym cyklu planistycznym 26% (aPGW): statystyki te również potwierdzają braku wpływu scalenia na liczbę SZCW i SCW. Lokalne wzrosty liczby SZCW wynikają z lepszych danych w zakresie presji hydromorfologicznych oraz z zastosowania nowej metodyki.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		No4 „Identification and Designation of Heavily Modified and Artificial Water Bodies”, według których podstawą do uznania za SCZW jest hydromorfologiczna jakość wód, a w następnej kolejności pod uwagę brane jest dopiero jej użytkowanie. Konieczne jest przywrócenie statusu wód NAT w stosunku do trzech ww. jcwp.				
28	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Sieć monitoringu wód powierzchniowych można ocenić tylko ilościowo, a nie jakościowo - w odniesieniu do położenia. Nie przedstawiono bowiem wymaganych przez RDW map sieci monitoringu – takich, które byłyby czytelne i pozwalałyby na ocenę lokalizacji sieci punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu GIOŚ (ppk) w stosunku do położenia i granic jcwp oraz obszarów chronionych w rozumieniu RDW. Dane te nie są udostępniane przez Wody Polskie nawet na wniosek, mimo że organ ten jest w posiadaniu owych danych (odpowiedź na wniosek jednej z organizacji ekologicznych).	Udostępnić sieć lokalizacji ppk w formie wizualnej pozwalającej na ocenę położenia względem obiektów, które sieć ma monitorować. Najlepiej by była to wirtualna mapa z bazą danych, jak w przypadku konsultacji aPZRP.	Sieć monitoringowa i jej przedstawienie w czytelnej formie graficznej to wymóg art. 13 w powiązaniu z zał. VII RDW.	Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w IIaPGW dokonane zostało graficzne przedstawienie w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych sieci monitoringu wód wraz ze wskazaniem programów monitoringowych.</p> <p>Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. klimatu. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW.</p> <p>Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to zakres właściwości GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu.</p> <p>W ramach IIaPGW przedstawione zostały również wstępne informacje o planowanej sieci na lata 2022-2027, która ostatecznie ustalana jest przez GIOŚ przy wykorzystaniu informacji pozyskanych ze zrealizowanych projektów w tym Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych (Załączniki 8 - 12) . Informacje zawarte w IIaPGW dotyczące sieci monitoringu na lata 2022-2027 nie stanowią ustalenia sieci monitoringu. Sieć monitoringu ustalana jest w ramach PMŚ stanowiąc zakres odpowiedzialności GIOŚ.</p> <p>Załączniki graficzne nie zawierają żadnych dodatkowych ustaleń, które nie byłyby zaprezentowane szczegółowo z przypisaniem do poszczególnych jcwp w części tabelarycznej IIaPGW. Informacja o ppk dla poszczególnych jcw zaprezentowana jest w załączniku nr 1 do IIaPGW. Należy pamiętać, iż docelowa struktura i format IIaPGW wprowadzanego w formie rozporządzenia uzależnione są od zasad techniki legislacyjnej, a tym samym ich rozmiar musi odpowiadać wskazanym ograniczeniom. Jako materiał dodatkowy opracowana zostanie geobaza IIaPGW, podobnie jak w przypadku</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						poprzednich cykli planistycznych, która zawierać będzie dane zgodne z ostatecznie przyjętą wersją IIaPGW. Na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW udostępniane były przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne. Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.
29	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Pokrycie siecią monitoringu w dorzeczu Wisły znacząco się polepszyło w stosunku do poprzedniej aPGW, głównie w przypadku jcwp RW (i wcześniej niewyznaczonych zbiornikowych - RWr). W latach 2016-2021 monitorowano tylko nieco ponad 50% jcwp (1354 ppk na 2660 jcwp), teraz ma to być 97%(1663 ppk na 1719 jcwp). W przypadku jeziornych jcwp (LW) liczba ppk wzrosła o 99, z 264/484 na 363/499, jednak nadal ok. 25% jeziornych jcwp pozostaje poza siecią monitoringową. Lepsze pokrycie siecią monitoringową rzecznych jcwp wynika głównie z połączenia ich w nowym cyklu planistycznym w większe jednostki. Niestety nadal duża część jcwp RW nie będzie objęta monitoringiem diagnostycznym MD (Środkowa Wisła – tylko 40% jcwp). W przypadku jcwp RWr MD będą objęte wszystkie zbiorniki z wyjątkiem regionu Dolnej Wisły – tu objęty nim jest tylko 1 na 4 zbiorniki	Należy objąć monitoringiem (choćby MO) wszystkie brakujące jcwp RW, wzmocnić sieć MD dla RW, uzupełnić sieć monitoringu dla LW oraz wprowadzić MD dla wszystkich jcwp RWr.	Jak w treści uwagi. Uzupełnienie sieci monitoringu nie będzie powodować znaczącego obciążenia budżetu państwa i jest wykonalne przy niewielkim wsparciu struktur GIOŚ / WIOŚ.	Nie uwzględniono	Monitoring wód jest częścią Państwowego Monitoringu Środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania jcwp do monitorowania oraz ppk określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu jcwp wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na jcwp. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW. Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to obszary odpowiedzialności GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		(wszystkie: monitoring operacyjny MO). Sieć monitoringu nadal wymaga rozszerzenia. Nie wiadomo dlaczego nie objęto monitoringiem tych kilku brakujących % jcwp RW i dlaczego nadal ponad ¼ jezior nie jest monitorowana.				
30	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Stopień osiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp RW jest żaden. W IIaPGW można znaleźć różne wartości – w wersji niespecjalistycznej planu jest mowa o spełnieniu wszystkich wymogów przez 0,3% jcwp RW, w projekcie IIaPGW liczba ta wynosi 1,5%! W klasyfikacji stanu/potencjału cele spełniło ok 4 % jcwp RW. W tym tempie cele RDW osiągniemy za kilkaset lat. Jednocześnie znacząca presja na elementy biologiczne zależy od hydromorfologii występuje w przypadku aż 81 % jcwp RW. (rozdz. 7 IIaPGW), a zestaw działań likwidujących presję hydromorfologiczną był w dorzeczu Wisły na lata 2016-2021 niewielki, w zasadzie określony tylko dla budowli piętrzących (pomijając kilkanaście niezrealizowanych działań w dorzeczu Nidy) i był około 5-krotnie skromniejszy niż planowany obecnie i w znacznej większości nie został wykonany, o czym poniżej dalszej części uwag.	Brak postępu we wdrażaniu RDW na 6 lat przed ostatecznym terminem osiągnięcia celów środowiskowych w przypadku rzecznych jcwp wymaga podjęcia radykalnych działań: właściwego, szerokiego doboru działań realizujących cele środowiskowe i znacznej redukcji presji, zwłaszcza hydromorfologicznej na wody. Sprowadza się to powinno do realizacji KPRWP w pełnej formie, uzupełnionego o „reakcje” na rozpoznane nowe presje. Należy przy tym ograniczyć wszystkie działania powodujące te presje – działania inwestycyjne i tzw. prace utrzymaniowe. Należy wykreślić z planów IIaPGW, PPSS i aPZRP, i im podobnych z zakresu gospodarki wodnej, te działania które powodują dalsze przekształcenia hydromorfologiczne, a	Liczby podane w treści uwagi nie wymagają komentarza, ani uzasadnienia.	Wyjaśnienie	Informację uzyskiwaną w każdej aktualizacji procesu jest określenie jego postępu, co w przypadku IIaPGW oznacza ocenę postępu w osiąganiu przez jcw celów środowiskowych, zgodnie z art. 318 ust. 6 pkt 2 ustawy Prawo wodne (dalej pr.w.) oraz zgodnie z §2 ust. 1 pkt. 35 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (dalej r.p.g.w.): Na potrzeby opracowania IIaPGW przeprowadzono ocenę postępu w osiąganiu celów środowiskowych w latach 2011-2019, której podstawę stanowiły analizy: • dokonanych zmian legislacyjnych w zakresie klasyfikacji stanu jcw w okresie 2011-2019; • celów środowiskowych przydzielonych do poszczególnych jcw w poprzednich cyklach planistycznych; • oceny wdrożenia zestawów działań zaplanowanych w poprzednich cyklach planistycznych (na poziomie umożliwiającym wskazanie ogólnego trendu skuteczności zaplanowanych działań); • wyników monitoringu i ocen stanu jcw z wyszczególnieniem zmian w zakresie warunków referencyjnych do roku 2019 włącznie. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych przedstawia proces dokonany w okresie 2011-2019 z uwzględnieniem zidentyfikowanych czynników, wpływających na ocenę stanu, innych niż rzeczywista zmiana jakości wynikająca ze zmiany wartości, parametrów wskaźnikowych stosowanych w ocenie. Grupę tych czynników stanowią między innymi dokonywane w analizowanym okresie zmiany klasyfikacji stanu jcw, typologii jcw i inne. Przeprowadzona ocena uwzględnia oczywiście również przegląd zestawów działań przewidzianych do realizacji w cyklu 2010 – 2015 i 2016 -2021, w celu potwierdzenia ich wpływu na postęp w osiąganiu celów środowiskowych. Zestawy działań dla jcw zostały ocenione wraz z ich realizacją na podstawie opracowania Ocena postępu we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem raportu dla KE (z I aktualizacji PWŚK) oraz rocznych sprawozdań z realizacji działań zgodnie z art. 328 ustawy pr.w. Nie jest jednak jedyny element oceny postępu działań.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			które już teraz nie zostały zweryfikowane pod kątem oddziaływania na stan wód. Bezwzględnie należy usunąć tego typu działania z listy działań ochronnych IIaPGW (PPSS, mała retencja leśna).			<p>Proces przygotowania projektów IIaPGW uwzględniał opracowanie zestawów działań stanowiących obecnie bezpośredni element IIaPGW (w odróżnieniu od poprzednich planów gospodarowania wodami, gdzie w samej treści Planu znajdowało się podsumowanie zestawów, które stanowiły przedmiot odrębnego dokumentu aPWŚK). Proces budowy zestawów działań poprzedzony został wypracowaniem metodyki opracowania zestawów działań (materiał źródłowy IIaPGW) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące podejścia metodycznego dokonywanych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcwp, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. Wyniki analiz w odniesieniu do każdego działania zaprezentowane zostały w załączniku do IIaPGW (zestaw działań).</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z lat 2011-2019, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawu działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.
31	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W projekcie IIaPGW nie dokonano oceny wykonania działań za lata 2016-2021 w odniesieniu do presji hydromorfologicznych (HM). Zadań było znacznie mniej niż obecnie (renaturyzacyjnych, innych niż udrożnienia przegród było w dorzeczu Wisły tylko kilkanaście i w ok. 90% dotyczyły zlewni rzeki Nidy i zdecydowana większość tych działań nie została wykonana, ze względu na brak finansowania projektu RZGW w Krakowie). Co do udrożeń budowli – można jedynie posłuszkować się wykazem budowli do udrożnienia (w „erracie” zał. 4). Działania z aPWŚK	Zapisy IIaPGW należy uzupełnić o stopień wykonania działań z aPWŚK w dorzeczu Wisły w odniesieniu do wszystkich kategorii i grup.	Bez oceny wykonania działań na najbardziej istotną w skali dorzecza presję – hydromorfologiczną, niemożliwa jest ocena doboru działań na lata 2021-2027. Możliwe do wykonania oceny wskazują, że działania w znakomitej większości nie zostały wykonane, trudno więc mówić o tym, że zostały „wdrożone wszystkie działania naprawcze”, o których mowa w RDW.	Nie uwzględniono	Działania z aPWŚK były przedmiotem analizy przy ocenie stopnia realizacji działań w latach 2016-2021 i ocenie osiągnięcia celów środowiskowych. Danymi wejściowymi do analiz był status realizacji działań z aPWŚK oraz wyniki pracy Ocena postępu we wdrażaniu działań jcwp i jcwpd wynikających z aPWŚK (2018). Dobór działań prolongowanych do IIaPGW (niezrealizowanych w aPWŚK) obejmował szczegółową weryfikację zasadności realizacji tych działań, zgodnie z metodyką opracowania zestawu działań (materiał źródłowy do IIaPGW), na podstawie wyników analizy presji oraz wyników monitoringu stanu wód GIOŚ 2020 i zidentyfikowane ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp. Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach projektu Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 roku, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących, dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek ect.. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wymieniono tam dla dorzecza Wisły ponad 360, niewykonanych zadań przynajmniej w części jest ok. 240 (prolongacja). Co ciekawsze, część działań z aPWŚK polegających na udrożnieniu barier migracyjnych nie tylko nie została wykonana, ale w nowym cyklu planistycznym została zaniechana. Ma to miejsce również w obszarach Natura 2000 utworzonych dla ochrony ryb – sieci obszarów w zlewni rzeki Nidy, dorzeczu Dunajca, na rzece Wistoce, gdzie udrożnienie budowli jest celem ujętym w PZO lub w wymaganiach dla chronionych gatunków. Do tego część działań aPWŚK w ogóle nie została w IIaPGW ujęta, np. pominięto całkowicie zadanie „likwidacja barier migracyjnych na odcinkach. Białej Nidy od źródła do połączenia z Czarną Nidą - 9 barier (135+250; 132+500; 128+950; 127+500; 127+100; 126+800; 124+100; 119+800; 118+150)”.				chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawu działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, wskazując indywidualne programy naprawcze dla jezior oraz rekultywację. W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód. W ramach IIaPGW zaplanowano działania z zakresu udrożnienia budowli poprzecznych. Dodatkowo w przypadku zlewni rzeki Nidy uzupełniono 10 zadań uwzględniających działania renaturyzacyjne i udrożnieniowe, będące prolongacją działań z aPWŚK. Działaniem technicznymi dla drożności biologicznej jest RWHM_02.01. Także działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08, po wykonaniu oceny wpływu budowli poprzecznej na osiągnięcie celów środowiskowych i przeprowadzeniu monitoringu, umożliwiają przebudowanie budowli w zakresie zapewniającym drożność biologiczną. Dla wszystkich wskazanych w uwadze cieków takie działania zostały zaplanowane. Informacje na temat wyników monitorowania realizacji działań aPWŚK wraz ze stopniem ich realizacji przedstawia rozdział nr 10 IIaPGW.
32	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Jednym z działań krajowych wpisanych do aPWŚK było stworzenie Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP). Jego utworzenie i realizacja była jednym z argumentów strony polskiej w dyskusji z KE dot. wypełnienie postanowień RDW (patrz s. 13 Dokument roboczy...	Uzupełnić katalog działań o zapisy KPRWP, wraz z analizą dodatkowych działań dla jcwp, na których zidentyfikowano nowe presje hydromorfologiczne (przedsięwzięcia, prace utrzymaniowe).	Wybiórcze traktowanie przez Wody Polskie KPRWP oznacza, że ani w poprzednim cyklu planistycznym, ani w obecnie konsultowanym nie będą „wdrożone wszystkie działania naprawcze”. To z kolei ma konsekwencje prawne – nie można ustalić dla tych jcwp derogacji z art. 4.4. i 4.5. Do podważenia są także podstawy wyznaczenia jcwp jako SZCW.	Uwzględnienie częściowe	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90) i właściwe wdrożenie działań naprawczych przypisanych do znaczących presji. Opracowanie „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW” wykonana na zlecenie WWF Polska przez Fundację Hektary dla Natury, ujawnia, że KPRWP nie został ujęty w ramach działań IIaPGW. Zgodnie z raportem - w żadnej z jcwp nie wdrożono w pełni rekomendacji z KPRWP, na 43% jcwp rzecznych brak jest wdrożenia zapisów KPRWP, a w przypadku pozostałych 57% JCWP zapisy KPRWP wdrożono w IIaPGW jedynie częściowo. Ponadto, w wyniku planowanych działań w ramach IIaPGW (inwestycje uznane za spełniające przesłanki art. 4.7 RDW), PPSS i aPZRP, dodatkowa presja wystąpi w prawie co trzeciej jcwp (27%), nie wliczając w to prac utrzymaniowych. Taki stan rzeczy wymaga nie tylko pełnego wdrożenia KPRWP, ale i jego uzupełnienia.</p> <p>Z powyższego wynika, że KPRWP został potraktowany jako „zestaw działań zalecanych”, a nie podstawa do likwidacji znaczących presji. Jest to</p>				<p>W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej.</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>niedopuszczalne, szczególnie, że jest to dokument późniejszy, uzupełniający w stosunku do opracowania „Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem (2019)”; w którym określono katalog działań dla jcwp o statusie SZCW.</p> <p>Raport o którym mowa powyżej, w odróżnieniu od KPRWP i innych dokumentów źródłowych jest dostępny w domenie publicznej (m.in.): http://www.ratujmyrzeki.pl/250-konsultacje-apgw https://hektarydlanatury.pl/downloads/Raport_dla_WWF_zalaczniki.pdf Udostępnione dane pozwalają na dokonanie samodzielnych analiz dotyczące konkretnych jcwp:</p> <p>Brak działań z KPRWP w obliczu rozpoznanych presji HM i na obszary chronione nie pozwala na zastosowanie odstępstw czasowych (4.4 RDW) ani obniżenia wskaźników do osiągnięcia celów środowiskowych (4.5 RDW):</p> <p>Zaniechanie realizacji Programu będzie skutkować świadomym sabotowaniem osiągnięcia celów środowiskowych w roku 2027.</p>				<p>drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presje związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP.</p> <p>Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się.</p> <p>W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosinicznikowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji.</p> <p>Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).</p> <p>Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp:</p> <p>Opis działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie:</p> <p>Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb:</p> <p>Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p>
33	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>W stosunku do aPGW (2016-2021) w IIaPGW znacznie zwiększona została ilość „przyznanych” odstępstw z art. 4.5 RDW (złagodzenie celów środowiskowych.)</p> <p>aPGW – jcwp RW: 21 /2660 = <1% IIaPGW – jcwp RW: 1068/1719 = 62%:</p> <p>Tylko 238 jcwp rw na 1719 (niecałe 14%) nie ma wyznaczonej żadnej derogacji (4.3, 4.4., 4.5), przy czym nie ma w projekcie IIaPGW zestawienia pozwalającego łatwe sprawdzenie, ile z tych</p>	Usunąć z listy odstępstw na podstawie art. 4.4 i 4.5 RDW te jcwp, dla których nie wdrożono lub nie zaplanowano możliwych działań naprawczych.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	<p>Odstępstwem od celów RDW jest każdy przypadek, w którym nie udało się osiągnąć celów środowiskowych, zatem koniecznym jest zbadanie przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Przypadki, w których odstępstwu nie towarzyszą działania dedykowane konkretnej JCWP, to przypadki w których, zależnie od sytuacji, przyczyną złego stanu wód są warunki naturalne LUB przypadki w których uznano, że wystarczające będą krajowe działania horyzontalne wynikające z IIaPGW.</p> <p>Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>238 jcwp ma przyznaną wstępnie derogację 4.7.</p> <p>Przyznanie derogacji odstępstwa złagodzenia celów (4.5) można nastąpić tylko wtedy gdy osiągnięcie celów środowiskowych byłoby niemożliwe lub nieproporcjonalnie (do korzyści) kosztowne, przy jednoczesnym wdrożeniu wszystkich realnych działań naprawczych. Mając na uwadze, że działania przeciwko presji hydromorfologicznej oraz fizykochemicznej nie zostały odpowiednio wdrożone do aPGW i w dużej części nie zostały wykonane, a z nowego okresu planistycznego wykreślono działania z KPRWP, a dodatkowo w ramach „erraty” ograniczono działania z VIaKPOŚK – dla wielu jcwp, w których obniżone zostały wskaźniki oceny, wrażliwe na ww. presję wyznaczenie odstępstwa nie powinno mieć miejsca.</p>				<p>w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów stanowią element szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań przeprowadzonych w ramach IIaPGW.</p> <p>Różnice w liczbie wskazanych odstępstw pomiędzy aPGW i IIaPGW wynika również ze stale rozszerzanej, uzupełnianej i aktualizowanej bazy danych dot. stanu jcwp, presji antropogenicznych i innych elementów wpływających na możliwość poddania szczegółowym analizom zdecydowanie większej liczby jcwp.</p>
34	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>Kryteria użyte do ustanowienia odstępstw z art. 4.4 i 4.5 powinny być przejrzyste, jednoznaczne i odpowiednie oraz powinny zostać odpowiednio dla każdej jcwp uzasadnione w PGW (patrz CIS Guidance No. 20). W załączniku 8 do IIaPGW nie mamy indywidualnych opisów, tylko powielane dla wielu jcwp hasła, z których nie wynika, dlaczego akurat na</p>	<p>Poprawić opis odstępstw tak, aby było możliwe sprawdzenie czy jego ustanowienie było właściwe. Usunąć z listy odstępstw te, dla których uzasadnienia stoją w sprzeczności z KPRWP i dla których możliwe są działania poprawiające stan fizykochemiczny wód.</p>	<p>Właściwe uzasadnienie odstępstwa jest niezbędne dla jego prawidłowego wyznaczenia. Brak przejrzystych, jednoznacznych i adekwatnych kryteriów dla każdej jcwp z odstępstwem wyklucza jego ustanowienie.</p>	Nie uwzględniono	<p>Odstępstwa uzasadniono pod względem wielu kryteriów - indywidualnie dla każdej jednolitej części wód. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		danej jcwp konkretna działalność człowieka np. rolnicza uniemożliwia wdrożenie działań naprawczych typu renaturyzacja czy udrożnienie piętrzeń. W związku z niewdrożeniem wielu działań naprawczych, opisy te wydają się być nieodpowiednie.				skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów stanowią element szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań przeprowadzonych w ramach IIaPGW. Różnica w liczbie wskazanych odstępstw pomiędzy aPGW i IIaPGW wynika również ze stale rozszerzanej, uzupełnianej i aktualizowanej bazy danych dot. stanu jcwp, presji antropogenicznych i innych elementów wpływających na możliwość poddania szczegółowym analizom zdecydowanie większej liczby jcwp. Duża liczba odstępstw od celów środowiskowych nie wynika z tego, że je "przyznano" w IIaPGW, lecz z tego, że w wielu przypadkach nie osiągnięto celów środowiskowych jcwp - zatem nastąpiło odstępstwo od założonego celu (=od osiągnięcia celów środowiskowych jcwp).
35	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W projekcie IIaPGW opublikowano listę przedsięwzięć, która zgodnie z art. 436 PW, powinna spełniać w sposób obiektywny kryteria art. 68 PW, czyli spełniać warunki art. 4.7 RDW do udzielenia derogacji. Spośród 272 przedsięwzięć rzekomo spełniających ww. kryteria, takie podejście zastosowano jedynie do 5 nowych przedsięwzięć zgłoszonych w latach 2016-2021, które przeszły procedurę oceny oddziaływania na środowisko (i/lub oceny wodnoprawnej) wraz z elementami oceny z art. 68 PW. Reszta przedsięwzięć - 267 - została przepisanych z poprzedniego aPGW, tylko na podstawie deklaracji	Należy usunąć z listy przedsięwzięć spełniających przesłanki art. 4.7 RDW wszystkie przedsięwzięcia bez decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dśu), także te dla których została ona uchylona, wszystkie których dśu ma ponad 8 lat. Pozostałych 14 przedsięwzięć ze „starej” listy aPGW należy ponownie przeanalizować pod kątem oddziaływania na cele środowiskowe i spełnianie przesłanek do derogacji. Należy też sprawdzić, czy wydane	Jak w treści uwagi: Przynajmniej 253 z 272 przedsięwzięć nie spełniają żadnych kryteriów do uznania za spełniających warunki odstępstwa z art. 4.7 RDW (68 PW z tego ponad 230 nie posiada decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wymagane wymogi RDW, potwierdzone przez KE, w przypadku tych inwestycji nie zostały spełnione.	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>inwestorów chęci kontynuacji ich realizacji. Takie odmienne podejście do „starych” przedsięwzięć jest niedopuszczalne. Zmiana w trybie ujmowania w IIaPGW tego typu przedsięwzięć nastąpiła w wyniku dużych wątpliwości, co do jakości pobieżnych ocen zasadności spełniania przesłanek 4.7 publikowanych w poprzednim cyklu planistycznym – odbywały się one bez właściwych procedur ocenowych. Uwagi wysuwane przez organizacje ekologiczne zostały podzielone przez Komisję Europejską, która w cytowanym już sprawozdaniu https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90 zaleciła.</p> <p>Polska musi zapewnić, aby stosowanie wyłączeń na mocy art. 4 ust. 7 opierało się na dogłębnej ocenie wszystkich etapów wymaganych zgodnie z RDW, w szczególności na ocenie, czy realizacja projektu stanowi nadrzędny interes publiczny i czy korzyści dla społeczeństwa przeważają nad degradacją środowiska, przy uwzględnieniu braku realnych rozwiązań alternatywnych stanowiących korzystniejszą opcję środowiskową. Ponadto projekty te mogą być realizowane jedynie wówczas, gdy zostaną zastosowane wszystkie możliwe środki w celu złagodzenia negatywnego</p>	<p>decyzje były poprzedzone procedurą oceny oddziaływania i czy w ramach niej analizowano w ogóle aspekty art. 68 PW (4.7 RDW).</p> <p>Przedsięwzięcia niespełniające wymogów art. 436 PW powinny się znaleźć na innej liście inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód – liście działań bez przesądzenia o spełnianiu warunków derogacji, ale też przedstawionej w IIaPGW, co będzie zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No 20 i 37.</p> <p>Powinno się uaktualnić stan zaawansowania inwestycji – obecnie w IIaPGW status planowanych mają również te zaczęte, a nawet skończone.</p>			

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>wpływu na stan/potencjał jednolitych części wód. Spośród 267 „starych” przedsięwzięć aż 238 nie posiada wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dśu), w tym tak znacząco negatywnie oddziałujące na środowisko jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa zbiornika Kąty Myscowa – brak dśu, brak udziału społecznego, raport oś od 2013 do kolejnej poprawy, oddziaływanie na 4 obszary Natura 2000 i park narodowy; • Budowa zbiornika Dukla na Jasiołce – brak jakichkolwiek dokumentów czy ocen oddziaływania na cokolwiek; • Budowa zbiornika wodnego w km 39+120 rzeki Dunajec, zapory powłokowej piętrzącej wodę powierzchniową w zbiorniku wodnym, przepławki dla ryb, śluzy dla przeprawy kajaków, linii przesyłowej dla zasilania zapory przeponowej oraz modernizacja ujęcia wody pitnej dla miasta Brzeska i instalacji odnawialnego źródła energii;- inwestycja spotkała się z odmową uzgodnienia przedsięwzięcia przez RDOŚ w Krakowie poprzedzoną negatywną opinią RROP: <p>Dotyczy to też blisko 200 regulacji rzek, w tym w obszarach Natura 2000 czy obszarach przeznaczonych</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>dla gatunków o znaczeniu gospodarczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zestaw kilkunastu inwestycji w dorzeczu Nidy, jak „Udrożnienie rzeki Czarna Nida wraz z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym terenów zabudowanych na odcinku od Morawicy do Napękowa, gmina Morawica, Daleszyce, Górnio i Bieliny.” – Wody Polskie zaniechały tu działań renaturyzacyjnych, ale podtrzymały plany regulacji tych samych rzek w tych samych miejscach; „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe na rzece Krzyworzeka w km 0+100-4+000 w miejscowości Stadniki, gm. Dobczyce, pow. Myślenicki” – w ponad połowie wykonane bez żadnych ocen w trybie zgłoszeń z art. 118 UOP; „Zabezpieczenie koryta potoku Tarnawka w km 0+000-7+500 msc. Boczów, Tarnawa, gm. Łaponów, pow. bocheński, woj. Małopolski” – obszar Natura 2000, wykonane częściowo w trybie art. 118 bez decyzji. <p>Wśród pozostałych 29 przedsięwzięć, aż 10 posiada dłu starszą niż 8 lat, co jest obecnie granicą ważności dokumentu, nie można tu mówić też o jakiegokolwiek dogłębnej i aktualnej ocenie wpływu na cele środowiskowe i analizie spełniania kryteriów derogacyjnych. Najstarsza z</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>nich ukończyła w marcu 17 lat (2004 rok) i już niedługo będzie pełnoletnia.</p> <p>Z 19 pozostałych dla przynajmniej 2 przedsięwzięć dłu została uchylona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa zbiornika wodnego Wierna Rzeka na rzece Łososinie, na terenie gm. Łopuszno, Piekoszków i Strawczyn – GDOŚ dnia 26 listopada 2020 r. uchylił dłu wydaną przez RDOŚ w Kielcach – decyzja przeoczona przez twórców projekty IIaPGW; • Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki - Stopień wodny poniżej Włocławka – Minister Środowiska decyzją z sierpnia 2021 r. uchyli dłu wydaną przez RDOŚ w Bydgoszczy. <p>Na 17 ostatecznych „starych” inwestycji, aż 7 zostało przez organizacje ekologiczne uznanych za niespełniających warunków derogacji, a dla 5 derogacja jest wątpliwa. Uwagi te dotyczyły ostatecznej wersji aPGW, a opisy derogacji dla tych działań praktycznie się nie zmieniły. Dla pięciu ostatnich przedsięwzięć uwag nie sporządzono. Ponadto nie są aktualne dane o statusach inwestycji – część z nich jest obecnie wykonywana lub nawet zakończona. Przykładami może być: Program "Budowa drogi</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską" czyli tzw. przekop Mierzei Wiślanej czy „Odbudowa zbiornika wodnego istniejącego na rzece Czarnej Koneckiej/Malenieckiej w Sielpi wraz z turystyczno-rekreacyjnym zagospodarowaniem tego terenu i obszaru funkcjonalnie z nim związanego”.				
36	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Należy w katalogu działań IIaPGW Adaptacja do zmian klimatu usunąć te działania, które są zgrupowane w pakietach: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych: Ochrona i zwiększanie retencji leśnej. Zgodnie z opisem załączników IIaPGW (Zał. 7.2. - 1) działania te RWC_01.07 oraz RWC_01.05. to również realizacja konkretnych inwestycji do nich przypisanych: RWC_01.07 Realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.06.) polegających na zwiększeniu poziomu retencji wody w zlewni w obszarach rolniczych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy	Usunąć zapisy pozwalające na realizacji działań polegających na pogorszeniu hydromorfologii rzek i pogorszeniu stanu obszarów mokradłowych z nimi związanych: Wykreślić działania RWC_01.05 i RWC_01.07 lub diametralnie zmienić ich planowany zakres, zgodnie z KPRWP .	Jak w treści uwagi: Pod szyldem adaptacji do zmian klimatu wprowadza się działania w większości zwiększające presję hydromorfologiczną oraz presję na siedliska i gatunki od wód zależne (także w obszarach chronionych). Jest to sprzeczne z postanowieniami RDW (powinny podlegać ocenie spełniania warunków 4.7).	Uwzględnienie częściowe	Wymienione działania dotyczą szeroko rozumianej naturalnej retencji krajobrazowej i retencji wód opadowych i nie są związane z tworzeniem barier na rzekach i pogorszeniem stanu obszarów mokradłowych. W tym celu doprecyzowano nazwy i opisy działań poprzez dodanie słowa „naturalnej” przed słowem retencja. Jednocześnie w katalogu krajowym znajduje się działanie: Edukacja prowadzących działalność rolniczą w zakresie dobrej praktyki rolniczej oraz prowadzenie dla nich specjalistycznego doradztwa w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu azotanami, służące promocji katalogu dobrych praktyk rolniczych. „Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych” polega na wdrożeniu zarówno metod technicznych jak i nietechnicznych spowalniających odpływ wody z terenów rolniczych, polegających na: a)spowolnieniu lub zatrzymaniu na obszarach użytkowanych rolniczo spływu wód powierzchniowych z małych zlewni przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne (zwiększanie retencji wody glebowej), poprawiające strukturę gleby i zmniejszające jej parowanie, a także ograniczające erozję wodną przez stosowanie bezorkowych systemów uprawy, utrzymanie całorocznej pokrywy roślinnej, trwałych zadarnień lub zalesień terenów o dużym nachyleniu, a na stokach mniej nachylonych prowadzenie zabiegów uprawnych w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, b)wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: tworzenie zadrzewień śródpolnych; zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł; utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp oraz pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych w celu ochrony i wzmacniania retencji wodnej gleb, zmniejszanie potencjalnych skutków niszczącej siły wiatru, parowania wody z gleby oraz spowalnianie przesuszania pól), c) zwiększaniu mikroretencji, polegającej m. in. na odtwarzaniu i ochronie oczek wodnych, budowie małych stawów i zbiorników, których zadaniem będzie retencjonowanie wody na gruntach rolnych a także odbiór i magazynowanie wody z dachów budynków oraz

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>rolniczej wskazanej dla tego jcwp w ramach programu PPSS. RWC_01.05.</p> <p>Realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.04.) polegających na zwiększeniu poziomu retencji wody w zlewni w obszarach leśnych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla tego jcwp w ramach programu PPSS:</p> <p>Zastosowanie RWC_01.07 (rolnicze) to Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej (w zakresie budowy/przebudowy) oraz inne metody zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych. A implementacja działań leśnych RWC_01.05 ma polegać na realizacji przedsięwzięć w ramach tzw. małej retencji górskiej i nizinnej. Działania „rolnicze” są wprost powiązane z zadaniami wpisanymi do PPSS, które będą znaczącą presją hydromorfologiczną dla rzecznych jcwp: nowe i odbudowane jazy (bariery migracyjne, przekształcenia siedlisk), stabilizacje brzegów, zmiana przebiegu i</p>				<p>utwardzonych nawierzchni w obrębie gospodarstw rolnych, d)przywracaniu łączności funkcjonalnej koryta i doliny rzecznej umożliwiającej gromadzenie wody w glebie oraz na użytkach wzdłuż cieków. Szczegółowe metody retencji wody na obszarach wiejskich wynikać będą m.in. z opracowanych dobrych praktyk w zakresie racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie i sposobów jej zatrzymywania. Dobór działań będzie zależny od istniejących warunków w danym gospodarstwie rolnym:</p> <p>„Zwiększenie retencji naturalnej na gruntach leśnych” obejmuje zarówno opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększania retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań służących zwiększeniu retencji zgodnych z celami RDW.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>pogłębianie koryt. Działania te de facto sprzyjają także odwadnianiu pól i promocji intensyfikacji upraw rolniczych – bardziej wodochłonnych i skutkujących osuszaniem naturalnych terenów zalewowych i podmokłych. Działania z zakresu małej retencji polegają obecnie na budowie zbiorników małej retencji – również w dolinach naturalnych rzek i potoków, wraz z ich przegradzaniem i likwidacją siedlisk przybrzeżnych. Kolejne realizowane obecnie przez Lasy Państwowe działania to: zabudowa przeciwerozyjna dróg, szlaków zrywkowych oraz zabezpieczenie obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej związanej z gwałtownymi opadami i spływami wód (m.in. wodospusty, płotki drewniane, kaszyce, narzut kamienny):</p> <p>Są to zwykłe regulacje rzek i potoków płynących np. w sąsiedztwie dróg leśnych wybudowanych wzdłuż cieków. Występuje tu niezgodność z celami RDW, celami związanymi z ochroną bioróżnorodności.</p> <p>Wymienione rodzaje działań inwestycyjnych z PPSS, i Małej retencji powinny podlegać ocenom z art. 4.7 a nie być działaniem mającym spełniać</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		cele RDW, z którymi (w większości) są sprzeczne. Jeśli mają zostać w IIaPGW, musi powstać zapis uniemożliwiający realizacji działań mogących pogorszyć hydromorfologię rzek i potoków oraz wpływać negatywnie na siedliska przyrodnicze z nimi związane. Należałoby wykreślić możliwość budowy urządzeń technicznych na naturalnych ciekach oraz przekształcanie tych cieków. Należy wprowadzić działania renaturyzacyjne, wpisane w KPRWP.				
37	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Należy zmienić zakres działań przypisanych budowlom piętrzącym, aby umożliwić realizację celów środowiskowych RDW: Tam gdzie jest: Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą: lub Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych... lub Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych należy zmienić zapis z „Analiza możliwości...” na „Analiza sposobu...” – pozostawienie działania na poziomie badania możliwości nie gwarantuje podjęcia kroków	Jak w treści uwagi.	Jak w treści uwagi. Tylko takie zapisy pozwolą na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r.	Uwzględniono częściowo	Działania RWHM_02.01 oraz RWHM_01.05 są działaniami technicznymi. Działania były przypisywane do obiektów oraz jcwp, dla których zidentyfikowano potrzebę przebudowy ze względu na brak ciągłości biologicznej (na podstawie informacji o wysokości piętrzenia, występowania urządzeń do migracji ryb, skuteczności urządzeń do migracji ryb). Wobec tego z założenia działanie uwzględnia przebudowę obiektów z wcześniejszą analizą możliwych opcji przebudowy. Działanie RWHM_02.07 jest działaniem kontrolnym i było przypisywane łącznie z działaniem RWHM_02.08. Dodatkowo działanie to jest realizowane w ramach kontroli gospodarowania wodami, o jakiej mowa w art. 334 ustawy pr.w. Dalsze postępowania, które wynikają z kontroli są uregulowane w art. 341 ustawy pr.w: Zgodnie z uwagą zmieniono natomiast zakres działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08: Obecne brzmienie: Działanie RWHM_02.06 Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli: Działanie RWHM_02.08 Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>na rzecz przedsięwzięć sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych.</p> <p>Tam gdzie jest:</p> <p>„Analiza możliwości przebudowy budowli poprzecznych...”, należy dokonać zmiany na „Analiza sposobu likwidacji (wyłączenia z eksploatacji) budowli poprzecznych /przebudowy budowli poprzecznych...” – aby zapewnić likwidację piętrzeń (barier) wszędzie tam, gdzie okaże się to w wyniku analizy możliwe:</p> <p>Tam gdzie jest:</p> <p>„Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.” i/lub „Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb.” należy dodać kolejne działanie (Działanie I lub Działanie II):</p> <p>„Przebudowa lub budowa nowego urządzenia dla migracji organizmów wodnych w wypadku jego braku lub nieskutecznego działania / Przegląd zgód wodnoprawnych w przypadku zaniechania działań udrożnieniowych.”</p> <p>Tam gdzie jest:</p> <p>„Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp” należy dodać działanie (Działanie I lub Działanie II):</p> <p>„W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu</p>				<p>biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcw – realizacja działań inwestycyjnych ukierunkowanych na neutralizację negatywnego oddziaływania i osiągnięcie celów środowiskowych.”				
38	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Publikacja załącznika nr 4 do Erraty nr 1 (Zaktualizowany wykaz budowli dla których zaplanowane zostały działania w projekcie IIaPGW – obszar dorzecza Wisły) na dwa tygodnie przed końcem półrocznych konsultacji publicznych nie pozwala na pełne odniesienie się do jego zapisów. Poniżej przedstawiono podstawowe braki w programie działań udroźnieniowych, mogących mieć skutki nie tylko lokalnego nieosiągnięcia celów środowiskowych, ale także - w skali całego dorzecza. Zidentyfikowano m.in. zaniechanie realizacji działań niewykonanych w poprzednim aPWŚK, a mających kluczowe znaczenia dla ochrony gatunków w skali kraju i osiągnięcia celów środowiskowych w obszarach wodnych i od wód zależnych: Zaniechania i braki mogące skutkować wyginięciem łośosia w dorzeczu Wisły ze względu na: 1. Brak udroźnienia dwóch barier w Lubiczu na Drwęcy – (działania: „Ocena wpływu...” i „Kontrola...” +	Uzupełnić listę działań inwestycyjnych – faktycznych udrożeń o wszystkie wynikające z PZO i innych planów dla cennych przyrodniczo obszarów chronionych: Uzupełnić działania inwestycyjne według wymagań dla ryb (kolumny – X-AD w zał. 4 „erraty”): Dokonać ponownej weryfikacji drożności budowli na podstawie faktycznego stanu budowli, a nie tylko ankietyzacji właściciela lub użytkownika budowli. Umieścić w wykazie budowli wszystkie te, które znalazły się w działaniach IIaPGW i dodatkowo te pominięte, ale wynikające z KPRWP: Uznać za wymagające udroźnienia budowle, które zostały wskazane jako drożne do 20 kwietnia (dorzecze Narwi).	Jak w treści uwagi.	Uwzględniono częściowo	Przywołana w uwadze errata do IIaPGW dotycząca korekt wynikających z wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) prezentuje wyłącznie korekty konsultowanych IIaPGW wynikające z zapisów ww. rozporządzenia, precyzyjnie dookreślając każdą z dokonanych zmian. Przyjęty sposób prezentacji zmian zapewnia możliwość czytelnej prezentacji dokonanych zmian a tym samym zapoznania się z nimi czytelnika. Zapisy rozporządzenia zaadaptowane zostały do IIaPGW poprzez aktualizację celów środowiskowych dla jcw w obrębie których znajdują się obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym wskazane w rozporządzeniu, przy jednoczesnej weryfikacji - i w przypadku zidentyfikowania takiej konieczności również korekty - przypisanych działań w zakresie zapewnienia drożności. Tym samym zmiany wynikające z uwzględnienia ustaleń rozporządzenia (zaprezentowane w formie erraty) stanowią element pozytywnie wpływający na poszczególne jcw, których dotyczy rozporządzenie. Uzupełniono działania techniczne dla jazów na Drwęcy w Lubiczu, zapory Zb. Włocławek, progu stabilizującego poniżej Zb. Włocławek, stopnia Kozienice. Skorygowano także działanie dla piętrzenia w Mielcu na Wistoce. Na podstawie weryfikacji statusu realizacji działań z aPWŚK prolongowano wybrane działania dla zlewni rzeki Nidy. RZGW Kraków wystąpi z wnioskiem o prolongowanie 10 działań wynikających z projektu „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” oraz o wprowadzenie do IIaPGW jednego nowego zadania z projektu „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” jak również dodane projektu pn. „Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. świętokrzyskie”. Zadanie pn.: „Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. świętokrzyskie” polegać będzie na udroźnieniu koryt rzecznych ww. rzek poprzecinanych różnego rodzaju przegrodami hydrotechnicznymi, co umożliwi dwukierunkową migrację organizmów wodnych przez istniejące obiekty hydrotechniczne. Przywrócenie ekologicznej ciągłości morfologicznej ekosystemów rzecznych pozwoli na ochronę oraz zachowanie biologicznej różnorodności organizmów wodnych,

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>„Monitoring...” zamiast działań udrożnieniowych. Zgodnie z PZO obszaru Natura 2000 "Dolina Drwęcy" PLH280001, oba piętrzenia (jaz "przy młynie" oraz jaz wodociągów są niedrożne dla ryb, w tym dla łososia i wymagają działań inwestycyjnych. Słuszność takich działań rozumieją Wodociągi Toruńskie, które zamówiły koncepcję udrożnienia piętrzenia. 2. Brak działań inwestycyjnych na Włocławku – wykonano tylko jedną przepławkę (przebudowa) z trzech wymaganych na podstawie dśu dot. przebudowy i remontu stopnia (2011 r.), nie wykonano też okna monitoringowego na przepławce oraz przebudowy stopnia stabilizującego poniżej zapory, tak aby był drożny dla ryb. Za niewykonanie dśu Wody Polskie płaciły już kary administracyjne. W działaniach dla jcwp Zb. Włocławek wpisano kontrolę urządzeń umożliwiających migrację ryb i organizmów wodnych, ale w zał. nr 4 – nie uwzględniono Stopnia Włocławek.</p> <p>3. Stopień w Kozienicach – istnieje i jest niedrożny dla ryb (co pokazują badania). W IIaPGW nie zaplanowano żadnych działań udrożnieniowych czy kontrolnych. Mimo wątpliwej</p>				<p>w tym ryb dwuśrodowiskowych. Przywrócenie drożności koryt rzek objętych projektem przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności, natomiast budowa przepławek znacząco poprawi warunki siedliskowe dla ryb i organizmów wodnych. W ramach przygotowania do realizacji przedsięwzięcia pn.: „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” zrealizowanych zostanie 11 zadań w ramach których planowana jest m. in. budowa polderów przeciwpowodziowych, odcinkowa rozbiórka istniejących wałów przeciwpowodziowych, przebudowa istniejących przepustów i rowów melioracyjnych, przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Nidy i Mierzawy poprzez udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych, umożliwiając tym samym dwukierunkową migrację organizmów wodnych przez istniejące obiekty hydrotechniczne, przy zastosowaniu rozwiązań „bliskich naturze”, rewitalizacja starorzecza rzeki Nidy w miejscowości Brzeźno poprzez wykonanie wlotów z głównego koryta rzeki. Zmieniono także zakres działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08. Działanie RWHM_02.06 Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. W przypadku działania RWHM_02.08 jest to obecnie Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Wobec tego działania te dopuszczają możliwość przebudowy budowli w przypadku, gdy będą one zagrażały osiągnięciu celów środowiskowych (np. w przypadku Narwi, Łeby i Wąskiej). Dodatkowo w opraci o zgłoszone w ramach konsultacji uwagi, uzupełniono i skorygowano działania dla Dunajca, w tym dla elektrowni wodnej Czchów. Obecnie przypisane są działania prolongowane z aPWŚK: opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na odcinku cieku istotnego - Dunajec ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej (RWHM_02.02) oraz realizacja wybranego wariantu udrożnienia cieku istotnego - Dunajec - działanie inwestycyjne (RWHM_02.03). Skorygowano działanie dla Wdy i dodano działanie inwestycyjne RWHM_02.03 realizacja wybranego wariantu udrożnienia odcinka cieku istotnego - Wda - działanie inwestycyjne. W IIaPGW zaproponowano techniczne działania udrożnieniowe dla Kamienicy i</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>legalności piętrzenia, jest on fizyczną przegrodą:</p> <p>4. Wisłoka - jeden z 3. obszarów dla ochrony tarlisk łosia w górnej Wiśle – wydano kilkadziesiąt miliardów zł na przebudowę piętrzeń w całym dorzeczu, ale nie wykonano najważniejszego – w Mielcu (pierwsze piętrzenie na rzece), choć jest on wpisany w apWŚK. Obecnie w IIaPGW zapisano tylko kontrolę i monitoring przepławki która nie istnieje. Zaniechania udrożnienia w skali zlewni:</p> <p>Nida – kilkadziesiąt piętrzeń do udrożnienia w latach 2016-2021 (wpisanych aPWŚK):</p> <p>Zamiast realizacji w zakładanym terminie lub w nowym okresie planistycznym, większości z budowli koniecznych do udrożnienia przypisano tylko działanie na „Ocena wpływu...” lub „Kontrola...” + „Monitoring...” (brak działań inwestycyjnych), a kilkanaście nich w ogóle pominięto w zestawieniu budowli (górna Nida zwana Białą Nidą; Lubrzanka, Brzeźnica). Brak działań jest tożsamy ze znaczącym negatywnym wpływem na kilka jcwp i obszary Natura 2000. Udrożnienia były wpisane w PZO, a brak udrożnienia zagraża spójności sieci Natura 2000. Wszędzie gdzie zaniechano działań renaturyzacyjnych</p>				<p>Czarnej. Uzupełniono również działania dla Paleśnianki i skorygowano działania dla Pastęki oraz wskazanej budowli na rzece Omulew. Oprócz działań udrożnieniowych, ze względu na występowanie obszarów chronionych zostały zaproponowane także działania związane z realizacją PZO/PO. Należy także podkreślić, iż w ramach IIaPGW zaplanowano działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych, klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Udrożnienie w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 zostało uwzględnione jako działanie w kategorii "Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych". Pełne brzmienie działania: "Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udrożnienie rzeki w zakresie migracji [minóg rzeczny, łosoś atlantycki, boleń, koza głowacz białopłetwy, różanka], w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym). (Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy)".</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>zaplanowano inwestycje Wód Polskich, poczynając od budowy Zbiornika Wierna Rzeką (GDOŚ uchylił dśu w 2020 r.), po gigantyczne regulacje Nidy i jej dopływów: Czarnej Nidy, Morawki, Lubrzanki, Belnianki, Bobrzy (wszystkie –te przedsięwzięcia wpisano także w obecny zestaw przedsięwzięć rzekomo spełniających warunki derogacji art.4.7 RDW). Pilica – powyżej Zbiornika Sulejów – na kilkadziesiąt piętrzeń znajdujących się na Pilicy i jej dopływach w obszarach Natura 2000, udrożnionych wg zał. nr 4 do erraty IIaPGW ma być tylko kilkanaście. W przypadku obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy, gdzie przedmiotem ochrony jest m.in. kilka gatunków ryb, na blisko 40 piętrzeń (w tym wysokich jazów MEW) do udrożnienia przewidziano tylko 2, reszcie przypisano tylko działania nieinwestorskie: „Ocena wpływu...”. Brak udrożeń będzie sprzeczny z celami środowiskowymi dla jcwp (zapewnienie drożności) i obszarów chronionych:</p> <p>Narew – 79 piętrzeń w dorzeczu Narwi ma wpisaną w IIaPGW uwagę „Piętrzenie rozpoczyna się po 20 kwietnia po migracji ryb”, również jazy na samej Narwi na odcinku pomiędzy Biebrzańskim Parkiem Narodowym i</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Narwiańskim PN. Tylko 1 na 79 budowli ma przypisane działanie inwestycyjne (udroźnieniowe). 20 kwietnia to dla wielu gatunków środek okresu wędrówek związanych z rozrodem, więc nie może to być przesłanka pozwalająca na brak podejmowania udrożeń budowli. Na Narwi w obszarach Natura 2000 wyznaczonych m.in. dla ochrony ryb np. „Ostoja Narwiańska” znajdują się obiekty niedrożne przez cały rok:</p> <p>Inne sprzeczne z celami i zadaniami dla obszarów Natura 2000:</p> <p>Dunajec – Czchów – brak udrożnienia zapory w Czchowie mimo niesprawnej przepławki, wpisowi do PZO obszaru „Dolny Dunajec” oraz powołaniu obszaru dla ochrony troci wędrownej. Działanie - tylko „kontrola...” i „monitoring...” – uniemożliwi osiągnięcie celów środowiskowych dla tych obszarów.</p> <p>Kamienica – obszar Natura 2000 „Środkowy Dunajec z Dopływami” – niedrożny próg w dolnym odcinku rzeki wpisany w PZO do udrożnienia. Zlokalizowana tam mała elektrownia wodna (MEW) stara się obecnie o przedłużenie pozwolenia wodnoprawnego bez konieczności przebudowy piętrzenia. W IIaPGW nie</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>przewidziano w tym miejscu żadnych działań;</p> <p>Paleśnianka – dwa piętrzenia wpisane do udroźnienia w PZO – brak jakichkolwiek działań w IIaPGW (zał. 4 erraty) Inne obszary chronione;</p> <p>Jeziorka i Czarna –wymagane udroźnienia wg planów ochrony dla Parku Krajobrazowego Lasy Chojnowskie oraz Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu - brak jakichkolwiek działań w zał. 4. (co znamienne, obok znajduje się oddział IRŚ w Żabieńcu);</p> <p>Brak spójności między zapisami dla jcwp i zał. 4:</p> <p>Czarna Staszowska – w zestawieniu głównym jest drożność do Zb. Chańcza, ale brak jakichkolwiek działań na konkretnych barierach w zał. 4. Niezgodność z zapisami dla ochrony ryb ważnych gospodarczo:</p> <p>Pastęka w Braniewie (niesprawna przepławka), Pastęka w Zb Pierzchały – brak działań na zaporze zbiornika, Omulew (Dębowiec) – uznana za sprawną przepławka z ponad 1 m piętrzeniem z szandorów.</p>				
39	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W zał. 4 do „Erraty” nr 1 niesłusznie znalazły się zadania polegające na odbudowie lub budowie nowych barier migracyjnych. W dorzeczu Wisły znalazło się	Wykreślić z zał. 4 do „erraty” 1 działania które polegają na odbudowie nieistniejących obecnie barier migracyjnych.	Działanie polegające na budowie całkiem nowego piętrzenia na rzece Kamiennej w ramach „wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130"" jest próbą „podpięcia” pod działania ochronne budowy nowego piętrzenia skutkującego powstaniem nowej	Uwzględniono	Usunięto z zestawu działań wskazane działania i zastąpiono je działaniem RWHM_02.01 Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		16 takich działań, z czego tylko jedno zdaje się być w pełni usprawiedliwione (budowa przepławki dla ryb na rzece Pasłęce w ramach przebudowy/ odbudowy jazu w km 29+537). Większość z budowli do odbudowy/przebudowy prawdopodobnie nie istnieje albo istnieją one w stanie umożliwiającym gatunkom wodnym migrację. Odbudowa jazów, czy to na cele rolnicze, czy w ramach budowy MEW (vide nieistniejący jaz na rz. Kamienna w km 50+130 – identyfikator w bazie hymo 170002010201, nr w IIaPGW według zał. 4 - 4701) powinny być traktowane nie jako działanie polepszające warunki hydromorfologiczne lecz jako zagrożenie dla celów środowiskowych.	Odbudowa bądź przebudowa tych, które nie są obecnie barierami powinna być uznana za zagrożenie dla celów środowiskowych wód i obszarów chronionych i ujęta w stosownym załączniku (patrz CIS Guidance No 20 i 37 oraz art. 435 PW). Bezwzględnie należy wykreślić działanie „wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130"", jako próbę „podpięcia” pod działania ochronne budowy nowego piętrzenia stwarzającego nową barierę migracyjnej w postaci nie tylko piętrzenia, ale i bariery behawioralnej w postaci cofki piętrzenia. Działanie to jest sprzeczne z wymogami środowiskowymi dla gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Kamienicy”.	bariery migracyjnej w postaci nie tylko piętrzenia, ale i bariery behawioralnej w wyniku utworzenia cofki piętrzenia. Działanie to kumuluje się z innymi niedawno wykonanymi nowymi przegrodami (MEW Skoki) i jest sprzeczne z celami środowiskowymi dla jcwp i obszaru Natura 2000, na którym się znajduje: Inne odbudowy/przebudowy też wymagają weryfikacji, bo mogą wykazywać podobne znaczące negatywne oddziaływania.		
40	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	Bez zmian prawnych oraz rewizji planów inwestycyjnych wynikających z programów sektorowych – PPSS, PZRP i innych, nie ma możliwości osiągnięcia celów IIaPGW i celów RDW.	Umieścić opisy zgodności programów sektorowych gospodarki wodnej, m.in. PPSS, aPZRP, Program Rozwoju Retencji , z celami	Dokumenty sektorowe powinny być spójne z IIaPGW. Jest to wymóg RDW: W projektach krajowych programów w zakresie gospodarki wodnej nie wzięto pod uwagę celów środowiskowych RDW i działań IIaPGW na lata 2021-2027. Działania w nich ujęte nie przeszły procedury wpływu na stan jcwp na etapie tworzenia.	Nie uwzględniono	Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowi element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Dokumenty sektorowe powinny być spójne z IIaPGW, jednak przy ich projektach nie wzięto pod uwagę celów środowiskowych RDW i działań na lata 2021-2027. Działania w nich zapisane nie przeszły procedury wpływu na stan jcwp na etapie tworzenia tych dokumentów. PPSS jest przyjęty rozporządzeniem, jego nieprzeanalizowanie działania będą wykazywać (w większości przypadków) znaczące negatywne oddziaływania na. W IIaPGW znalazł się tylko zapis, że takie dokumenty istnieją, brak natomiast opisu wzajemnego przenikania się dokumentów.</p> <p>Wody Polskie realizują ponadto programy, które nie są nigdzie opisane i nie przechodziły procedur strategicznej oceny oddziaływania, a realizowane w ramach nich przedsięwzięcia pogłębiają presję hydromorfologicznie. Przykładem jest m.in. Program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych (PKZW).</p>	<p>środowiskowymi i działaniami naprawczymi IIaPGW. Załącznik zestawienia inwestycji kierunkowych tej roli nie spełnia.</p>			<p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami strategicznymi a IIaPGW przedstawione zostało w rozdziale 19 każdego z projektów IIaPGW. Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW (w tym również wskazanych w uwadze PPSS, aPZRP).</p> <p>Powiązania i wzajemne zależności dokumentów stanowiły również element prac nad zestawami działań IIaPGW. Zgodnie z metodyką opracowania zestawów działań IIaPGW analizowane były inne plany, programy, w tym również PPSS i aPZRP dla zweryfikowania planowanych działań, zapewnienia możliwej synergii pomiędzy nimi oraz wykluczenia sytuacji konfliktów działań pomiędzy programami. Działania IIaPGW projektowane były przy wykorzystaniu wyników zrealizowanej pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazującej presję znaczące w każdej jcw. Analizy presji uwzględniały wszystkie zidentyfikowane w Bazach Identyfikacji Presji źródła presji.</p> <p>Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - zarówno PPSS jak i aPZRP poddane były strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest również aspekt oddziaływań skumulowanych planów i programów.</p> <p>Przywołane w uwadze zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. W związku z powyższym dokonywanie zmian dot. poszczególnych inwestycji przedstawionych w Zestawieniu inwestycji kierunkowych powinno się odbyć poprzez zgłoszenie i wprowadzenie zmian do PPI oraz aPZRP.
41	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W celu realizacji IIaPGW oprócz głębokich zmian w strukturze priorytetów w zarządzaniu wodami potrzebne są zmiany prawne: - prace utrzymaniowe – należy ująć w Prawie wodnym konieczność utworzenia i prowadzenia monitoringu prac utrzymaniowych -rejestr każdych prac wraz z obowiązkowym naniesieniem odcinków prac i ich charakteru na warstwy GIS (jcwp, MPHP, cieki wyróżnione i niewyróżnione); -stosowanie „wytycznych” KDP https://www.gov.pl/web/klimat/katalog-dobrych-praktyk-w-zakresie-robot-hyrotechnicznych powinno być prawnym obowiązkiem zarządców wód i mieć na celu ograniczanie praktyk szkodliwych (i przeskalowanych) działań typu usuwanie namulisk z całej długości rzeki, przepychanie i pobór żwiru z koryt potoków, wycinka roślinności porastającej brzegi, uniemożliwiająca funkcjonowanie i odtwarzanie stref	Jak w treści uwagi.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	Zgodnie z art. 315 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.) plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza stanowi dokument planistyczny będący przedmiotem regulacji Działu VII tej ustawy, zatytułowanego „Zarządzanie wodami”. Struktura i treść tego planu są ustalone w art. 318 Prawa wodnego: W łączności z art. 11 Prawa wodnego, który uznaje planowanie w gospodarowaniu wodami za instrument zarządzania zasobami wodnymi, oznacza to, że plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza podporządkowany jest zaspokajaniu potrzeb ludności i gospodarki oraz ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami: W orzecznictwie uwypukla się także, że realizacja celów środowiskowych następuje przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, jak też że przewidziany w PGW zorganizowany i ciągły system działań zarówno prawnych jak i faktycznych służyć ma docelowo realizacji wyznaczonych w PGW celów środowiskowych. (Wyrok WSA we Wrocławiu z 13.10.2020 r., II SA/Wr 13/20, LEX nr 3110384) Takie ujęcie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza determinuje zarazem charakter prawny tego dokumentu, jako wykonawczego względem regulacji prawnych planu zarządzania wodami. Świadczy o tym m.in. art. 324 ust. 2 pkt 1 Prawa wodnego, który zalicza do działań podstawowych działania umożliwiające wdrożenie przepisów dotyczących ochrony wód, jak też ust.4 pkt 1 tego artykułu, stanowiący, iż działania uzupełniające działania podstawowe mogą wskazywać środki prawne niezbędne do zapewnienia optymalnego wdrożenia przyjętych działań. W obu tych przypadkach treść planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odwołuje się do obowiązującego stanu prawnego jako podstawy prawnej określenia lub wdrożenia poszczególnych działań: W konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się w konsekwencji formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze:

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>buforowych;-jasne określenie budowania nowych opasek brzegowych i narzutów kamiennych w formie opasek jako budowli bądź urządzeń wodnych przeciwpowodziowych jako wymagających uzyskania dśu – obecnie interpretacja organów w tym zakresie dowolna (dotyczy to też zasypywania wyrw brzegowych - nie wymaga nawet zgłoszenia);</p> <p>- zmiany w rozporządzeniu ocen wodno prawnych (OW) – obecne limity nie obejmują 99% prac na rzekach (przynajmniej 1 km prac, kumulacja oddziaływań tylko, gdy jedno z działań „łapie się” do oceny) i powinny być znacząco obniżone; należy zaznaczyć, że same Wody Polskie, organ odpowiedzialny za wydawanie OW, nie stosują się do tych przepisów – vide Muszynianka i prace utrzymaniowe z 2021 r.;</p> <p>- zmiany w art. 118 – niezbędne jest przywrócenie konieczności uzyskania decyzji na prace utrzymaniowe - instytucja milczącej zgody w tym przypadku nie daje żadnej możliwości kontroli społecznej organu, do którego zgłaszane są działania (RDOŚ). Zdarzają się przypadki braku sprzeciwu (brak ocen, brak badania wpływu na gatunki chronione</p>				<p>Odnosnie poruszonych w uwadze zagadnień prawnych podkreślenia wymaga, że w katalogu działań krajowych w zakresie prac utrzymaniowych przewidziane zostały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zakaz prac utrzymaniowych negatywnie wpływających na cele środowiskowe na jcwp zlokalizowanych na ciekach znajdujących się na terenach: parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz w obszarach Natura 2000, za wyjątkiem działań na terenach zabudowanych; – Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych. <p>Aspekt sposobu prowadzenia prac utrzymaniowych stanowi jeden z elementów, które uległy zmianie w obowiązującej ustawie – Prawo wodne w stosunku do poprzedniego stanu prawnego. Ustawa z 2017 r. nie zmieniła brzmienia przepisów dotyczących celów utrzymania wód oraz kategorii prac utrzymaniowych. Jednakże od dnia 1 stycznia 2018 r. zasadniczej zmianie uległa organizacja jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie wód. PGW WP, na podstawie ustawy pr.w. weszło w prawa i obowiązki WZMiUW. Artykuł 240 ust. 4 pkt 8 ustawy pr.w. stanowi, że ZZ WP realizują zadania związane z utrzymaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywala. Tak więc obecnie jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie wód i wykonywanie prac utrzymaniowych są ZZ WP, w ramach właściwych RZGW WP, które wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami (art. 240, ust. 3 pkt 9 ustawy pr.w.). Zmiana ta miała na celu m. in. zwiększenie koordynacji działań z zakresu gospodarowania wodami oraz zapewnienie spójnego, kompleksowego zarządzania w gospodarce wodnej poprzez skupienie zadań w tym obszarze w jednej instytucji - PGW WP.</p> <p>Podstawowym źródłem danych o sposobie prowadzenia działań w ramach pracach utrzymaniowych w cyklu planistycznym 2016-2021 są PUW, które zostały opracowane przez poszczególne RZGW WP dla obszarów przez nie administrowanych i przyjęte w formie aktów prawnych – rozporządzeń.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>i obszary chronione); mimo wszelkich przesłanek ku temu. Obecnie powszechnie stosowana jest procedura: zgłoszenie -> milcząca zgoda -> realizacja, i nawet strona postępowania nie ma żadnego wpływu na rozstrzygnięcie organu, gdyż nie ma od czego się odwołać;</p> <p>- należy uzupełnić art. 416.2 PW o cykliczne przeglądy spełniania wymogów pozwoleń wodnoprawnych na piętrzenie wód:</p> <p>- należy usunąć konieczność umieszczania w PGW katalogu odcinków ZAGROŻENIA DLA SWOBODNEGO PRZEPŁYWU WÓD ORAZ SPŁYWU LODÓW lub planowane działania przenieść do katalogu, o którym mowa w art. 435 PW;</p> <p>- katalog o którym mowa w art. 435 PW powinien być również publikowany w PGW, a nie tylko te przedsięwzięcia, które zgodnie z art. 436 spełniają wymogi określone w art. 4.7 RDW.</p>				
42	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	<p>Bez modyfikacji podejścia Wód Polskich do tematu prac utrzymaniowych na rzekach i potokach oraz ciągłego monitoringu tego procesu stan wód będzie się pogarszał, przez m.in. zwiększenie presji hydromorfologicznej i pochodzącej z rolnictwa.</p>	<p>Zarządy Zlewni powinny mieć pełne informacje na temat celów środowiskowych i zestawu działań dla jcwp i je wdrażać, zamiast zajmować się tylko pracami utrzymaniovymi pogarszającymi stan hydromorfologiczny, z powoływaniem się na przepisy Prawa</p>	<p>„Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW”; „Ocena prac hydrotechnicznych mających na celu usuwanie skutków powodzi z 2018 r. w zlewni rzeki Dunajec, pod kątem oddziaływań na obszary Natura 2000 i stan wód”.</p>	Nie uwzględniono	<p>Plan gospodarowania wodami prezentuje informacje dotyczące organów właściwych w gospodarowaniu wodami na obszarze dorzecza. Zakres odpowiedzialności poszczególnych organów wynika z przepisów ustawy pr.w. Plany gospodarowania wodami są w randze rozporządzenia, są ogólnodostępne i powszechnie obowiązujące.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			wodnego w tym zakresie. Wody Polskie powinny przewartościować podejście do zasobów wodnych w zakresie retencji (priorytet: odbudowa i ochrona naturalnej retencji), bo obecne podejście tylko oddala nas od osiągnięcia celów RDW.			
43	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, 05-270 Marki	W przypadku budowli do udrożnienia, dla których nie sporządzono dokumentacji, powinny być ustalone następujące maksymalne terminy do oceny postępu działań: 2 lata – analiza sposobu udrożnienia/ 2 lata – projekt i decyzje / 2 lata – wykonanie.	Jak w treści uwagi.	Tylko taki harmonogram może zapewnić realizację działań naprawczych, co dobitnie pokazał okres planistyczny 2016-2021, w którym zadania niewykonane na półmetku okresu w większości nie doczekały się realizacji.	Wyjaśnienie	Działania dotyczące ciągłości biologicznej wskazują ogólnie zakres prac, który powinien być zrealizowany w ciągu następnego cyklu planistycznego. Zaprezentowane w zestawach działań harmonogramy wskazują daty oczekiwanego zakończenia prac - nie jest to termin oceny postępu działań. Monitorowanie realizacji działań ujętych w IIaPGW regulują zapisy art. 328 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej monitoruje realizację działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W tym celu: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wojewodowie, marszałkowie województw, wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast i dyrektorzy urzędów morskich, w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami i przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Natomiast sposób sprawozdawania reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2390): Coroczne sprawozdania ze stopnia realizacji działań zawartych w PGW stanowią podstawę do zweryfikowania oceny stopnia spełnienia celów środowiskowych.
44	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Na dwa tygodnie przed terminem zakończenia konsultacji społecznych wprowadzono istotne zmiany do treści IIaPGW. W związku z powyższym należało przedłużyć konsultacje co najmniej do 31 października 2021 r. i ujednolicić ten	Przedłużenie konsultacji społecznych do co najmniej 31 października 2021 r.	Konsultacje społeczne projektów II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy prowadzone są na gruncie art. 39 § 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej jako: „o.o.ś.”) oraz art. 319 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (dalej jako: „p.w.”). Zgodnie z art. 319 ust. 5 p.w. w terminie 6	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.):

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		termin z konsultacjami w ramach SOOŚ dla IIaPGW.		<p>miesiące od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentów, o których mowa w ust. 4 (w tym projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza), zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej (obecnie Ministra Infrastruktury) pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Sześciomiesięczny termin rozpoczął się 14 kwietnia 2021 r., w związku z czym konsultacje społeczne trwać mają do dnia 14 października 2021 r. Jednakże, w dniu 30 września 2021 r. – 14 dni przed końcem wyznaczonego terminu do składania uwag i wniosków – ze względu na zajście istotnych zmian, które miały wpływ na treść projektów IIaPGW i w celu zachowania spójności i aktualności projektów IIaPGW, zostały przygotowane i opublikowane „erraty” do projektów IIaPGW. W związku z powyższym, doszło do daleko idących zmian w zapisach projektów i załączników, a w stosunku do kilku dorzeczy, w tym największych – Wisły i Odry – nastąpiło uzupełnienie zapisów IIaPGW aż o dwie kluczowe kwestie, dotyczące obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz aktualizacji zapisów VIaKPOŚK, które to zmiany obejmują łącznie kilka tysięcy rekordów danych: od nowej listy zadań po zmiany w numeracji konkretnych działań środowiskowych:</p> <p>Biorąc pod uwagę fakt, iż – również w ocenie Ministra Infrastruktury oraz PGW WP – „konsultacje społeczne to najważniejszy etap realizowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie projektu II aPGW oraz okazja dla wszystkich zainteresowanych podmiotów i użytkowników wód do wpłynięcia na kierunek gospodarowania wodami także w najbliższej okolicy” (https://www.apgw.gov.pl/pl/konsultacje), termin ten powinien zostać przedłużony o odpowiedni czas, potrzebny na aktywny udział w konsultacjach wszystkich zainteresowanych, tj. na zapoznanie się ze zmianami i przygotowanie dodatkowych wniosków i uwag:</p> <p>Zauważyć należy, że w ustawie Prawo wodne termin 6 miesięcy na składanie pisemnych uwag został wprowadzić ujęty jako termin sztywny, jednakże – zgodnie z art. 14 ust. 2 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,</p>		<p>w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych,</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>Państwa Członkowskie przeznaczają co najmniej 6 miesięcy na składanie pisemnych uwag do tych dokumentów (w tym planów gospodarowania wodami w dorzeczach) w celu zapewnienia aktywnego udziału i konsultacji. W celu więc zapewnienia zgodności polskiej procedury z prawem unijnym, które ustanawia jedynie minimalny, a nie maksymalny termin trwania konsultacji, wniosek o przedłużenie terminu na składanie uwag i wniosków o kilkanaście dni powinien zostać rozpatrzony pozytywnie.</p> <p>W odniesieniu natomiast do składania uwag i wniosków w związku z konsultacjami społecznymi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów drugich aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – IIaPGW podkreślić należy, że zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 4 o.o.ś. organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, bez zbędnej zwłoki podaje do publicznej wiadomości informację o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie co najmniej 21-dniowy termin ich składania. Stosownie do informacji zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: https://www.apgw.gov.pl/pl/soos, konsultacje trwają od dnia 30 września do 20 października 2021 roku, tak więc wyznaczono najkrótszy z ustawowo przewidzianych terminów na składanie uwag i wniosków przez zainteresowanych. Pomimo formalnej prawidłowości wyznaczonego terminu, nie jest on wyznaczony w sposób właściwy, ponieważ nie jest on wystarczający i odpowiedni. Zauważyć należy, że dokumenty podlegające konsultacjom wraz z prognozą oddziaływania na środowisko są niezwykle obszerne – łącznie obejmują około 100 załączników do 9 odrębnych IIaPGW, 9 odrębnych prognoz oddziaływania na środowisko wraz z załącznikami (do 20 załączników przypadających na jedno dorzecze), co w sumie daje kilka tysięcy rekordów danych, będących danymi niezwykle istotnymi w procesie planowania i uspołeczniania decyzji dotyczących środowiska.</p> <p>Stosownie do art. 6 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, społeczeństwo ma odpowiednio wczesną i realną możliwość, we właściwych</p>		<p>podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW :</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>ramach czasowych, wyrażenia swojej opinii o projektach planów i programów oraz towarzyszącym im sprawozdaniu dotyczącym środowiska przed przyjęciem planu lub programu lub poddaniem go procedurze ustawodawczej. Jak zaznaczył Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z dnia 20 października 2011 r. (C-474/10), Department of the Environment for Northern Ireland v. Seaport (NI) Ltd i inni (ZOTSIS 2011, nr 10B, poz. I-10227): „Artykuł 6 ust. 2 dyrektywy 2001/42 w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, należy interpretować w ten sposób, iż nie wymaga on, by terminy, w których wyznaczone organy i społeczeństwo, którego proces decyzyjny dotyczy lub może dotyczyć w rozumieniu art. 6 ust. 3 i 4, powinny mieć możliwość wyrażenia swojej opinii o określonym projekcie planu lub programu oraz o sprawozdaniu dotyczącym wpływu takiego planu lub programu na środowisko, zostały wyznaczone w sposób wyraźny w uregulowaniu krajowym transponującym tę dyrektywę, a w konsekwencji wspomniany ust. 2 nie stoi na przeszkodzie temu, by terminy takie były ustalane każdorazowo przez organ opracowujący plan lub program. W tym ostatnim przypadku tenże ust. 2 wymaga jednak, by do celów konsultacji z tymi organami i społeczeństwem w przedmiocie danego projektu planu lub programu faktycznie ustalony termin był wystarczający i dawał im w ten sposób realną możliwość wyrażenia we właściwym czasie ich opinii o tym projekcie planu lub programu oraz o sprawozdaniu dotyczącym wpływu tego planu lub programu na środowisko” (pkt 50, pkt 2 sentencji).</p> <p>Jak widać, termin na składanie uwag i wniosków w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów drugich aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – IIaPGW nie powinien być dokładnie 21 dniowy, ale co najmniej 21 dniowy, natomiast biorąc pod uwagę treść powyżej wskazanej dyrektywy i orzecznictwo TSUE – na tyle długi, by był on „wystarczający” i „dający realną możliwość wyrażenia we właściwym czasie opinii”. Wspomnieć także należy, że K. Gruszecki podkreślił, że „w art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy [o.o.ś.] określono – w przeciwieństwie do przepisów dotyczących decyzji – że termin do wnoszenia uwag i wniosków wynosi co najmniej 21 dni. Oznacza to, że organ administracji ma w tym zakresie pewną swobodę</p>		<p>trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłoszonych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>i przy ustalaniu terminu wnoszenia uwag i wniosków musi pamiętać jedynie o tym, że nie może on być krótszy niż wynikający z art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy, a w przypadku dokumentów skomplikowanych, wymagających pogłębionej analizy, powinien zostać wydłużony” (K. Gruszecki [w:] Komentarz do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wyd. III, LEX/el. 2020, art. 39).</p> <p>W ocenie Fundacji WWF Polska, termin 21 dniowy, ze względów wskazanych w niniejszym wniosku nie spełniał tych wymogów, a ponadto w związku ze skomplikowaniem i objętością opublikowanych dokumentów, niezbędne jest jego przedłużenie co najmniej do dnia 31 października 2021 r.</p> <p>Należy również wspomnieć, że problematycznym jest brak przejrzystości w kwestii przenikania się terminów konsultacji społecznych projektów drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami w dorzeczach (IIaPGW) – na podstawie ustawy Prawo wodne (kończących się – zgodnie z informacjami zawartymi pod adresem https://www.apgw.gov.pl/pl/konsultacje w dniu 14 października 2021 r.) z konsultacjami społecznymi projektów IIaPGW wraz z erratami oraz projektów ich prognoz oddziaływania na środowisko, kończących się w dniu 20 października 2021 r. (według informacji opublikowanych pod adresem https://www.apgw.gov.pl/pl/soos). W związku z powyższymi niejasnościami, terminy na składanie uwag i wniosków w ramach obu procedur powinny zostać ujednolicone.</p>		
45	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Niekompletna informacja w projektach II aPGW na temat planowanych inwestycji hydrotechnicznych skutkujących nowymi presjami hydromorfologicznymi, uniemożliwiająca prawidłową ocenę ich wpływu na możliwość osiągnięcia dobrego stanu wód	W ostatecznej wersji II aPGW powinny być zebrane informacje o wszystkich planowanych inwestycjach i innych przedsięwzięciach hydrotechnicznych skutkujących nowymi presjami, zwłaszcza presją hydromorfologiczną, w	Projekty II aPGW jako podstawowy dokument planistyczny dotyczący gospodarowania wodami, powinny zebrać i przeanalizować wszystkie inwestycje i inne przedsięwzięcia hydrotechniczne skutkujące nowymi presjami, zwłaszcza presją hydromorfologiczną. Analiza ta (w powiązaniu ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko II aPGW) powinna umożliwić ocenę wpływu planowanych przedsięwzięć na realizację celów środowiskowych w poszczególnych JCWP, w kontekście konieczności terminowego, tj. do roku 2027, osiągnięcia dobrego stanu / potencjału wód. W projektach aPGW brak jest informacji o inwestycjach planowanych w	Wyjaśnienie	IIaPGW jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza stanowiąc podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i określając zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody. Każde państwo członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		powierzchniowych do roku 2027.	tym inwestycje planowane w aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodzi (aPZRP), Planów Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS) oraz inwestycje związane z budową międzynarodowych dróg wodnych na polskich rzekach. Powinien być przeanalizowany wpływ wszystkich planowanych inwestycji na terminowe, tj. do roku 2027 osiągnięcie celów środowiskowych RDW. Społecznym wkładem w rozwiązanie wzmiankowanego wyżej problemu jest opracowanie „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW”, wykonane z inicjatywy Fundacji WWF Polska, który został przekazany jako załącznik do uwag w ramach konsultacji IIaPGW. W opracowaniu tym dla każdej z 3116 JCWP rzecznych zestawiono	ramach realizacji aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodzi oraz Planów Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Brak jest również informacji o inwestycjach planowanych w ramach budowy towarowych śródlądowych dróg o międzynarodowym standardzie, tj. o klasie co najmniej IV (np. inwestycje planowane w ramach kaskadyzacji Odry, konsultowane z samorządami). W rezultacie tego poważnego mankamentu projektów II aPGW, nie jest możliwa prawidłowa ocena natężenia nowych presji, np. presji hydromorfologicznej oraz wpływu tej presji na realizację celów środowiskowych w poszczególnych JCWP – w kontekście potrzeb renaturyzacji hydromorfologii wód zidentyfikowanych w Krajowym Programie Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP). Należy podkreślić, że w KPRW nie zakładano, że w analizowanych JCWP wystąpią nowe presje hydromorfologiczne. W związku z tym, w II aPGW konieczne jest uwzględnienie dodatkowych działań renaturyzacyjnych poszerzających zakres rekomendacji KPRWP – działań, które zapewnią skuteczną kompensację nowych presji. Należy również podkreślić, że nie ma obecnie obowiązku, aby kraj członkowski UE w ramach opracowywania aPGW wykazał czy planowane inwestycje i inne przedsięwzięcia spełniają wymogi derogacji określone w art. 4(7) RDW. Jednakże w aPGW powinien być przeanalizowany wpływ wszystkich planowanych inwestycji na terminowe osiągnięcie celów środowiskowych RDW. W Prognozie OOS potraktowano KPRWP jako dodatkowy dokument, którego działania mogą podlegać kumulacji z działaniami zaplanowanymi w IIaPGW. Tymczasem KPRWP wynikał bezpośrednio z poprzedniego cyklu planowania jako odpowiedź na niewystarczające działania zaplanowane w PGW do osiągnięcia celów środowiskowych przez jcwp. Jako taki dokument, KPRWP powinien być immanentną częścią IIaPGW, a co za tym idzie Prognozy OOS dla IIaPGW.		<p>wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analiza ekonomiczna korzystania z wód). Program działań (zgodnie z ustawą pr.w. – zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych.</p> <p>Dla wypracowania niezbędnych działań naprawczych uwzględnianych w zestawach działań, na potrzeby IIaPGW uwzględniono m.in. najnowsze dane opracowane w ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych (2020), aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2019 r., wykonano również aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Zgodnie z metodyką opracowania zestawów działań (materiał źródłowy wykorzystany do opracowania IIaPGW) działania dobrane zostały do uwarunkowań i problemów danej jcwp, czyli zidentyfikowanych presji. Zestawy działań nie zawierają działań innych, niż działania naprawcze, nawet jeśli część z działań stanowią działania pochodzące z innych planów/programów jak aPZRP czy PPSS, są to wyłącznie działania przyczyniające się do zwiększenia efektywności osiągnięcia celów środowiskowych jcwp, nie będąc działaniami negatywnie wpływającymi na cele środowiskowe jcwp.</p> <p>IIaPGW odnosi się do przedsięwzięć negatywnie oddziałujących na cele środowiskowe jcwp poprzez Wykaz Inwestycji i Działan (załącznik nr 6 do IIaPGW). W Wykazie Inwestycji i Działan mogą być ujęte (i zostały ujęte) wyłącznie takie planowane działania i przedsięwzięcia co do których już potwierdzono (w aPGW z 2016 r. lub w formie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach/oceny wodnoprawnej), że mogą one spowodować zagrożenie dla celów środowiskowych oraz potwierdzono dopuszczalność tego zagrożenia w formie przypisania odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w formie wpisu do aPGW z 2016 r. lub/oraz wydania decyzji (oceny wodnoprawnej lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne. Uwzględnienie inwestycji planowanych (np. z aPZRP czy PPSS) jako presji hydromorfologicznych powodujących pogorszenie warunków hydromorfologicznych i wskaźników przekształcenia HIR (wg HIR) nie jest możliwe ze względów prawnych (tzn. w Wykazie Inwestycji i Działan nie „ustanawia się” odstępstw z art. 4.7 dla przedsięwzięć nieposiadających ww. decyzji – to decyzje administracyjne „ustanawiają” odstępstwo).</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			zapisy z II aPGW w porównaniu z zapisami Krajowego Planu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP) oraz z informacjami o nowych presjach, tj. o inwestycjach i innych przedsięwzięciach wymienionych w załącznikach 6 do IIaPGW oraz w aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Analizy zawarte w przytaczanym opracowaniu wraz z ich odpowiednią wizualizacją, powinny się znaleźć w ostatecznej wersji II aPGW i tym samym powinny podlegać ocenie w Prognozie OOŚ jako integralna część dokumentu IIaPGW, a nie jako dodatkowy, zewnętrzny dokument przedstawiony w rozdziale 6 dotyczącym oddziaływań skumulowanych.			<p>Zgodnie z rolą Wykazu Inwestycji i Działań w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć) stanowi on wyłącznie zestawienie przedsięwzięć, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej.</p> <p>Obecnie presje hydromorfologiczne, które mogą wystąpić po realizacji potencjalnych działań nie występują w środowisku, nie ma podstaw do planowania dodatkowych działań naprawczych. Inwestycje planowane do realizacji będą podlegać stosownym ocenom (pod kątem m.in. zgodności z celami środowiskowymi) na etapie postępowań administracyjnych. Jeżeli inwestycje wskazane np. w aPZRP lub PPSS będą uniemożliwiały osiągnięcie celów środowiskowych i będą spełniały przesłanki art. 68 ustawy Prawo wodne (co powinno być ustalone oceną wodnoprawną lub decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach), to wówczas informacje o ustanowionym dla nich odstępstwie będą przedstawione w przyszłej aktualizacji planów gospodarowania wodami.</p>
46	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Niedostateczne uwzględnienie w projektach II aPGW Krajowego Programu Renaturyzacji Wód uniemożliwiające osiągnięcie dobrego stanu Jednolitych Części Wód	W ostatecznej wersji projektów II aPGW działania przewidziane w Krajowym Programie Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP) powinny być	Presja hydromorfologiczna jest uznawana w projekcie II aPGW za jeden z najważniejszych czynników odpowiedzialnych za stan / potencjał wód powierzchniowych oceniany obecnie na poniżej stanu dobrego. Dotyczy to zwłaszcza JCWP rzecznych. W związku ze znaczeniem tej presji dla osiągnięcia celów RDW, na zlecenie PGW Wody Polskie został opracowany	Uwzględnienie częściowe	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Powierzchniowych rzecznych do roku 2027. Brak szczegółowej analizy w tym zakresie w Prognozie OOS.	w pełni wdrożone, a Prognoza OOS powinna zawierać szczegółową ocenę skutków w tym zakresie. Ponadto, dla zapewnienia osiągnięcia celów środowiskowych RDW do roku 2027, należy przeanalizować potrzebę uwzględnienia w II aPGW dodatkowych działań renaturyzacyjnych w JCWP rzecznych o bezpośrednim, pozytywnym wpływie na stan wód, nakierowanych na skompensowanie nowych presji będących wynikiem realizacji planowanych inwestycji i przedsięwzięć hydrotechnicznych. II aPGW powinien przekonująco wykazać, że zostały zaplanowane wszystkie działania renaturyzacyjne umożliwiające osiągnięcie w roku 2027 celów środowiskowych RDW, albo co najmniej inicjujące procesy niezbędne dla osiągnięcia dobrego stanu wód po roku 2027 w sytuacjach, w których można się spodziewać opóźnionej reakcji silnie przekształconych ekosystemów wodnych	Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP). Na podstawie analiz przeprowadzonych w ramach KPRWP obejmujących 3116 JCWP rzecznych, 91% z nich zaklasyfikowano do obszarów wymagających renaturyzacji (OWR), przy czym stwierdzono, że znacząca presja hydromorfologiczna występuje w 82 % JCWP rzecznych. W związku z tym, niezbędnym i kluczowym celem projektowanych II aPGW powinno być zapewnienie tym częściom wód adekwatnych działań renaturyzacyjnych. Zakres działań renaturyzacyjnych redukujących lub usuwających obecne przekształcenia hydromorfologiczne powinien zostać opracowany w sposób, który umożliwi do roku 2027 osiągnięcie wyznaczonych dla nich celów środowiskowych. Zagadnienie to zostało szczegółowo przeanalizowane w raporcie pt. „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW”, wykonanym z inicjatywy Fundacji WWF Polska. Wnioski z przeprowadzonych w ramach tego opracowania analiz wskazują, iż: <ul style="list-style-type: none"> KPRWP nie został w pełni wdrożony do projektu II aPGW. Częściowe wdrożenie działań wskazanych w KPRWP zaplanowano w 57% JCWP rzecznych, dla pozostałych 43% JCWP rzecznych nie zaplanowano działań renaturyzacyjnych, co oznacza brak wdrożenia zapisów KPRWP. Dane dla poszczególnych obszarów dorzeczy przedstawia tab. 1 • Przyjęte w projekcie aPGW założenie, że działania potrzebne do osiągnięcia celów środowiskowych miałyby być wykonane dopiero w przyszłym okresie planistycznym, tj. po 2027 r., może być traktowane jako świadome naruszanie RDW; • W przypadku zaplanowanych w projektach aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (aPZRP), Planie przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) i w projektach II aPGW inwestycji i innych przedsięwzięć hydrotechnicznych skutkujących nowymi presjami hydromorfologicznymi, zestaw zaproponowanych działań renaturyzacyjnych w KPRWP będzie niewystarczający, gdyż KPRWP odnosił się wyłącznie do już istniejących presji. Planowane inwestycje hydrotechniczne i inne przedsięwzięcia hydrotechniczne wynikające głównie z zapisów PZRP i ich aktualizacji, PPSS czy planów rozwoju 		hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej. <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>na działania renaturyzacyjne. Należy podkreślić, że za barierę w pełnym drożeniu KPRWP w II aPGW nie można uznać kosztów renaturyzacji rzek, ocenionych w KPRWP na łącznie ok 1 mln EURO. Koszt ten, obejmujące podstawowe działania renaturyzacyjne dla obszaru całego kraju, jest bowiem porównywalny z kosztem realizacji pojedynczej inwestycji hydrotechnicznej, np. stopnia wodnego na Wiśle.</p> <p>Społecznym wkładem w rozwiązanie problemu niepełnego wdrożenia KPRWP w II aPGW jest wykonane z inicjatywy WWF opracowanie „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami ...”, w którym dla każdej z 3116 JCWP rzecznych zestawiono zapisy z II aPGW w porównaniu z zapisami KPRWP oraz z informacjami o nowych presjach (o inwestycjach i innych</p>	<p>żeglugi śródlądowej to z dużym prawdopodobieństwem presję, których skutek musi zostać zalegalizowany w trybie derogacji art. 4(7) RDW. Derogacja ta wymaga, by „zostały podjęte wszystkie praktyczne kroki, aby ograniczyć niekorzystny wpływ na stan części wód” co oznacza, że wdrożona być musi kompensacja presji dotychczasowych oraz dodatkowe środki ograniczające nową presję;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na bazie wyników przeprowadzonych analiz wskazuje się konieczność kompleksowych korekt II aPGW przed ich publikacją. Konkluzja ta dotyczy również działań, które wprost odnoszą się do realizacji programu renaturyzacji dla Obszarów Priorytetowych (OP). Działania te bowiem ograniczono wyłącznie do wybranych odcinków cieków objętych badaniami pilotażowymi i nie obejmują one wdrożenia wszystkich działań zdefiniowanych w KPRWP, które służą osiągnięciu celów środowiskowych dla JCWP rzecznych, w których OP zostały wyznaczone; • Niezbędnym działaniem wspierającym wdrażanie działań renaturyzacyjnych powinno być pełne uwzględnienie zaleceń wypracowanych w „Katalogu dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych” (KDP), w którym między innymi wskazuje się na konieczność rozszerzenia definicji prac utrzymaniowych o działania dodatkowe. Stosowanie zmodyfikowanych prac utrzymaniowych wymaga zmian przepisów ustawowych, które również powinny być zadeklarowane w II aPGW. W przypadku ograniczenia się wyłącznie do prowadzenia prac utrzymaniowych zgodnie z „KDP spowoduje jedynie minimalizację negatywnych oddziaływań w zakresie obecnego utrzymania wód, a nie będzie skutecznie sprzyjać poprawie ich stanu w zakresie osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW rzecznych. Zmiana Prawa wodnego w tym zakresie będzie skutecznie sprzyjać poprawie stanu wód w zakresie osiągnięcia celów środowiskowych. Propozycje te powinny znaleźć miejsce w działaniach krajowych II aPGW; • Oprócz zmian ustawowych administratorzy wód na wszystkich szczeblach Państwowego Gospodarstwa Wodne Wody Polskie (PGW WP), którzy są adresatami działań renaturyzacyjnych, powinni być gruntownie przeszkoleni w tym zakresie. Prace o charakterze renaturyzacyjnym i odtworzeniowym nie są obecnie powszechne i popularne w Polsce i muszą być wspierane 		<p>hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presję związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP.</p> <p>Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urzędów wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się.</p> <p>W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosiniczniowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji.</p> <p>Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).</p> <p>Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp:</p> <p>Opis działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			przedsięwzięciach wymienionych w zał. 6 do IIaPGW oraz w aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy). Dla każdej JCWP rzecznej sformułowano rekomendacje odnośnie do zmian, jakie powinny być wprowadzone do II aPGW, aby w danej JCWP terminowo osiągnąć stan hydromorfologiczny niezbędny dla osiągnięcia dobrego stanu wód wymaganego przez RDW.	instrumentalnie. Wskazane byłoby również wzmocnienie kadrowe PGW WP w zakresie umożliwiającym sprawną realizację działań renaturyzacyjnych. Działania wzmacniające PGW WP w zakresie edukacyjnym, szkoleniowym i kadrowym powinny zostać odzwierciedlone w II aPGW. W Prognozie OOŚ potraktowano KPRWP jako dodatkowy dokument, którego działania mogą podlegać kumulacji z działaniami zaplanowanymi w IIaPGW. Tymczasem, jak wspomniano wyżej, KPRWP wynikał bezpośrednio z poprzedniego cyklu planowania jako odpowiedź na niewystarczające działania zaplanowane w PGW do osiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP. Jako taki dokument, KPRWP powinien być immanentną częścią IIaPGW, a co za tym idzie Prognozy OOŚ dla IIaPGW.		wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli: Zastosowanie: Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiając migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli: Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy: Nazwa działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb: Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli: Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Zgodnie z metodyką SOOŚ ocenie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlegały m.in. wszystkie działania stanowiące element zestawów działań, w tym również działania pochodzące z KPRWP na poziomie odpowiednim dla SOOŚ.
47	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Brak w projektach II aPGW możliwości oceny presji na stan wód powierzchniowych wywieranej przez planowane na lata 2022 – 2027 prace utrzymaniowe, a co za tym	Procedura wyłaniania wykonawców na aktualizację Planów Utrzymania Wód (PUW) powinna być jak najszybciej wznowiona przez PGW Wody	Prace utrzymaniowe prowadzone na ciekach, ze względu na swoją masową skalę (co najmniej 37 tys. km bieżących cieków objętych pracami utrzymaniowymi tylko w latach 2010 – 2017) i negatywny wpływ tych prac na ekosystemy wodne, stanowią presję o potencjalnie znaczącym wpływie na możliwość terminowego osiągnięcia celów środowiskowych RDW w naszym kraju. Dla pełnej oceny	Wyjaśnienie	Zgłoszona uwaga nie dotyczy bezpośrednio konsultowanego dokumentu a odnosi się do formalnych procedur przygotowywania i realizacji przez PGWWP prac w zakresie prac utrzymaniowych. Niemniej jednak odnosząc się do wskazanego w treści uwagi marginalnego uwzględnienia prac utrzymaniowych w IIaPGW, należy zwrócić uwagę, iż zagadnienie prac utrzymaniowych oraz prezentacja sposobu ich prowadzenia stanowi element IIaPGW zgodnie z wymaganym dla IIaPGW zakresem.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		idzie, brak oceny tych prac w Prognozie OOŚ.	Polskie. Kluczowe informacje dotyczące PUW, zwłaszcza odnośnie do wpływu planowanych w latach 2022 – 2027 prac utrzymaniowych na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP rzecznych oraz na pogłębianie problemu suszy rolniczej, powinny być włączone do ostatecznej wersji II aPGW. Prace nad opracowaniem PUW powinny być zsynchronizowane z inicjatywą ustawodawczą dotyczącą zmian przepisów Prawa wodnego w odniesieniu do prac utrzymaniowych (patrzy też uzasadnienie uwagi poniżej). Wpływ prac utrzymaniowych powinien zostać oceniony w ramach analiz wykonanych na potrzeby Prognozy OOŚ.	skali oddziaływania prac utrzymaniowych na ekosystemy wodne konieczne jest wykonanie aktualizacji Planów Utrzymania Wód (PUW) dla poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz poddanie tych planów strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Pierwsze PUW zostały wykonane w roku 2016. Niestety dotychczas nie zostały zaktualizowane (procedura wyłaniania wykonawców na aktualizację PUW rozpoczęta w tym roku przez PGW Wody Polskie została przerwana). W związku z powyższym, w projektach II aPGW kwestia prac utrzymaniowych została potraktowana marginalnie. W szczególności brak jest możliwości oceny presji na stan wód powierzchniowych wywieranej przez planowane na lata 2022 – 2027 prace utrzymaniowe i oceny skumulowanych presji (prac utrzymaniowych i planowanych inwestycji hydrotechnicznych). Wyniki powyższych analiz powinny znaleźć odzwierciedlenie w Prognozie OOŚ.		Prace utrzymaniowe uwzględnione zostały w ramach IIaPGW na wielu płaszczyznach w tym m.in. na etapie realizacji pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, gdzie prace utrzymaniowe stanowiły dodatkowy element korygujący ostateczne wyniki ocen. Podstawowym źródłem danych o sposobie prowadzenia działań w ramach pracach utrzymaniowych w cyklu planistycznym 2016-2021 są PUW, które zostały opracowane przez poszczególne RZGW WP dla obszarów przez nie administrowanych i przyjęte w formie aktów prawnych – rozporządzeń: Analiza PUW na potrzeby opracowania IIaPGW stanowiła również element wypracowywania działań IIaPGW. W katalogu działań krajowych w zakresie prac utrzymaniowych przewidziane zostały: – Zakaz prac utrzymaniowych negatywnie wpływających na cele środowiskowe na jcwp zlokalizowanych na ciekach znajdujących się na terenach: parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz w obszarach Natura 2000, za wyjątkiem działań na terenach zabudowanych; – Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych. Działanie krajowe „Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych” jest działaniem obligatoryjnym dla wszystkich jcwp, jego celem jest ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań prac utrzymaniowych na stan hydromorfologiczny jcwp, siedliska oraz przedmioty ochrony; dodatkowo na poziomie zlewni jcwp, dla których zidentyfikowano presje znaczące prac utrzymaniowych powodujące ryzyko dla celów środowiskowych, w tym obszarów chronionych wskazano działanie polegające na rozpoznaniu możliwości wprowadzenia modyfikacji zgodnie z KPRWP związanych z pracami utrzymaniowymi, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby i zasadności wpisanie ich do PZO/PO/ZO, określając jednocześnie sposób ich prowadzenia. Aspekt sposobu prowadzenia prac utrzymaniowych stanowi jeden z elementów, które uległy zmianie w obowiązującej ustawie – Prawo wodne w stosunku do poprzedniego stanu prawnego. Ustawa z 2017 r. nie zmieniła brzmienia przepisów dotyczących celów utrzymania wód oraz kategorii prac utrzymaniowych. Jednakże od dnia 1 stycznia 2018 r. zasadniczej zmianie uległa organizacja jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie wód. PGW WP, na podstawie ustawy pr.w. weszło w prawa i obowiązki WZMiUW. Artykuł 240 ust. 4 pkt 8 ustawy pr.w. stanowi, że ZZ WP realizują zadania związane z utrzymaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywala. Tak więc obecnie jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie wód i wykonywanie prac utrzymaniowych są ZZ WP, w ramach właściwych RZGW WP, które wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						oraz gruntów pokrytych tymi wodami (art. 240, ust. 3 pkt 9 ustawy pr.w.). Zmiana ta miała na celu m. in. zwiększenie koordynacji działań z zakresu gospodarowania wodami oraz zapewnienie spójnego, kompleksowego zarządzania w gospodarce wodnej poprzez skupienie zadań w tym obszarze w jednej instytucji - PGW WP. Zgodnie z metodyką SOOŚ ocenie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlegały m.in. wszystkie działania stanowiące element zestawów działań, w tym również działania dotyczące prac utrzymaniowych na poziomie odpowiednim dla SOOŚ.
48	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Weryfikacja sposobu przeprowadzenia oceny wpływu poszczególnych kategorii działań na środowisko, a zwłaszcza na jcwp i obszary chronione.	Zgodne z treścią uzasadnienia propozycji zmian.	W Prognozie OOŚ brakuje powiązań pomiędzy poszczególnymi kategoriami działań i ich wzajemnym oddziaływaniem, np. działania techniczne z zakresu odtwarzania sztucznej retencji lub przebudowy urządzeń melioracji wodnych (kategoria: „adaptacja do zmian klimatu”) a działania z kategorii: „zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków”, „poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków, „zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków”. W Prognozie wskazano, że w ramach kategorii „adaptacja do zmian klimatu” zaplanowano działania techniczne wynikające z PPSS polegające m.in. na odbudowie urządzeń melioracyjnych czy odtwarzaniu retencji. Nie wskazano natomiast jak te działania będą się odnosiły do zapewnienia ciągłości morfologicznej rzek. Co więcej, w Prognozie OOŚ nie wskazano żadnych negatywnych oddziaływań związanych z kategorią „adaptacja do zmian klimatu”, co, biorąc pod uwagę zakres działań technicznych przewidzianych w tym zakresie w PPSS, nie wydaje się prawdopodobne.	Nie uwzględniono	<p>Punktem wyjścia analiz prowadzonych na etapie prognozy było założenie, że w zestawach z zasady nie uwzględniano działań, które mogłyby mieć wyłącznie negatywny wpływ na elementy poddawane ocenie, zwłaszcza wody i bioróżnorodność, która obejmuje m.in. obszary chronione w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Dopuszczano wyłącznie sytuacje, w których oddziaływanie negatywne wiąże się z etapem realizacji działań. Jako działania mogące generować wpływ zarówno pozytywny, jak i negatywny zakwalifikowano wszystkie działania o charakterze technicznym.</p> <p>Pierwszym ze źródeł działań mogących mieć negatywne oddziaływanie na element bioróżnorodność są działania z aPWŚK, która stanowiła jedną z podstaw opracowania zestawów działań dla jcwp. W pierwszym kroku analizowano stopień realizacji zadań, a następnie w przypadku działań niezrealizowanych i weryfikacji występowania presji, działania prolongowano do IIaPGW. W taki sam sposób prolongowane były działania aPWŚK dotyczące zapewnienia drożności biologicznej. Ze względu na uwagi wniesione do działań z aPWŚK na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW, przeprowadzono ponowną weryfikację zakresu prolongowanych działań i usunięto z zestawu te które mogą mieć potencjalny negatywny wpływ na stan jcwp, lub te, których zapisy mogą wskazywać na zagrożenie dla osiągnięcia celów środowiskowych.</p> <p>Kolejne źródło działań o potencjalnie negatywnym oddziaływaniu to działania z zakresu retencji, jednakże działania uwzględnione w IIaPGW to działania dotyczące szeroko rozumianej naturalnej retencji krajobrazowej i retencji wód opadowych i nie są związane z tworzeniem barier na rzekach i pogorszeniem stanu obszarów mokradłowych:</p> <p>„Zwiększenie ilości i czasu naturalnej retencji wód na gruntach rolnych” polega na wdrożeniu zarówno metod technicznych jak i nietechnicznych spowalniających odpływ wody z terenów rolniczych, polegających na: a)spowolnieniu lub zatrzymaniu na obszarach użytkowanych rolniczo spływu wód powierzchniowych z małych zlewni przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne (zwiększanie retencji wody glebowej), poprawiające strukturę gleby i zmniejszające jej parowanie, a także ograniczające erozję wodną przez stosowanie bezorkowych systemów uprawy, utrzymanie całorocznej pokrywy roślinnej, trwałych zadarnień lub zalesień terenów o dużym nachyleniu, a na stokach mniej nachylonych prowadzenie zabiegów</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>uprawnych w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, b)wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: tworzenie zadrzewień śródpolnych; zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł; utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp oraz pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych w celu ochrony i wzmacniania retencji wodnej gleb, zmniejszanie potencjalnych skutków niszczącej siły wiatru, parowania wody z gleby oraz spowalnianie przesuszania pól), c) zwiększaniu mikroretencji, polegającej m. in. na odtwarzaniu i ochronie oczek wodnych, budowie małych stawów i zbiorników, których zadaniem będzie retencjonowanie wody na gruntach rolnych a także odbiór i magazynowanie wody z dachów budynków oraz utwardzonych nawierzchni w obrębie gospodarstw rolnych, d)przywracaniu łączności funkcjonalnej koryta i doliny rzecznej umożliwiającej gromadzenie wody w glebie oraz na użytkach wzdłuż cieków. Szczegółowe metody retencji wody na obszarach wiejskich wynikać będą m.in. z opracowanych dobrych praktyk w zakresie racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie i sposobów jej zatrzymywania. Dobór działań będzie zależny od istniejących warunków w danym gospodarstwie rolnym. „Zwiększenie naturalnej retencji na gruntach leśnych” obejmuje zarówno opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększania retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań służących zwiększeniu retencji zgodnych z celami RDW W celu rozwiania wątpliwości doprecyzowano w liaPGW nazwy i opisy działań poprzez dodanie „naturalnej” przed słowem retencja.</p> <p>W ramach SOOŚ szczegółowe analizy oddziaływania, w tym na wody i formy ochrony przyrody prowadzono w kontekście zestawów działań - pod uwagę brano wszystkie działania mogące mieć wpływ dany element i w ramach oceny eksperckiej rozpatrywano również ich wzajemne powiązania.</p> <p>Potencjalne oddziaływania poszczególnych , pojedynczych działań podlegały ocenie wyłącznie na poziomie katalogów działań stanowiąc punkt wyjścia dla dalszych analiz.</p>
49	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	Weryfikacja podejścia w liaPGW i Prognozie OOŚ dla dorzeczy Odry i Wisły do zagadnień związanych z derogacją z art. 4.7 RDW zgodnie z argumentami przedstawionymi w uzasadnieniu uwagi.	Zgodnie z treścią uzasadnienia propozycji zmian.	W liaPGW nie zastosowano odpowiedniego podejścia do derogacji z art. 4.7 RDW. W rozdziale 16 liaPGW można przeczytać, że zgodnie z wytycznymi KE (Wytyczne CIS nr 20 dotyczące wyłączeń z realizacji celów środowiskowych) przedstawienie informacji z zakresu art. 4.7 RDW w planie gospodarowania wodami ma charakter sprawozdawczy. Z kolei „w polskim systemie prawnym przyjęto, że analiza zgodności planowanego działania, inwestycji lub przedsięwzięcia z celami środowiskowymi jcw jest: 1. elementem postępowań administracyjnych w sprawie ocen wodnoprawnych (art. 429 ustawy pr.w.), pozwoleń wodnoprawnych (art. 396 ust. 1 ustawy pr.w.), decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 81 ust. 3 ustawy	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>u.i.o.ś.) oraz decyzji wykonawczych (pozwolenie na budowę, zezwolenie na realizację inwestycji drogowej itp.) w przypadku przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko (art. 90 ust. 2 pkt 2 ustawy u.i.o.ś.);</p> <p>2. przedmiotem analizy przy rozpatrywaniu zgłoszeń wodnoprawnych (art. 423 ust. 5 pkt 3 ustawy pr.w.); przedmiotem analizy przy przeglądzie pozwoleń wodnoprawnych (art. 416 ust. 2 oraz art. 325 ust. 1 pkt 2 ustawy pr.w.);</p> <p>4. uwzględniana w ramach utrzymywania wód (art. 226 ust. 1-2, art. 229, art. 231 ustawy pr.w.) oraz innych czynności związanych z gospodarką wodną (art. 236 ust. 4, art. 164 ust. 1, art. 187 ust. 1, art. 198 ustawy pr.w.);</p> <p>5. przedmiotem analizy przy wydawaniu deklaracji zgodności z RDW (art. 439-440a ustawy pr.w.).” Podsumowano to stwierdzeniem, że: „Każdy przypadek realizacji działania, inwestycji lub przedsięwzięcia mogącego zagrażać celom środowiskowym jcw wymaga autoryzacji w formie decyzji administracyjnej.” Następnie wskazano:</p> <p>„Obligatoryjnym elementem planu gospodarowania wodami jest wykaz inwestycji lub działań spełniających łącznie następujące kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mogą one wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy pr.w.; • spełniają warunki, o których mowa w art. 68 ustawy pr.w.: <p>Tak określony wykaz inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód, stanowi załącznik nr 6 (Wykaz inwestycji i działań)”:</p> <p>Przeładowując jednak załącznik nr 6 do IIaPGW można dostrzec, że dla wielu inwestycji tam zawartych nie ma informacji o decyzji środowiskowej, ocenie wodnoprawnej czy też deklaracji zgodności z RDW. Nie można zatem powiedzieć, że zamieszczone w wykazie w załączniku nr 6 do IIaPGW inwestycje spełniają warunki wskazane w rozdziale nr 16 IIaPGW. Jeśli zatem w wykazie zostały uwzględnione inwestycje bez decyzji administracyjnych, powinny tu również zostać uwzględnione wszystkie planowane inwestycje, które</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>potencjalnie mogą powodować ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Można się zgodzić z tym, że szczegółowa analiza wpływu inwestycji hydrotechnicznych na cele środowiskowe oraz weryfikacja przesłanek z art. 4.7 powinna się odbywać na etapie procesu inwestycyjnego. Nie oznacza to natomiast, że inwestycje hydrotechniczne, zwłaszcza te duże z zakresu żeglugi śródlądowej czy ochrony przeciwpowodziowej, które niewątpliwie z definicji powodują nowe zmiany w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych (czyli ingerują w hydromorfologię), nie powinny się znaleźć w wykazie w zał. 6 IIaPGW. W załączniku 6 IIaPGW powinny się zatem znaleźć wszystkie inwestycje, które powodują nowe zmiany w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych, a które wynikają z innych planów i programów w zakresie gospodarowania wodami, a zwłaszcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszarów dorzeczy (aPZRP), Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS), Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r., Założeń do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030, Krajowego Programu Żeglugowego 2030 (KPŻ2030). <p>Należy podkreślić, że Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza powinien scalać ustalenia z innych planów w zakresie gospodarowania wodami tak, aby optymalnie dobrać katalog działań w celu osiągnięcia dobrego stanu wód. Bez pełnej informacji w zakresie realizowanych i planowanych do realizacji inwestycji hydrotechnicznych jest to niemożliwe, a zatem jeden z głównych celów IIaPGW nie został spełniony.</p> <p>Powyższe kwestie potwierdzają również wytyczne KE - Wytyczne CIS nr 36 „Wyłączenia z celów środowiskowych na mocy art. 4 ust. 7”, które podkreślają w wielu miejscach znaczenie analiz strategicznych w prawidłowych rozpoznaniu przesłanek z art. 4.7 RDW na etapie ooś dla poszczególnych przedsięwzięć, zwłaszcza w kontekście nadrzędnego interesu publicznego oraz korzystniejszej środowiskowo opcji (wariantowanie). Przedmiotowe wytyczne wskazują również jasno:</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>„Ponadto poniższe informacje są na tyle użyteczne, że nadają się do włączenia do planów gospodarowania wodami w dorzeczu (i ich wersji roboczych) lub do dokumentów uzupełniających, udostępnianych w momencie publikacji planów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przypadki mogące podlegać przepisom art. 4 ust. 7 przed oceną przedsięwzięcia lub w jej 2060 trakcie, np. środki ochrony przeciwpowodziowej określone w planie zarządzania ryzykiem 2061 powodziowym, inne przedsięwzięcia infrastrukturalne (np. w dziedzinie żeglugi, energii wodnej, 2062 nawadniania), które mogą wymagać zastosowania procedury badawczej z art. 4 ust. 7, a także inne przedsięwzięcia podlegające procedurze udzielania zezwoleń, • Inne projekty, które mogą mieć wpływ na stan/potencjał części wód, ale które indywidualnie mogą nie uruchamiać procedury badawczej z art. 4 ust. 7” <p>Podsumowując, obecny IIaPGW nie spełnia wymogów RDW odnośnie do ujęcia w nim zagadnień związanych z derogacją z art. 4.7 RDW i wymaga znaczących zmian w tym zakresie.</p> <p>Prognoza OOŚ np. w rozdziale 2 dotyczącym założeń metodycznych powieliła informacje z IIaPGW dotyczące zastosowania derogacji z art. 4.7 RDW. Dokumenty planistyczne, których wyniki powinny być integralną częścią IIaPGW (np. PPSS, PZRP) w Prognozie OOŚ zostały uwzględnione w rozdziale dotyczącym oddziaływań skumulowanych i potraktowane zupełnie marginalnie. Realizacja działań wynikająca z wymienionych planów/programów z dużym prawdopodobieństwem będzie sprzeczna z wieloma działaniami przewidzianymi do realizacji w programie działań (np. kategoria „zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków”).</p> <p>W konsekwencji powoduje to nie tylko niemożność realnej i rzetelnej oceny wpływu IIaPGW na środowisko (w tym cele środowiskowe dla jcwp oraz na obszary chronione), ale przede wszystkim właściwego zaplanowania programu działań w samym IIaPGW, co znacząco utrudni w praktyce możliwość osiągnięcia celów środowiskowych. W praktyce oznacza to, że mamy niejako dwie równoległe ścieżki działań – jedna to bardzo dużo nowych inwestycji ingerujących w charakterystykę fizyczną części wód, a druga ścieżka to działania zaplanowane w IIaPGW w celu osiągnięcia celów</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				środowiskowych, często na tych samych jcwp, co planowane inwestycje, ale zupełnie nieadekwatne do aktualnego stanu presji hydromorfologicznych. Ani IIaPGW, ani Prognoza OOS nie łączą tych dwóch ścieżek, co w konsekwencji prowadzi do niemożności wypracowania rzetelnych i realnych działań dla osiągnięcia celów środowiskowych poszczególnych jcwp. Na przykład dla Odry wskazano w Prognozie, w rozdziale 5 jako środowiskowe efekty realizacji działań zamierzonych w IIaPGW dla obszaru dorzecza Odry m.in. odtworzenie i/lub zachowanie ciągłości biologicznej rzek dla jesiotra na odcinku Odra - od ujścia do Bałtyku do ujścia Nysy Kłodzkiej (około 580 km). Ani Prognoza OOS, ani IIaPGW nie wskazują już w jaki sposób zostanie to zapewnione w kontekście realizacji inwestycji zapisanych w aPZRP, PPSS czy też w Założeniach do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030.		
50	Fundacja WWF Polska, 02-386 Warszawa	W zagadnieniach związanych z zastosowaniem art. 4.7 RDW należy uwzględnić kwestie prac utrzymaniowych, zgodnie z treścią uzasadnienia propozycji zmian.	Zgodnie z treścią uwagi i uzasadnienia.	Prace utrzymaniowe nie zostały należycie uwzględnione w IIaPGW oraz Prognozie OOS pod kątem zastosowania art. 4.7 RDW. Prace utrzymaniowe z jednej strony muszą być wykonywane (zgodnie z Prawem wodnym) w taki sposób aby nie naruszać celów środowiskowych, a z drugiej strony określony zakres prac utrzymaniowych (np. odmulanie na długości rzeki powyżej 1000 m) wymaga oceny wodnoprawnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej. W IIaPGW nie przeanalizowano żadnych ocen wodnoprawnych związanych z pracami utrzymaniowymi. Pomimo, że prace utrzymaniowe nie wymagają formalnie oceny wpływu na środowisko czy cele środowiskowe w rozumieniu RDW (co należy przypisać mankamentom obecnego Prawa wodnego), to jednak mogą wpływać na stan wód. Mówią o tym również wytyczne KE - Wytyczne CIS nr 36 „Wyłączenia z celów środowiskowych na mocy art. 4 ust. 7”: „W związku z pracami konserwacyjnymi ich częstotliwość ma wpływ na stan lub potencjał części wód. Odejście od częstych czynności konserwacyjnych na rzecz praktyk opartych na obserwacji i działaniach na żądanie powodujących jedynie krótkofalowe skutki może zmniejszyć wpływ na środowisko, jednocześnie pozwalając na zachowanie użytkowania. Niemniej jednak,	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				w przypadku gdy prace konserwacyjne nie były wykonywane regularnie ani w ostatnim czasie, wówczas mogą mieć taki sam wpływ na stan/potencjał ekologiczny co zupełnie nowe roboty. Innymi słowy, jeżeli po ostatnich czynnościach konserwacyjnych stan/potencjał części wód został przywrócony/ustabilizowany, fakt, że z punktu widzenia inżynierii są to prace „konserwacyjne”, nie oznacza to koniecznie, że nie mają one wpływu na stan danej części wód. W takich przypadkach czynność „konserwacyjna” powinna być oceniana w tym samym trybie co nowo planowana zmiana właściwości fizycznych, w związku z czym może zająć potrzeba zastosowania procedury badawczej z art. 4 ust. 7.” Wobec powyższego należy uwzględnić realny wpływ prac utrzymaniowych na stan wód pod kątem zastosowania art. 4.7 RDW i uwzględnić wyniki analiz w Prognozie OOŚ.		
51	Stowarzyszenie EKO-UNIA	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu, rolnictwa, transportu i innych dziedzin.	RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ¹ ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo: Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie, które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW: Przykładowo: ● Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW2 jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisje do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW:	Wyjaśnienie	Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych. Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>• Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, że kontynuacja wydobywania i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem.</p> <p>Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030.</p> <p>Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne.</p>		<p>mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.</p> <p>Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko.</p> <p>Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze.</p> <p>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanymi dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.</p>
52	Stowarzyszenie EKO-UNIA	IlaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu “Fit for 55”, Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	Zapewnić zgodność IlaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem “Fit for 55”	<p>Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego traktowania presji na wody powiązanych z wydobywaniem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE.</p> <p>Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów, aby osiągnąć ww: cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku</p>	Nie uwzględniono	Przedmiotowa uwaga odnosi się do etapu opracowania IlaPGW jakim jest sprawdzian klimatyczny, przeprowadzony dla każdego działania na etapie tworzenia zestawu działań dla poszczególnych jcw. Wszystkie obowiązujące wymagania środowiskowe w zakresie zmian klimatu wynikające z sytuacji prawnej (włącznie z dyrektywami, które były na etapie konsultacji w okresie przeprowadzania sprawdzianu klimatycznego) zostały wdrożone metodycznie w sprawdzian klimatyczny. Należy przy tym zauważyć, że pomimo ukazania się Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. (końcowy okres sporządzania SOOŚ) zawarte w nim zapisy są skonsumowane w opracowywanych dokumentach, zgodnie z metodyką sprawdzianu klimatycznego uwzględniającą zapisy projektów rozporządzeń.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla.</p> <p>Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030.</p> <p>Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa.</p> <p>Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobycie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobycia węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli.</p> <p>Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presję górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np: Złoczew), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW:</p> <p>Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie pakiet reform “Fit for 55” (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia emisji metanu, NO2 i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO2 (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami.</p> <p>Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody - w tym spowodowanych odwodnieniami górniczymi, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot. renaturyzacji wód powierzchniowych.</p> <p>Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.</p>		
53	Ryszard Babiasz	Okres konsultacji społecznych w ramach SOOŚ został nałożony na końcówkę półrocznego terminu konsultacji projektów IIaPGW wymaganych Ramową Dyrektywą Wodną (te skoczyły się 14 października). Wody Polskie uniemożliwiły społeczeństwu złożenie konstruktywnych uwag wcześniej, załączając uzupełnienia i zmiany do	Procedura konsultacji Prognoz i dokumentów im towarzyszących musi zostać ponowiona.		Wyjaśnienie	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>konsultowanych projektów IIaPGW 30 września – tj. na dwa tygodnie przed koocem terminu konsultacji. Termin 20 października oznacza, że jest to okres najkrótszy z ustawowo możliwych, a przecież dokumenty podlegające konsultacjom to olbrzymi materiał dowodowy. Spowodowało to sytuację, w której zainteresowanym złożeniem uwag w ramach dwóch procedur udziału społecznego zostało tylko 6 dni (w 4 dni robocze) na zapoznanie się z treścią prognoz i załączników oraz złożenie stosownych uwag. Jest to termin zdecydowanie zbyt krótki, aby konsultacje odbyły się zgodnie z zapisami Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, gdzie jest mowa o „odpowiednich ramach czasowych, pozostawiających wystarczającą ilość czasu na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii” (art. 6 ust. 2).</p>				<p>wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów.</p> <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>(Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
54	Fundacja Greenmind	Fundacja Greenmind przekazuje uwagi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektów drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (IIaPGW), możliwe do przygotowania w krótkim okresie pomiędzy końcem	Przedłużyć konsultacje przynajmniej do 31 października, co da interesariuszom możliwość zapoznania się z całością materiału, złożenie uwag w wniosków. Ponowić procedurę udziału społecznego w ramach	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.):

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>konsultacji „półrocznych” dla IIaPGW, a terminem dla konsultacji w ramach SOOŚ. Ze względu na objętość materiałów przeznaczonych do konsultacji, absurdalnie krótkie terminy oraz jakość dokumentów przedłożonych do konsultacji, uwagi te nie odnoszą się do całości materiału, jednak jasno wskazują na konieczność powtórzenia procedury SOOŚ i udziału społecznego (szczególnie wobec braku postulowanego przedłużenia terminu składania uwag). Poniżej przedstawiono uwagi zbiorcze do Prognoz oddziaływania na środowisko projektów IIaPGW dla poszczególnych dorzeczy, głównie Wisły i Odry (dalej jako Prognozy), oraz dowody na to, że dokumenty te nie spełniają wymogów ustawowych, ani wymogów wynikających z zakresu prognoz ustalonych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) – (dla Odry – 11 lutego 2021 znak: DOOŚ-TSOOŚ.411.2.2021.BW/KD, dla Wisły 12 lutego 2021 znak: OOS-TSOOŚ.411.7.2021.TW).</p>	<p>SOOŚ – po uwzględnieniu uwag złożonych do IIaPGW oraz do Prognoz.</p>			<p>w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych,</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
55	Fundacja Greenmind	Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczące przedmiotowych dokumentów (projekty IIaPGW) wraz z załącznikami zostały opublikowane 30 września br. Termin jaki został wyznaczony na konsultacje społeczne prognoz i dokumentów, do których się odwołują, to 21 dni (do 20 października br.). Okres ten jest najkrótszym z ustawowo możliwych, a przecież dokumenty podlegające konsultacjom to: 9 oddzielnych prognoz z kolejnymi załącznikami (14-20 na jedno dorzecze!) oraz uzupełnione („erratami” 30 września) projekty aktualizacji planów gospodarowania wodami wraz z załącznikami (kilkadziesiąt na jeden plan). Niektóre załączniki mają nawet po 3 tysiące wierszy i kilkadziesiąt kolumn z danymi. Dodatkowo, okres konsultacji społecznych w ramach SOOŚ został nałożony na końcówkę półrocznego terminu konsultacji projektów IIaPGW wymaganych Ramową Dyrektywą Wodną (te skończyły się 14 października). Wody Polskie uniemożliwiły społeczeństwu złożenie konstruktywnych uwag wcześniej, załączając uzupełnienia i zmiany do konsultowanych projektów IIaPGW 30 września – tj. na	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do kluczowych elementów projektów IIaPGW, jak: nowe działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW, a także ocena wpływu zmniejszenia zakresu działań z kategorii gospodarka ściekowa na możliwość osiągnięcia celów RDW; lub przeprowadzić proces udziału społecznego ponownie.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nie uwzględniono	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>dwa tygodnie przed końcem terminu konsultacji. Spowodowało to sytuację, w której zainteresowanym złożeniem uwag w ramach dwóch procedur udziału społecznego (ani Ministerstwo Infrastruktury, ani PGW Wody Polskie nigdy i nigdzie nie wytłumaczyły, czym się różnią oba tryby konsultacji i czy uwagi złożone w jednym lub w drugim będą traktowane tak samo), zostało tylko 6 dni (w tym sobota i niedziela) na zapoznanie się z treścią prognoz i załączników oraz złożenie stosownych uwag. Na tak obszerny materiał dowodowy, może największy w historii polskich SOOŚ, 21 dni (efektywnie 6 dni) przeznaczone na udział społeczny było terminem zdecydowanie zbyt krótkim, co w żaden sposób nie jest spójne z zapisami Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Mowa w niej o konieczności zapewnienia „odpowiednich ram czasowych, pozostawiających wystarczającą ilość czasu na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii” (art. 6 ust. 2). W związku z powyższym nie było możliwe przeanalizowanie całego materiału udostępnionego w</p>				<p>wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>toku SOOŚ projektów IIaPGW, w sposób umożliwiający odniesienie do wszystkich istotnych zapisów tych dokumentów. Procedura konsultacji Prognoz i dokumentów im towarzyszących musi zostać przedłużona lub ponowiona, o co wnioskowały organizacje zrzeszone w Koalicji Ratujmy Rzeki (wniosek KRR nie doczekał się jak na razie odpowiedzi).</p>				<p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
56	Fundacja Greenmind	Prognozy zostały opublikowane z błędami technicznymi uniemożliwiającymi ocenę materiału dowodowego. W przypadku Prognozy dla IIaPGW dorzecza Wisły uszkodzonym elementem jest załącznik graficzny domyśle mający zawierać lokalizacje oczyszczalni ścieków zgodnie z działaniami IIaPGW i VIaKPOŚK. Obraz jest uszkodzony w stopniu niepozwalającym na merytoryczną jego analizę, a więc i ocenę zasadności i kompletności działań ochronnych. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ, zgodnie z „erratą” czyli uzupełnieniem zapisów IIaPGW opublikowanych 30 września br. grupa zadań z VIaKPOŚK uległa modyfikacji, polegającej głównie na zmniejszeniu ich ilości. Link do uszkodzonego pliku: https://www.apgw.gov.pl/static/cms/doc/soos/Wisla/SOOS_Zalaczniki_WISLA/Wisla_zal_D1_oczyszczalnie_sciekow_(v06).jpg Sytuacja ta przemawia za przedłużeniem bądź powtórzeniem procedury SOOŚ, najlepiej nie tylko z poprawionymi załącznikami, ale	Opublikować sprawdzone i poprawione załączniki, umożliwić społeczeństwu zapoznanie się z nimi oraz złożenie uwag i wniosków np. w ramach powtórzonych konsultacji społecznych.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Uwzględniono częściowo	Faktycznie, zgodnie z uwagą, plik załącznika D1 został opublikowany z błędem. Jego błąd techniczny wynikał z niepoprawnego skopiowania pliku na witrynę z materiałami konsultacyjnymi. Załącznik zostanie ponownie opublikowany wraz z materiałami końcowymi SOOŚ IIaPGW OD Wisły. Odnosnie uwagi, wg której niemożność zapoznania się z treścią załącznika D1 uniemożliwiło odczytanie projektu Prognozy i zapoznaniem się z materiałem dowodowym, autorzy Prognozy nie zgadzają się z tym stwierdzeniem. Treść suplementu do projektu IIaPGW odnosząca się do lokalizacji i liczby oczyszczalni ścieków na OD Wisły koresponduje w całości ze zmianami z jakimi społeczeństwo mogło zapoznać się 1 września br. podczas konsultacji projektów samych IV aKPOŚK. Materiał dowodowy w tym zakresie został więc opublikowany wcześniej. Ponadto należy zauważyć, że informacja przedstawiona na załączniku D1 tj. o lokalizacji zaplanowanych instalacji, została równocześnie zaprezentowana jako warstwa informacyjna innych opracowań graficznych w Prognozie. Są to ryciny: 5_4, 5_5, 5_17 oraz 7_1. Podsumowując, załącznik D1 nie jest jedynym graficznym przedstawieniem lokalizacji planowanych inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków w dokumentacji SOOS dla OD Wisły, a sama Prognoza dla projektu IIaPGW OD Wisły nie jest jedynym materiałem dowodowym w zakresie planowanych działań technicznych projektu IVaKPOŚK (analogiczna sytuacja jest dla działań z zakresu PPSS czy PZRP). Załącznik D1 jest elementem dodatkowym do prezentowanych wyników analiz w procedurze soos, nie stanowi jedynego elementu Prognozy prezentującego dane dot. inwestycji VIaKPOŚK w zakresie oczyszczalni. A tym samym zidentyfikowany błąd techniczny załącznika D1 nie stanowi elementu uniemożliwiającego lub istotnie wpływającego na uniemożliwienie zapoznania się w wynikami przeprowadzonych analiz ocennych.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		uzupełnionymi o meritum uwag złożonych przez społeczeństwo do projektów IIaPGW.				
57	Fundacja Greenmind	Wobec zamiany treści wybranych części IIaPGW tuż przed końcem konsultacji wymaganych RDW (tzw. „erraty” vel „suplementy”) oraz opublikowania w tym czasie prognoz oddziaływania na środowisko dla tych dokumentów, absolutnie niezrozumiałe jest nie tylko wyznaczenie dla konsultacji publicznych minimalnego ustawowego terminu 21 dni, lecz też brak dodatkowych spotkań konsultacyjnych. Zorganizowanie takich spotkań (w formule on-line) było konieczne wobec, wprowadzającego chaos, zdublowania procedur udziału społecznego, stopienia zmian w projektach IIaPGW jak i złożoności prognoz z dziesiątkami załączników. Istotny dla tego zagadnienia jest również fakt usunięcia ze strony poświęconej konsultacjom projektów IIaPGW zapisów spotkań konsultacyjnych. Niedostępne obecnie (przynajmniej od 19 października) materiały wideo zawierały bardzo istotne wytłumaczenia treści IIaPGW oraz odpowiedzi na pytania uczestników spotkań zadanych na czacie. Jest to	Należy zorganizować spotkania konsultacyjno-informacyjne w ramach przedłużonych lub powtórzonych konsultacji społecznych w ramach SOOŚ.		Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. Przepisy u.i.o.ś. nie określają obowiązku organizowania spotkań konsultacyjnych w ramach konsultacji społecznych. W przypadku IIaPGW w trakcie przeprowadzonych 15 spotkań konsultacyjnych szczegółowo prezentowane były zagadnienia dot. ustaleń projektów IIaPGW, które z uwagi na charakter dokumentu stanowią działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska poprzez zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wielkie utrudnienie przy sporządzaniu uwag do konsultowanych dokumentów – i projektów IIaPGW i Prognoz. Brak dodatkowych spotkań jest tym bardziej niezrozumiały, że w przypadku procedury udziału społecznego w ramach SOOŚ dla aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (zaczęły się 16 października) – wyznaczono aż trzy takie spotkania w sprawdzonej formule on-line. Dokumenty aPZRP są znacznie mniej złożone niż IIaPGW.				<p>Podczas spotkań poruszana była tematyka planowanych działań w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania dotyczące zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb oraz działania dotyczące obszarów chronionych. W związku z powyższym nie zaszła konieczność przeprowadzania dodatkowych spotkań konsultacyjnych. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
58	Fundacja Greenmind	Autorzy Prognoz nie dokonali oceny wpływu na cele środowiskowe i powodzenie działań naprawczych konkretnych przedsięwzięć mogących powodować nieosiągnięcie celów środowiskowych. Chodzi zarówno o te inwestycje,	Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty oddziaływania przedsięwzięć o których mowa w art. 4.7 RDW. Prognozy muszą być spójne z zakresem określonym przez		Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu.</p> <p>W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module).</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		które miały przeprowadzoną pełną ocenę, o której mowa w art. 68 Prawa wodnego (PW) - art. 4.7. RDW, jak i tych które warunki derogacji spełniają tylko „życzeniowo” (vide uwagi Fundacji do projektów IIaPGW), ale także zostały umieszczone w Zał. 6 do IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań). Nie przeprowadzono też takiej oceny dla przedsięwzięć opublikowanych w aPGW (2016-2021) i już wykonanych, które mogą powodować dalsze oddziaływanie na stan wód, w tym na konieczność ustanowienia nowych jcwp o statusie SZCW. Co więcej, brak oceny przedsięwzięć, o których mowa w rozdz. 16 IIaPGW oraz zał. 6, był zabiegiem celowym, ponieważ według autorów Prognoz: „[...] IIaPGW w przypadku tych inwestycji pełni rolę sprawozdawczą, a nie ustala ramy dla ich realizacji (a więc same inwestycje z Wykazu Inwestycji i działań nie stanowią postanowień IIaPGW), [...]”. Jedyne - co w tym zakresie - znalazło się w Prognozach, to przedstawienie w załączniku graficznym nasilenia skumulowanych presji na daną jcwp, co zostało nazwane: „element zwiększonej wrażliwości danej jcwp na potencjalne	GDOŚ, który jest wiążący.			<p>Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg.</p> <p>Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod.</p> <p>Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcwp. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz nie pogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia.</p> <p>Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcwp. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcwp, oraz mają zastosowanie dla tych jcwp, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		negatywne oddziaływania.” - Rysunek 6-2 Jcw potencjalnie narażone na zwiększenie wrażliwości na kumulację oddziaływań w związku z planowaną realizacją działań wpływających na zmiany fizyczne jcw (art. 4 ust. 7 RDW). Brak stosownej analizy na poziomie konkretnych przedsięwzięć z zał. 6 i kumulacji ich oddziaływań w odniesieniu do konkretnych jcw, konkretnych celów środowiskowych im przypisanych oraz konkretnych obszarów chronionych od wód zależnych, a także do działań ochronnych do zrealizowania (działania IIaPGW), jest równoznaczny z niespełnieniem wymogów dla Prognoz określonych przez GDOŚ: „W prognozie powinny zostać przedstawione opisy i wyniki szczegółowych analiz wpływu planowanych przedsięwzięć, dla których planowane jest zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW oraz działań inwestycyjnych na wszystkie formy ochrony przyrody znajdujące się w obszarze oddziaływania tych inwestycji, w szczególności uwzględniając ich cele i przedmioty ochrony. Należy także określić wpływ ww. inwestycji na prawnie chronione gatunki fauny i flory, zwłaszcza na przedstawicieli ichtiofauny				będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. Zgodnie z przywołaną w uwadze dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Cele środowiskowe poszczególnych jcw, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcw na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcw i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcw jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcw liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcw (...) każda zlewnia jcw została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcw pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>jako grupy najbardziej narażonej na oddziaływanie ze strony urządzeń wodnych. Należy podkreślić, że analiza wpływu realizacji postanowień dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego powinna z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie. Opis wpływu zawartych w aPGW zamierzeń inwestycyjnych należy przedstawić z uwzględnieniem oddziaływań indywidualnych, jak i skumulowanych.” Opisana sytuacja wskazuje na niezrozumienie funkcji jaką mają pełnić plany gospodarowania wodami oraz procedura SOOŚ. Autorzy Prognoz uznali bowiem, że wystarczy opisać oddziaływania konkretnych działań ochronnych, pomijając przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na stan wód. Łączność między wymogami dyrektywy SEA oraz przedsięwzięciami, które wymagają przeprowadzenia procedury oceny zgodności z wymogami do ustanowienia derogacji z art. 4.7. jest opisana w wytycznych Komisji Europejskiej - CIS Guidance No20 „Guidance Document on Exemptions To The</p>				<p>dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW.</p> <p>Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania.</p> <p>Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p> <p>Przeprowadzone w ramach SOOS analizy spełniają wymagania przepisów prawa oraz zakresu wskazanego przez GDOS, GIS i Urzędy Morskie.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Environmental Objectives” (rozdz. 3.2.9.) oraz rozszerzona w CIS Guidance No37 „Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7)” (rozdz. 2.8., 5.4.1. i Annex A). Wynika z nich jednoznacznie, że informacja o takich przedsięwzięciach powinna znaleźć się w PGW i jest ich częścią. Przedsięwzięcia te powinny przejść procedurę zgodności z celami RDW i działaniami ochronnymi (których zadaniem jest likwidacja skutków presji i osiągnięcie dobrego stanu wód), także na etapie oceny strategicznej (SEA), a nie tylko oceny oddziaływania na środowisko (EIA). Z dokumentów tych wynika również, że podstawowym celem umieszczenia informacji o przedsięwzięciach o których mowa w art. 4.7 RDW w PGW jest wsparcie procesu konsultacji publicznych, w tym umożliwienie prześledzenia w sposób transparentny prawidłowości „przyznania” tym przedsięwzięciom statusu spełniających wymagania RDW (nadrzędny interes publiczny, brak alternatyw, możliwe kompensacje).</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
59	Fundacja Greenmind	Zgodnie z zakresem Prognoz do IIaPGW wyznaczonym przez GDOŚ, w dokumentach tych powinna zostać dokonana analiza oddziaływań skumulowanych z innymi planami i programami z zakresu gospodarki wodnej, które mogą powodować kumulowanie oddziaływań na stan wód i możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w rozumieniu RDW. Analiza ta powinna zostać przeprowadzona na poziomie dokładności zgodnej z treścią danego planu/ programu. Jak napisał GDOŚ: „Ma to szczególne znaczenie w analizach dotyczących potencjalnych interakcji oraz kumulacji oddziaływań projektów wymienionych w aPGW z działaniami i przedsięwzięciami istniejącymi, realizowanymi bądź planowanymi do realizacji, ujętymi w innych dokumentach.”. Zapis ten nie pozostawia swobody w interpretacji i wynika z niego jasno, że analizie powinny zostać poddane konkretne przedsięwzięcia z ww. planów/programów. W Prognozach jednak temat ten jest przedstawiony w sposób bardzo ogólny i na podstawie bardzo niejasnych kryteriów, tym samym nie spełnia wymogów stawianych przez GDOŚ. Analizie kumulacji	Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty kumulowania się oddziaływania przedsięwzięć składających się na inne plany/programy dotyczące gospodarki wodnej i inne, z którymi może dojść do kumulacji oddziaływań, zgodnie z wiążącym zakresem określonym przez GDOŚ Tym razem trzymać się zakresu prognozy wyznaczonego przez GDOŚ		Nie uwzględniono	<p>W przywołanym uzgodnieniu GDOŚ pominięto ważny fragment. Początek akapitu z wymogiem brzmi:</p> <p>„Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ma to szczególne znaczenie (...)”</p> <p>Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i uwzględniono informacje zawarte w Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW. Przedstawiona uwaga wynika również z niepełnego zrozumienia szeroko omówionego i jasno zdefiniowanego w Prognozie zakresu i stopnia szczegółowości analiz, który dotyczy definiowanych przez IIaPGW katalogów i zestawów działań, a nie poszczególnych przedsięwzięć. Ponadto nie można się zgodzić z zarzutem pominięcia analizy możliwej kumulacji oddziaływań inwestycji z załącznika 6 IIaPGW, którą przedstawiono w postaci analizy przestrzennej, jednoznacznie identyfikując na mapie jednolite części wód w obrębie których do ryzyka takiej kumulacji będzie dochodziło.</p> <p>Ponadto zauważyć należy, zgodnie z Art. 51. Ust. 2, pkt 2 lit. e Ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z Ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		oddziaływań w Prognozach poddano kilkanaście dokumentów zależnie od danego IIaPGW i dorzecza: Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK); Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu; Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP); · Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW); Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS); Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP); Krajowy program ochrony wód morskich (KPOWM) wraz z aktualizacją (aPOWM); · Założenia do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016- 2020 z perspektywą do roku 2030; · Krajowy Program Żeglugowy 2030 (KPŻ); · Program Rozwoju Wiślanej/Odrzańskiej Drogi Wodnej (PRDW). Przynajmniej części z nich: PPSS, PZRP, PPNW, Założenia... przypisano konkretne inwestycje - to one stanowią główną oś tych programów, które w znakomitej większości mogą				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>znacząco oddziaływać czy to na stan jcwp czy obszary chronione w rozumieniu RDW. łączna kumulacja oddziaływań generowana przez te inwestycje wraz z przedsięwzięciami wykonanymi, a wpisanymi do aPGW (2016-2021) oraz planowanych do wykonania w IIaPGW (zał. 6) powinna być głównym zadaniem Prognozy dla IIaPGW. Zamiast tego, wykonano ogólną prezentację konkretnych Planów /Programów z przypisanymi oddzielnie zakresami skumulowanych oddziaływań pozytywnych i negatywnych. Taka pseudo-macierz oddziaływań dawała maksymalną ocenę pozytywną planom takim jak PPSS, PZRP czy PPNW tylko za wpisywanie się w zakres celów gospodarki wodnej (art. 316 PW), jak ochrona przed powodzią czy suszą. Negatywną i niejednoznacznie negatywną zaś w przypadku PPSS i PZNW ze względu na domniemany (bez szczegółów) negatywnego wpływu działań na cele środowiskowe RDW. Dokonano w ten sposób nieuprawnionego, powodującego pomieszenie pojęć, połączenia aspektów celów środowiskowych w rozumieniu RDW i zapisów polskiej ustawy Prawo wodne. Co ciekawe, tylko potencjalne pozytywne</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>działania przedstawiono graficznie, łącząc wszystkie działania – działania renaturyzacyjne z KPRWP z działaniami z PPSS i (a)PZRP. Wśród działań pozytywnych dla celów IIaPGW umieszczono zarówno te bezsprzecznie likwidujące źródła presji na jcwp jak i te, które te presje powodują – nowe piętrzenia, regulacje rzek, budowa zbiorników wodnych. W Prognozach stwierdzono oględnie (i bez poparcia dowodami), że łączna kumulacja negatywnych oddziaływań między ww. planami może wynikać przede wszystkim z realizacji jednocześnie PZRP, Założeń, KPŻ i PRDW (ale już niekoniecznie PPSS i PPNW). Jednakże odstąpiono od analizy wpływu poszczególnych znanych działań zapisanych w planach/programach, o których mowa powyżej, na stan wód. Stwierdzono, że takie badanie ma lub będzie mieć miejsce na etapie SOOŚ dla konkretnych planów/programów lub już na etapie oceny konkretnej inwestycji. Podejście tego typu nie ma żadnych podstaw merytorycznych – do tej pory wykonano do końca tylko jedną SOOŚ dla planu/programu aktualnego na lata 2021-2026 – dla PPSS, i nie ujęto w niej oddziaływania na konkretne</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>cele środowiskowe (wymóg RDW). Wskazano jedynie jcwp (według „starego” podziału, nieużywanego w IIaPGW!), których dotyczyć będzie kumulacja kilku działań PPSS na raz i bardzo ogólnie wymieniono obszary Natura 2000, które mogą wg twórców tamtego dokumentu – podlegać negatywnym oddziaływaniom. Stało się tak, ponieważ w momencie prowadzenia SOOŚ dla PPSS nie były jeszcze gotowe projekty IIaPGW. Brak podjęcia kwestii kumulacji oddziaływań konkretnych przedsięwzięć wpisanych w IIaPGW i w inne dokumenty sektorowe (np. Założenia...) jest szczególnie niezrozumiały w kontekście bardzo szerokiego i szczegółowego opisu zagrożeń dla poszczególnych grup gatunków zależnych od wód. Na przykład w Prognozach wielokrotnie i obficie cytowano publikację „Czerwona lista ptaków Polski (Wilk i in. 2020)” łącznie z grafikami i całymi akapitami. Nie przeniosło się to jednak na wnioskowanie, ani na zbadanie choćby zagrożeń k wynikających z realizacji poszczególnych przedsięwzięć dla gatunków ptaków, jak np. rybitwa czubata czy rybitwa białoczelna, które mogą nawet wyginąć w Polsce w</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>wyniku realizacji Założeń... czy KPŻ i PRDW (Wiśła – droga wodna E40). Gatunki te są chronione w obszarach od wód zależnych, których ochrona jest również celem RDW i zarazem celem ujętym w projektach IIaPGW. Wobec powyższego, analiza oddziaływania konkretnych przedsięwzięć z ww. planów/programów powinna być wykonana. Próbę takiej analizy dokonano w opracowaniu „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW” wykonanej na zlecenie WWF Polska przez Fundację Hektary dla Natury (http://www.ratujmyrzeki.pl/250-konsultacje-apgw).</p> <p>Badaniu poddano tam przedsięwzięcia wpisane do IIaPGW (zał. 6 do wszystkich dorzeczy), PPSS i aPZRP. Z analizy przestrzennej wyszło, że działania te powodujące presję na stan wód, obejmują łącznie aż 27% jcwp rzecznych (RW). Z tego na blisko co dziesiątej jcwp RW zaplanowano zbiorniki (suche lub mokre) lub inne budowle poprzeczne, a na 12% jcwp RW planuje się budować nowe obwałowania. Dwadzieścia osiem procent jcwp RW w zasięgu tych</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		przedsięwzięć, to obszary wymagające renaturyzacji zgodnie z KPRWP. „Ocena stopnia uwzględnienia...” nie uwzględnia ani przedsięwzięć PPNW (nie jest gotowa ostateczna lista przedsięwzięć), ani planów żeglugowych, w tym np. drogi wodnej E40 powyżej Włocławka. Łączna kumulacja oddziaływań na jcwp RW w wyniku realizacji również tych ww. projektów z pewnością przekracza 1/3 wszystkich jcwp RW w Polsce, a mówimy o najbliższych kilku latach realizacji (maksymalnie do 2030 roku).				
60	Fundacja Greenmind	W Prognozach dokonano szczegółowej analizy oddziaływań na jcwp i obszary chronione (zwłaszcza Natura 2000), ale tylko w odniesieniu do katalogu działań „naprawczych” wpisanych do IIaPGW (bez przedsięwzięć z art. 4.7 RDW). Części z nich a priori przypisano oddziaływanie niejednoznaczne (i korzystne i niekorzystne zarazem) – np. oczyszczalnie ścieków, a części z góry – zawsze korzystne. Co bardzo istotne, np. dla dorzecza Wisły wśród kilku tysięcy działań ani jedno nie zostało sklasyfikowane jako generujące oddziaływanie negatywne na jakikolwiek element podatny na ten wpływ (wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat i inne). Za	Należy przeprowadzić ponowne analizy oddziaływań działań IIaPGW z uwzględnieniem rzeczywistych oddziaływań konkretnych przedsięwzięć, a nie założeń. Kryteria oceny powinny zostać zweryfikowane. Działania „naprawcze” należy też ocenić w kontekście kumulacji oddziaływań z przedsięwzięciami z zał. 6 IIaPGW i innych wynikających z planów/programów dla gospodarki wodnej (PPSS, aPZRP, PPNW, Założenia, KPŻ i inne).		Uwzględniono częściowo	Z uwagi na charakter i specyfikę ocenianego dokumentu IIaPGW, żadne z działań planowanych w ramach IIaPGW a więc działań przyczyniających się do spełnienia celów środowiskowych jcw, nie mogą być działaniami mającymi wyłącznie negatywny wpływ na elementy poddane ocenie, zwłaszcza wodę i bioróżnorodność, która obejmuje m.in. obszary chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (ideą ich tworzenia jest realizacja celów dla jcw oraz celów wodnośrodowiskowych dla obszarów chronionych, a nie pogorszenie ich stanu). Dokonywana na etapie budowania zestawów działań selekcja/dobór działań uwzględniała potencjalne oddziaływania działań, dopuszczając wyłącznie sytuacje, w których oddziaływanie negatywne wiąże się z etapem realizacji działań. Jako działania mogące generować zarówno efekt pozytywny, jak i negatywny zakwalifikowano wszystkie działania o charakterze technicznym. SOOŚ nie zwalnia z obowiązku uzyskania decyzji administracyjnych na etapie przygotowania inwestycji. Działania techniczne mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym obszary chronione będą podlegały przewidzianym prawem procedurom. Przywołane w uwadze działania z zakresu retencji na gruntach rolnych i leśnych dotyczą szeroko rozumianej naturalnej retencji krajobrazowej i retencji wód opadowych i nie są związane z tworzeniem barier na rzekach i pogorszeniem stanu obszarów mokradłowych. Działanie: „Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych” polega na wdrożeniu zarówno metod technicznych jak i nietechnicznych spowalniających odpływ wody z terenów rolniczych, polegających na: a)spowolnieniu lub zatrzymaniu na obszarach użytkowanych rolniczo spływu wód powierzchniowych z małych zlewni przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne (zwiększanie retencji wody

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		generujące negatywne oddziaływania (w jakimkolwiek aspekcie) Autorzy Prognozy nie uznali np. żadnego z działań z grupy: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych / Ochrona i zwiększanie retencji leśnej (działania RWC_01.07 oraz RWC_01.05). Stało się tak pomimo że, jak wskazywała Fundacja Greenmind w uwagach do IIaPGW (konsultacje do 14 października), zawierają one również działania techniczne powodujące dodatkowe presje hydromorfologiczne dla jcwp RW np. nowe i odbudowane jazy, stabilizacje brzegów, zmiana przebiegu i pogłębianie koryt, nowe zbiorniki wodne (stanowiące bariery migracyjne, powodujące przekształcenie ekosystemów wodnych i od wód zależnych). Prognoza nie zauważa też żadnych jednoznacznie negatywnych oddziaływań dla przedsięwzięć, które przypisane do grupy działań RWHM_02.04 „Przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych”, są de facto inwestycjami polegającymi na budowie nowych budowli piętrzących (w tym MEW) lub regulacji rzek. Fundacja zidentyfikowała przynajmniej				glebowej)), poprawiające strukturę gleby i zmniejszające jej parowanie, a także ograniczające erozję wodną przez stosowanie bezorkowych systemów uprawy, utrzymanie całorocznej pokrywy roślinnej, trwałych zadarnień lub zalesień terenów o dużym nachyleniu, a na stokach mniej nachylonych prowadzenie zabiegów uprawnych w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, b)wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: tworzenie zadrzewień śródpolnych; zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł; utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp oraz pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych w celu ochrony i wzmacniania retencji wodnej gleb, zmniejszanie potencjalnych skutków niszczącej siły wiatru, parowania wody z gleby oraz spowalnianie przesuszania pól), c) zwiększaniu mikroretencji, polegającej m. in. na odtwarzaniu i ochronie oczek wodnych, budowie małych stawów i zbiorników, których zadaniem będzie retencionowanie wody na gruntach rolnych a także odbiór i magazynowanie wody z dachów budynków oraz utwardzonych nawierzchni w obrębie gospodarstw rolnych, d)przywracaniu łączności funkcjonalnej koryta i doliny rzecznej umożliwiającej gromadzenie wody w glebie oraz na użytkach wzdłuż cieków. Szczegółowe metody retencji wody na obszarach wiejskich wynikać będą m.in. z opracowanych dobrych praktyk w zakresie racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie i sposobów jej zatrzymywania. Dobór działań będzie zależny od istniejących warunków w danym gospodarstwie rolnym. „Zwiększenie retencji naturalnej na gruntach leśnych” obejmuje zarówno opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększania retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań służących zwiększeniu retencji zgodnych z celami RDW. W tym celu doprecyzowano nazwy i opisy działań poprzez dodanie „naturalnej” prze słowem retencja. W zakresie elementu "Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną" i działań z grupy: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych / Ochrona i zwiększanie retencji leśnej (zgodnie z 01_Katalog_RW_macierz_oddziaływań oraz Wisla_zal_C2_OCh__tabele_ver 06) możliwe jest wystąpienie zarówno oddziaływań o charakterze pozytywnym, jak i negatywnym wszystkich działań o charakterze technicznym. Brak prognozowania oddziaływań negatywnych w przypadku poszczególnych form ochrony przyrody był efektem analiz eksperckich na poziomie szczegółowości możliwym na etapie prognozy, niejednokrotnie bez znajomości konkretnych informacji o zakresie, lokalizacji i paramentach technicznych działań. W sytuacji możliwości potencjalnego pogorszenia stanu wód i stanu ochrony siedlisk oraz gatunków działanie takie nie będzie mogło być realizowane, gdyż jest to sprzeczne z ideą tworzenia zestawu działań i celami ustanowionymi zarówno dla jcwp jak i obszarów chronionych. Jedną z podstaw opracowania zestawów działań dla jcwp stanowiła analiza stopnia realizacji działań z aPWŚK. W pierwszym kroku analizowano stopień realizacji zadań, a następnie w przypadku działań niezrealizowanych i weryfikacji

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>20 takich przedsięwzięć z dorzecza Wisły i Odry, w tym opisane w uwagach Fundacji z 14 października, a także inne (m.in.):</p> <p>RW20001123499__RWHM_02.04__BI__00146 Budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130" (nowa MEW na obecnie nieistniejącym piętrzeniu);</p> <p>RW200011279699__RWHM_02.04__BI__00373 Rewitalizacja rzeki Tążyny poprzez odtworzenie małej retencji wodnej na terenie działania Związku Gmin Ziemi Kujawskiej w Aleksandrowie Kujawskim;</p> <p>RW20001626819__RWHM_02.04__BI__00365 Odtworzenie - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Szkotówki, gmina Kozłowo, woj. warmińsko-mazurskie. Budowa przepławek jest planowana w ramach ww. inwestycji;</p> <p>RW6000091887899__RWHM_02.04__BI__00212 Budowa przepławki, przywrócenie drożności odcinków rzek w ramach zadania "Odbudowa urządzeń piętrzących na rzece Bukowa - 8 szt. (w km: 17+451 wraz z przepławką-Kocień W., 22+052, 22+063, 22+915 - Górnica, 24+239-Biernatowo, 32+611-</p>				<p>występowania presji, działania prolongowano do IIaPGW. W taki sam sposób prolongowane były działania aPWŚK dotyczące drożności biologicznej. Ze względu na uwagi wniesione na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW do działań aPWŚK w zakresie ich statusu realizacji, przeprowadzono ponowną weryfikację zakresu prolongowanych działań i usunięto z zestawu te, które w przypadku których pozyskane dodatkowe informacje, co do zakresu, pozwoliły na wskazanie potencjalnej możliwości negatywnego wpływu na stan jcwp, lub te, których zapisy mogą wskazywać na zagrożenie dla osiągnięcia celów środowiskowych. W grupie tej znalazły się również działania wskazane w niniejszej uwadze.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Smolarnia, 36+338, 36+768-Straduń".				
61	Fundacja Greenmind	Brak realizacji działań przypisanych do IIaPGW według twórców Prognoz „oznacza przede wszystkim to, że działania które są kluczowe, dla redukcji presji powodującej zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, nie zostaną wdrożone. W praktyce może to dalej prowadzić do pogłębiania skutków występujących presji na wody pogarszając ich stan jak również doprowadzić do pojawienia się presji w ciekach dotąd charakteryzujących się dobrym stanem.” Jednak, w projekcie IIaPGW pominięto ustalenia KPRWP, dokonując swobodnej, nieopisanej w Prognozach, ani w projektach IIaPGW, selekcji działań koniecznych do wykonania w celu zredukowania presji hydromorfologicznych na jcwp RW. Stopień zgodności KPRWP z IIaPGW został oceniony jako bardzo niski (w cytowanym już opracowaniu Fundacji Hektary dla Natury) – żadna z jcwp nie ma przypisanych działań naprawczych w pełni zgodnych z KPRWP, a tylko 57% JCWP ma wpisane działania częściowo zgodne z	Uzupełnić działania IIaPGW o te wskazane w KPRWP. Uzupełnić działania dotyczące drożności barier migracyjnych (patrz uwagi Fundacji Greenmind do IIaPGW z 14 października).		Uwzględnienie częściowe	<p>Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej.</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		tym dokumentem. W projektach IIaPGW zaniechano też wielu działań polegających na udroźnieniu budowli piętrzących mimo takich wymogów dla obszarów chronionych w rozumieniu RDW, czy wprost celów środowiskowych dla danej jcwp. Przytoczony cytat z Prognoz odnosi się idealnie do okrojonego katalogu działań w projektach IIaPGW. Wybiórcze zestawienia działań opracowane na podstawie niejasnych przesłanek, w wyniku ocen eksperckich, powoduje, że nadrzędny cel IIaPGW, a zarazem cel RDW – dobry stan wód do 2027 r. nie zostanie spełniony.				<p>PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presję hydromorfologiczną. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presję na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presję związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP.</p> <p>Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się.</p> <p>W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosinicznikowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji.</p> <p>Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.):</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp:</p> <p>Opis działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie:</p> <p>Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb:</p> <p>Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
62	Fundacja Greenmind	W Prognozach do IIaPGW zaniechano wymaganej prawem (art. 52 uoś) i wskazanej przez GDOŚ w zakresie prognozy - analizy wariantowej. Autorzy Prognoz tłumaczą to w następujący sposób: „ostateczny zestaw zaproponowanych działań stanowi wynik wielokryterialnej analizy, która doprowadziła finalnie do wyselekcjonowania najbardziej optymalnych rozwiązań”. Brak analiz wariantowych w tym zakresie jest też usprawiedliwiany w następujący sposób: „[...] celem analizy rozwiązań alternatywnych w procesie SOOŚ jest proponowanie alternatyw dla rozwiązań w stosunku, do których zdiagnozowano ryzyka znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Tymczasem, jak wynika z przeprowadzonych analiz (wyniki i wnioski z tych analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy) zdecydowana większość działań w katalogach oceniona została jako potencjalnie korzystnie wpływająca na środowisko jako całość i jego elementy, bądź jako takie których wdrożenie nie będzie generowało istotnych zmian w środowisku.” Powyższe nie znajduje uzasadnienia w kontekście zawartości Prognoz – wszak jednocześnie	Dokonać analizy wariantowej wyboru działań „naprawczych,” zwłaszcza w kontekście doboru środków dla likwidacji źródeł presji hydromorfologicznych – zapisy KPRWP, udrożnienia budowli. Dokonać analizy wariantowej dla przedsięwzięć mogących wpływać na osiągnięcie celów środowiskowych w rozumieniu RDW.		Nie uwzględniono	<p>Analiza możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych stanowiąca wymagany element każdej Prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu wskazanie możliwych do wdrożenia działań/inwestycji alternatywnych będących postanowieniami ocenianego dokumentu strategicznego. Tym samym w przypadku ocenianego dokumentu rozwiązania alternatywne rozumiane są jako działania, które różnią się od tych zaplanowanych w projekcie IIaPGW, jednak ich realizacja zapewnić powinna osiągnięcie głównego, nadrzędnego celu IIaPGW oraz osiągnięcie co najmniej tak dobrych rezultatów jak działania pierwotnie wpisane w planach, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich minimalnego (bądź braku) negatywnego wpływu na środowisko naturalne podczas ich wdrażania. Rozwiązania alternatywne mogą odnosić się także do wariantu nie podejmowania wskazanego w dokumencie działania:</p> <p>Specyfika IIaPGW determinuje możliwość doboru dodatkowych działań alternatywnych dla już zaproponowanych w zestawach działań, które stanowią ustalenia IIaPGW oceniane w ramach prowadzonych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań (dokument materiał źródłowy IIaPGW) zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcwp, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności.</p> <p>W prognozie oceniono przewidywany wpływ tak zaproponowanych katalogów działań i zestawów działań. W wyniku przeprowadzonych przez zespół specjalistów analiz stwierdzono generalnie pozytywny wpływ realizacji projektu IIaPGW na środowisko, a nie stwierdzono ryzyka wystąpienia oddziaływań znacząco negatywnych. Istotą wskazywania rozwiązań alternatywnych jest przedstawienie w prognozie propozycji wpływających na ograniczanie stwierdzonych negatywnych, a przede wszystkim znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko. Wobec tego, że takich oddziaływań nie stwierdzono nie proponowano także rozwiązań alternatywnych do rozważenia przed przyjęciem IIaPGW. Takiej propozycji</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		zaniechano analizy przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na stan wód (zał. 6) tłumacząc, że to nie jest część IIaPGW i zaniechano też analizy przedsięwzięć wpisanych do innych planów/programów gospodarki wodnej, mimo że są one znane. Dodatkowo, dokonano wyboru alternatyw przy ustaleniu ostatecznej listy działań renaturyzacyjnych (zaniechanie większości działań z KPRWP) i udrożnieniowych (wiele zadań niezrealizowanych w poprzednim cyklu planistycznym nie będzie kontynuowanych, podobnie jak wiele wymaganych np. na podstawie planów ochronnych dla konkretnych obszarów). W przedmiotowym rozdziale Autorzy sami przyznają, że taki dobór istniał - nie został jednak ujęty rzeczowo ani w Prognozach, ani w projektach konkretnych IIaPGW.				rozwiązań alternatywnych lub wariantów nie zawarto także w zgłoszonej uwadze i wniosku. Wskazywane w uwadze i wniosku przedsięwzięcia objęte były odrębnymi dokumentami strategicznymi i przeprowadzonymi dla nich SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko przed uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia, które są planowane w innych niż projekt IIaPGW dokumentach są objęte i są też wtedy podstawą, innych postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko tych dokumentów. W obu wyżej wymienionych przypadkach, zarówno przedsięwzięć jak i dokumentów strategicznych brak podstaw do oceniania ich w ramach SOOŚ projektu IIaPGW ponieważ nie są przedmiotem działań określonych w tym dokumencie. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszary Natura 2000 będą każdorazowo poddawane ocenie oddziaływania na środowisko (w tym na obszar Natura 2000) lub na obszar Natura 2000 zgodnie z wymaganiami ustawy ooś.
63	Fundacja Greenmind	W prognozach nie przewiduje się jakichkolwiek zmian w zaproponowanym przez GIOŚ planie monitoringowym na lata 2016-2021. Jak wykazała Fundacja w uwagach do IIaPGW z 14 października – sieć ppk i dobór zakresu monitoringu dla dorzecza Wisły wymaga uzupełnienia. Jest istotna różnica w pokryciu siecią monitoringową dla dorzecza	Uzupełnić sieć monitoringową dla dorzecza Wisły zgodnie z uwagami Fundacji Greenmind do projektów IIaPGW z 14 października br.		Nie uwzględniono	Przytoczony w uwadze okres 2016-2021 dla którego wskazany został, przez Zgłaszającego uwagę, zarzut braku przygotowania propozycji zmian w planie monitoringowym uznajemy za omyłkowy i uwagę traktujemy, jako odnoszącą się do planowanej na okres IIaPGW projektowanej sieci monitoringowej. Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. klimatu. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW (2016-2021). Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to obszary

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Wisły i Odry, z korzyścią dla tego ostatniego.				<p>odpowiedzialności GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu jcwp wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na jcwp. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania jcwp do monitorowania oraz ppk określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych.</p> <p>W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. W ramach prac analitycznych nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w r.m.jcw zasady, częstotliwość oraz kryteria zmiany częstotliwości monitoringu.</p> <p>Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw w projektowanej sieci monitoringu dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie poszczególnych obszarów dorzeczy co umożliwi pozyskanie jeszcze pełniejszych danych dotyczących rzeczywistego wpływu skutków środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych.</p>
64	Fundacja Greenmind	Do niniejszego zestawienia uwag odnoszących się do Prognoz Fundacja dołącza uwagi do IIaPGW dla dorzecza Wisły i dorzecza Odry, złożone w ramach udziału społecznego do 14 października – zachowują swoją wartość merytoryczną także w obliczu opublikowanych Prognoz	Uwzględnić uwagi Fundacji Greenmind w treści projektów IIaPGW oraz w poprawionych Prognozach.		Nie uwzględniono	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		oddziaływania a środowisko projektów IIaPGW i SOOŚ.				
65	Fundacja Greenmind	Plan gospodarowania wodami w dorzeczu (dalej PGW) jest głównym dokumentem planistycznym, na podstawie którego państwa członkowskie mają osiągnąć wyznaczone tam cele środowiskowe dla wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Cele środowiskowe zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) powinny być co do zasady osiągnięte do 2027 r. Aby to zrealizować plany wskazują na presje oraz sposoby ich likwidacji poprzez realizację działań ochronnych. Wskazane są też odstępstwa od celów dyrektywy dla konkretnych części wód – te muszą być jednak właściwie uzasadnione i opisane, w sposób niebudzący zastrzeżeń. Projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom społecznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział. Państwa „zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w	Uwzględnienie zastrzeżeń i propozycji zmian przypisanych do sformułowanych dalej uwag szczegółowych.	Zapisy PGW muszą w sposób uzasadniony przedstawiać i legalizować podział wód, cele środowiskowe, rozpoznanie presji i dobór środków je likwidujących lub łagodzących. Wszelkie odstępstwa od osiągnięcia lub obniżenia celów środowiskowych muszą być indywidualnie opisane i być weryfikowalne. PGW musi gwarantować wykonanie działań zapobiegających presji (środków) i kontrolę ich postępu. Wreszcie powinien być zapewniony udział społeczeństwa zgodny z zapisami RDW, a Państwo powinno zachęcać do aktywnego udziału w konsultacjach tych dokumentów.	Wyjaśnienie	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczach”. Niestety ww. warunki nie zostały spełnione w przedstawionych do konsultacji projektach II aktualizacji PGW (IIaPGW), w tym IIaPGW Wisły, a sam proces udziału społecznego budzi wiele zastrzeżeń. Bez wyraźnych zmian w dokumentach i poprawienia możliwości udziału społeczeństwa w jego ustanowieniu dokument ten nie spełni swojej podstawowej funkcji – osiągnięcia celów środowiskowych w zgodzie z Ramową Dyrektywą Wodną. Należy mieć na uwadze, że ostatni okres planistyczny nie przyniósł praktycznie żadnej poprawy stanu wód w dorzeczu Wisły, np. cele środowiskowe osiągnęło tylko 0,3% najliczniejszych - rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp RW) w zakresie wszystkich wymagań (stan wód określono w nich jako dobry). W kolejnych uwagach przedstawiono szczegółowe odniesienia do ww. obszarów problemowych.				
66	Fundacja Greenmind	Niedopuszczalna była nagła i znacząca zmiana zapisów projektów IIaPGW jedynie na dwa tygodnie przed końcem „przynajmniej półrocznych” konsultacji w trybie przepisów RDW (30 września	Wydłużenie czasu konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów,	Jak w treści uwagi, dodatkowo: Zgodnie z zapisami RDW, konsultacje projektów planów gospodarowania wodami w dorzeczu trwają pół roku. Nieuzasadnione jest skrócenie tego okresu do jedynie dwóch tygodni. IIaPGW został uzupełniony, co prawda o niezbędny element, jakim są obszary chronione przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym,	Nie uwzględniono	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.):

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		– publikacja zmian; 14 października – koniec konsultacji). Termin ten bezwzględnie powinien być przedłużony. Wprowadzone zmiany, nazwane błędnie „erratami” w aż 4 dorzeczach, w tym największych – Wisły i Odry, odnoszą się do dwóch niezależnych kwestii - obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i kolejną w ciągu propozycję projektu VI aKPOŚK. Zmiany wymagają m.in. ponownej analizy działań zaplanowanych w dorzeczach, a odnoszących się do udrożnień budowli piętrzących oraz do konkretnych zapisów głównie uszczuplających zestaw działań likwidujących presje zanieczyszczeń komunalnych. Ilość zmian do weryfikacji przez uczestniczących w konsultacjach społecznych jest oszałamiająca, a prezentowane liczby w dokumentach nazwanych „erratami” zapisów IIaPGW nie odpowiadają faktycznej skali zmian. Dla przykładu, w erracie nr 1 dla Wisły, wskazano, że zmianie/dodaniu ulega 68 działań w IIaPGW Wisły, przy zmianach celów środowiskowych dla prawie 260 jcwp. Zmiany te przekładają się na kolejne, radykalne zmiany w	odnoszące się do takich podstawowych elementów jak nowe działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW, a także ocena wpływu zmniejszenia zakresu działań z kategorii gospodarka ściekowa na możliwość osiągnięcia celów RDW. Minimalny termin pozwalający na choćby pobieżne zapoznanie się ze zmianami to miesiąc od daty ich publikacji.	ale zdecydowanie zbyt późno. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków zostało opublikowane 14 maja – miesiąc po rozpoczęciu konsultacji IIaPGW. Aktualizacja projektu IIaPGW w tym zakresie zajęła Wodom Polskim 4 i pół miesiąca. Jak społeczeństwo ma się do tych zagadnień odnieść jedynie w dwa tygodnie? Termin publikacji rozporządzenia mógł być jednocześnie datą publikacji „erraty” i wtedy możliwy był nawet przepisowy 6 miesięczny termin konsultacji przy ich przedłużeniu do 14 listopada. Natomiast w przypadku publikacji VIaKPOŚK, to dokument ten podlegał już konsultacjom publicznym w grudniu 2020 r. a zapisy projektu wystawionego do ponownych konsultacji (31 sierpnia – 20 sierpnia br.) ponowne konsultacje wskazują na znaczne i nieuzasadnione ograniczenie projektu. Jego modyfikacja (szczególnie - in minus) w tak późnym okresie procesu konsultacji aPGW jest niezrozumiała i niewłaściwa.		<p>w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna. <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych,</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		zestawieniu budowli do działań poprawiających ich drożność (Zał. 4 do „erraty” wcześniej zał. 1 do zał. 7 IIaPGW). Społeczeństwo zostało zmuszone do dokonania ponownej weryfikacji tego zestawienia (obecnie ponad 3100 działów na konkretnych budowlach), choćby ze względu na całkowitą i nieuzasadnioną zmianę numeracji budowli w stosunku do publikacji w wersji z kwietnia. Liczba budowli położonych na „nowych” obszarach chronionych dla gatunków gospodarczych w dorzeczu Wisły to aż 821. Wszystkie ww. zmiany są znaczące i powinny być weryfikowalne w procesie udziału społecznego. Sposób ich wprowadzenia, ramy czasowe przewidziane na zapoznanie się z nimi stanowią naruszenie terminów przewidzianych w art. 14 RDW.				<p>podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
67	Fundacja Greenmind	Zgodnie z komunikatem na stronie internetowej poświęconej konsultacjom IIaPGW https://apgw.gov.pl/ z końca września 2021 r. od 30 września miały być opublikowane prognozy ooś oraz projekty IIaPGW wraz z „erratami” i do tych wszystkich dokumentów można składać uwagi do 20 października. Jednak już 1 października, opublikowano inny komunikat, że „to ostatni dzwonek, by wziąć udział w konsultacjach społecznych w ramach drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami, które trwają tylko do 14 października”. Różnią się terminy oraz adresy i formularze składania uwag. Mamy więc dwa tryby konsultacji, które nie wiadomo czym się różnią co do skutków (jak potraktowane zostaną uwagi złożone w pierwszym, a jak w drugim procesie) i czy trzeba składać te same uwagi dwa razy na tych różnych formularzach, na różne adresy e-mail, czy wystarczy raz. Oba komunikaty informują o składaniu uwag do tych samych projektów IIaPGW wraz z „erratami”, bądź, gdzie indziej – suplementami. Mamy do czynienia z kompletnym chaosem, który utrudnia udział społeczny. Oba terminy są za krótkie na zapoznanie się ze zmianami w IIaPGW	Należy wyjaśnić różnice pomiędzy oboma procesami konsultacji (szczególnie co do losu i skutków składanych uwag i wniosków), zintegrować je tak bardzo jak to tylko możliwe. Powinny mieć wspólny, przedłużony czas konsultacji przynajmniej do 31 października. Powinno zostać jednoznacznie wyjaśnione, czy uwagi złożone w jednym z procesów będą brane pod uwagę w obu procedurach, czy trzeba powielać składanie uwag w obu procesach.	Nakładanie się terminów składania uwag „półrocznych” z tymi składanymi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) odnoszących się do tych samych dokumentów bez słowa wytłumaczenia jest absolutnie niedopuszczalne. Uczestniczący w konsultacjach nie wiedzą do kiedy i jakie uwagi składać, na jakich formularzach i jakie to ma konsekwencje – który tryb jest ważniejszy i czy uwagi trzeba złożyć dwukrotnie. Jedynym rozwiązaniem jest ujednolicenie trybu składania uwag i rozszerzenie terminów ich składania. W związku z publikacją „errat” będących de facto znaczącymi uzupełnieniami oraz w związku z tym, że dla procedury SOOŚ przewidziano najkrótszy możliwy ustawowo termin (21 dni) mimo olbrzymiego skomplikowania i objętości konsultowanych dokumentów (kilkadziesiąt załączników, kilkadziesiąt tysięcy rekordów) koniec terminu konsultacji powinien zostać wyznaczony przynajmniej na 31 października.	Nie uwzględniono	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl/), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych).

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		(wprowadzonymi pod koniec września) oraz z bardzo rozbudowaną prognozą ooś wraz z ok. 20 załącznikami dla każdego dorzecza.				<p>Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VlaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VlaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VlaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach. formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
68	Fundacja Greenmind	<p>W ramach konsultacji nie udostępniono żadnej wizualizacji elementów IIaPGW, które byłyby czytelne i pozwalały na rozróżnienie poszczególnych elementów, w tym tak podstawowych i wymaganych zgodnie z RDW, jak: zmienione jednolite części wód (jcwp), zmienione statusy wód, działania ochronne, oraz sieć monitoringu wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Załączniki graficzne do IIaPGW są zbyt zgeneralizowane i nie posiadają żadnych opisów warstw. Brak czytelnego przedstawienia elementów planu podlegających konsultacjom uniemożliwia skuteczne składanie uwag do IIaPGW. Należy podkreślić, że stworzenie bazy danych czy nawet zobrazowanie warstw GIS było możliwe, na co wskazuje choćby udostępniona publicznie geobaza aktualizacji planów gospodarowania ryzykiem powodziowym (aPZRP) na portalu mapowym. Dane te były udostępniane w formie geobazy również na wniosek. Z informacji uzyskanych od kilku organizacji ekologicznych zrzeszonych w</p>	<p>Powtórzyć / przedłużyć konsultacje społeczne z użyciem danych pozwalających na weryfikację zapisów programu w czytelnych formach graficznych. Ze względu na daleko idące zmiany w podziale jcwp i wyznaczaniu wód „nienaturalnych” (SZCW i SCW) dane te powinny być upowszechnione na ogólnodostępnej platformie (jak w przypadku konsultacji aPZRP) oraz dostępne na wniosek.</p>	<p>Jak w treści uwagi. Brak narzędzia do weryfikacji zapisów projektu IIaPGW (umożliwiającego poznanie np. tak podstawowych danych przestrzennych jak zasięgi nowych jcwp czy działań ochronnych) znacząco obniża jakość konsultacji publicznych. Uwaga składana wielokrotnie m.in. w trakcie spotkań konsultacyjnych nie doczekała się żadnej reakcji. Mapy udostępnione wraz z projektem IIaPGW nie są ani czytelne ani możliwe do wykorzystania przez osoby uczestniczące w konsultacjach. Działanie Wód Polskich w tym zakresie jest sprzeczne z: art. 14 RDW – Państwa Członkowskie zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczach. Zał. VII – pkt 1, 3, 4</p>	Nie uwzględniono	<p>Projekty IIaPGW poddawane konsultacjom społecznym przygotowane zostały zgodnie w zakresie określonym ustawą Prawo wodne, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Specyfika planów gospodarowania wodami oraz zakres wymaganych informacji powodują, iż IIaPGW to obszernie dokumenty prezentujące szczegółowe dane na poziomie obszaru dorzecza, regionów wodnych oraz jcwp. Dla zachowania czytelności dokumentu zastosowano następującą jego strukturę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część główna dokumentu — prezentująca w sposób opisowy poszczególne zagadnienia na poziomie obszaru dorzecza oraz poszczególnych regionów wodnych w formie opisowej oraz zestawień statystycznych. Wszelkie zestawienia tabelaryczne oraz zobrazowania mapowe znajdują się w załącznikach; • załączniki IIaPGW — stanowiące integralną część IIaPGW, prezentujące w sposób szczegółowy, dla każdej jcwp, dane dot. zagadnień zaprezentowanych w części głównej, w tym załącznik nr 1 (Zestawienie główne) zawierający zbiorcze zestawienie danych charakteryzujących każdą jcwp obszaru dorzecza w zakresie zagadnień objętych planem gospodarowania wodami. Załączniki tabelaryczne prezentują komplet danych dla każdej jcwp wraz z informacjami dotyczącymi wzajemnych powiązań pomiędzy zagadnieniami; • załączniki graficzne prezentujące zobrazowania mapowe zagadnień przedstawionych w części głównej oraz załącznikach IIaPGW. Załączniki graficzne, których liczba różni się dla poszczególnych dorzeczy (przykładowo dla obszaru dorzecza Wisły: 67 załączników graficznych) stanowią element uzupełniający dla danych prezentowanych w części głównej oraz załącznikach IIaPGW. Załączniki graficzne nie zawierają żadnych dodatkowych ustaleń, które nie byłyby zaprezentowane szczegółowo z przypisaniem do poszczególnych jcwp w części tabelarycznej IIaPGW. Zarówno informacje o poszczególnych jcwp, ich statusie, typologii, obszarach chronionych, ocenie stanu, ppk, zidentyfikowanych presjach, występujących budowlach w obszarze danej jcwp, przypisanych działaniach oraz wskazanych odstępstwach i inne, znajdują się w załącznikach IIaPGW (w tym załączniku nr 1). Należy pamiętać, iż docelowa struktura i format IIaPGW wprowadzanego w formie rozporządzenia uzależnione są od zasad techniki legislacyjnej, a tym samym ich rozmiar musi odpowiadać wskazanym ograniczeniom. Jako

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		ramach Koalicji Ratujmy Rzeki (KRR), wynika że Wody Polskie nawet po udostępnieniu na wniosek części danych przestrzennych IIaPGW nie zgadzają się na upublicznienie czy nawet dalsze przekazywanie jakichkolwiek danych i materiałów źródłowych IIaPGW, w tym wizualizacji danych przestrzennych, jednocześnie zastrzegając, że dane te są nieostateczne. Jednocześnie twierdzą, że nie posiadają gotowej geobazy, a część danych przestrzennych choć jest w ich posiadaniu, nie zostanie udostępnionych (sieć monitoringu). Jest to naruszenie przepisów o dostępie do informacji o środowisku i sprzeczne z duchem i literą RDW.				<p>materiał dodatkowy opracowana zostanie geobaza IIaPGW, podobnie jak w przypadku poprzednich cykli planistycznych, która zawierać będzie dane zgodne z ostatecznie przyjętą wersją IIaPGW. Na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW udostępniane były przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne. Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p> <p>Jednocześnie zarówno wykaz jcwp, jak i wyniki projektu dot. wyznaczenia SCW i SZCW stanowiły przedmiot odrębnych, wcześniej przeprowadzonych konsultacji tych materiałów źródłowych, prace nad którymi zakończone zostały w okresie 2019-2020.</p> <p>Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p>
69	Fundacja Greenmind	Dokumenty źródłowe do projektów PGW nie są udostępnione w publicznej domenie, a dostęp do nich jest ściśle reglamentowany przez Wody Polskie, z zakazem ich dalszego udostępniania komukolwiek, jako „dokumentów niepublicznych, udostępnionych przez osoby trzecie, podlegających prawu autorskiemu i nieskończonych”. Ograniczenie udostępniania danych (niektóre organizacje wprost miały zakazane dalsze ich udostępnienie, zakaz dotyczył także map towarzyszącym projektom	Należy bezzwłocznie udostępnić dokumenty źródłowe IIaPGW w domenie publicznej – nawet udostępnienie objętości kilkadziesiąt GB nie stanowi aktualnie żadnego problemu.	Jak w treści uwagi. Ograniczenia w udostępnianiu dokumentów źródłowych, traktowanie ich jako materiałów podlegających przepisom prawa autorskiego i to o statusie nieostatecznych jest niezgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (art. 14) oraz postanowień Konwencji Aarhus i Dyrektywy 2003/4/WE, a co za tym idzie, również ustawy ooŚ (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) i ustawy o dostępie do informacji publicznej.	Nie uwzględniono	<p>Konsultacje społeczne projektów IIaPGW rozpoczęły się udostępnieniem, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokumentów podlegającym konsultacjom tj. projekty IIaPGW wraz z załącznikami, w tym mapy stanowiące załączniki do IIaPGW.</p> <p>Wszelkie materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r.poz. 624, ze zm.) udostępniane są przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r.poz. 247, ze zm.).</p> <p>Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		IIaPGW) nie miało podanych podstaw prawnych. Takie podejście jest niezgodne z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego. Dokumenty źródłowe do PGW i ich aktualizacji mają status dokumentów publicznych, dotyczących ochrony środowiska, czyli o takim samym statusie jak np. raporty o oddziaływaniu na środowisko. Jasno precyzują to wytyczne Komisji Europejskiej do implementacji RDW: CIS No8 https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf (rozdział 5.2.). Już w 2003 r. wytyczne te precyzowały, że dostęp do materiałów/dokumentów źródłowych powinien być bezproblemowy i publiczny, a minimum to udostępnianie ich na wniosek w odpowiednich centrach informacji danych PGW. Sugerowanym sposobem udostępniania tych dokumentów była jednak publikacja ich poprzez internet celem publicznego i powszechnego dostępu. Stwierdzono też, że nie powinno stanowić to technicznego problemu (po 18 latach nie powinno stanowić go nadal). Ograniczenia w				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>upowszechnianiu dokumentów źródłowych, będących podstawą, a zarazem uszczegółowieniem projektu IIaPGW (liczna cytacja w projektach), powstałych za pieniądze publiczne, w głównej mierze z funduszy UE, powoduje, że nie można mówić o prawidłowym przeprowadzeniu konsultacji publicznych. Szczególnie traktowanie tych dokumentów jako nieskończonych (możliwe zastosowanie odmowy udostępnienia z art. 16 uoś), a mimo tego przygotowanych do obowiązkowych półrocznych konsultacji publicznych (wymienione w projekcie IIaPGW) powoduje, że konsultacje te nie mogą być uznane za przeprowadzone w trybie art. 14 ust. 1 RDW. Odnieść można wrażenie, że nieopublikowanie dokumentów w domenie publicznej to celowe ograniczanie udziału interesariuszy. Warto w tym miejscu przytoczyć słowa Dyrektora Departamentu Zarządzania Środowiskiem Wodnym Przemysława Gruszeckiego wygłoszone na spotkaniu konsultacyjnym w Zielonej Górze, że dokumenty źródłowe są udostępniane na indywidualny wniosek, ale nie mogą podlegać dalszemu rozpowszechnianiu nawet w</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		niezmienionej formie, gdyż Wody Polskie „muszą wiedzieć jak te dokumenty krążą”.				
70	Fundacja Greenmind	Niezrozumiałe jest przedstawienie do konsultacji formularza utrudniającego składanie większej ilości uwag., przy jednoczesnej sugestii, że to jedyny sposób składania uwag pocztą e-mail. Uwagi mają być złożone w formularzu tekstowym, jedna pod drugą: UWAGA, PROPONOWANE ZMIANY i UZASADNIENIE. Aby złożyć więcej uwag, należy kopiować pola. Lepszym, bardziej przyjaznym użytkownikom i wcześniej praktykowanym przez Wody Polskie sposobem było składanie uwag na formularzu w formie tabeli – z ww. tematycznymi kolumnami.	Umożliwić składanie uwag również w innych formach niż załączony na stronach konsultacji formularz, w tym w formie tabelarycznej. Stosowna informacja powinna znaleźć się na stronie https://apgw.gov.pl/pl/konsultacje	Jak w treści uwagi. Organy państwowe powinny ułatwiać składanie uwag w ramach konsultacji IIaPGW, a nie je utrudniać.	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne projektów IIaPGW rozpoczęły się udostępnieniem, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokumentów podlegającym konsultacjom tj. projektów IIaPGW wraz z załącznikami. Jednocześnie udostępniona została informacja o terminach i możliwych sposobach zgłaszania uwag do konsultowanych dokumentów. Wskazanymi kanałami do zgłaszania uwag w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW (zgodnie z informacją m.in. na stronie www.apgw.gov.pl) były: - poprzez ankietę online na stronie; - poprzez wiadomość e-mail na adres: konsultacje@apgw.gov.pl lub apgw@mi.gov.pl ; - pisemnie, w miejscu udostępnienia dokumentów planistycznych, w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie w Warszawie, ul. Żelazna 59A, 00-848 Warszawa; - pisemnie, przesyłając uwagi na adres Ministerstwa Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa; - ustnie, do protokołu, w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa, III piętro, Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej. Tym samym zapewnione zostały zróżnicowane kanały komunikacji dostępne dla zainteresowanych. Nie stosuje się dodatkowych ograniczeń co do formy przedkładanych uwag, co widać po przeglądzie przedłożonych w ramach konsultacji społecznych uwagach i wnioskach przy wykorzystaniu różnych dostępnych kanałów komunikacji.
71	Fundacja Greenmind	Informacje na temat IIaPGW i procesu konsultacji umieszczono na stronie https://apgw.gov.pl/ , jednocześnie przekierowując na nią z adresu www.apgw.kzgw.gov.pl , na którym znajdowała się dokumentacja dotycząca poprzedniej aktualizacji PGW, w tym wyniki konsultacji	Przywrócić dane z poprzedniego okresu planistycznego, dostępne pod starym adresem konsultacji www.apgw.kzgw.gov.pl	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	Uwaga nie dotyczy bezpośrednio konsultowanego dokumentu, a internetowej strony projektowej. Strona apgw.gov.pl została zmodyfikowana na potrzeby bieżących prac i konsultacji społecznych. Informacje dotyczące poprzedniej aktualizacji PGW znajdują się w zakładce https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-informacje-ogolne ; https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-konsultacje-spoeczne ; https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-dopobrania . Na stronie www.apgw.gov.pl znajdują się wszystkie informacje, które były niezbędne do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych projektów IIaPGW – same projekty planów, ich wersje niespecjalistyczne, broszura, ulotka, słowniczek pojęć i formularz zgłaszania uwag. Wyniki

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		publicznych tychże. Znajdowały się tam również informacje o konsultacjach niektórych dokumentów źródłowych IIaPGW. W przypadku konsultacji aPZRP nie postąpiono w ten sposób – nadal dostępne są dane ze „starej” strony co znacznie ułatwia proces konsultacji aktualizacji tego dokumentu.				konsultacji również znajdują się na stronie. Dokumentacja z poprzedniego cyklu może zostać udostępniona na wniosek osoby zainteresowanej.
72	Fundacja Greenmind	W IIaPGW dla dorzecza Wisły znacząco zmniejszono liczbę jcwp rzecznych (z 2660 do 1719), w stosunku do aPGW. Część cieków całkowicie usunięto z układu jcwp RW, część połączono z innymi ciekami, a największa część jcwp RW zniknęła poprzez złączenie sąsiadujących części wód w obrębie tego samego cieku. W wyniku tych zabiegów średnia długość nowych jcwp RW wzrosła w dorzeczu Wisły o prawie połowę – z ok 24 km do ponad 36,5 km. Obecnie najdłuższa jcwp RW ma aż 234 km, najdłuższa obejmująca jedną rzekę – 150 km (Bug od Włodawki do granicy w Niemirowie – wcześniej 3 mniejsze jcwp RW). Zarządzanie i ochrona tak dużych jcwp jest bardzo mało efektywna. Przyczyna takiego podejścia (takich zmian), nie została wyjaśniona w projekcie IIaPGW. Nie wystarczy napisać, że zmiany zostały wprowadzone na podstawie trzech czy czterech dokumentów źródłowych.	Uzasadnić w IIaPGW zmiany mające na celu ograniczenie ilości jcwp, szczególnie, że zostały utworzone na podstawie więcej niż jednego opracowania. Ponownie zweryfikować zasadność wyłączeń części cieków niebędących ciekami okresowymi z „sieci” rzecznych jcwp. Ponownie zweryfikować jcwp składające się wcześniej z przynajmniej 3 odrębnych jcwp. Zweryfikować połączenia w odniesieniu do hydromorfologicznej klasyfikacji odcinków cieków, które w wyniku agregacji zmieniły status na SZCW z NAT. Potrzebny jest też opis roli organów zarządzających wodami w utworzeniu ostatecznej (przedstawionej do	Zmiany w zasięgu jcwp, głównie poprzez ich scalenie i wydłużenie implikują daleko idące zmiany prawne. Co prawda ułatwiają sporządzenie właściwej, bardziej kompletnej sieci monitoringu wód, jednak efektem jest też umożliwienie realizacji inwestycji, które przy wcześniejszym, bardziej szczegółowym podziale jcwp nie mogły być zrealizowane ze względu na oddziaływanie na sąsiadujące jcwp (art. 4.8 RDW), czy większą presję na konkretną część wód. IIaPGW powinno zawierać dowód, że za nowym podziałem stoją racjonalne przesłanki, inne niż np. oszczędności na rozbudowie sieci monitoringowej i chęć realizacji większej ilości przedsięwzięć wykazujących presję na wody - znacząco negatywnie oddziałujących na stan wód i obszary chronione zależne od wód. Dziwnym zbiegiem okoliczności, nagle żadne z przedsięwzięć spełniających według Wód Polskich warunki derogacji art. 4.7 nie wykazuje negatywnych oddziaływań na inne jcwp niż te, na których jest czy ma być położone. Zmniejszenie o 6 jednostek typologii rzek nie może być jedyną podstawą do zmian poczynionych w jcwp – w wyniku daleko idących ujednoliceń powstały jcwp RW „giganty” o długościach łącznych powyżej 200 km, a także bardzo długie odcinki pojedynczych cieków, których monitorowanie w jednym miejscu (punkcie) jest kompletnie niemiarodajne.	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące aktualizacji jednostek do planowania z uwzględnieniem MPHP10. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowany został nowy wykaz jcwp stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. Wykaz jednostek planistycznych stanowiących materiał źródłowy do projektów IIaPGW był poddany oddzielnym konsultacjom społecznym w trakcie ich opracowywania.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Takie zmiany mają bardzo duże konsekwencje prawne, np. zezwolenia na inwestycje, które w poprzednim podziale jcwp nie mogłyby zostać zrealizowane względu na negatywne oddziaływanie na sąsiadujące jcwp. Państwa członkowskie nie mają pełnej dowolności w ustalaniu granic i typologii jcwp, a tak radykalne zmiany powinny zostać poddane pełnej kontroli publicznej. Nawet jeśli któryś z dokumentów, na podstawie którego dokonano zmian, był przedstawiony do konsultacji publicznych, to informacja o ich wynikach powinna znaleźć się w projekcie IIaPGW. Nie powinno się też wykluczać zmian w układzie jcwp w wyniku konsultacji projektu IIaPGW.	konsultacji) siatki jcwp. Różnice między nowym i starym układem jcwp (dostępne publicznie warstwy przestrzenne) powinny być możliwe do zweryfikowania także w formie wizualnej. Przedstawione nieczytelne zbiorcze mapy – załączniki IIaPGW - tej roli nie spełniają.			
73	Fundacja Greenmind	W obecnym IIaPGW wyróżniono zbiornikowe jcwp (RWr), wcześniej wyznaczone jako rzeczne (RW). Zmiana ta nie dotyczy wszystkich zbiorników, a wobec braku czytelnych map w projekcie IIaPGW nie jest znana ich forma i zasięg. Cofki niektórych zbiorników podgórskich i nizinnych mają charakter koryt rzecznych, delt i innych form stanowiących cenne siedliska przyrodnicze. Dla zbiornikowych jcwp stosuje się odmienną ocenę potencjału (wszystkie są SZCW). Może to oznaczać, że	Zweryfikować wyznaczenie jcwp RWr. Wyłączyć z wyznaczeń jcwp RWr cofki zbiorników mające charakter koryt rzecznych, delt i innych form stanowiących cenne siedliska przyrodnicze(obligatoryjnie dla jcwp RWr uznanych za zbiorniki limniczne).	Dla zbiornikowych RWr nie stosuje się przy ocenie indeksu HIR, a dla części z nich ocena potencjału elementów fizykochemicznych opiera się na normach dla jezior (stratyfikowanych i niestratyfikowanych). Przy ocenie elementów biologicznych dla jcwp RWr wyznaczonych jako limniczne stosuje się klasyfikację jak dla jezior. Takie podejście nie może być usprawiedliwieniem dla znaczących negatywnych zmian w cennych siedliskach związanych z cofkami niektórych zbiorników wodnych.	Nie uwzględniono	IIaPGW prezentuje odrębnie jcwp RWr, które w poprzednim planie gospodarowania wodami analizowane były w kategorii jcwp RW. Przyjęte podejście pozwala na charakterystykę każdej z kategorii wód jcwp: jcwp RW, jcwp RWr, jcwp LW, jcwp TW, jcwp CW. W zał. 3.1 IIaPGW wskazano dla RWr wartości graniczne parametrów fizykochemicznych odpowiadające najbliższemu naturalnemu typowi abiotycznemu poprzez przyporządkowanie wyznaczonych SZCW RWr do odpowiednich typów wód naturalnych. Przyjęta zasada opiera się na podziale zbiorników zaporowych na typy: reolimniczne, przejściowe i limniczne. Dla zbiorników reolimnicznych jako odpowiedni dla wartości granic parametrów fizykochemicznych wskazano typ abiotyczny rzeki, na której zbudowany jest zbiornik (jcwp poniżej zapory). Wynika to ze stosunkowo najmniejszej zmiany warunków fizykochemicznych w zbiornikach tego typu (o czasie retencji nie przekraczającym 20 dni) w stosunku do panujących w rzece nie spiętrzonej. Dla zbiorników przejściowych (czas retencji 20-40 dni) jako odpowiednik naturalny wskazano wielkie rzeki nizinne (obecnie typ nr 21, w nowej typologii – typ RWN). Są to naturalne środowiska rzeczne o największej szerokości i głębokości oraz z reguły wolniejszym przepływem, toteż panujące w nich warunki fizykochemiczne są najbardziej zbliżone dla zbiorników o

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		działania polegające na odtwarzaniu pojemności zbiorników czy udrażniania wlotów do nich nie będą interpretowane jako negatywne oddziaływanie na cele środowiskowe RDW, mimo, że taki negatywny wpływ wystąpi - poprzez likwidację cennych siedlisk przyrodniczych dla gatunków wodnych i od wód zależnych.				umiarkowanym czasie retencji. Natomiast dla zbiorników limnicznych (czas retencji ponad 40 dni), jako naturalny odpowiednik zostały wskazane odpowiednie typy jezior, z uwzględnieniem głębokości i możliwości wykształcenia stratyfikacji termicznej w zbiorniku. Zgłoszona uwaga w zakresie wyznaczenia jcwp RWR dotyczy materiału źródłowego do projektów IIaPGW i zostanie rozpatrzona przy aktualizacji jednostek do planowania na kolejny cykl. Wykaz jednostek planistycznych stanowiących materiał źródłowy do projektów IIaPGW był poddany oddzielnym konsultacjom społecznym w trakcie ich opracowywania.
74	Fundacja Greenmind	Wyznaczenie SZCW wymaga „rozwiązania wszystkich racjonalnych wątpliwości, że istnieją przesłanki do wyznaczenia JCWP jako nienaturalnej części wód”, a wszelkie niepewności, w tym brak danych, nie pozwalają na obniżenie wymogów celów środowiskowych (potencjał ekologiczny zamiast stanu). Zgodnie z art. 4.3. RDW Państwa Członkowskie mogą wyznaczyć część wód powierzchniowych jako sztucznie lub silnie zmienioną, gdy: a) zmiany charakterystyk hydromorfologicznych tej części wód, które byłyby konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby wyrzucić znaczący niekorzystny wpływ na dane cele działalności opisanej w RDW, oraz że faktycznie nie było innych opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo. Należy przy tym wziąć pod uwagę, indywidualne dla każdej ajcwp, ustalenia KPRWP. Na tej podstawie należy nadać status NAT wszystkim częściom wód ujętym w projekcie IIaPGW, które nie spełniają wymogów art. 4.3. RDW.	Każdorazowo udowodnić (dla konkretnej JCWP) brak wątpliwości przy wyznaczeniu SZCW, szczególnie udowodnić zmiany charakterystyk hydromorfologicznych tej części wód, które byłyby konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby wyrzucić znaczący niekorzystny wpływ na dane cele działalności opisanej w RDW, oraz że faktycznie nie było innych opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo. Należy przy tym wziąć pod uwagę, indywidualne dla każdej ajcwp, ustalenia KPRWP. Na tej podstawie należy nadać status NAT wszystkim częściom wód ujętym w projekcie IIaPGW, które nie spełniają wymogów art. 4.3. RDW.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowany został zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. Załącznik nr 1 IIaPGW przedstawia wyniki tego działania dla poszczególnych jcwp w zakresie uzasadnienia wyznaczenia, sposobu użytkowania wód oraz zmian hydromorfologicznych z nimi związanych. Załącznik nr 3.1 przedstawia wartości graniczne dobrego potencjału ekologicznego. Wartości te zostały określone indywidualnie dla poszczególnych części wód przy uwzględnieniu wdrażania planowanych działań restytucyjnych. KPRWP jest dokumentem wskazującym kierunki działań: nie uwzględnia aspektów związanych ze sposobem użytkowania wód zidentyfikowanych na etapie wyznaczenia SZCW.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>wód, zapobieganie powodzi, odwadnianie ziemi; lub inną jednakowo ważną działalność człowieka związaną ze zrównoważonym rozwojem;</p> <p>b) korzystne cele, do których się dąży za pomocą charakterystyki sztucznej lub silnie zmienionej części wód, nie mogą ze względu na możliwości techniczne lub nieproporcjonalne koszty, być racjonalnie osiągnięte za pomocą innych środków, które stanowią opcję znacznie korzystniejszą środowiskowo. Takie przeznaczenie i związane z tym przyczyny są szczegółowo określane w planach gospodarowania wodami w dorzeczach wymaganych na mocy art. 13 i przeglądanych co sześć lat.”</p> <p>Zgodnie z dokumentem DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu – państwo członkowskie: Polska – - dostępny np. na stronie konsultacji IIaPGW https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90 Zalecenie z 2012 r.: Wyznaczenie silnie zmienionych jednolitych części wód powinno być zgodne ze wszystkimi wymogami określonymi w art. 4 ust. 3. W planach gospodarowania wodami w dorzeczach należy położyć szczególny nacisk na ocenę „znaczącego niekorzystnego wpływu” na sposób</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>korzystania z wód lub środowisko naturalne oraz brak „opcji znacznie korzystniejszych środowiskowo”. Jest to konieczne do zapewnienia przejrzystości procesu wyznaczania. Powyższe zalecenie zostało wykonane w IIaPGW tylko częściowo. Dane przedstawione w IIaPGW, w tym w załączniku 1 dla Wisły (Zestawienie Główne), nie pozwalają w sposób przejrzysty ocenić sposobu wyznaczania SZCW, a warunki uznania (niekorzystny wpływ i brak innych opcji) nie są szczegółowo i indywidualnie dla danej jcwp określone w projekcie IIaPGW. Wszystkie SZCW w Zał. 1 Zestawienie Główne mają warunki uznania opisane hasłowo: brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych, brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Nie ma wytłumaczenia dlaczego tak jest. Wymienione są warunki hydromorfologiczne, ale też hasłowo, np.: zapory, bariery, przegrody (zabudowa poprzeczna); zmiany fizyczne koryta /strefy nadbrzeżnej, zabudowa podłużna; podobnie z funkcjami: np.: energetyka wodna; ochrona przeciwpowodziowa; rozwój obszarów miejskich - zaopatrzenie w wodę ludności. Na tej podstawie nie</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		można ani potwierdzić ani zaprzeczyć, że zmian hydromorfologicznych nie można odwrócić bez szkody dla pełnionych funkcji i nie ma żadnych rozwiązań alternatywnych dla osiągnięcia tych „korzystnych celów”, o których mowa w przytoczonym wyżej zapisie RDW. Zwłaszcza, że powstał nieuwzględniony dostatecznie w IIaPGW – Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP). Jeśli zaś, zachodzi niepewność, co do możliwości wyznaczenia SZCW, wyznaczenie takie było nieuprawnione.				
75	Fundacja Greenmind	Część jcwp RW wcześniej wyznaczone jako NATuralne (aPGW) w wyniku powiększenia (złączenia z innymi) uzyskało w nowym podziale jcwp status SZCW. Błędem metodycznym było niewprowadzenie ponownej korekty podziału nowych jcwp w trakcie przyznawania im statusu NAT/SZCW/SCW tylko sztywne bazowanie na już wyznaczonym układzie.. Zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No2 „Identification of Water Bodies” (rozdz. 2.1.) nie jest prawidłowym utworzenie jednej dużej SZCW z mniejszych o mieszanym statucie. Przykładem mogą być tutaj dwie górskie rzeki Łososina i Stradomka. Obie jcwp zostały	Należy przywrócić wcześniejszy podział jcwp , wraz z poprzednim statusem wód w przypadkach, w których dane jcwp utraciły status NAT tylko w wyniku złączenia z innymi jcwp klasyfikowanymi jako SZCW. Dotyczy to także innych jcwp w dorzeczu Wisły, w analogicznej sytuacji, np. dopływ Koszarawy - Sopotnia (wcześniej odrębna jcwp), czy jcwp „Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna” RW200014213259 obecnie „Soła od Wody Ujsolskiej do zb.	Zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No2 „Identification of Water Bodies” (rozdz. 2.1.) nie jest właściwe utworzenie jednej dużej SZCW z mniejszych o różnym statucie. Wymienione w treści uwagi jako przykłady jcwp zostały utworzone z kilku mniejszych, w obu przypadkach dolny odcinek rzeki jest w dużo lepszym stanie hydromorfologicznym. O SZCW w obu przypadkach decyduje gęsta zabudowa poprzeczna w górnych częściach zlewni. W przypadku Łososiny dolna część to obszar Natura 2000 wyznaczony dla ochrony ryb i siedlisk z wodami związanych, w przypadku Łososiny odcinek jcwp poniżej Tarnawki (wcześniej odrębna jcwp) jest to siedlisko wielu gatunków zwierząt z zał. II czy IV DŚ, w tym brzanki, kozy złotawej, skójki gruboskorupowej. Zgodnie z najnowszym planem powiększenia obszaru Natura 2000 „Tarnawka” ten fragment Stradomki częściowo obejmowałyby nowe granice obszaru. Obniżanie wymagań potencjału ekologicznego w stosunku do stanu ekologicznego w tych częściach jcwp byłoby niezgodne z celami RDW. Niewłaściwa jest w takim przypadku metodyka wskazana w rozdz. 8.1.2. IIaPGW. Jest to również sprzeczne z celami środowiskowymi obszarów chronionych, w tym Natura 2000, a także obszarach	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowano zostały zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. W III cyklu SZCW i SCW zostały wyznaczone na podstawie nowej metodyki, która głównie opiera się na obliczeniu kameralnego komponentu Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny (HIRk). Elementy składowe tego indeksu są obliczone w stosunku do długości cieków jcwp. W związku z powyższym zwiększenie długości jcwp nie prowadzi do przeszacowania presji hydromorfologicznych. W skali Polski udział jcwp SZCW i SCW wynosi 21% w IIaPGW, a w poprzednim cyklu planistycznym: 26% (aPGW) - statystyki te również potwierdzają brak wpływu aktualizacji wykazu jcwp na liczbę SZCW i SCW. Lokalne wzrosty liczby SZCW wynikają z lepszych danych w zakresie presji hydromorfologicznych oraz z zastosowania nowej metodyki.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		utworzone z kilku mniejszych, w obu przypadkach dolny odcinek rzeki jest w dużo lepszym stanie hydromorfologicznym od górnego. O typowaniu jako SZCW (indeks HIR) decydowała tu zabudowa poprzeczna w górnych częściach zlewni. Wcześniej dolne części rzek, jako oddzielne jcwp, miały status NAT. Takich przykładów, szczególnie w częściach źródłowych, jest wiele. W analogicznej sytuacji, np. dopływ Koszarawy - Sopotnia (wcześniej odrębna jcwp), czy jcwp Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna RW200014213259, obecnie Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna RW20000421327999 – ta ostatnia została złączona aż z 8 jcwp, z tego niektórych o statusie NAT(w tym ciek główny).	Tresna” RW20000421327999.	chronionych dla gatunków o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna). Aspekt obszarów dla gatunków „gospodarczych” w ogóle nie został wzięty pod uwagę w uzupełnionym „errata” IIaPGW.		
76	Fundacja Greenmind	W procedurze wyznaczania SZCW dokonano manipulacji polegających na nadaniu statusu SZCW dla jcwp RW, które zgodnie z przyjętą metodyką powinny mieć status NATuralnych. W dorzeczu Wisły są to trzy jcwp: RW20001229199 Wisła od Zgłowiączki do Brdy RW2000122939 Wisła od Brdy do Wdy RW20001229991 Wisła od Wdy do Przekopu Wisły W opisie przyczyny wyznaczenia (Zal. 1 Zestawienie Główne)	Przywrócić dla: RW20001229199 Wisła od Zgłowiączki do Brdy RW2000122939 Wisła od Brdy do Wdy RW20001229991 Wisła od Wdy do Przekopu Wisły naturalny status wody (NAT).	Wyznaczenie tych jcwp RW jako SZCW jest nieuprawnione i jak wynika z dokumentów źródłowych – wynika z chęci obniżenia celów środowiskowych dla rzek będących drogami wodnymi, na których planowane są dalsze inwestycje hydrotechniczne znacząco negatywnie oddziałujące na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych. Podstawą do uznania za SZCW jest hydromorfologiczny stan wód, w następnej kolejności brane jest pod uwagę użytkowanie. Wyznaczenie SZCW na przedmiotowych 3 jcwp Wisły należy uznać za manipulację.	Nie uwzględniono	W ramach szeregu prac realizowanych w okresie III cyklu planistycznego przeprowadzone zostały również działania dotyczące przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych (SCW) części wód wraz ze wstępnym i ostatecznym ich wyznaczeniem. W wyniku przeprowadzonych analiz przygotowano zostały zaktualizowany wykaz SCW i SZCW stanowiący materiał źródłowy dla IIaPGW. W III cyklu SZCW i SCW zostały wyznaczone na podstawie nowej metodyki, która głównie opiera się na obliczeniu kameralnego komponentu Hydromorfologiczny Indeks Rzeczny (HIRk). Elementy składowe tego indeksu są obliczone w stosunku do długości cieków jcwp. W związku z powyższym scalenie jcwp (czyli zwiększenie jej długości) nie prowadzi do przeszacowania presji hydromorfologicznych. W skali Polski udział jcwp SZCW i SCW wynosi 21% w IIaPGW, a w podrzednim cyklu planistycznym 26% (aPGW): statystyki te również potwierdzają braku wpływu scalenia na liczbę SZCW i SCW. Lokalne wzrosty liczby SZCW wynikają z lepszych danych w zakresie presji hydromorfologicznych oraz z zastosowania nowej metodyki.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>widnieje: „Korekta ekspercka z uwagi na przekształcenia związane z drogą wodną na podstawie dodatkowych informacji uzyskanych od administratora cieku: rzeka Wisła na całym odcinku jest rzeką płynącą w korycie znacznie przekształconym w stosunku do koryta naturalnego. Brzegi są obustronnie uregulowane zabudową podłużną (tamy podłużne z ostrogami)”</p> <p>Zgodnie z informacjami od organizacji mających dostęp do dokumentów źródłowych, dla trzech ww. jcwp dokonano ponownej eksperckiej analizy w ramach opracowania Ostateczna metodyka wyznaczania SZCW i SCW, jednak analiza ta dała wynik niepozwalający na wyznaczenie jako SZCW. Taki jest też komentarz wykonawcy opracowania znajdujący się w pliku Załącznik do wykazu RW_uzasadnienia. Siłowe wyznaczenie SZCW na podstawie opisu administratora wód nt. użytkowania jcwp jako dróg wodnych jest wbrew metodyce i wytycznych KE CIS No4 „Identification and Designation of Heavily Modified and Artificial Water Bodies”, według których podstawą do uznania za SCZW jest hydromorfologiczna jakość wód, a w następnej kolejności</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		pod uwagę brane jest dopiero jej użytkowanie. Konieczne jest przywrócenie statusu wód NAT w stosunku do trzech ww. jcwp.				
77	Fundacja Greenmind	Sieć monitoringu wód powierzchniowych można ocenić tylko ilościowo, a nie jakościowo - w odniesieniu do położenia. Nie przedstawiono bowiem wymaganych przez RDW map sieci monitoringu – takich, które byłyby czytelne i pozwalałyby na ocenę lokalizacji sieci punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu GIOŚ (ppk) w stosunku do położenia i granic jcwp oraz obszarów chronionych w rozumieniu RDW. Dane te nie są udostępniane przez Wody Polskie nawet na wniosek, mimo że organ ten jest w posiadaniu owych danych (odpowiedź na wniosek jednej z organizacji ekologicznych).	Udostępnić sieć lokalizacji ppk w formie wizualnej pozwalającej na ocenę położenia względem obiektów, które sieć ma monitorować. Najlepiej by była to wirtualna mapa z bazą danych, jak w przypadku konsultacji aPZRP.	Sieć monitoringowa i jej przedstawienie w czytelnej formie graficznej to wymóg art. 13 w powiązaniu z zał. VII RDW.	Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w IIaPGW dokonane zostało graficzne przedstawienie w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych sieci monitoringu wód wraz ze wskazaniem programów monitoringowych.</p> <p>Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. klimatu. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW.</p> <p>Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to zakres właściwości GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu.</p> <p>W ramach IIaPGW przedstawione zostały również wstępne informacje o planowanej sieci na lata 2022-2027, która ostatecznie ustalana jest przez GIOŚ przy wykorzystaniu informacji pozyskanych ze zrealizowanych projektów w tym Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych (Załączniki 8 - 12) . Informacje zawarte w IIaPGW dotyczące sieci monitoringu na lata 2022-2027 nie stanowią ustalenia sieci monitoringu. Sieć monitoringu ustalana jest w ramach PMŚ stanowiąc zakres odpowiedzialności GIOŚ.</p> <p>Załączniki graficzne nie zawierają żadnych dodatkowych ustaleń, które nie byłyby zaprezentowane szczegółowo z przypisaniem do poszczególnych jcwp w części tabelarycznej IIaPGW. Informacja o ppk dla poszczególnych jcw zaprezentowana jest w załączniku nr 1 do IIaPGW. Należy pamiętać, iż docelowa struktura i format IIaPGW wprowadzanego w formie rozporządzenia uzależnione są od zasad techniki legislacyjnej, a tym samym ich rozmiar musi odpowiadać wskazanym ograniczeniom. Jako materiał dodatkowy opracowana zostanie geobaza IIaPGW, podobnie jak w przypadku poprzednich cykli planistycznych, która zawierać będzie dane zgodne z ostatecznie przyjętą wersją IIaPGW.</p> <p>Na etapie konsultacji społecznych projektów IIaPGW materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW udostępniane były przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne. Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.
78	Fundacja Greenmind	Pokrycie siecią monitoringu w dorzeczu Wisły znacząco się polepszyło w stosunku do poprzedniej aPGW, głównie w przypadku jcwp RW (i wcześniej niewyznaczonych zbiornikowych - RWr). W latach 2016-2021 monitorowano tylko nieco ponad 50% jcwp (1354 ppk na 2660 jcwp), teraz ma to być 97%(1663 ppk na 1719 jcwp). W przypadku jeziornych jcwp (LW) liczba ppk wzrosła o 99, z 264/484 na 363/499, jednak nadal ok. 25% jeziornych jcwp pozostaje poza siecią monitoringową. Lepsze pokrycie siecią monitoringową rzecznych jcwp wynika głównie z połączenia ich w nowym cyklu planistycznym w większe jednostki. Niestety nadal duża część jcwp RW nie będzie objęta monitoringiem diagnostycznym MD (Środkowa Wisła – tylko 40% jcwp). W przypadku jcwp RWr MD będą objęte wszystkie zbiorniki z wyjątkiem regionu Dolnej Wisły – tu objęty nim jest tylko 1 na 4 zbiorniki (wszystkie: monitoring operacyjny MO). Sieć monitoringu nadal wymaga rozszerzenia. Nie wiadomo dlaczego nie objęto	Należy objąć monitoringiem (choćby MO) wszystkie brakujące jcwp RW, wzmocnić sieć MD dla RW, uzupełnić sieć monitoringu dla LW oraz wprowadzić MD dla wszystkich jcwp RWr.	Jak w treści uwagi. Uzupełnienie sieci monitoringu nie będzie powodować znaczącego obciążenia budżetu państwa i jest wykonalne przy niewielkim wsparciu struktur GIOŚ / WIOŚ.	Nie uwzględniono	Monitoring wód jest częścią Państwowego Monitoringu Środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania jcwp do monitorowania oraz ppk określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu jcwp wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na jcwp. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW. Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to obszary odpowiedzialności GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		monitoringiem tych kilku brakujących % jcwp RW i dlatego nadal ponad ¼ jezior nie jest monitorowana.				
79	Fundacja Greenmind	Stopień osiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp RW jest żaden. W IIaPGW można znaleźć różne wartości – w wersji niespecjalistycznej planu jest mowa o spełnieniu wszystkich wymogów przez 0,3% jcwp RW, w projekcie IIaPGW liczba ta wynosi 1,5%! W klasyfikacji stanu/potencjału cele spełniło ok 4 % jcwp RW. W tym tempie cele RDW osiągniemy za kilkaset lat. Jednocześnie znacząca presja na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii występuje w przypadku aż 81 % jcwp RW. (rozdz. 7 IIaPGW), a zestaw działań likwidujących presje hydromorfologiczne był w dorzeczu Wisły na lata 2016-2021 niewielki, w zasadzie określony tylko dla budowli piętrzących (pomijając kilkanaście niezrealizowanych działań w dorzeczu Nidy) i był około 5-krotnie skromniejszy niż planowany obecnie i w znacznej większości nie został wykonany, o czym poniżej dalszej części uwag.	Brak postępu we wdrażaniu RDW na 6 lat przed ostatecznym terminem osiągnięcia celów środowiskowych w przypadku rzecznych jcwp wymaga podjęcia radykalnych działań: właściwego, szerokiego doboru działań realizujących cele środowiskowe i znacznej redukcji presji, zwłaszcza hydromorfologicznej na wody. Sprowadza się to powinno do realizacji KPRWP w pełnej formie, uzupełnionego o „reakcje” na rozpoznane nowe presje. Należy przy tym ograniczyć wszystkie działania powodujące te presje – działania inwestycyjne i tzw. prace utrzymaniowe. Należy wykreślić z planów IIaPGW, PPSS i aPZRP, i im podobnych z zakresu gospodarki wodnej, te działania które powodują dalsze przekształcenia hydromorfologiczne, a które już teraz nie zostały zweryfikowane pod kątem	Liczby podane w treści uwagi nie wymagają komentarza, ani uzasadnienia.	Wyjaśnienie	<p>Informację uzyskiwaną w każdej aktualizacji procesu jest określenie jego postępu, co w przypadku IIaPGW oznacza ocenę postępu w osiąganiu przez jcw celów środowiskowych, zgodnie z art. 318 ust. 6 pkt 2 ustawy Prawo wodne (dalej pr.w.) oraz zgodnie z §2 ust. 1 pkt. 35 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (dalej r.p.g.w.).</p> <p>Na potrzeby opracowania IIaPGW przeprowadzono ocenę postępu w osiąganiu celów środowiskowych w latach 2011-2019, której podstawę stanowiły analizy:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonanych zmian legislacyjnych w zakresie klasyfikacji stanu jcw w okresie 2011-2019; celów środowiskowych przydzielonych do poszczególnych jcw w poprzednich cyklach planistycznych; oceny wdrożenia zestawów działań zaplanowanych w poprzednich cyklach planistycznych (na poziomie umożliwiającym wskazanie ogólnego trendu skuteczności zaplanowanych działań); wyników monitoringu i ocen stanu jcw z wyszczególnieniem zmian w zakresie warunków referencyjnych do roku 2019 włącznie. <p>Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych przedstawia proces dokonany w okresie 2011-2019 z uwzględnieniem zidentyfikowanych czynników, wpływających na ocenę stanu, innych niż rzeczywista zmiana jakości wynikająca ze zmiany wartości, parametrów wskaźnikowych stosowanych w ocenie. Grupę tych czynników stanowią między innymi dokonywane w analizowanym okresie zmiany klasyfikacji stanu jcw, typologii jcw i inne.</p> <p>Przeprowadzona ocena uwzględnia oczywiście również przegląd zestawów działań przewidzianych do realizacji w cyklu 2010 – 2015 i 2016 -2021, w celu potwierdzenia ich wpływu na postęp w osiąganiu celów środowiskowych. Zestawy działań dla jcw zostały ocenione wraz z ich realizacją na podstawie opracowania Ocena postępu we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem raportu dla KE (z I aktualizacji PWŚK) oraz rocznych sprawozdań z realizacji działań zgodnie z art. 328 ustawy pr.w. Nie jest jednak jedyny element oceny postępu działań.</p> <p>Proces przygotowania projektów IIaPGW uwzględniał opracowanie zestawów działań stanowiących obecnie bezpośredni element IIaPGW (w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			oddziaływania na stan wód. Bezwzględnie należy usunąć tego typu działania z listy działań ochronnych IIaPGW (PPSS, mała retencja leśna).			<p>odróżnieniu od poprzednich planów gospodarowania wodami, gdzie w samej treści Planu znajdowało się podsumowanie zestawów, które stanowiły przedmiot odrębnego dokumentu aPWŚK). Proces budowy zestawów działań poprzedzony został wypracowaniem metodyki opracowania zestawów działań (materiał źródłowy IIaPGW) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące podejścia metodycznego dokonywanych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcwp, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. Wyniki analiz w odniesieniu do każdego działania zaprezentowane zostały w załączniku do IIaPGW (zestaw działań).</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z lat 2011-2019, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.
80	Fundacja Greenmind	W projekcie IIaPGW nie dokonano oceny wykonania działań za lata 2016-2021 w odniesieniu do presji hydromorfologicznych (HM). Zadań było znacznie mniej niż obecnie (renaturyzacyjnych, innych niż udrożnienia przegród było w dorzeczu Wisły tylko kilkanaście i w ok. 90% dotyczyły zlewni rzeki Nidy i zdecydowana większość tych działań nie została wykonana, ze względu na brak finansowania projektu RZGW w Krakowie). Co do udrożnień budowli – można jedynie posilkować się wykazem budowli do udrożnienia (w „erracie” zał. 4). Działania z aPWŚK wymieniono tam dla dorzecza Wisły ponad 360,	Zapisy IIaPGW należy uzupełnić o stopień wykonania działań z aPWŚK w dorzeczu Wisły w odniesieniu do wszystkich kategorii i grup.	Bez oceny wykonania działań na najbardziej istotną w skali dorzecza presję – hydromorfologiczną, niemożliwa jest ocena doboru działań na lata 2021-2027. Możliwe do wykonania oceny wskazują, że działania w znakomitej większości nie zostały wykonane, trudno więc mówić o tym, że zostały „wdrożone wszystkie działania naprawcze”, o których mowa w RDW.	Nie uwzględniono	Działania z aPWŚK były przedmiotem analizy przy ocenie stopnia realizacji działań w latach 2016-2021 i ocenie osiągnięcia celów środowiskowych. Danymi wejściowymi do analiz był status realizacji działań z aPWŚK oraz wyniki pracy Ocena postępu we wdrażaniu działań jcwp i jcwpd wynikających z aPWŚK (2018). Dobór działań prolongowanych do IIaPGW (niezrealizowanych w aPWŚK) obejmował szczegółową weryfikację zasadności realizacji tych działań, zgodnie z metodyką opracowania zestawu działań (materiał źródłowy do IIaPGW), na podstawie wyników analizy presji oraz wyników monitoringu stanu wód GIOŚ 2020 i zidentyfikowane ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp. Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach projektu Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 roku, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących, dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek ect.. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego,

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		niewykonanych zadań przynajmniej w części jest ok. 240 (prolongacja). Co ciekawsze, część działań z aPWŚK polegających na udrożnieniu barier migracyjnych nie tylko nie została wykonana, ale w nowym cyklu planistycznym została zaniechana. Ma to miejsce również w obszarach Natura 2000 utworzonych dla ochrony ryb – sieci obszarów w zlewni rzeki Nidy, dorzeczu Dunajca, na rzece Wistoce, gdzie udrożnienie budowli jest celem ujętym w PZO lub w wymaganiach dla chronionych gatunków. Do tego część działań aPWŚK w ogóle nie została w IIaPGW ujęta, np. pominięto całkowicie zadanie „likwidacja barier migracyjnych na odcinkach. Białej Nidy od źródła do połączenia z Czarną Nidą - 9 barier (135+250; 132+500; 128+950; 127+500; 127+100; 126+800; 124+100; 119+800; 118+150)”.				biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, wskazując indywidualne programy naprawcze dla jezior oraz rekultywacje. W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód. W ramach IIaPGW zaplanowano działania z zakresu udrożnienia budowli poprzecznych. Dodatkowo w przypadku zlewni rzeki Nidy uzupełniono 10 zadań uwzględniających działania renaturyzacyjne i udrożnieniowe, będące prolongacją działań z aPWŚK. Działaniem technicznymi dla drożności biologicznej jest RWHM_02.01. Także działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08, po wykonaniu oceny wpływu budowli poprzecznej na osiągnięcie celów środowiskowych i przeprowadzeniu monitoringu, umożliwiając przebudowanie budowli w zakresie zapewniającym drożność biologiczną. Dla wszystkich wskazanych w uwadze cieków takie działania zostały zaplanowane. Informacje na temat wyników monitorowania realizacji działań aPWŚK wraz ze stopniem ich realizacji przedstawia rozdział nr 10 IIaPGW.
81	Fundacja Greenmind	Jednym z działań krajowych wpisanych do aPWŚK było stworzenie Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych (KPRWP). Jego utworzenie i realizacja była jednym z argumentów strony polskiej w dyskusji z KE dot. wypełnienie postanowień RDW (patrz s. 13 Dokument roboczy... https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90) i właściwe	Uzupełnić katalog działań o zapisy KPRWP, wraz z analizą dodatkowych działań dla jcwp, na których zidentyfikowano nowe presje hydromorfologiczne (przedsięwzięcia, prace utrzymaniowe).	Wybiórcze traktowanie przez Wody Polskie KPRWP oznacza, że ani w poprzednim cyklu planistycznym, ani w obecnie konsultowanym nie będą „wdrożone wszystkie działania naprawcze”. To z kolei ma konsekwencje prawne – nie można ustalić dla tych jcwp derogacji z art. 4.4. i 4.5. Do podważenia są także podstawy wyznaczenia jcwp jako SZCW.	Uwzględnienie częściowe	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		wdrożenie działań naprawczych przypisanych do znaczących presji. Opracowanie „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW” wykonana na zlecenie WWF Polska przez Fundację Hektary dla Natury, ujawnia, że KPRWP nie został ujęty w ramach działań IIaPGW. Zgodnie z raportem - w żadnej z jcwp nie wdrożono w pełni rekomendacji z KPRWP, na 43% jcwp rzecznych brak jest wdrożenia zapisów KPRWP, a w przypadku pozostałych 57% JCWP zapisy KPRWP wdrożono w IIaPGW jedynie częściowo. Ponadto, w wyniku planowanych działań w ramach IIaPGW (inwestycje uznane za spełniające przesłanki art. 4.7 RDW), PPSS i aPZRP, dodatkowa presja wystąpi w prawie co trzeciej jcwp (27%), nie wliczając w to prac utrzymaniowych. Taki stan rzeczy wymaga nie tylko pełnego wdrożenia KPRWP, ale i jego uzupełnienia. Z powyższego wynika, że KPRWP został potraktowany jako „zestaw działań zalecanych”, a nie podstawa do likwidacji znaczących presji. Jest to niedopuszczalne, szczególnie, że jest to dokument				<p>działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej.</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>późniejszy, uzupełniający w stosunku do opracowania „Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem (2019)”; w którym określono katalog działań dla jcwp o statusie SZCW. Raport o którym mowa powyżej, w odróżnieniu od KPRWP i innych dokumentów źródłowych jest dostępny w domenie publicznej (m.in.): http://www.ratujmyrzeki.pl/250-konsultacje-apgw https://hektarydlanatury.pl/downloads/Raport_dla_WWF_zalaczniki.pdf Udostępnione dane pozwalają na dokonanie samodzielnych analiz dotyczące konkretnych jcwp. Brak działań z KPRWP w obliczu rozpoznanych presji HM i na obszary chronione nie pozwala na zastosowanie odstępstw czasowych (4.4 RDW) ani obniżenia wskaźników do osiągnięcia celów środowiskowych (4.5 RDW). Zaniechanie realizacji Programu będzie skutkować świadomym sabotowaniem osiągnięcia celów środowiskowych w roku 2027.</p>				<p>KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presje związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP.</p> <p>Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się.</p> <p>W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosinicznikowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji.</p> <p>Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).</p> <p>Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp:</p> <p>Opis działania:</p> <p>Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie:</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy:</p> <p>Nazwa działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb:</p> <p>Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli:</p> <p>Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.</p>
82	Fundacja Greenmind	W stosunku do aPGW (2016-2021) w IIaPGW znacznie zwiększona została ilość „przyznanych” odstępstw z art. 4.5 RDW (złagodzenie celów środowiskowych.) aPGW – jcwp RW: 21 /2660 = <1% IIaPGW – jcwp RW: 1068/1719 = 62%. Tylko 238 jcwp rw na 1719 (niecałe 14%) nie ma wyznaczonej żadnej derogacji (4.3, 4.4., 4.5), przy czym nie ma w projekcie IIaPGW zestawienia pozwalającego łatwe sprawdzenie, ile z tych 238 jcwp ma przyznaną wstępnie derogację 4.7. Przyznanie derogacji odstępstwa złagodzenia celów (4.5) możliwe nastąpić tylko wtedy	Usunąć z listy odstępstw na podstawie art. 4.4 i 4.5 RDW te jcwp, dla których nie wdrożono lub nie zaplanowano możliwych działań naprawczych.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	<p>Odstępstwem od celów RDW jest każdy przypadek, w którym nie udało się osiągnąć celów środowiskowych, zatem koniecznym jest zbadanie przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Przypadki, w których odstępstwu nie towarzyszą działania dedykowane konkretnej JCWP, to przypadki w których, zależnie od sytuacji, przyczyną złego stanu wód są warunki naturalne LUB przypadki w których uznano, że wystarczające będą krajowe działania horyzontalne wynikające z IIaPGW.</p> <p>Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie)</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		gdy osiągnięcie celów środowiskowych byłoby niemożliwe lub nieproporcjonalnie (do korzyści) kosztowne, przy jednoczesnym wdrożeniu wszystkich realnych działań naprawczych. Mając na uwadze, że działania przeciwko presji hydromorfologicznej oraz fizykochemicznej nie zostały odpowiednio wdrożone do aPGW i w dużej części nie zostały wykonane, a z nowego okresu planistycznego wykreślono działania z KPRWP, a dodatkowo w ramach „erraty” ograniczono działania z VIaKPOŚK – dla wielu jcwp, w których obniżone zostały wskaźniki oceny, wrażliwe na ww. presje wyznaczenie odstępstwa nie powinno mieć miejsca.				działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów stanowią element szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań przeprowadzonych w ramach IIaPGW. Różnice w liczbie wskazanych odstępstw pomiędzy aPGW i IIaPGW wynika również ze stale rozszerzanej, uzupełnianej i aktualizowanej bazy danych dot. stanu jcwp, presji antropogenicznych i innych elementów wpływających na możliwość poddania szczegółowym analizom zdecydowanie większej liczby jcwp.
83	Fundacja Greenmind	Kryteria użyte do ustanowienia odstępstw z art. 4.4 i 4.5 powinny być przejrzyste, jednoznaczne i odpowiednie oraz powinny zostać odpowiednio dla każdej jcwp uzasadnione w PGW (patrz CIS Guidance No. 20). W załączniku 8 do IIaPGW nie mamy indywidualnych opisów, tylko powielane dla wielu jcwp hasła, z których nie wynika, dlaczego akurat na danej jcwp konkretna działalność człowieka np. rolnicza uniemożliwia wdrożenie działań naprawczych typu	Poprawić opis odstępstw tak, aby było możliwe sprawdzenie czy jego ustanowienie było właściwe. Usunąć z listy odstępstw te, dla których uzasadnienia stoją w sprzeczności z KPRWP i dla których możliwe są działania poprawiające stan fizykochemiczny wód.	Właściwe uzasadnienie odstępstwa jest niezbędne dla jego prawidłowego wyznaczenia. Brak przejrzystych, jednoznacznych i adekwatnych kryteriów dla każdej jcwp z odstępstwem wyklucza jego ustanowienie.	Nie uwzględniono	Odstępstwa uzasadniono pod względem wielu kryteriów - indywidualnie dla każdej jednolitej części wód. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		renaturyzacja czy udrożnienie piętrzeń. W związku z niewdrożeniem wielu działań naprawczych, opisy te wydają się być nieodpowiednie.				w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów stanowią element szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań przeprowadzonych w ramach IIaPGW. Różnica w liczbie wskazanych odstępstw pomiędzy aPGW i IIaPGW wynika również ze stale rozszerzanej, uzupełnianej i aktualizowanej bazy danych dot. stanu jcwp, presji antropogenicznych i innych elementów wpływających na możliwość poddania szczegółowym analizom zdecydowanie większej liczby jcwp. Duża liczba odstępstw od celów środowiskowych nie wynika z tego, że je "przyznano" w IIaPGW, lecz z tego, że w wielu przypadkach nie osiągnięto celów środowiskowych jcwp - zatem nastąpiło odstępstwo od założonego celu (=od osiągnięcia celów środowiskowych jcwp).
84	Fundacja Greenmind	W projekcie IIaPGW opublikowano listę przedsięwzięć, która zgodnie z art. 436 PW, powinna spełniać w sposób obiektywny kryteria art. 68 PW, czyli spełniać warunki art. 4.7 RDW do udzielenia derogacji. Spośród 272 przedsięwzięć rzekomo spełniających ww. kryteria, takie podejście zastosowano jedynie do 5 nowych przedsięwzięć zgłoszonych w latach 2016-2021, które przeszły procedurę oceny oddziaływania na środowisko (i/lub oceny wodnoprawnej) wraz z elementami oceny z art. 68 PW. Reszta przedsięwzięć - 267 - została przepisanych z poprzedniego aPGW, tylko na podstawie deklaracji inwestorów chęci kontynuacji ich realizacji. Takie odmienne podejście do „starych” przedsięwzięć jest niedopuszczalne. Zmiana w trybie ujmowania w IIaPGW	Należy usunąć z listy przedsięwzięć spełniających przesłanki art. 4.7 RDW wszystkie przedsięwzięcia bez decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dśu), także te dla których została ona uchylona, wszystkie których dśu ma ponad 8 lat. Pozostałych 14 przedsięwzięć ze „starej” listy aPGW należy ponownie przeanalizować pod kątem oddziaływania na cele środowiskowe i spełnianie przesłanek do derogacji. Należy też sprawdzić, czy wydane decyzje były poprzedzone procedurą oceny oddziaływania i czy w ramach niej analizowano w ogóle	Jak w treści uwagi. Przynajmniej 253 z 272 przedsięwzięć nie spełniają żadnych kryteriów do uznania za spełniających warunki odstępstwa z art. 4.7 RDW (68 PW z tego ponad 230 nie posiada decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wymagane wymogi RDW, potwierdzone przez KE, w przypadku tych inwestycji nie zostały spełnione.	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>tęgo typu przedsięwzięć nastąpiła w wyniku dużych wątpliwości, co do jakości pobieżnych ocen zasadności spełniania przesłanek 4.7 publikowanych w poprzednim cyklu planistycznym – odbywały się one bez właściwych procedur ocenowych. Uwagi wysuwane przez organizacje ekologiczne zostały podzielone przez Komisję Europejską, która w cytowanym już sprawozdaniu https://www.apgw.gov.pl/pl/news/show/90 zaleciła: Polska musi zapewnić, aby stosowanie wyłączeń na mocy art. 4 ust. 7 opierało się na dogłębnej ocenie wszystkich etapów wymaganych zgodnie z RDW, w szczególności na ocenie, czy realizacja projektu stanowi nadrzędny interes publiczny i czy korzyści dla społeczeństwa przeważają nad degradacją środowiska, przy uwzględnieniu braku realnych rozwiązań alternatywnych stanowiących korzystniejszą opcję środowiskową. Ponadto projekty te mogą być realizowane jedynie wówczas, gdy zostaną zastosowane wszystkie możliwe środki w celu złagodzenia negatywnego wpływu na stan/potencjał jednolitych części wód. Spośród 267 „starych” przedsięwzięć aż 238 nie posiada wydanej decyzji o środowiskowych</p>	<p>aspekty art. 68 PW (4.7 RDW). Przedsięwzięcia niespełniające wymogów art. 436 PW powinny się znaleźć na innej liście inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód – liście działań bez przesądzenia o spełnianiu warunków derogacji, ale też przedstawionej w IIaPGW, co będzie zgodnie z wytycznymi CIS Guidance No 20 i 37. Powinno się uaktualnić stan zaawansowania inwestycji – obecnie w IIaPGW status planowanych mają również te zaczęte, a nawet skończone.</p>			

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>uwarunkowaniach (dśu), w tym tak znacząco negatywnie oddziałujące na środowisko jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Budowa zbiornika Kąty Myscowa – brak dśu, brak udziału społecznego, raport ooś od 2013 do kolejnej poprawy, oddziaływanie na 4 obszary Natura 2000 i park narodowy; · Budowa zbiornika Dukła na Jasiołce – brak jakichkolwiek dokumentów czy ocen oddziaływania na cokolwiek; · Budowa zbiornika wodnego w km 39+120 rzeki Dunajec, zapory powłokowej piętrzącej wodę powierzchniową w zbiorniku wodnym, przepławki dla ryb, śluzy dla przeprawy kajaków, linii przesyłowej dla zasilania zapory przeponowej oraz modernizacja ujęcia wody pitnej dla miasta Brzeska i instalacji odnawialnego źródła energii;- inwestycja spotkała się z odmową uzgodnienia przedsięwzięcia przez RDOŚ w Krakowie poprzedzoną negatywną opinią RROP. · Budowa stopnia wodnego w Piszcu na rzece Pisie – inwestycja sprzeczna z celami środowiskowymi dla jcwp, m.in. z uwagi na cele ochrony PLH 200023 Dolina Pisy i dla obszaru wyznaczonego dla ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (węgorz) . Dotyczy to też blisko 200 regulacji rzek, w tym w obszarach Natura 2000 				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>czy obszarach przeznaczonych dla gatunków o znaczeniu gospodarczym. · Zestaw kilkunastu inwestycji w dorzeczu Nidy, jak „Udrożnienie rzeki Czarna Nida wraz z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym terenów zabudowanych na odcinku od Morawicy do Napękowa, gmina Morawica, Daleszyce, Górno i Bieliny.” – Wody Polskie zaniechały tu działań renaturyzacyjnych, ale podtrzymały plany regulacji tych samych rzek w tych samych miejscach; · „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe na rzece Krzyworzeka w km 0+100-4+000 w miejscowości Stadniki, gm. Dobczyce, pow. Myślenicki” – w ponad połowie wykonane bez żadnych ocen w trybie zgłoszeń z art. 118 UOP; · „Zabezpieczenie koryta potoku Tarnawka w km 0+000-7+500 msc. Boczów, Tarnawa, gm. Łaponów, pow. bocheński, woj. Małopolski” – obszar Natura 2000, wykonane częściowo w trybie art. 118 bez decyzji. Wśród pozostałych 29 przedsięwzięć, aż 10 posiada dłu starszą niż 8 lat, co jest obecnie granicą ważności dokumentu, nie można tu mówić też o jakiegokolwiek dogłębnej i aktualnej ocenie wpływu na cele środowiskowe i analizie spełniania kryteriów</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		derogacyjnych. Najstarsza z nich ukończyła w marcu 17 lat (2004 rok) i już niedługo będzie pełnoletnia. Z 19 pozostałych dla przynajmniej 2 przedsięwzięć dśu została uchylona. · Budowa zbiornika wodnego Wierna Rzeka na rzece Łososinie, na terenie gm. Łopuszno, Piekoszków i Strawczyn – GDOŚ dnia 26 listopada 2020 r. uchylił dśu wydaną przez RDOŚ w Kielcach – decyzja przeoczona przez twórców projekty IIaPGW; · Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki - Stopień wodny poniżej Włocławka – Minister Środowiska decyzją z sierpnia 2021 r. uchylili dśu wydaną przez RDOŚ w Bydgoszczy. Na 17 ostatek się „starych” inwestycji, aż 7 zostało przez organizacje ekologiczne uznanych za niespełniających warunków derogacji, a dla 5 derogacja jest wątpliwa. Uwagi te dotyczyły ostatecznej wersji aPGW, a opisy derogacji dla tych działań praktycznie się nie zmieniły. Dla pięciu ostatek przedsięwzięć uwag nie sporządzono. Ponadto nie są aktualne dane o statusach inwestycji – część z nich jest obecnie wykonywana lub nawet zakończona. Przykładami może być: Program "Budowa drogi wodnej łączącej Zalew				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		Wiślany z Zatoką Gdańską" czyli tzw. przekop Mierzei Wiślanej czy „Odbudowa zbiornika wodnego istniejącego na rzece Czarnej Koneckiej/Malenieckiej w Sielpi wraz z turystyczno-rekreacyjnym zagospodarowaniem tego terenu i obszaru funkcjonalnie z nim związanego”.				
85	Fundacja Greenmind	Należy w katalogu działań IIaPGW Adaptacja do zmian klimatu usunąć te działania, które są zgrupowane w pakietach: Ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych. Ochrona i zwiększanie retencji leśnej. Zgodnie z opisem załączników IIaPGW (Zał. 7.2. - 1) działania te RWC_01.07 oraz RWC_01.05. to również realizacja konkretnych inwestycji do nich przypisanych. RWC_01.07 Realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.06.) polegających na zwiększeniu poziomu retencji wody w zlewni w obszarach rolniczych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla tego jcwp w ramach programu PPSS. RWC_01.05. Realizacja	Usunąć zapisy pozwalające na realizację działań polegających na pogorszeniu hydromorfologii rzek i pogorszeniu stanu obszarów mokradłowych z nimi związanych. Wykreślić działania RWC_01.05 i RWC_01.07 lub diametralnie zmienić ich planowany zakres, zgodnie z KPRWP .	Jak w treści uwagi. Pod szyldem adaptacji do zmian klimatu wprowadza się działania w większości zwiększające presję hydromorfologiczną oraz presję na siedliska i gatunki od wód zależne (także w obszarach chronionych). Jest to sprzeczne z postanowieniami RDW (powinny podlegać ocenie spełniania warunków 4.7).	Uwzględnienie częściowe	Wymienione działania dotyczą szeroko rozumianej naturalnej retencji krajobrazowej i retencji wód opadowych i nie są związane z tworzeniem barier na rzekach i pogorszeniem stanu obszarów mokradłowych. W tym celu doprecyzowano nazwy i opisy działań poprzez dodanie słowa „naturalnej” przed słowem retencja. Jednocześnie w katalogu krajowym znajduje się działanie: Edukacja prowadzących działalność rolniczą w zakresie dobrej praktyki rolniczej oraz prowadzenie dla nich specjalistycznego doradztwa w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu azotanami, służące promocji katalogu dobrych praktyk rolniczych: „Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych" polega na wdrożeniu zarówno metod technicznych jak i nietechnicznych spowalniających odpływ wody z terenów rolniczych, polegających na: a)spowolnieniu lub zatrzymaniu na obszarach użytkowanych rolniczo spływu wód powierzchniowych z małych zlewni przez odpowiednie zabiegi agrotechniczne (zwiększanie retencji wody glebowej), poprawiające strukturę gleby i zmniejszające jej parowanie, a także ograniczające erozję wodną przez stosowanie bezorkowych systemów uprawy, utrzymanie całorocznej pokrywy roślinnej, trwałych zadarnień lub zalesień terenów o dużym nachyleniu, a na stokach mniej nachylonych prowadzenie zabiegów uprawnych w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, b)wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: tworzenie zadrzewień śródpolnych; zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł; utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp oraz pasów ochronnych o charakterze zakrzewień lub zadrzewień śródpolnych w celu ochrony i wzmacniania retencji wodnej gleb, zmniejszanie potencjalnych skutków niszczącej siły wiatru, parowania wody z gleby oraz spowalnianie przesuszania pól), c) zwiększaniu mikroretencji, polegającej m. in. na odtwarzaniu i ochronie oczek wodnych, budowie małych stawów i zbiorników, których zadaniem będzie retencjonowanie wody na gruntach rolnych a także odbiór i magazynowanie wody z dachów budynków oraz utwardzonych nawierzchni w obrębie gospodarstw rolnych, d)przywracaniu

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.04.) polegających na zwiększeniu poziomu retencji wody w zlewni w obszarach leśnych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla tego jcwp w ramach programu PPSS. Zastosowanie RWC_01.07 (rolnicze) to Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej (w zakresie budowy/przebudowy) oraz inne metody zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych. A implementacja działań leśnych RWC_01.05 ma polegać na realizacji przedsięwzięć w ramach tzw. małej retencji górskiej i nizinnej. Działania „rolnicze” są wprost powiązane z zadaniami wpisanymi do PPSS, które będą znaczącą presją hydromorfologiczną dla rzecznych jcwp: nowe i odbudowane jazy (bariery migracyjne, przekształcenia siedlisk), stabilizacje brzegów, zmiana przebiegu i pogłębianie koryt. Działania te de facto sprzyjają także odwadnianiu pól i promocji intensyfikacji upraw</p>				<p>łączności funkcjonalnej koryta i doliny rzecznej umożliwiającej gromadzenie wody w glebie oraz na użytkach wzdłuż cieków. Szczegółowe metody retencji wody na obszarach wiejskich wynikać będą m.in. z opracowanych dobrych praktyk w zakresie racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie i sposobów jej zatrzymywania. Dobór działań będzie zależny od istniejących warunków w danym gospodarstwie rolnym:</p> <p>„Zwiększenie retencji naturalnej na gruntach leśnych” obejmuje zarówno opracowanie analizy potrzeb i możliwości zwiększania retencji na gruntach leśnych oraz przyjęcie do realizacji wskazanych w analizie możliwych rozwiązań służących zwiększeniu retencji zgodnych z celami RDW.</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>rolniczych – bardziej wodochłonnych i skutkujących osuszaniem naturalnych terenów zalewowych i podmokłych. Działania z zakresu małej retencji polegają obecnie na budowie zbiorników małej retencji – również w dolinach naturalnych rzek i potoków, wraz z ich przegradzaniem i likwidacją siedlisk przybrzeżnych. Kolejne realizowane obecnie przez Lasy Państwowe działania to: zabudowa przeciwerozryjna dróg, szlaków zrywkowych oraz zabezpieczenie obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej związanej z gwałtownymi opadami i spływami wód (m.in. wodospusty, płotki drewniane, kaszyce, narzut kamienny). Są to zwykłe regulacje rzek i potoków płynących np. w sąsiedztwie dróg leśnych wybudowanych wzdłuż cieków. Występuje tu niezgodność z celami RDW, celami związanymi z ochroną bioróżnorodności.</p> <p>Wymienione rodzaje działań inwestycyjnych z PPSS, i Małej retencji powinny podlegać ocenom z art. 4.7 a nie być działaniem mającym spełniać cele RDW, z którymi (w większości) są sprzeczne. Jeśli mają zostać w IIaPGW, musi powstać zapis uniemożliwiający realizacji działań mogących pogorszyć</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		hydromorfologię rzek i potoków oraz wpływać negatywnie na siedliska przyrodnicze z nimi związane. Należałoby wykreślić możliwość budowy urządzeń technicznych na naturalnych ciekach oraz przekształcanie tych cieków. Należy wprowadzić działania renaturyzacyjne, wpisane w KPRWP.				
86	Fundacja Greenmind	Należy zmienić zakres działań przypisanych budowlom piętrzącym, aby umożliwić realizację celów środowiskowych RDW. Tam gdzie jest: Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. lub Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych... lub Analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych należy zmienić zapis z „Analiza możliwości...” na „Analiza sposobu...” – pozostawienie działania na poziomie badania możliwości nie gwarantuje podjęcia kroków na rzecz przedsięwzięć sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych. Tam gdzie jest: „Analiza możliwości przebudowy budowli poprzecznych...”, należy dokonać zmiany na „Analiza	Jak w treści uwagi.	Jak w treści uwagi. Tylko takie zapisy pozwolą na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r.	Uwzględniono częściowo	Działania RWHM_02.01 oraz RWHM_01.05 są działaniami technicznymi. Działania były przypisywane do obiektów oraz jcwp, dla których zidentyfikowano potrzebę przebudowy ze względu na brak ciągłości biologicznej (na podstawie informacji o wysokości piętrzenia, występowania urządzeń do migracji ryb, skuteczności urządzeń do migracji ryb). Wobec tego z założenia działanie uwzględnia przebudowę obiektów z wcześniejszą analizą możliwych opcji przebudowy: Działanie RWHM_02.07 jest działaniem kontrolnym i było przypisywane łącznie z działaniem RWHM_02.08. Dodatkowo działanie to jest realizowane w ramach kontroli gospodarowania wodami, o jakiej mowa w art. 334 ustawy pr.w. Dalsze postępowania, które wynikają z kontroli są uregulowane w art. 341 ustawy pr.w: Zgodnie z uwagą zmieniono natomiast zakres działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08: Obecne brzmienie: Działanie RWHM_02.06 Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli: Działanie RWHM_02.08 Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		sposobu likwidacji (wyłączenia z eksploatacji) budowli poprzecznych /przebudowy budowli poprzecznych...” – aby zapewnić likwidację piętrzeń (barier) wszędzie tam, gdzie okaże się to w wyniku analizy możliwe. Tam gdzie jest: „Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.” i/lub „Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb.” należy dodać kolejne działanie (Działanie I lub Działanie II): „Przebudowa lub budowa nowego urządzenia dla migracji organizmów wodnych w wypadku jego braku lub nieskutecznego działania / Przegląd zgód wodnoprawnych w przypadku zaniechania działań udrożnieniowych.” Tam gdzie jest: „Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp” należy dodać działanie (Działanie I lub Działanie II): „W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp – realizacja działań inwestycyjnych ukierunkowanych na neutralizację negatywnego oddziaływania i osiągnięcie celów środowiskowych.”				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
87	Fundacja Greenmind	Publikacja załącznika nr 4 do Erraty nr 1 (Zaktualizowany wykaz budowli dla których zaplanowane zostały działania w projekcie IIaPGW – obszar dorzecza Wisły) na dwa tygodnie przed końcem półrocznych konsultacji publicznych nie pozwala na pełne odniesienie się do jego zapisów. Poniżej przedstawiono podstawowe braki w programie działań udroźnieniowych, mogących mieć skutki nie tylko lokalnego nieosiągnięcia celów środowiskowych, ale także - w skali całego dorzecza. Zidentyfikowano m.in. zaniechanie realizacji działań niewykonanych w poprzednim aPWŚK, a mających kluczowe znaczenia dla ochrony gatunków w skali kraju i osiągnięcia celów środowiskowych w obszarach wodnych i od wód zależnych. Zaniechania i braki mogące skutkować wyginięciem łośosia w dorzeczu Wisły ze względu na: 1. Brak udroźnienia dwóch barier w Lubiczu na Drwęcy – (działania: „Ocena wpływu...” i „Kontrola...” + „Monitoring...”) zamiast działań udroźnieniowych. Zgodnie z PZO obszaru Natura 2000 "Dolina Drwęcy" PLH280001, oba piętrzenia (jaz "przy młynie" oraz jaz wodociągów są niedrożne dla ryb, w tym dla łośosia i wymagają działań	Uzupełnić listę działań inwestycyjnych – faktycznych udrożeń o wszystkie wynikające z PZO i innych planów dla cennych przyrodniczo obszarów chronionych. Uzupełnić działania inwestycyjne według wymagań dla ryb (kolumny – X-AD w zał. 4 „erraty”). Dokonać ponownej weryfikacji drożności budowli na podstawie faktycznego stanu budowli, a nie tylko ankietyzacji właściciela lub użytkownika budowli. Umieścić w wykazie budowli wszystkie te, które znalazły się w działaniach IIaPGW i dodatkowo te pominięte, ale wynikające z KPRWP. Uznać za wymagające udroźnienia budowle, które zostały wskazane jako drożne do 20 kwietnia (dorzecze Narwi).	Jak w treści uwagi.	Uwzględniono częściowo	Przywołana w uwadze errata do IIaPGW dotycząca korekt wynikających z wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) prezentuje wyłącznie korekty konsultowanych IIaPGW wynikające z zapisów ww. rozporządzenia, precyzyjnie dookreślając każdą z dokonanych zmian. Przyjęty sposób prezentacji zmian zapewnia możliwość czytelnej prezentacji dokonanych zmian a tym samym zapoznania się z nimi czytelnika. Zapisy rozporządzenia zaadaptowane zostały do IIaPGW poprzez aktualizację celów środowiskowych dla jcwp w obrębie których znajdują się obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym wskazane w rozporządzeniu, przy jednoczesnej weryfikacji - i w przypadku zidentyfikowania takiej konieczności również korekty - przypisanych działań w zakresie zapewnienia drożności. Tym samym zmiany wynikające z uwzględnienia ustaleń rozporządzenia (zaprezentowane w formie erraty) stanowią element pozytywnie wpływający na poszczególne jcwp, których dotyczy rozporządzenie. Uzupełniono działania techniczne dla jazów na Drwęcy w Lubiczu, zapory Zb. Włocławek, progu stabilizującego poniżej Zb. Włocławek, stopnia Kozienice. Skorygowano także działanie dla piętrzenia w Mielcu na Wisłocze. Na podstawie weryfikacji statusu realizacji działań z aPWŚK prolongowano wybrane działania dla zlewni rzeki Nidy. RZGW Kraków wystąpi z wnioskiem o prolongowanie 10 działań wynikających z projektu „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” oraz o wprowadzenie do IIaPGW jednego nowego zadania z projektu „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” jak również dodane projektu pn. „Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. świętokrzyskie”. Zadanie pn.: „Przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. świętokrzyskie” polegać będzie na udroźnieniu koryt rzecznych ww. rzek poprzecinanych różnego rodzaju przegrodami hydrotechnicznymi, co umożliwi dwukierunkową migrację organizmów wodnych przez istniejące obiekty hydrotechniczne. Przywrócenie ekologicznej ciągłości morfologicznej ekosystemów rzecznych pozwoli na ochronę oraz zachowanie biologicznej różnorodności organizmów wodnych, w tym ryb dwuśrodowiskowych. Przywrócenie drożności koryt rzek objętych projektem przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności, natomiast budowa przepławek znacząco poprawi warunki siedliskowe dla ryb i organizmów wodnych. W ramach przygotowania do realizacji przedsięwzięcia pn.: „Zrównoważony rozwój gospodarczy zlewni rzeki Nidy w związku z obszarami Natura 2000 – etap I” zrealizowanych zostanie 11 zadań w ramach których planowana jest m. in. budowa polderów przeciwpowodziowych, odcinkowa rozbiórka istniejących wałów przeciwpowodziowych, przebudowa istniejących przepustów i rowów melioracyjnych, przywrócenie drożności

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>inwestycyjnych. Słuszność takich działań rozumieją Wodociągi Toruńskie, które zamówiły koncepcję udrożnienia piętrzenia. 2. Brak udrożnienia bariery na rz. Wel w m. Bratian (id budowli 1579) – działanie „Kontrola...” + „Monitoring...” zamiast działań inwestycyjnych – udrożnieniowych. Jest to pierwsze piętrzenie od Drwęcy i jest niedrożne dla ryb dwuśrodowiskowych. Jego udrożnienie jest kluczowe dla łososa (dostęp do tarlisk). Umożliwienie migracji zgodne z celami środowiskowymi dla jcwp, dla obszaru chronionego Natura 2000 „Dolina Drwęcy” oraz dla obszaru wyznaczonego dla ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. 3. Brak działań inwestycyjnych na Włocławku – wykonano tylko jedną przepławkę (przebudowa) z trzech wymaganych na podstawie dśu dot. przebudowy i remontu stopnia (2011 r.), nie wykonano też okna monitoringowego na przepławce oraz przebudowy stopnia stabilizującego poniżej zapory, tak aby był drożny dla ryb. Za niewykonanie dśu Wody Polskie płać już kary administracyjne. W działaniach dla jcwp Zb. Włocławek wpisano kontrolę</p>				<p>korytarza ekologicznego rzeki Nidy i Mierzawy poprzez udrożnienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych, umożliwiając tym samym dwukierunkową migrację organizmów wodnych przez istniejące obiekty hydrotechniczne, przy zastosowaniu rozwiązań „bliskich naturze”, rewitalizacja starorzecza rzeki Nidy w miejscowości Brzeźno poprzez wykonanie wlotów z głównego koryta rzeki. Zmieniono także zakres działania RWHM_02.06 oraz RWHM_02.08. Działanie RWHM_02.06 Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. W przypadku działania RWHM_02.08 jest to obecnie Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Wobec tego działania te dopuszczają możliwość przebudowy budowli w przypadku, gdy będą one zagrażały osiągnięciu celów środowiskowych (np. w przypadku Narwi, Łeby i Wąskiej). Dodatkowo w opraciu o zgłoszone w ramach konsultacji uwagi, uzupełniono i skorygowano działania dla Dunajca, w tym dla elektrowni wodnej Czychów. Obecnie przypisane są działania prolongowane z aPWŚK: opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na odcinku cieków istotnego - Dunajec ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej (RWHM_02.02) oraz realizacja wybranego wariantu udrożnienia cieków istotnego - Dunajec - działania inwestycyjne (RWHM_02.03). Skorygowano działanie dla Wdy i dodano działanie inwestycyjne RWHM_02.03 realizacja wybranego wariantu udrożnienia odcinka cieków istotnego - Wda - działania inwestycyjne. W IIaPGW zaproponowano techniczne działania udrożnieniowe dla Kamienicy i Czarnej. Uzupełniono również działania dla Paleśnianki i skorygowano działania dla Pastęki oraz wskazanej budowli na rzece Omulew. Oprócz działań udrożnieniowych, ze względu na występowanie obszarów chronionych zostały zaproponowane także działania związane z realizacją PZO/PO. Należy także podkreślić, iż w ramach IIaPGW zaplanowano działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych, klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		urządzeń umożliwiających migrację ryb i organizmów wodnych, ale w zał. nr 4 – nie uwzględniono Stopnia Włocławek. 4. Stopień w Kozienicach – istnieje i jest niedrożny dla ryb (co pokazują badania). W IIaPGW nie zaplanowano żadnych działań udroźnieniowych czy kontrolnych. Mimo wątpliwej legalności piętrzenia, jest on fizyczną przegrodą. 5. Wisłoka - jeden z 3. obszarów dla ochrony tarlisk łososa w górnej Wiśle – wydano kilkadziesiąt miliardów zł na przebudowę piętrzeń w całym dorzeczu, ale nie wykonano najważniejszego – w Mielcu (pierwsze piętrzenie na rzece), choć jest on wpisany w aPWŚK. Obecnie w IIaPGW zapisano tylko kontrolę i monitoring przepławki która nie istnieje. 6. Wda – brak realizacji działania polegającego na udroźnieniu piętrzenia w m. Kozłowo. Przebudowa budowli kluczowa dla ryb dwuśrodowiskowych – łososi i troci. Budowla ma obecnie zapisane działanie „opracowanie wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na odcinku cieku istotnego - Wda wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej” jednak bez realizacji. 7. Łeba – rzeka główna, uchodzi do Morza				potrzeb udroźnienia cieków. Udrożnienie w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 zostało uwzględnione jako działanie w kategorii "Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych". Pełne brzmienie działania: "Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udroźnienie rzeki w zakresie migracji [minóg rzeczny, łosoś atlantycki, boleń, koza głowacz białopłetwy, różanka], w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym). (Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy)".

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Bałtyckiego, jednak w IIaPGW przypisana dorzeczcu Wisły – brak realizacji działań udrożnieniowych na przegrodach od Lęborka do Staniszewa (na 22 bariery tylko 2 do realizacji działań, reszta ma wpisane: „Ocena wpływu...”. Rzeka bardzo istotna dla ochrony łososiowatych ryb dwuśrodowiskowych. Obecnie jedna z najcenniejszych polskich tarłowych rzek dla troci wędrownej. Wymaga udrożnienia, również zgodnie z celami dla obszarów chronionych dla ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. Zaniechania udrożnienia w skali zlewni: Nida – kilkadziesiąt piętrzeń do udrożnienia w latach 2016-2021 (wpisanych aPWŚK). Zamiast realizacji w zakładanym terminie lub w nowym okresie planistycznym, większości z budowli koniecznych do udrożnienia przypisano tylko działanie na „Ocena wpływu...” lub „Kontrola...” + „Monitoring...” (brak działań inwestycyjnych), a kilkanaście nich w ogóle pominięto w zestawieniu budowli (górna Nida zwana Białą Nidą; Lubrzanka, Brzeźnica). Brak działań jest tożsamy ze znaczącym negatywnym wpływem na kilka jcwp i obszary Natura 2000.</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Udrożnienia były wpisane w PZO, a brak udrożnienia zagraża spójności sieci Natura 2000. Wszędzie gdzie zaniechano działań renaturyzacyjnych zaplanowano inwestycje Wód Polskich, poczynając od budowy Zbiornika Wierna Rzeki (GDOŚ uchylił dśu w 2020 r.), po gigantyczne regulacje Nidy i jej dopływów: Czarnej Nidy, Morawki, Lubrzanki, Belnianki, Bobrzy (wszystkie –te przedsięwzięcia wpisano także w obecny zestaw przedsięwzięć rzekomo spełniających warunki derogacji art.4.7 RDW). Pilica – powyżej Zbiornika Sulejów – na kilkadziesiąt pięterń znajdujących się na Pilicy i jej dopływach w obszarach Natura 2000, udrożnionych wg zał. nr 4 do erraty IIaPGW ma być tylko kilkanaście. W przypadku obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy, gdzie przedmiotem ochrony jest m.in. kilka gatunków ryb, na blisko 40 pięterń (w tym wysokich jazów MEW) do udrożnienia przewidziano tylko 2, reszcie przypisano tylko działania nieinwestorskie: „Ocena wpływu...”. Brak udrożeń będzie sprzeczny z celami środowiskowymi dla jcwp (zapewnienie drożności) i obszarów chronionych. Narew – 79 pięterń w dorzeczu Narwi ma wpisaną w</p>				

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		IlaPGW uwagę „Piętrzenie rozpoczyna się po 20 kwietnia po migracji ryb”, również jazy na samej Narwi na odcinku pomiędzy Biebrzańskim Parkiem Narodowym i Narwiańskim PN. Tylko 1 na 79 budowli ma przypisane działanie inwestycyjne (udroźnieniowe). 20 kwietnia to dla wielu gatunków środek okresu wędrówek związanych z rozrodem, więc nie może to być przesłanka pozwalająca na brak podejmowania udrożeń budowli. Na Narwi w obszarach Natura 2000 wyznaczonych m.in. dla ochrony ryb np. „Ostoja Narwiańska” znajdują się obiekty niedrożne przez cały rok. Inne sprzeczne z celami i zadaniami dla obszarów Natura 2000: Dunajec – Czchów i Rożnów – brak udrożnienia zapór w Czchowie i Rożnowie mimo niesprawnych przepławek, wpisowi do PZO obszaru „Dolny Dunajec” oraz powołaniu obszaru dla ochrony troci wędrownej. Działanie - tylko „kontrola...” i „monitoring...” – uniemożliwi osiągnięcie celów środowiskowych dla tych obszarów. Kamienica – obszar Natura 2000 „Środkowy Dunajec z Dopływami” – niedrożny próg w dolnym odcinku rzeki wpisany w PZO do udrożnienia. Zlokalizowana tam mała elektrownia wodna (MEW)				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		stara się obecnie o przedłużenie pozwolenia wodnoprawnego bez konieczności przebudowy piętrzenia. W IIaPGW nie przewidziano w tym miejscu żadnych działań. Paleśnianka – dwa piętrzenia wpisane do udroźnienia w PZO – brak jakichkolwiek działań w IIaPGW (zał. 4 erraty) Inne obszary chronione: Jezioro i Czarna –wymagane udroźnienia wg planów ochrony dla Parku Krajobrazowego Lasy Chojnowskie oraz Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu - brak jakichkolwiek działań w zał. 4. (co znamienne, obok znajduje się oddział IRŚ w Żabieńcu). Brak spójności między zapisami dla jcwp i zał. 4: Czarna Staszowska – w zestawieniu głównym jest drożność do Zb. Chańcza, ale brak jakichkolwiek działań na konkretnych barierach w zał. 4. Niezgodność z zapisami dla ochrony ryb ważnych gospodarczo: Pastęka w Braniewie (niesprawna przepławka), Pastęka w Zb Pierzchały – brak działań na zaporze zbiornika, Pastęka w Kasztanowie – jaz dla elektrowni – jest niedrożny dla ryb i nie przewidziano przebudowy w IIaPGW, miejsce istotne do udroźnienia dla ochrony troci wędrownej i węgorza, Wąska – celem ochrony ryb				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		diadromicznych, rzeka powinna być udrożniona łącznie do piętrzenia o id 1520 – Kupin jaz. Trzy budowle mają obecnie działanie „„Ocena wpływu...” co nie pozwoli osiągnąć celów środowiskowych dla jcwp. Omulew (m. Dębowiec) – uznana za sprawną przepławka z ponad 1 m piętrzeniem z szandorów,				
88	Fundacja Greenmind	W zał. 4 do „Erraty” nr 1 niesłusznie znalazły się zadania polegające na odbudowie lub budowie nowych barier migracyjnych. W dorzeczu Wisły znalazło się 16 takich działań, z czego tylko jedno zdaje się być w pełni usprawiedliwione (budowa przepławki dla ryb na rzece Pasłęce w ramach przebudowy/ odbudowy jazu w km 29+537). Większość z budowli do odbudowy/przebudowy prawdopodobnie nie istnieje albo istnieją one w stanie umożliwiającym gatunkom wodnym migrację. Odbudowa jazów, czy to na cele rolnicze, czy w ramach budowy MEW (vide nieistniejący jaz na rz. Kamienna w km 50+130 – identyfikator w bazie hymo 170002010201, nr w IIaPGW według zał. 4 - 4701) powinny być traktowane nie jako działanie polepszające warunki hydromorfologiczne lecz jako zagrożenie dla celów środowiskowych.	Wykreślić z zał. 4 do „erraty” 1 działania które polegają na odbudowie nieistniejących obecnie barier migracyjnych. Odbudowa bądź przebudowa tych, które nie są obecnie barierami powinna być uznana za zagrożenie dla celów środowiskowych wód i obszarów chronionych i ujęta w stosownym załączniku (patrz CIS Guidance No 20 i 37 oraz art. 435 PW). Bezwzględnie należy wykreślić działanie „wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130", jako próbę „podpięcia” pod działania ochronne budowy nowego piętrzenia	Działanie polegające na budowie całkiem nowego piętrzenia na rzece Kamiennej w ramach „wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130"” jest próbą „podpięcia” pod działania ochronne budowy nowego piętrzenia skutkującego powstaniem nowej bariery migracyjnej w postaci nie tylko piętrzenia, ale i bariery behawioralnej w wyniku utworzenia cofki piętrzenia. Działanie to kumuluje się z innymi niedawno wykonanymi nowymi przegrodami (MEW Skoki) i jest sprzeczne z celami środowiskowymi dla jcwp i obszaru Natura 2000, na którym się znajduje. Inne odbudowy/przebudowy też wymagają weryfikacji, bo mogą wykazywać podobne znaczące negatywne oddziaływania.	Uwzględniono	Usunięto z zestawu działań wskazane działania i zastąpiono je działaniem RWHM_02.01 Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			postaci nie tylko piętrzenia, ale i bariery behawioralnej w postaci cofki piętrzenia. Działanie to jest sprzeczne z wymogami środowiskowymi dla gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Kamienicy”.			
89	Fundacja Greenmind	Bez zmian prawnych oraz rewizji planów inwestycyjnych wynikających z programów sektorowych – PPSS, PZRP i innych, nie ma możliwości osiągnięcia celów IIaPGW i celów RDW. Dokumenty sektorowe powinny być spójne z IIaPGW, jednak przy ich projektach nie wzięto pod uwagę celów środowiskowych RDW i działań na lata 2021-2027. Działania w nich zapisane nie przeszły procedury wpływu na stan jcwp na etapie tworzenia tych dokumentów. PPSS jest przyjęty rozporządzeniem, jego nieprzeanalizowanie działania będą wykazywać (w większości przypadków) znaczące negatywne oddziaływania na. W IIaPGW znalazł się tylko zapis, że takie dokumenty istnieją, brak natomiast opisu wzajemnego przenikania się dokumentów. Wody Polskie realizują ponadto programy, które nie są nigdzie opisane i nie przechodziły procedur strategicznej oceny	Umieścić opisy zgodności programów sektorowych gospodarki wodnej, m.in. PPSS, aPZRP, Program Rozwoju Retencji, z celami środowiskowymi i działaniami naprawczymi IIaPGW. Załącznik zestawienia inwestycji kierunkowych tej roli nie spełnia.	Dokumenty sektorowe powinny być spójne z IIaPGW. Jest to wymóg RDW. W projektach krajowych programów w zakresie gospodarki wodnej nie wzięto pod uwagę celów środowiskowych RDW i działań IIaPGW na lata 2021-2027. Działania w nich ujęte nie przeszły procedury wpływu na stan jcwp na etapie tworzenia.	Nie uwzględniono	<p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowi element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych.</p> <p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami strategicznymi a IIaPGW przedstawione zostało w rozdziale 19 każdego z projektów IIaPGW. Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW (w tym również wskazanych w uwadze PPSS, aPZRP).</p> <p>Powiązania i wzajemne zależności dokumentów stanowiły również element prac nad zestawami działań IIaPGW. Zgodnie z metodyką opracowania zestawów działań IIaPGW analizowane były inne plany, programy, w tym również PPSS i aPZRP dla zweryfikowania planowanych działań, zapewnienia możliwej synergii pomiędzy nimi oraz wykluczenia sytuacji konfliktów działań</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		oddziaływania, a realizowane w ramach nich przedsięwzięcia pogłębiają presję hydromorfologicznie. Przykładem jest m.in. Program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych (PKZW).				<p>między programami. Działania IIaPGW projektowane były przy wykorzystaniu wyników zrealizowanej pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazującej presję znaczącą w każdej jcw. Analizy presji uwzględniały wszystkie zidentyfikowane w Bazach Identyfikacji Presji źródła presji.</p> <p>Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - zarówno PPSS jak i aPZRP poddane były strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest również aspekt oddziaływań skumulowanych planów i programów.</p> <p>Przywołane w uwadze zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. W związku z powyższym dokonywanie zmian dot. poszczególnych inwestycji przedstawionych w Zestawieniu inwestycji kierunkowych powinno się odbyć poprzez zgłoszenie i wprowadzenie zmian do PPI oraz aPZRP.</p>
90	Fundacja Greenmind	W celu realizacji IIaPGW oprócz głębokich zmian w strukturze priorytetów w zarządzaniu wodami potrzebne są zmiany prawne: - prace utrzymaniowe – należy ująć w Prawie wodnym konieczność utworzenia i prowadzenia monitoringu prac utrzymaniowych -rejestr każdych prac wraz z obowiązkowym naniesieniem odcinków prac i ich charakteru na warstwy GIS (jcw, MPHP, cieki wyróżnione i niewyróżnione); -stosowanie „wytycznych” KDP	Jak w treści uwagi.	Jak w treści uwagi.	Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z art. 315 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.) plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza stanowi dokument planistyczny będący przedmiotem regulacji Działu VII tej ustawy, zatytułowanego „Zarządzanie wodami”. Struktura i treść tego planu są ustalone w art. 318 Prawa wodnego.</p> <p>W łączności z art. 11 Prawa wodnego, który uznaje planowanie w gospodarowaniu wodami za instrument zarządzania zasobami wodnymi, oznacza to, że plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza podporządkowany jest zaspokajaniu potrzeb ludności i gospodarki oraz ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami.</p> <p>W orzecznictwie wypukła się także, że realizacja celów środowiskowych następuje przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, jak też że przewidziany w PGW zorganizowany i ciągły system działań zarówno prawnych jak i faktycznych służyć ma docelowo realizacji wyznaczonych w PGW celów środowiskowych. (Wyrok WSA we Wrocławiu z 13.10.2020 r., II SA/Wr 13/20, LEX nr 3110384) Takie ujęcie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza determinuje zarazem charakter prawny tego dokumentu, jako wykonawczego względem</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>https://www.gov.pl/web/kli-mat/katalog-dobrych-praktyk-w-zakresie-robot-hydropodbiornych powinny być prawnym obowiązkiem zarządców wód i mieć na celu ograniczanie praktyk szkodliwych (i przekalowanych) działań typu usuwanie namulisk z całej długości rzeki, przepychanie i pobór żwiru z koryt potoków, wycinka roślinności porastającej brzegi, uniemożliwiająca funkcjonowanie i odtwarzanie stref buforowych;-jasne określenie budowania nowych opasek brzegowych i narzutów kamiennych w formie opasek jako budowli bądź urządzeń wodnych przeciwpowodziowych jako wymagających uzyskania dśu – obecnie interpretacja organów w tym zakresie dowolna (dotyczy to też zasypywania wyryw brzegowych - nie wymaga nawet zgłoszenia); - zmiany w rozporządzeniu ocen wodno prawnych (OW) – obecne limity nie obejmują 99% prac na rzekach (przynajmniej 1 km prac, kumulacja oddziaływań tylko, gdy jedno z działań „łapie się” do oceny) i powinny być znacząco obniżone; należy zaznaczyć, że same Wody Polskie, organ odpowiedzialny za wydawanie OW, nie stosują się do tych przepisów – vide</p>				<p>regulacji prawnych planu zarządzania wodami. Świadczy o tym m.in. art. 324 ust. 2 pkt 1 Prawa wodnego, który zalicza do działań podstawowych działania umożliwiające wdrożenie przepisów dotyczących ochrony wód, jak też ust.4 pkt 1 tego artykułu, stanowiący, iż działania uzupełniające działania podstawowe mogą wskazywać środki prawne niezbędne do zapewnienia optymalnego wdrożenia przyjętych działań. W obu tych przypadkach treść planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odwołuje się do obowiązującego stanu prawnego jako podstawy prawnej określenia lub wdrożenia poszczególnych działań.</p> <p>W konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się w konsekwencji formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze.</p> <p>Odnosnie poruszonych w uwadze zagadnień prawnych podkreślenia wymaga, że w katalogu działań krajowych w zakresie prac utrzymaniowych przewidziane zostały:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zakaz prac utrzymaniowych negatywnie wpływających na cele środowiskowe na jcwp zlokalizowanych na ciekach znajdujących się na terenach: parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz w obszarach Natura 2000, za wyjątkiem działań na terenach zabudowanych; – Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych. <p>Aspekt sposobu prowadzenia prac utrzymaniowych stanowi jeden z elementów, które uległy zmianie w obowiązującej ustawie – Prawo wodne w stosunku do poprzedniego stanu prawnego. Ustawa z 2017 r. nie zmieniła brzmienia przepisów dotyczących celów utrzymania wód oraz kategorii prac utrzymaniowych. Jednakże od dnia 1 stycznia 2018 r. zasadniczej zmianie uległa organizacja jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie wód. PGW WP, na podstawie ustawy pr.w. weszło w prawa i obowiązki WZMiUW. Artykuł 240 ust. 4 pkt 8 ustawy pr.w. stanowi, że ZZ WP realizują zadania związane z utrzymaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywala. Tak więc obecnie jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie wód i wykonywanie prac utrzymaniowych są ZZ WP, w ramach właściwych RZGW WP, które wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami (art. 240, ust. 3 pkt 9 ustawy pr.w.). Zmiana ta miała na celu m. in. zwiększenie koordynacji działań z zakresu gospodarowania wodami oraz zapewnienie spójnego, kompleksowego zarządzania w gospodarce wodnej poprzez skupienie zadań w tym obszarze w jednej instytucji - PGW WP.</p> <p>Podstawowym źródłem danych o sposobie prowadzenia działań w ramach pracach utrzymaniowych w cyklu planistycznym 2016-2021 są PUW, które</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Muszynianka i prace utrzymaniowe z 2021 r.; - zmiany w art. 118 – niezbędne jest przywrócenie konieczności uzyskania decyzji na prace utrzymaniowe - instytucja milczącej zgody w tym przypadku nie daje żadnej możliwości kontroli społecznej organu, do którego zgłaszane są działania (RDOŚ). Zdarzają się przypadki braku sprzeciwu (brak ocen, brak badania wpływu na gatunki chronione i obszary chronione); mimo wszelkich przesłanek ku temu. Obecnie powszechnie stosowana jest procedura: zgłoszenie -> milcząca zgoda - > realizacja, i nawet strona postępowania nie ma żadnego wpływu na rozstrzygnięcie organu, gdyż nie ma od czego się odwołać; - należy uzupełnić art. 416.2 PW o cykliczne przeglądy spełniania wymogów pozwoleń wodnoprawnych na piętrzenie wód. - należy usunąć konieczność umieszczania w PGW katalogu odcinków ZAGROŻENIA DLA SWOBODNEGO PRZEPŁYWU WÓD ORAZ SPŁYWU ŁODÓW lub planowane działania przenieść do katalogu, o którym mowa w art. 435 PW; - katalog o którym mowa w art. 435 PW powinien być również publikowany w PGW, a nie tylko te przedsięwzięcia,</p>				zostały opracowane przez poszczególne RZGW WP dla obszarów przez nie administrowanych i przyjęte w formie aktów prawnych – rozporządzeń.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		które zgodnie z art. 436 spełniają wymogi określone w art. 4.7 RDW.				
91	Fundacja Greenmind	Bez modyfikacji podejścia Wód Polskich do tematu prac utrzymaniowych na rzekach i potokach oraz ciągłego monitoringu tego procesu stan wód będzie się pogarszał, przez m.in. zwiększenie presji hydromorfologicznej i pochodzącej z rolnictwa.	Zarządy Zlewni powinny mieć pełne informacje na temat celów środowiskowych i zestawu działań dla jcwp i je wdrażać, zamiast zajmować się tylko pracami utrzymaniowymi pogarszającymi stan hydromorfologiczny, z powoływaniem się na przepisy Prawa wodnego w tym zakresie. Wody Polskie powinny przewartościować podejście do zasobów wodnych w zakresie retencji (priorytet: odbudowa i ochrona naturalnej retencji), bo obecne podejście tylko oddala nas od osiągnięcia celów RDW.	„Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW”; „Ocena prac hydrotechnicznych mających na celu usuwanie skutków powodzi z 2018 r. w zlewni rzeki Dunajec, pod kątem oddziaływań na obszary Natura 2000 i stan wód”.	Nie uwzględniono	Plan gospodarowania wodami prezentuje informacje dotyczące organów właściwych w gospodarowaniu wodami na obszarze dorzecza. Zakres odpowiedzialności poszczególnych organów wynika z przepisów ustawy pr.w. Plany gospodarowania wodami są w randze rozporządzenia, są ogólnodostępne i powszechnie obowiązujące.
92	Fundacja Greenmind	W przypadku budowli do udroźnienia, dla których nie sporządzono dokumentacji, powinny być ustalone następujące maksymalne terminy do oceny postępu działań: 2 lata – analiza sposobu udroźnienia/ 2 lata – projekt i decyzje / 2 lata – wykonanie.	Jak w treści uwagi.	Tylko taki harmonogram może zapewnić realizację działań naprawczych, co dobitnie pokazał okres planistyczny 2016-2021, w którym zadania niewykonane na półmetku okresu w większości nie doczekały się realizacji.	Wyjaśnienie	Działania dotyczące ciągłości biologicznej wskazują ogólnie zakres prac, który powinien być zrealizowany w ciągu następnego cyklu planistycznego. Zaprezentowane w zestawach działań harmonogramy wskazują daty oczekiwanego zakończenia prac - nie jest to termin oceny postępu działań. Monitorowanie realizacji działań ujętych w IIaPGW regulują zapisy art. 328 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej monitoruje realizację działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W tym celu: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wojewodowie, marszałkowie województw, wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast i dyrektorzy urzędów morskich, w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						wodami i przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Natomiast sposób sprawozdawania reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2390).
93	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu, rolnictwa, transportu i innych dziedzin.	RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo. Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie, które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW. Przykładowo: <ul style="list-style-type: none"> Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisje do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW; Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, że kontynuacja wydobywania i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem; Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie	Wyjaśnienie	<p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych.</p> <p>Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW.</p> <p>Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.</p> <p>Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030.</p> <p>Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne.</p>		<p>ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko.</p> <p>Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmiot, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze.</p> <p>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanymi dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.</p>
94	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	IlaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu “Fit for 55”, Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	Zapewnić zgodność IlaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem “Fit for 55”	<p>Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego traktowania presji na wody powiązanych z wydobywaniem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE:</p> <p>Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów, aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla.</p> <p>Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030. Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa</p>	Nie uwzględniono	Przedmiotowa uwaga odnosi się do etapu opracowania IlaPGW jakim jest sprawdzian klimatyczny, przeprowadzony dla każdego działania na etapie tworzenia zestawu działań dla poszczególnych jcwp. Wszystkie obowiązujące wymagania środowiskowe w zakresie zmian klimatu wynikające z sytuacji prawnej (włącznie z dyrektywami, które były na etapie konsultacji w okresie przeprowadzania sprawdzianu klimatycznego) zostały wdrożone metodycznie w sprawdzian klimatyczny. Należy przy tym zauważyć, że pomimo ukazania się Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. (końcowy okres sporządzania SOOŚ) zawarte w nim zapisy są skonsumowane w opracowywanych dokumentach, zgodnie z metodyką sprawdzianu klimatycznego uwzględniającą zapisy projektów rozporządzeń.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>niecelowa. Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobycie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobycia węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli. Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presję górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np. Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża "Dankowice 1"), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW.</p> <p>Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie pakiet reform "Fit for 55" (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia emisji metanu, NO₂ i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO₂ (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami.</p> <p>Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody - w tym spowodowanych odwodnieniami górnictwami, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot renaturyzacji wód</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				powierzchniowych. Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.		
95	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Załącznik nr 6 nie uwzględnia wszystkich warunków, o których mowa w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), które umożliwiają zastosowanie odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW, tj. w załączniku nr 6 należy również przedstawić aktualne przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67 Prawa wodnego (podstawa prawna art. 68 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.)	W załączniku nr 6 należy odnieść się do wszystkich warunków, które umożliwiają zastosowanie odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW, tj. w załączniku nr 6 należy również przedstawić aktualne przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67 Prawa wodnego (podstawa prawna art. 68 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.)	Art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), wyraźnie wskazują, że warunkiem zastosowania derogacji o których mowa w art. 66, 67 Prawa wodnego jest łączne spełnienie następujących warunków, tzn.: 1. muszą zostać podjęte wszelkie działania łagodzące skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód; 2. należy w sposób szczegółowy przedstawić aktualne przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67 Prawa wodnego; 3. przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami dla społeczeństwa i środowiska związanymi z osiągnięciem celów środowiskowych, o których mowa w art. 55, utraconymi w następstwie tych zmian i działań; 4. zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, o których mowa w pkt 1–3, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, znacząco korzystniejszych z	Wyjaśnienie	Przywołany przepis (art. 68 pkt 2) wskazuje, że jednym z warunków odstępstwa (dla nowych działań i przedsięwzięć uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych) jest to, że "przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67, są szczegółowo przedstawione w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i są aktualizowane co 6 lat" (jest to odpowiednik przepisu art. 4.7.b RDW: "przyczyny tych modyfikacji lub zmian są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu wymaganym na mocy art. 13, a cele podlegają ocenie co sześć lat"). "Przyczyny zmian i działań" - to uzasadnienie realizacji działania/przedsięwzięcia objętego odstępstwem w trybie art. 68 Prawa wodnego (art. 4.7 RDW). Takie uzasadnienie zostało przedstawione w Wykazie Inwestycji i Działań (w oparciu o informacje przekazane przez inwestorów przedsięwzięć przypisanych do inwestycji z aPGW z 2016 r. oraz w oparciu o uzasadnienie decyzji wydanych z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne).

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty.</p> <p>Autorzy II aPGW nie uwzględnili w załączniku nr 6 informacji o przesłankach zastosowania odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 pkt. 2. Wybiórcze odnoszenie się do warunków, o których mowa w art. 68 Prawa wodnego jest niedopuszczalne i niezgodne z prawem krajowym i europejskim.</p> <p>Łączne spełnienie wszystkich warunków, o których mowa w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) jest obligatoryjnym wymogiem przyznania derogacji z tzw. art. 4.7 RDW.</p>		
96	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Wykaz inwestycji ujęty w załączniku nr 6 zawiera nieaktualne informacje odnośnie planowanych i realizowanych inwestycji, dla których przyznano odstępstwa z art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).	Dane zawarte w załączniku nr 6 należy zaktualizować w oparciu o aktualne dane (dokumenty strategiczne, roczniki GUS i UE).	<p>Art. 323 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) wskazuje, że w planie gospodarowania wodami lub jego aktualizacji uwzględnia się wykaz, o którym mowa w art. 435, według stanu na rok przed terminem opracowania planu gospodarowania wodami lub jego aktualizacji.</p> <p>158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień, w związku z czym dane są często stare i nieaktualne.</p> <p>Przykładowo, w odniesieniu do inwestycji pn. „Eksploracja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dankowice 1” w kolumnie 38 tabeli autorzy powołują się na Politykę Energetyczną Polski do 2030 r. Rada Ministrów 2 lutego 2021 r. zatwierdziła „Politykę energetyczną Polski do 2040 r.”</p>	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące. Natomiast w odniesieniu do stwierdzenia, że "158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień (...)" należy wyjaśnić, że wszystkie informacje o inwestycjach z aPGW z 2016 r. zostały zaktualizowane i zweryfikowane. Każdy z inwestorów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć zweryfikował i potwierdził aktualność przedstawianych danych (za pośrednictwem ankietyzacji prowadzonej z użyciem narzędzi bazodanowych w systemie on-line).
97	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Załącznik nr 6 zawiera niepełne informacje odnośnie wydanych decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat	Fundacja RT-ON wnosi o weryfikację i uzupełnienie informacji zawartych w załączniku nr 6: W przypadku braku informacji o wydanej	Zgodnie z treścią rozdz. 16 (str. 409), przedłożonego do konsultacji społecznych II planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły, wykaz inwestycji ujęty w załączniku nr 6, pełni funkcję sprawozdawczą i przedstawia informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).	decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przeprowadzonej ocenie wodnoprawnej oraz wydanej deklaracji zgodności z RDW (przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych), należy usunąć inwestycję z listy, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).	działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy Prawo wodne. W załączniku nr 6 przyznano derogacje dla 270 inwestycji lub działań zlokalizowanych w dorzeczu Wisły z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, hydroenergetyki, żeglugi oraz wydobywania kopalin (odwadniania górotworu). Realizacja inwestycji i działań ujętych w załączniku może znacząco oddziaływać na stan ilościowy i jakościowy zasobów wodnych, a tym samym wpłynąć na możliwość użytkowania wód przez inne podmioty. Po analizie informacji zawartych w załączniku stwierdzono brak danych odnośnie: <ul style="list-style-type: none"> • wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku 236 inwestycji; • przeprowadzonych ocenach wodnoprawnych dla 262 inwestycji; • wydanych deklaracjach zgodności z RDW, przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych, dla 262 inwestycji. Zgodnie z art. 435, 436 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) w aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza uwzględnia się wykaz planowanych inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61. Jak wskazuje ustawodawca, wykaz ma obejmować informacje o wydanych ocenach wodnoprawnych oraz o przyczynach odmowy wydania oceny wodnoprawnej. Ponadto, zgodnie z art. 439 po wydaniu oceny wodnoprawnej, o której mowa w art. 430, art. 431 i art. 434 ust. 1, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych w celu potwierdzenia zgodności inwestycji lub działań, o których mowa w art. 425, z celami środowiskowymi, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i w art. 61, sporządza deklarację zgodności. W niektórych przypadkach, które dotyczą realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w		zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.), art. 428 ustawy Prawo wodne wskazuje, że ocena wodnoprawna zostaje zastąpiona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzją, przed wydaniem której jest przeprowadzana ponowna ocena oddziaływania na środowisko – o ile taka ocena jest w przypadku danego przedsięwzięcia przeprowadzana. W załączniku nr 6 wymieniono inwestycje, które zalicza się do katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 27 a) i b) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).</p> <p>Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 27 b) w/w rozporządzenia decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna zostać wydana dla przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin ze złoża metodą podziemną, o wydobywaniu kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok. Tymczasem w załączniku nr 6 zawarto inwestycje, które nie posiadają wydanej decyzji środowiskowej, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydobywanie węgla kamiennego ze złóż na podstawie koncesji z kopalń Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. - przedłużenie posiadanych koncesji. Zgodnie z informacją zawartą w tabeli zakłada się roczną produkcję węgla na poziomie ok. 9 mln t/rok; • Eksploatacja kopaliny ze złoża węgla kamiennego Brzeziny i Piekary; • Budowa podziemnej kopalni w celu wydobywania rud cynku i ołowiu ze złoża Zawiercie 3. <p>W związku z powyższym niezrozumiałym jest brak decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tym bardziej, że obszar Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego znajduje się pod silną presją wydobywania złóż węgla kamiennego, która przejawia się przede wszystkim zmianą stosunków wodnych oraz ukształtowania terenu (osiadanie gruntu, powstawanie hałd). Na tym terenie obserwuje się również występowanie i sukcesywne powiększanie się leji depresji, zmiany właściwości fizycznych i chemicznych wód oraz morfologiczne zmiany w korytach cieków.</p> <p>W załączniku nr 6 wpisano również inwestycję pn. „Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Dankowice 1”, pomimo tego, iż</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>inwestor nie uzyskał prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, nr WOOŚ.420.132.2018.AM/AS3/MP1.32 z dnia 2020-07-21, wniesiono odwołanie. Na czas oddania projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły do konsultacji społecznych, toczyło się postępowanie odwoławcze, co zostało nawet wskazane w załączniku nr 6, wiersz 19, kolumna Q i R. W związku z czym nie ma podstaw prawnych do wpisania inwestycji pn. Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Dankowice 1” na listę inwestycji i działań ujętych w załączniku nr 6.</p> <p>Inwestycja została wpisana na listę oraz przyznano jej derogacje pomimo tego, że nie jest uprawnione wskazywanie w wykazie takich przedsięwzięć, które nie mają ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (czyli: toczy się postępowanie odwoławcze). Takie stanowisko zostało zaprezentowane w samym IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, na stronie 407, gdzie stwierdzono, że wykaz, zawarty w załączniku nr 6, pełni funkcję sprawozdawczą. Przedstawia on informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy prawo wodne. W związku z tym wskazać należy, że IIaPGW jest wewnętrznie sprzeczny (z jednej strony zakłada ujęcie wyłącznie inwestycji dla których wydano ostateczne decyzje, a z drugiej strony świadomie uwzględniana jest inwestycja z nieposiadającą ostatecznej decyzji środowiskowej). Poza tym projekt dokumentu jest niezgodny z prawem. Nieostateczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, nie przesądza o tym, że derogacja została w sposób ostateczny i pewny przyznana. Zgodnie z KPA, w postępowaniu administracyjnym, co do zasady dwuinstancyjnym, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać w istotny sposób zmieniona, a nawet uchylona w wyniku postępowania odwoławczego. Co więcej, w przebiegu postępowania odwoławczego dochodzi</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				niejednokrotnie do uzupełnienia lub istotnych modyfikacji treści raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto każda ze stron uczestniczących w postępowaniu ma możliwość przedstawiania nowych dowodów, tzw. kontrraportu, dopuszczalny jest również dowód z opinii biegłego. Wszystko to sprawia, że po wydaniu decyzji w pierwszej instancji nie można mówić o kompletnej i ukończonej ocenie spełnienia przesłanek do przyznania odstępstwa.		
98	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Derogacje z art. 4.7 RDW są przyznawane bez określenia w choćby minimalnym stopniu, jak dane przedsięwzięcie wpłynie na środowisko wodne, co uniemożliwia weryfikację spełnienia przesłanek z art. 4 RDW i zasadności przyznania derogacji.	Uzupełnić informacje o przewidywanych oddziaływaniach / presjach na środowisko wodne oraz o przewidywanym wpływie na osiągnięcie lub pogorszenie stanu jednolitych części wód, analogicznie dla informacji podawanych w zał. 8 dla derogacji z art. 4.4 i 4.5 RDW.	Derogacje z art. 4.7 RDW są przyznawane bez określenia w choćby minimalnym stopniu, jak dane przedsięwzięcie wpłynie na środowisko wodne. Nie podano informacji o przewidywanych rodzajach presji, substancjach powodujących presje ani które cele środowiskowe dla wód nie zostaną osiągnięte i w jakim okresie. Nie podano, czy derogacja dotyczy nieosiągnięcia dobrego stanu wód na skutek realizacji przedsięwzięcia, czy jego pogorszenia. W tym drugim przypadku, jeśli dla JCW objętych oddziaływaniem przedsięwzięć wymienionych w zał. 6 istnieją równocześnie derogacje z art. 4.4 lub 4.5, istnieje konflikt, gdyż derogacje 4.4 i 4.5 zezwalają na nieosiągnięcie dobrego stanu wód pod warunkiem, że nie ulegnie on dalszemu pogorszeniu. Dlatego brak ww. informacji sprawia, że nie można ocenić, czy derogacja z art. 4.7 mogła zostać przyznana.	Nie uwzględniono	1. Uzasadnienie odstępstwa zostało przedstawione w Wykazie Inwestycji i Działań (w oparciu o informacje przekazane przez inwestorów przedsięwzięć przypisanych do inwestycji z aPGW z 2016 r. oraz w oparciu o uzasadnienie decyzji wydanych z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne). 2. Odnośnie do relacji pomiędzy odstępstwami 4.4-5 RDW a 4.7 RDW: w wytycznych CIS nr 36 w rozdziale 5.5.3 jasno wykazano, że RDW dopuszcza sytuację, w której od zakazu dalszego pogarszania stanu wód (odstępstwo 4.4-4.5) będzie możliwe odstępstwo w sytuacji, gdy będą spełnione przesłanki wskazane w art. 4.7 RDW. 3. Wykaz Inwestycji i Działań zawiera informacje wymagane przepisami prawa oraz wymogami KE co do raportowania dot. IIaPGW. Nie ma prawnych wymogów dla przedstawiania w Wykazie Inwestycji i Działań skutków środowiskowych inwestycji objętych odstępstwem z art. 4.7 RDW. Informacje te zawierają dokumentację środowiskową i decyzje administracyjne stanowiące podstawę dla wskazania odstępstwa z art. 4.7. RDW dla każdej z inwestycji. Natomiast przyszłe skutki środowiskowe tych inwestycji będą identyfikowane i analizowane w ramach przyszłych analiz presji (przeprowadzonych w ramach cyklu aktualizacyjnego PGW).
99	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Derogacje z art. 4.4 i 4.5 systemowo przyznawane bez uzasadnień, które uprawniałyby przyznanie derogacji (tj. dowodziły spełnienia przesłanek z art. 4 RDW).	Zweryfikować podane uzasadnienia derogacji z art. 4.4 i 4.5, usunąć z IIaPGW derogacje, których uzasadnienia nie dowodzą spełnienia przesłanek z art. 4 RDW.	W projekcie dokumentu „hojnie” przyznaje się derogacje z art. 4.4 i 4.5. Łącznie przyznano 1620 derogacji z art. 4.4 oraz 1222 z art. 4.5. Szczegółowe zestawienie przyznanych derogacji prezentują poniższe tabele: derogacje z art. 4.4 rodzaj JCW liczba JCW, którym przyznano derogacje % JCW, którym przyznano derogacje JCWP_RW 1281 74,52% JCWP_LW 310 62,12% JCWP_RWr 20 76,92% JCWP_TW_CW 7 100,00% JCWPd 2 2,13% Wszystkie JCW 1620 69,1% derogacje z art. 4.5 rodzaj JCW liczba JCW, którym przyznano derogacje % JCW, którym przyznano derogacje JCWP_RW 1068 62,13% JCWP_LW 124 24,85% JCWP_RWr 19 73,08% JCWP_TW_CW 4 57,14% JCWPd 7 7,45% Wszystkie JCW 1222 52,1% Podane w zał. 8 uzasadnienia przyznanych derogacji, mające dowodzić spełnienia przesłanek z art. 4	Wyjaśnienie	IIaPGW przedstawia uzasadnienia odstępstw od celów środowiskowych. Odstępstwem od celów środowiskowych RDW jest sytuacja, w której cel środowiskowy nie został osiągnięty; taka sytuacja wymaga odpowiedniego uzasadnienia i wyjaśnienia oraz podjęcia adekwatnej reakcji (podjęcia działań naprawczych). Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego - stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>RDW, są niewystarczające, ogólnikowe, niezgodne ze stanem faktycznym i prawnym.</p> <p>W części tabeli w załączniku 8 dot. ustalenia mniej rygorystycznych celów środowiskowych (derogacji z art. 4.5 RDW), w kol. “Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”, dla 44,96% wszystkich JCWP w dorzeczu Wisły (873 JCWP_RW, 118JCWP_LW, 17 JCWP_RWr, 4 JCWP_TW-CW) zastosowano następujące uzasadnienie derogacji (nie zawsze w tej samej kolejności): “Emanacją potrzeb społeczno-ekonomicznych jest prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. Funkcjonowanie zurbanizowanych ośrodków społeczno-przemysłowo-gospodarczych i centrów komunikacyjnych jest niezbędne dla rozwoju gospodarczego oraz podtrzymania i rozwoju funkcji społecznych, komunikacyjnych, usługowych i przemysłowych. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarte są w lokalnych strategii rozwoju oraz w aktach planowania przestrzennego. W odniesieniu do benzo(a)pirenu, którego źródłem jest emisja ze spalania paliw w celu produkcji energii cieplnej: zaopatrzenie mieszkańców w energię ciepłą jest elementarną potrzebą społeczną (w regionalnych warunkach klimatycznych) w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków życia. Transport samochodowy (i związana z nim emisja zanieczyszczeń) jest niezbędny dla podtrzymania systemów społeczno-gospodarczych związanych z gospodarką, edukacją, handlem, rekreacją i ochroną zdrowia” Jest to niedopuszczalne i niezgodne z podstawowymi założeniami Ramowej Dyrektywy Wodnej, aby przyznawać derogacje od celów dla wód systemowo, bez prawidłowego i rzetelnego uzasadnienia i udowodnienia spełnienia przesłanek z art. 4 RDW. Wszystkie derogacje przyznane na tak nierzetelnej i niewiarygodnej podstawie powinny zostać usunięte z IIaPGW, a w zamian powinny zostać wdrożone skuteczne środki służące osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód.</p> <p>Dla 16,0% wszystkich JCWP rzecznych w dorzeczu Wisły (275 JCWP_RW) oraz dla 5 JCWPd: PLGW2000111, PLGW2000130, PLGW2000146, PLGW2000147,</p>		<p>dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każda weryfikacja zestawów działań determinuje konieczność dokonania również weryfikacji danych w Wykazie Odstępstw.</p> <p>Uzasadnienie jest szeroko rozpisane w Wykazach Odstępstw na wiele kryteriów wskazujących na przyczyny nieosiągnięcia celów środowiskowych. Natomiast powtarzanie pewnych zapisów dotyczy wyłącznie tych sytuacji, gdy występują takie same przyczyny nieosiągnięcia celów środowiskowych.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>PLGW2000157 jako uzasadnienie derogacji, mające dowieść ich zgodność z art. 4 ust. 5 Ramowej dyrektywy wodnej, podano: „Potrzeby społeczno-ekonomiczne wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski.” oraz, tylko dla wskazanych JCWPd: „Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.” Większość dokumentów przywołanych w uzasadnieniu jest nieaktualna (wyróżnione pogrubionym tekstem), bądź - w przypadku Polityki surowcowej - nie zostały do dziś uchwalone, a tym samym nie mają mocy prawnej, ani nie stanowią racjonalnego argumentu za przyznaniem derogacji.</p> <p>Niezależnie od powyższego, uwzględnienie danej inwestycji lub działania w dokumentach strategicznych czy planistycznych nie przesądza o spełnieniu przesłanek z art. 4 RDW. Należy dowieść spełnienia przesłanek przedstawiając w rzetelny sposób rzeczywiste, aktualne przyczyny, dla których osiągnięcie dobrego stanu danej części wód zgodnie z celami RDW nie jest możliwe, oraz dowieść zastosowania wszelkich wykonalnych technicznie i realnych kosztowo środków, które służą osiągnięciu dobrego stanu jednolitej części wód objętej derogacją z art. 4.4 lub 4.5.</p>		
100	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Niespełnienie przesłanek uzasadniających uzyskanie derogacji z art. 4.4, dot. niepogorszenia się stanu jednolitej części wód objętej odstępstwem i odsunięcia w czasie osiągnięcia celu o więcej niż 2 cykle planistyczne	Usunąć derogacje przyznawane po raz trzeci i zapewnić osiągnięcie celów środowiskowych poprzez wdrożenie niezbędnych, skutecznych działań zgodnie z zasadami RDW.	<p>Jak wskazuje art. 4 ust. 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) terminy osiągnięcia celów środowiskowych mogą zostać przedłużone dla stopniowego osiągnięcia celów dla części wód, pod warunkiem że nie zachodzi dalsze pogarszanie się stanu zmienionej części wód.</p> <p>Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 4 c) RDW przedłużenie terminu powinno być ograniczone do maksimum dwóch dalszych uaktualnień planu gospodarowania wodami w dorzeczu, z wyjątkiem przypadków gdy warunki naturalne uniemożliwiają osiągnięcie celów w tym okresie.</p>	Nie uwzględniono	Nie ma prawnej możliwości "usunięcia derogacji". Odstępstwem (tzw. 'derogacją') jest każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia). Każde odstępstwo jest szczegółowo uzasadnione w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi 2aPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				Po analizie II aPGW dla obszaru dorzecza Wisły stwierdzono, że po raz trzeci przyznaje się derogacje z art. 4 ust. 4 niektórym JCW, co narusza podstawowe warunki RDW.		(wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Po ich weryfikacji, dane w Wykazie Odstępstw również zostaną poddane stosownemu przeglądowi.
101	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Niewystarczające podstawy dla przyznania derogacji z art. 4.5 (brak spełnienia przesłanek z art. 4 RDW)	Należy zweryfikować spełnienie przesłanek przyznania derogacji z art. 4.5 RDW i doprowadzić do ich spełnienia poprzez wdrożenie niezbędnych, skutecznych działań, które pozwolą zminimalizować presję i osiągnąć możliwie najlepszy stan wód i uniknąć jego dalszego pogorszenia.	<p>Przyznanie derogacji z art. 4 ust. 5 polegające na osiągnięciu mniej restrykcyjnych celów środowiskowych dla określonych części wód jest możliwe w przypadku gdy JCWP jest w znacznym stopniu zmieniona przez działalność człowieka lub warunki naturalne są takie, że osiągnięcie tych celów byłoby niemożliwe lub nieproporcjonalnie kosztowne.</p> <p>Aby było możliwe uzyskanie derogacji z art. 4 ust. 5 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) muszą być spełnione wszystkie poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzeby ekologiczne lub społeczno-ekonomiczne zaspokajane przez taką działalność człowieka nie mogą być osiągnięte za pomocą innych środków, które są znacznie korzystniejszą opcją środowiskową, niepowodującą nieproporcjonalnych kosztów; • dla wód powierzchniowych musi zostać osiągnięty najlepszy możliwy stan ekologiczny i chemiczny przy wpływach, których nie można racjonalnie uniknąć na skutek charakteru działalności człowieka czy zanieczyszczenia, • dla wód podziemnych, zachodzą możliwie najmniejsze zmiany dobrego stanu wód podziemnych, przy wpływach, których nie można racjonalnie uniknąć na skutek charakteru działalności człowieka czy zanieczyszczenia; • nie zachodzi dalsze pogorszenie stanu części wód; • ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych i powody ich ustalenia muszą zostać szczegółowo wymienione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu, a cele poddawane są kontroli co sześć lat W IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, przyznano liczne odstępstwa z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla jednolitej części wód podziemnych: PLGW2000111, PLGW2000130, PLGW2000146, PLGW2000147. 	Wyjaśnienie	Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego - stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każda weryfikacja zestawów działań determinuje konieczność dokonania również weryfikacji danych w Wykazie Odstępstw.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
102	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Zaproponowane zestawy działań nie odzwierciedlają rzeczywistych potrzeb i kierunków ochrony wód	Należy wprowadzić adekwatne i ambitne programy działań, w pełni odpowiadające potrzebom i możliwościom technologicznym. Należy przeprowadzić analizy wariantowe zestawów / programów działań. Należy w toku przygotowań IIaPGW zweryfikować i ocenić skuteczność przyjętych programów działań.	“Zestawy działań”, zaproponowane przez autorów II aPGW dla obszaru dorzecza Wisły nie stanowią “programów działań” w myśl RDW. Stanowią one zbiór zestandaryzowanych, katalogowych działań przypisywanych odgórnie dla każdej części wód, w której stwierdzono dany rodzaj presji. Taki zestaw działań może być skuteczny w przypadku presji wynikających z oddziaływań powszechnych na całym obszarze dorzecza Wisły, których źródło jest dobrze poznane (np. presje rolnicze dotyczące emisji azotanów do wód). Jest również uzasadniony w przypadku działań systemowych, prawnych i proceduralnych (np. udoskonalenie systemu monitoringu stanu wód, wdrożenie opłat za usługi wodne w sektorach zwolnionych z tych opłat, szeroko zakrojone działania kontrolne czy weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych w wybranych branżach będących źródłem danego rodzaju presji). Tak sporządzony zestaw działań nie ma szans rozwiązać istniejących problemów, które występują mniej powszechnie (np. tylko w wybranych zlewniach) i są powodowane lub pogłębiane przez specyficzny dla danej lokalizacji spłot czynników. Dla tego rodzaju presji oprócz rozwiązań “katalogowych” należy szukać indywidualnych rozwiązań, dostosowanych do konkretnej sytuacji i warunków naturalnych w danej zlewni czy JCW. Istotnym przykładem są presje odwodnień górniczych na wody podziemne i powierzchniowe. Oddziaływania tego typu mają zasięg ograniczony do jednej czy kilku zlewni, są stosunkowo dobrze zbadane, identyfikacja źródła/źródeł presji jest prosta - gdyż odwodnienia górnicze są ujęte w dokumentacjach hydrogeologicznych dla zakładów górniczych, oraz (wprawdzie na niewystarczającym poziomie) raportowane. Mimo to brak w zestawach działań (zał. 7) jakichkolwiek środków służących ograniczaniu presji ze strony tych konkretnie zakładów wydobywczych, które są źródłem tych dobrze	Nie uwzględniono	<p>Proces przygotowania projektów IIaPGW uwzględniał opracowanie zestawów działań stanowiących obecnie bezpośredni element IIaPGW (w odróżnieniu od poprzednich planów gospodarowania wodami, gdzie w samej treści Planu znajdowało się podsumowanie zestawów, które stanowiły przedmiot odrębnego dokumentu aPWŚK). Proces budowy zestawów działań poprzedzony został wypracowaniem metodyki opracowania zestawów działań (materiał źródłowy IIaPGW) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące podejścia metodycznego dokonywanych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcw, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. Wyniki analiz w odniesieniu do każdego działania zaprezentowane zostały w załączniku do IIaPGW (zestaw działań).</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z lat 2014 - 2019, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>rozpoznanych negatywnych oddziaływań na wody. Ponadto nie można odnaleźć w projekcie IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły dowodów na przeprowadzenie analizy wariantowej zestawów działań. Zestawy działań zostały poddane analizie kosztowej i prognozie skuteczności – jednak nie ma dowodów na to, że nie ma możliwości przeprowadzenia bardziej rozbudowanych (bardziej ambitnych) zestawów działań, które byłyby racjonalne ekonomicznie, wykonalne pod względem technicznym. Istnieje prawdopodobieństwo, że takie ambitniejsze zestawy działań zapewniłyby większą skuteczność IIaPGW pod względem możliwości osiągnięcia celów środowiskowych.</p> <p>Brak dowodów na to, że zestawy działań są najlepszą możliwą opcją (przy zachowaniu racjonalności ekonomicznej i wykonalności technicznej) oznacza, że nie jest spełniona przesłanka dopuszczająca zastosowanie odstępstw polegająca na osiągnięciu możliwie najlepszego stanu wód – który jest jedną z kluczowych przesłanek warunkujących możliwość zastosowania odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.</p> <p>W niektórych JCWP stwierdza się zły stan wód ze względu na zasolenie (wyrażające się we wskaźniku przewodności), które często należy wiązać ze zrzutem wód kopalnianych (z systemów odwadniania) lub ze zrzutem wód chłodniczych z elektrowni. Tymczasem ustanawia się odstępstwo dla tych wskaźników – a nie ustanawia się żadnych działań ukierunkowanych na wszystkie wskaźniki o wartościach determinujących zły stan wód. Towarzyszy temu brak jakichkolwiek działań ukierunkowanych na zmniejszenie ładunku zasolenia. W tym przypadku ustanowienie odstępstwa dla wskaźnika charakteryzującego zasolenie (przewodność) jest zdecydowanie nieuprawnione, bowiem zestawy działań nie dają podstawy do przyjęcia, że zrobiono wszystko co możliwe, by osiągnąć możliwie najlepszy stan wód przy zachowaniu istniejącej presji zaspokajającej potrzeby społeczno-gospodarcze.</p> <p>Zaproponowane zestawy działań są mało skuteczne i nie przynoszą zakładanych rezultatów, czego potwierdzeniem jest planowany niski stopień osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. W kolejnej edycji aPGW dla obszaru dorzecza Wisły powinno zostać obligatoryjnie wykonane sprawozdanie z realizacji zaproponowanych</p>		<p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód.</p> <p>Nie można zatem zgodzić się ze zgłoszoną uwagą, iż zaplanowanie działań IIaPGW stanowi nieprzeanalizowany zbiór działań standardowych nie ukierunkowanych na potrzeby danej jcw.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>zestawów działań. Należy podać informacje odnośnie skuteczności podjętych działań oraz konkretne dane statystyczne, np. ile wykonano przeglądów pozwoleń wodnoprawnych, ile pozwoleń wodnoprawnych cofnięto lub zmieniono, ile przeprowadzono kontroli.</p> <p>Jeśli dany zestaw działań został zrealizowany, np. wykonano dokumentację, to należy wskazać dalsze działania, które będą naturalną konsekwencją zakończonych działań. Jeśli działania są nieadekwatne lub mało skuteczne, to należy rozważyć podjęcie innych działań lub zmianę przepisów prawnych</p>		
103	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Brak zaplanowania w ramach zestawów działań przeglądów pozwoleń zintegrowanych analogicznie do przeglądów pozwoleń wodnoprawnych, co uniemożliwia ograniczenie lub eliminację emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) i innych zanieczyszczeń (w tym substancji i ciepła) do wód oraz ograniczenie nadmiernych poborów wód na cele przemysłu i prowadzi do niezgodności z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej i z art. 11.5 RDW.	Wprowadzić do IIaPGW przeglądy pozwoleń zintegrowanych, a nie tylko wodnoprawnych, zgodnie z art. 11.5 RDW. Wprowadzić w IIaPGW rekomendację zmiany w Prawie wodnym, umożliwiającej prowadzenie przeglądów pozwoleń zintegrowanych na równi z zaplanowanymi przeglądami pozwoleń wodnoprawnych - np. uzupełniając nazwę “Pozwolenie wodnoprawne” dopiskiem “i pozwolenie zintegrowane” m.in. w art. 416 ust. 2, art. 318 ust. 1 i art. 325 ust. 1 Ustawy prawo wodne.	<p>Prawo wodne przewiduje możliwość prowadzenia przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (art. 416 ust. 2, art. 318 ust. 1, art. 325 ust. 1) w razie gdy zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61. Ww. dodatkowe przeglądy pozwoleń wodnoprawnych zostały zaplanowane w ramach zestawów działań w zał. 7 do IIaPGW, przede wszystkim w odniesieniu do poborów wód:</p> <p>Nie jest to jednak wystarczające dla ograniczenia poborów wód w przypadku zakładów, które zamiast pozwolenia wodnoprawnego działają na podstawie pozwolenia zintegrowanego (takich jak elektrownie węglowe), ani dla ograniczenia i eliminacji emisji i zrzutów substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód zgodnie z celami RDW. W zał. 7.1_katalog_krajowe wymieniono działania dotyczące weryfikacji pozwoleń zintegrowanych pod kątem wdrożenia konkluzji BAT (poz. 2 - Weryfikacja odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniu zintegrowanym i poz. 3 - Analiza warunków pozwolenia zintegrowanego oraz weryfikacja wdrożenia konkluzji BAT odnoszących się do danej instalacji), jednak kolumna E jest pusta (brak kodu działania), co uniemożliwia weryfikację, czy działania te faktycznie będą prowadzone i w jakim zakresie. Jak wynika z nazw działań, nie dotyczą one weryfikacji pozwoleń zintegrowanych w odniesieniu do stanu jednolitych części wód i w celu jego poprawy, a jedynie derogacji od konkluzji BAT. Ponadto działania te nie obejmują weryfikacji poborów wód. W katalogu krajowym brak jakichkolwiek działań dotyczących pozwoleń wodnoprawnych i/lub poborów wód na cele przemysłu.</p>	Nie uwzględniono	<p>Przyjęte działania krajowe w zakresie analizy warunków pozwoleń wodnoprawnych, obejmują całość zagadnień weryfikujących funkcjonowanie instalacji, w tym konieczność zmiany pozwoleń zintegrowanych – określonych w art. 215 i art. 216 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie przyjęto działania krajowe dotyczące przeglądów pozwoleń wodnoprawnych w zakresie form korzystania z wód istotnych dla stanu jakościowego i ilościowego, w tym m.in. na pobór wód.</p> <p>Działania krajowe realizowane będą jako działania podstawowe we wszystkich częściach wód, dla których zagrożone jest osiągnięcie ich dobrego stanu.</p> <p>Działania te prowadzone będą kompleksowo wraz z działaniami zaplanowanymi według zestawów działań dla tych jcwp, dla których w katalogu określono, iż "przeglądy pozwoleń zostały przypisane jcwp z dominującym źródłem presji jako: Działania dedykowane dla jcwp ze wskazanymi następującymi grupami presji: punktowe - przemysłowe i komunalne (fizykochemia); rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta, depozycja atmosferyczna oraz źródło punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia)"</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>W zał. 7.2 (katalogi dla kategorii wód) przewidziano działania GWI4 i RWH_01, (dodatkowe przeglądy pozwoleń wodnoprawnych dla JCWPd i JCWP RW), które nie dotyczą pozwoleń zintegrowanych.</p> <p>Zestawy działań pomijają więc następujące sytuacje dotyczące zakładów działających na podstawie pozwoleń zintegrowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pobory wód na cele przemysłu (w tym elektrowni węglowych, które są odpowiedzialne za największe pobory wód), • przegląd / weryfikacja pozwoleń w celu ograniczenia poborów wód i emisji substancji priorytetowych, w celu osiągnięcia dobrego stanu JCW. <p>Brak mechanizmu ograniczenia presji ze strony ww. poborów i emisji na jednolite części wód bardzo często uniemożliwia osiągnięcie ich dobrego stanu.</p> <p>W opinii Fundacji pozwolenia zintegrowane należy objąć przepisami dot. przeglądów pozwoleń wodnoprawnych. Tym bardziej, że sama ustawa Prawo wodne wskazuje, obok pozwoleń wodnoprawnych, również pozwolenia zintegrowane jako źródło danych, na podstawie którego naliczane są opłaty za usługi wodne (np. art. 302 ust. 1). Zgodnie z art. 182 Prawa ochrony środowiska, pozwolenie wodnoprawne na pobór wód oraz na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jak również pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, nie są wymagane w przypadku obowiązku posiadania pozwolenia zintegrowanego. Pozwolenie zintegrowane zastępuje wszelkie inne pozwolenia, w których określone są limity emisji dla danego zakładu - w tym pozwolenia wodnoprawne. W związku z tym nieobjęcie pozwoleń zintegrowanych planowanym w ramach IIaPGW działaniem dot. przeglądu pozwoleń wodnoprawnych jest poważnym brakiem, uniemożliwiającym rzetelną ocenę ilości i jakości zasobów wodnych, a tym samym ograniczenie poborów wód na cele przemysłu i emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód i prowadzącym do niezgodności z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej i z art. 11.5 RDW.</p> <p>Ponadto zgodnie z art. 562 ustawy prawo wodne, maksymalne rzeczywiste ilości pobieranej wody, przez Zakłady posiadające ważne pozwolenia wodnoprawne i zintegrowane, mogą ulec zmianie do końca 2021 r. Ustawodawca przewidział zmianę istniejących pozwoleń (lub ich części - w przypadku pozwoleń zintegrowanych)</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				na pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych, na wnioski zainteresowanych Zakładów. Istniejące pozwolenia mogą zostać zmienione przez właściwe organy, do dnia 31 grudnia 2021 r. W związku z powyższym, tym bardziej jest zasadna wnioskowana zmiana w prawie wodnym, która umożliwi kompleksową analizę i uzyskanie wiarygodnych wyników oraz sformułowanie rzetelnych wniosków, które wpłyną znacząco na stan wiedzy odnośnie jakości i ilości zasobów wodnych w poszczególnych JCWP.		
104	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Brak wdrożenia skutecznych działań służących eliminacji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód, oraz ograniczenia emisji pozostałych zanieczyszczeń, zgodnie z art. 16 i 11.3 h) i k) oraz 11.5 RDW.	Wprowadzić skuteczne działania służące eliminacji emisji substancji priorytetowych, w tym niebezpiecznych (m.in. rtęć) i poprawie stanu chemicznego i ekologicznego wód do 2027 r, zgodnie z art. 11.2 i 11.5 RDW. W stosunku do sektorów górnictwa i energetyki, oraz pozostałych gałęzi przemysłu odpowiedzialnych za emisje zanieczyszczeń do powietrza i wód, wprowadzić rygorystyczną zasadę eliminacji zanieczyszczeń u źródła.	Stan chemiczny 55,9% JCWP oceniono w IIaPGW (zał. 8) jako „poniżej dobrego” (w tym “zły” lub “słaby”). Zgodnie z zał. 5.1.1 (podział JCWP sprzed zmian), 61,1% JCWP jest w stanie chemicznym “poniżej dobrego”, przy czym w 49,98% JCWP nastąpiło pogorszenie stanu chemicznego w stosunku do ocen przyznanych w IaPGW 2016-2021. Zgodnie z zał. 5.1 “Cele środowiskowe” (w którym podano 3 rozbieżne oceny stanu chemicznego, z których żadna nie jest w pełni zgodna z zał. 8), 40,0% JCWP nie osiągnie dobrego stanu chemicznego do 2027 r. Zgodnie z tym samym załącznikiem, w 18,97% wszystkich JCWP osiągnięcie dobrego stanu chemicznego może zostać odroczone dla różnych metali ciężkich (kadm, nikiel, ołów i rtęć), w tym dla rtęci w 15,9% wszystkich JCWP. Powyższe dane potwierdzają wniosek płynący z analizy zestawów działań i innych załączników do IIaPGW, że ani w cyklu planowania 2016-2021, ani w nadchodzącym cyklu 2022-2027, nie wdrożono wystarczająco skutecznych środków w celu poprawy stanu chemicznego wód oraz w celu ograniczenia bądź eliminacji emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych). W opinii Fundacji, istotnym utrudnieniem jest tu duży udział emisji rozproszonych, w tym depozycji atmosferycznej - czyli emisji, dla których trudno jest jednoznacznie ustalić sprawcę (zanieczyszczającego). Zgodnie z RDW wymagana jest całkowita eliminacja zrzutów i emisji niebezpiecznych substancji priorytetowych w ciągu 20 lat od nadania im tego statusu. W związku z tym na obszarze zlewni narażonych na zanieczyszczenie takimi substancjami należy zastosować wszelkie dostępne środki, aby znaleźć źródło ich emisji i doprowadzić do ich zakończenia. Bazując na danych w e-prtr można ocenić, jakie branże przemysłu są odpowiedzialne za które rodzaje emisji zanieczyszczeń i dążyć do wypracowania systemu, w	Nie uwzględniono	Działania na poziomie krajowym i poszczególnych jcwp mają na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających i dostosowane są do obowiązujących ram prawnych oraz realnych możliwości w zakresie ich wprowadzania i egzekwowania. Wzmoczone kontrolowanie zakładów i podmiotów, a także zwiększenie częstotliwości badań środowiska zwiększa wiedzę dotyczącą jego stanu. Monitoring środowiska jest intensyfikowany w miejscach stwierdzonych przekroczeń. Jego częstotliwość wynika z przepisów dotyczących prowadzenia monitoringu oraz obowiązków odpowiedzialnych za niego podmiotów. Wykonana na potrzeby opracowania planów Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazuje na znaczący wpływ na terenie całego kraju oddziaływań presji z zanieczyszczeń rozproszonych oraz substancji powodujących zanieczyszczenie wód wskutek depozycji atmosferycznej. Spełnia to przesłanki do opracowania krajowego programu ochrony powietrza, co zostało wprowadzone do katalogu krajowego jako dodatkowe działania na rzecz redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym emisji substancji priorytetowych, docierających do wód przez depozycję atmosferyczną. Pozostałe działania ujęte w katalogu krajowym i zestawach działań dla jcwp, wykorzystują wszystkie dostępne narzędzia mogące wpływać na eliminację substancji zanieczyszczających.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>którym emisje substancji priorytetowych zgodnie z RDW są ograniczane już na poziomie pozwoleń na emisję, oraz oceniać wpływ ww. emisji na stan wód na podstawie przewidywanego zasięgu oddziaływania ww. inwestycji na inne niż woda elementy środowiska (powietrze, glebę). Jednak w projekcie IIaPGW nie podjęto takiej próby.</p> <p>Należy uzupełnić IIaPGW o stosowne działania, których przykłady podajemy poniżej oraz w pozostałych uwagach do IIaPGW. Tam gdzie polskie prawo nie umożliwia podjęcia stosownych działań, należy zaproponować rekomendacje zmian w przepisach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasięg oddziaływania danej inwestycji / zakładu powinien być zawsze zdefiniowany w pozwoleniu zintegrowanym, wraz z podaniem konkretnych JCW, na które zakład oddziałuje w sposób bezpośredni i pośredni (w tym poprzez depozycję atmosferyczną zanieczyszczeń emitowanych do powietrza). • W ramach wydawania i przeglądu pozwoleń zintegrowanych należy skontrolować, czy normy określone w RDW dla substancji emitowanych przez dany zakład do powietrza, są przekroczone w JCW na obszarze oddziaływania tego zakładu. Jeśli są, należy obowiązkowo nałożyć na zakład ograniczenia emisji w celu zmniejszenia presji na wody, co najmniej zgodne z BAT, lub - jeśli wdrożono BATy we wszystkich pozwoleniach zintegrowanych dla zakładów oddziałujących na dane JCW - ostrzejsze limity emisji; • Wzmoczone kontrole emisji w zakładach na obszarze zlewni o złym stanie chemicznym wód, w tym głównie kontrole niezapowiedziane, prowadzone przez WIOŚ lub GIOŚ, w celu uszczelnienia systemu i ograniczenia “chwilowych” przekroczeń; • w elektrowniach węglowych: emisje do powietrza (w tym metale ciężkie - głównie rtęć, siarczany), do ziemi (szczelność składowisk i pylenie z hałd; metale ciężkie, siarczany, inne substancje wpływające na stan wód) i do wód (parametry fizykochemiczne, w tym temperatura zrzucanych wód oraz temperatura w odbiorniku powyżej i poniżej punktów zrzutu; wielkość zrzutów; zawartość substancji w ściekach i odciekach ze składowisk, instalacji oczyszczania spalin itp., chemia wód powyżej i poniżej punktów zrzutu ścieków i lokalizacji składowisk) • w kopalniach: emisje do wód (wody zrzutowe - z systemów odwodnienia i ze spągu kopalni, parametry fizykochemiczne, substancje priorytetowe, wielkość zrzutów), do ziemi i do powietrza 		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				(odcieki i pylenie ze składowisk, infrastruktury kopalnianej, wyrobiska i ze środków transportu odbierających urobek) • Zwiększona częstość i zakres kontroli / monitoringu stanu środowiska na obszarze zlewni JCWP o złym stanie chemicznym, w których stwierdzono przekroczenia substancji priorytetowych w wodach, lub istnieje zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego lub ekologicznego • Do określenia sprawcy zanieczyszczeń mogłaby również służyć aktualizowana regularnie (np. raz na dobę) interaktywna mapa emisji do powietrza i wody z głównych źródeł punktowych (np. powiązana z bazą E-prtr), powiązana z siecią stacji monitorujących stan powietrza, raportujących w czasie rzeczywistym. W sąsiedztwie JCWP o stanie chemicznym poniżej dobrego wskazane byłoby lokalizowanie dodatkowych stacji monitorujących.		
105	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód - konieczne pozwoleń wydanych kopalniom i elektrowniom węglowym, koniecznie z urzędu a nie na wniosek	Uzupełnić opis działań dot. przeglądu pozwoleń wodnoprawnych o branże, które obowiązkowo (z urzędu) zostaną poddane przeglądowi - w tym górnictwo i energetykę węglową, uzupełnić o konieczność ograniczenia dopuszczalnego poboru poniżej faktycznego poboru w tych JCW, w których występuje zły stan ilościowy / zły stan ekologiczny z powodu presji ilościowych, lub zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu z ww. powodów.	Dla JCWPd, w których są prowadzone odwodnienia górnicze, zakłada się wykonanie dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych (np. PLGW2000101, PLGW2000111, PLGW2000112, PLGW2000130, PLGW2000145, PLGW2000146, PLGW2000147, PLGW2000156, PLGW2000157, PLGW200047). Szczegółowy zakres i cel tej analizy nie został przedstawiony. Nie jest jasne, czy w wyniku przeglądu dojdzie do faktycznego ograniczenia poborów wód podziemnych w JCWPd, w których jest on zbyt wysoki, czy tylko zostaną ograniczone dopuszczalne pobory w pozwoleniach, a więc spadnie teoretyczna maksymalna wielkość poborów i spadną opłaty stałe za pobory wód. Nie jest jasne jakich celów poboru wód będą dotyczyć ewentualne ograniczenia (przemysł, nawodnienia i/lub inne cele rolnicze, zaopatrzenie ludności, czy energetyka konwencjonalna i odwodnienia górnicze). Ponadto użytkownicy wód, którzy podlegają ustawowym zwolnieniom z opłat za usługi wodne, nie będą mieć wystarczającej motywacji, aby zawnioskować o przegląd pozwoleń na te usługi. Dlatego konieczne jest objęcie pozwoleń dla takich zakładów przeglądami prowadzonymi z urzędu. Do ww. zakładów należą przede wszystkim zakłady górnicze (w tym szczególnie kopalnie węgla brunatnego i kamiennego) oraz elektrownie węglowe - czyli najwięksi użytkownicy wód.	Nie uwzględniono	W ramach IIaPGW zaplanowano wiele działań odnoszących się wprost do zgłoszonych postulatów. Mając na celu racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych oraz ich ochronę ilościową w IIaPGW przewidziano do realizacji szereg działań ukierunkowanych na ograniczenie presji ilościowej, w tym także presji związanej z działalnością górniczą (odwodnienia wyrobisk górniczych). W katalogu działań krajowych znajdują się dwa działania obowiązujące na obszarze całego kraju: [1] "Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata" - przypisane do PGW WP oraz [2] "Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata" - przypisane do PGW WP. Ponadto dla jcwpd, w których stwierdzono zagrożenie dla stanu ilościowego lub stan słaby ilościowy przewidziano działanie: "Dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych" - przypisane do PGW WP. Działanie to obejmuje wszystkich użytkowników wód funkcjonujących w ramach szczególnego korzystania z wód, a więc także podmioty prowadzące działalność górniczą. W naszej opinii nie istnieje zatem potrzeba wymieniania poszczególnych branż jako mających podlegać szczegółowej analizie lub na zasadach odrębnych. Ewentualnie w ramach ustaleń wewnętrznych PGW WP w zakresie własnych możliwości realizacji tego działania może ustalić hierarchizację branż podlegających przeglądowi w pierwszej kolejności. Zwraca się także uwagę, że to nie użytkownik wnioskuje o objęcie go działaniem polegającym na objęciu go przeglądem pozwoleń, a ustawowo leży to w obowiązku PGW WP. Jednocześnie zgodnie z art. 415 ustawy Prawo wodne pozwolenie wodnoprawne może być cofnięte lub ograniczone jeżeli nastąpiło zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						wodnoprawnych. Tak więc działanie przewidziane do realizacji w ramach IIaPGW niesie za sobą duże konsekwencje dla użytkowników wód powodujących silną presję na stan ilościowy jcwpd.
106	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Wprowadzić realną ochronę najważniejszych zasobów wód podziemnych przed nadmierną eksploatacją, w tym w ramach odwodnień górniczych (GZWP, JCWPd użytkowane na cele komunalne, JCWPd powiązane z ekosystemami zależnymi od wody)	Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych powinny być jasno określone i na bieżąco aktualizowane, w publicznie dostępnym rejestrze, którego zapisy są wiążące dla organów wydających decyzje środowiskowe, pozwolenia zintegrowane i wodnoprawne: W ramach przeglądu pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych (o którym mowa w uwagach 11 i 13) zweryfikować stan ilościowy wód podziemnych, zasoby dyspozycyjne i nałożyć ograniczenia na korzystających z wód. Opomiarować pobór wód z wykorzystaniem mierników kontrolowanych przez instytucje publiczne. Udzielanie i utrzymanie w mocy pozwoleń na pobór wód w ramach odwodnień górniczych powinno być ściśle uzależnione od stanu zasobów	Wg danych zawartych w IIaPGW dla dorzecza Wisły, roczny pobór rejestrowany wody w 2018 r. wyniósł 1 300 965 tys. m ³ . 29% zarejestrowanego poboru wody związane było z odwadnianiem kopalń. Pobór wód podziemnych w 10 jcwpd (PLGW200091, PLGW2000101, PLGW2000111, PLGW2000116, PLGW2000147, PLGW2000130, PLGW2000145, PLGW2000146, PLGW2000156, PLGW2000157), związany z odwodnieniem kopalni, przewyższa pobór wód na inne cele. W niektórych jcwpd pobór wód na potrzeby związane z odwodnieniem kopalń przekracza 90% poboru całkowitego. W niektórych JCWPd pobór przekracza (często znacznie) wartość zasobów dyspozycyjnych, przy czym powodem tych przekroczeń jest pobór w ramach odwodnień górniczych: Udzielanie pozwoleń na pobór wód w ramach odwodnień górniczych powinno być ściśle uzależnione od zachowania przepływów środowiskowych / hydrobiologicznych (a do czasu ich zdefiniowania w prawie, od przepływów nienaruszalnych) w JCW powierzchniowych i ekosystemach zależnych od wód, powiązanych z JCWPd, których dotyczy odwodnienie. Obecnie zasada ta nie jest stosowana, mimo że wynika z RDW i Prawa wodnego (art. 403 ust. 2 pkt. 11) Prawa wodnego). Należy wprowadzić w ramach IIaPGW opracowane w ostatnich latach definicje przepływów środowiskowych i zasady ich wyznaczania. Należy uzależnić od utrzymania ww. przepływów możliwość wydania zgody na prowadzenie odwodnienia, lub jej podtrzymanie w ramach prowadzonego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych. W przypadku braku możliwości zachowania przepływów środowiskowych, należy ograniczyć ustaloną w pozwoleniu wodnoprawnym wielkość odwodnienia lub cofnąć pozwolenie. Ponadto pobór wód powierzchniowych i podziemnych na potrzeby dużych zakładów przemysłowych (w kopalniach i elektrowniach) powinien zostać opomiarowany, z wykorzystaniem elektronicznych mierników poboru	Nie uwzględniono	Dokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, a także prowadzenie bazy danych oraz aktualizowanego corocznie wykazu zasobów wód podziemnych w obszarach bilansowych (zasoby dyspozycyjne) i jcwpd (zasoby dostępne) jest zadaniem stałym państwowej służby hydrogeologicznej, realizowanym przez PIG-PIB. Informacje te są udostępniane na zasadach określonych w ustawie Prawo wodne i ustawie o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego (dane publiczne). Ponadto wykonywany jest bilans zasobów wód podziemnych (ilość zasobów, wielkość poboru oraz stopień wykorzystania zasobów) w jednostkach bilansowych i jcwpd. Informacje te są m.in. przesyłane do GUS w ramach Programu badań statystyki publicznej [są to badania o numerach: 1. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych – symbol badania w PBSSP 2020: 1.01.05(005); 2. Bilans zasobów wód podziemnych w Polsce – symbol badania w PBSSP 2020: 1.01.05(005)]. Dane te są aktualizowane corocznie - wobec tego w naszej opinii są one określone i aktualizowane na bieżąco. Należy także zwrócić uwagę, że organem odbierającym wykonane prace jest aktualnie MI (organ nadzorujący PGW WP), a efekty prac są także przekazywane do PGW WP, wobec tego najważniejszy organ wydający pozwolenia wodnoprawne ma stały dostęp i najbardziej aktualne dane dostępne w Polsce w rejestrach publicznych. Stan ilościowy wód podziemnych jest oceniany w wykonywanej cyklicznie ocenie stanu jcwpd wykonywanej przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ, a wyniki publikowane na podstronach GIOŚ (http://mjwp.gios.gov.pl/). W świetle obecnie obowiązujących przepisów (art. 36 ustawy Prawo wodne) podmiot dokonujący poboru wód w ramach usług wodnych jest zobowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobieranych wód. Propozycja stosowania mierników kontrolowanych przez instytucje publiczne wymaga zmian legislacyjnych, a więc wykracza poza zakres IIaPGW.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			dyspozycyjnych oraz od zachowania przepływów środowiskowych / hydrobiologicznych (a do czasu ich zdefiniowania w prawie, od przepływów nienaruszalnych) w JCW powierzchniowych i ekosystemach zależnych od wód, powiązanych z JCWPd, których dotyczy odwodnienie.	<p>wody, za których sprawność i odczyty odpowiadają instytucje publiczne (WIOŚ, GIOŚ). Z projektu II aPGW wynika, że na potrzeby jego opracowania wykorzystano dane dotyczące poboru wód, w tym na potrzeby odwadniania kopalni, pozyskane przez PIG-PIB bezpośrednio z zakładów górniczych poprzez ankietyzację. Nie są to więc dane z przepływomierzy (jak wskazuje Dyrektywa Wodna), które pozwoliłyby na monitoring on-line ilości pobranej wody. W związku z powyższym nie jest wiadomo, jaka ilość wody jest pobierana w danej jednostce czasu, co uniemożliwia zarządzanie zasobami wodnymi.</p> <p>W dokumencie zaproponowano działanie krajowe, wspólne dla wszystkich jcw, polegające na utworzeniu systemu informacji o odwodnieniach górniczych (bazy danych), który będzie zawierał przekazywane raz w roku przez zarządzających obiektami prowadzącymi odwodnienia w skali regionalnej i lokalnej (kopalnie wgłębne i odkrywkowe) dane dotyczące wielkości odwodnienia i zasięgu leja depresji (w formie raportu). Działanie to jest wystarczające, samo w sobie niewiele wnosi w poprawę stanu JCWPd, będących pod wpływem odwadniania.</p> <p>W zestawach działań dla wód podziemnych przypisuje się działania dot. likwidacji kopalń (m.in. GWIC41 - opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej) oraz działania dot. ograniczenia zużycia wody (GW19 - "Przeprowadzenie przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą analizy możliwości ograniczenia zużycia wody w przemyśle poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik oszczędzających wodę wraz z oceną możliwości ich zastosowania". Efektem analiz powinno być podjęcie konkretnych działań polegających np. na ponownym wykorzystaniu wody lub wykorzystaniu jej do innych celów.</p>		
107	Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA	Brak pełnego wdrożenia opłat za usługi wodne oraz zasady „zanieczyszczający płaci”, które stanowią jeden ze środków niezbędnych dla osiągnięcia dobrego stanu wód zgodnie z RDW.	Należy w Polsce wprowadzić w pełni zasadę zwrotu kosztów usług wodnych i zasadę zanieczyszczający płaci w stosunku do kopalni i elektrowni węglowych. W Projekcie IIaPGW powinna znaleźć się	W projekcie IIaPGW jest mowa, że przedsiębiorstwa sektora przemysłowego ponoszą pełne koszty działalności w zakresie poboru wód i zrzutu ścieków. Finansowa stopa zwrotu dla sektora przemysłowego wynosi zatem 100%, co wskazuje na pełne wdrożenie zasady, zgodnie z którą płaci użytkownik oraz zanieczyszczający (IIaPGW Wisły, rozdz. 11.1.4, str. 263). Po analizie projektu dokumentu stwierdzono, że cytowana informacja jest niepełna - podane stopy zwrotu nie odzwierciedlają rzeczywistości.	Nie uwzględniono	Wskazany w uwadze postulat wprowadzenia pełnego wdrożenia zasady zwrotu kosztów usług wodnych i zasady zanieczyszczający płaci w stosunku do kopalni i elektrowni węglowych w ramach IIaPGW realizowany jest przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa. Zwolnienie z opłat za pobór wód na cele odwodnień wyrobisk górniczych wynika z przepisów ustawy Prawo wodne i w IIaPGW nie mogą się znaleźć działania niezgodne z tymi przepisami. Projekt II aPGW nie obejmuje zmian legislacyjnych, dlatego też proponowane zestawy działań odnoszą się wyłącznie do obowiązujących przepisów prawa. Natomiast należy zaznaczyć, że w proponowanych

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>rekomendacja stosownych zmian w Prawie wodnym.</p>	<p>Projekt IIaPGW nie uwzględnia zwrotu kosztów za usługi wodne związane z górnictwem i spalaniem paliw. Zakłady przemysłowe związane z wydobywaniem węgla brunatnego i kamiennego są zwolnione z ponoszenia opłat za usługi wodne - art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wyłącza górnictwo węgla kamiennego i brunatnego z opłat za pobór odwodnieniowy kopalń, a art. 279 zwalnia je z opłat za zrzucanie do wód ścieków o średnim ładunku zasolenia (tj. gdy wartość sumy chlorków i siarczanów w ściekach nie przekracza 500 mg/l) Również elektrownie węglowe są zwolnione ze znacznej części opłat za usługi wodne - w tym za pobór wód na cele chłodzenia (zwolnienie z opłaty zmiennej za wodę pobraną i następnie zwracaną, która stanowi ok. 80% całkowitego poboru na cele chłodzenia) oraz zrzuty wód (ścieków) pochłódniczych, w tym zasolonych, na warunkach szczegółowo opisanych w ustawie Prawo wodne. Zestawy działań nie stosują zasady „zanieczyszczający płaci”. W sposób uderzający widać to na przykładzie działań ukierunkowanych na JCWP i JCWPd znajdujących się pod wpływem presji odwodnieniowej z górnictwa. W zestawach działań dla JCWP żadnych działań nie przypisuje się podmiotom prowadzącym działalność wydobywczą. Podmiot prowadzący działalność, determinujący stan wód, ma więc do poniesienia niewielkie koszty związane z nieprecyzyjnymi i nieweryfikowalnymi działaniami („ograniczenie zużycia wody w przemyśle” w odniesieniu do JCWPd, żadnych działań i kosztów w odniesieniu do JCWP).</p> <p>Zasada „zanieczyszczający płaci” jest jednym z fundamentów krajowych i unijnych zasad ochrony środowiska, wynika z art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Jest ona odzwierciedlona również w art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej.</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy w Sprawozdaniu Specjalnym nr 12/2021 pn. „»Zanieczyszczający płaci«” – niespójne stosowanie zasady w polityce i działaniach UE w dziedzinie środowiska” zwrócił uwagę na to, że w wielu krajach członkowskich Unii Europejskiej, w tym w Polsce, w przypadku niektórych gałęzi przemysłu odprowadzane przez nie opłaty za wodę nie pokrywają kosztów</p>		<p>zestawach działań znajdują się działania przypisane podmiotom prowadzącym działalność wydobywczą – np.: [1] wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej (wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zakończeniem odwadniania likwidowanych zakładów górniczych PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin SA w Kleczewie, opracowanej i zatwierdzonej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej; wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zakończeniem odwadniania odkrywki Tomisławice ZG PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin SA, opracowanej i zatwierdzonej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej); [2] prowadzenie monitoringu w rejonie likwidowanej kopalni odkrywkowej margla w Rejowcu (zawodnienie wyrobiska); [3] wykonanie opracowania "Analiza wpływu zagospodarowania wód z odwadniania zakładów górniczych na stan wód powierzchniowych i podziemnych"; [4] opracowanie programu monitorowania stanu wód podziemnych w rejonie prowadzonej działalności górniczej (rozpoznanie warunków hydrodynamicznych w rejonie KWB Turów w celu oszacowania i określenia kierunków przepływów transgranicznych (opracowanie modelu numerycznego o zasięgu transgranicznym, rozwój sieci monitoringu).</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>wiążących się z zanieczyszczeniami odprowadzanymi do wód.</p> <p>Również raport EEB “Mind the Gap” zwraca uwagę na fakt, że zasada zwrotu kosztów usług wodnych nie jest w Polsce prawidłowo wdrożona, zaś Prawo wodne nadal przyznaje nieuzasadnione zwolnienia z opłat dla górnictwa i dla energetyki węglowej. W pracy wykonanej w 2019 r. na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pn. „Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy” zapisano, że w Polsce nie ma „bodźcowego mechanizmu opłat za pobór czy zrzut ładunków zanieczyszczeń”, a system opłat za korzystanie z usług wodnych nie miał i nie ma „charakteru opłacalnej alternatywy wobec oszczędzania wody czy też oczyszczania ścieków”.</p> <p>Warto tu zwrócić uwagę na panujące w Polsce (również w orzecznictwie sądów) błędne przekonanie, że opłaty za usługi wodne powinny pokrywać tylko koszty dostarczenia tych usług obywatelom i podmiotom, nie zaś koszty zewnętrzne ponoszone przez środowisko i społeczeństwo w związku z korzystaniem z wód. O właściwych celach opłat za usługi wodne informowała Komisja Europejska w komunikacie z 2012 r. , a więc niezrozumiałe jest dalsze podtrzymywanie błędnej interpretacji w IIaPGW i w polskim prawie.</p>		
108	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu, rolnictwa,	<p>RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo. Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie, które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW:</p> <p>Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do 	Wyjaśnienie	<p>Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych.</p> <p>Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			transportu i innych dziedzin.	<p>powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisję do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW;</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, że kontynuacja wydobywania i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem. <p>Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030.</p> <p>Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne.</p>		<p>dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW.</p> <p>Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.</p> <p>Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko.</p> <p>Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmiot, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze.</p> <p>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanymi dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.</p>
109	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	IIaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu "Fit for 55", Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii	Zapewnić zgodność IIaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu	Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego traktowania presji na wody powiązanych z wydobywaniem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE.	Nie uwzględniono	Przedmiotowa uwaga odnosi się do etapu opracowania IIaPGW jakim jest sprawdzian klimatyczny, przeprowadzony dla każdego działania na etapie tworzenia zestawu działań dla poszczególnych jcw. Wszystkie obowiązujące wymagania środowiskowe w zakresie zmian klimatu wynikające z sytuacji prawnej (włącznie z dyrektywami, które były na etapie konsultacji w okresie przeprowadzania sprawdzianu klimatycznego) zostały wdrożone metodycznie w sprawdzian klimatyczny. Należy przy tym zauważyć, że pomimo ukazania się Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. (końcowy okres sporządzania SOOŚ)

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		na rzecz bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem “Fit for 55”	<p>Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów, aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla.</p> <p>Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030. Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa. Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobycie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobycia węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli. Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presję górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np. Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża "Dankowice 1"), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW.</p> <p>Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie pakiet reform “Fit for 55” (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia</p>		zawarte w nim zapisy są skonsumowane w opracowywanych dokumentach, zgodnie z metodyką sprawdzianu klimatycznego uwzględniającą zapisy projektów rozporządzeń.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>emisji metanu, NO₂ i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO₂ (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami.</p> <p>Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody - w tym spowodowanych odwodnieniami górniczymi, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot. renaturyzacji wód powierzchniowych. Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
110	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Załącznik nr 6 nie uwzględnia wszystkich warunków, o których mowa w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), które umożliwiają zastosowanie odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW.	W załączniku nr 6 należy odnieść się do wszystkich warunków, które umożliwiają zastosowanie odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW, tj. w załączniku nr 6 należy również przedstawić aktualne przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67 Prawa wodnego (podstawa prawna art. 68 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.)	Art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), wyraźnie wskazują, że warunkiem zastosowania derogacji o których mowa w art. 66, 67 Prawa wodnego jest łączne spełnienie następujących warunków, tzn.: 1. muszą zostać podjęte wszelkie działania łagodzące skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód; 2. należy w sposób szczegółowy przedstawić aktualne przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67 Prawa wodnego; 3. przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami dla społeczeństwa i środowiska związanymi z osiągnięciem celów środowiskowych, o których mowa w art. 55, utraconymi w następstwie tych zmian i działań; 4. zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, o których mowa w pkt 1–3, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, znacząco korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty. Autorzy II aPGW nie uwzględnili w załączniku nr 6 informacji o przesłankach zastosowania odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 pkt. 2. Wybiórcze odnoszenie się do warunków, o których mowa w art. 68 Prawa wodnego jest niedopuszczalne i niezgodne z prawem krajowym i europejskim. Łączne spełnienie wszystkich warunków, o których mowa w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) jest obligatoryjnym wymogiem przyznania derogacji z tzw. art. 4.7 RDW.	Wyjaśnienie	Przywołany przepis (art. 68 pkt 2) wskazuje, że jednym z warunków odstępstwa (dla nowych działań i przedsięwzięć uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych) jest to, że "przyczyny zmian i działań, o których mowa w art. 66 i art. 67, są szczegółowo przedstawione w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i są aktualizowane co 6 lat" (jest to odpowiednik przepisu art. 4.7.b RDW: "przyczyny tych modyfikacji lub zmian są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu wymaganym na mocy art. 13, a cele podlegają ocenie co sześć lat"). "Przyczyny zmian i działań" - to uzasadnienie realizacji działania/przedsięwzięcia objętego odstępstwem w trybie art. 68 Prawa wodnego (art. 4.7 RDW). Takie uzasadnienie zostało przedstawione w Wykazie Inwestycji i Działań (w oparciu o informacje przekazane przez inwestorów przedsięwzięć przypisanych do inwestycji z aPGW z 2016 r. oraz w oparciu o uzasadnienie decyzji wydanych z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne).

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
111	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Wykaz inwestycji ujęty w załączniku nr 6 zawiera nieaktualne informacje odnośnie planowanych i realizowanych inwestycji, dla których przyznano odstępstwa z art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).	Dane zawarte w załączniku nr 6 należy zaktualizować w oparciu o aktualne dane (dokumenty strategiczne, roczniki GUS i UE).	Art. 323 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) wskazuje, że w planie gospodarowania wodami lub jego aktualizacji uwzględnia się wykaz, o którym mowa w art. 435, według stanu na rok przed terminem opracowania planu gospodarowania wodami lub jego aktualizacji. 158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień, w związku z czym dane są często stare i nieaktualne. Przykładowo, w odniesieniu do inwestycji pn. „Eksploracja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża "Dankowice 1" w kolumnie 38 tabeli autorzy powołują się na Politykę Energetyczną Polski do 2030 r. Rada Ministrów 2 lutego 2021 r. zatwierdziła „Politykę energetyczną Polski do 2040 r.”	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące. Natomiast w odniesieniu do stwierdzenia, że "158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień (...)" należy wyjaśnić, że wszystkie informacje o inwestycjach z aPGW z 2016 r. zostały zaktualizowane i zweryfikowane. Każdy z inwestorów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć zweryfikował i potwierdził aktualność przedstawianych danych (za pośrednictwem ankietyzacji prowadzonej z użyciem narzędzi bazodanowych w systemie on-line).
112	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Załącznik nr 6 zawiera niepełne informacje odnośnie wydanych decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).	Fundacja RT-ON wnosi o weryfikację i uzupełnienie informacji zawartych w załączniku nr 6. W przypadku braku informacji o wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przeprowadzonej ocenie wodnoprawnej oraz wydanej deklaracji zgodności z RDW (przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych), należy usunąć inwestycję z listy, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z	Zgodnie z treścią rozdz. 16 (str. 409), przedłożonego do konsultacji społecznych II planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły, wykaz inwestycji ujęty w załączniku nr 6, pełni funkcję sprawozdawczą i przedstawia informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy Prawo wodne. W załączniku nr 6 przyznano derogacje dla 270 inwestycji lub działań zlokalizowanych w dorzeczu Wisły z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, hydroenergetyki, żeglugi oraz wydobywania kopalin (odwadniania górotworu). Realizacja inwestycji i działań ujętych w załączniku może znacząco oddziaływać na stan ilościowy i jakościowy zasobów wodnych, a tym samym wpłynąć na możliwość użytkowania wód przez inne podmioty. Po analizie informacji zawartych w załączniku stwierdzono brak danych odnośnie: • wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku 236 inwestycji; • przeprowadzonych ocenach wodnoprawnych dla 262 inwestycji;	Wyjaśnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.).</p>	<p>• wydanych deklaracjach zgodności z RDW, przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych, dla 262 inwestycji.</p> <p>Zgodnie z art. 435, 436 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) w aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza uwzględnia się wykaz planowanych inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61. Jak wskazuje ustawodawca, wykaz ma obejmować informacje o wydanych ocenach wodnoprawnych oraz o przyczynach odmowy wydania oceny wodnoprawnej.</p> <p>Ponadto, zgodnie z art. 439 po wydaniu oceny wodnoprawnej, o której mowa w art. 430, art. 431 i art. 434 ust. 1, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych w celu potwierdzenia zgodności inwestycji lub działań, o których mowa w art. 425, z celami środowiskowymi, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i w art. 61, sporządza deklarację zgodności.</p> <p>W niektórych przypadkach, które dotyczą realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.), art. 428 ustawy Prawo wodne wskazuje, że ocena wodnoprawna zostaje zastąpiona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzją, przed wydaniem której jest przeprowadzana ponowna ocena oddziaływania na środowisko – o ile taka ocena jest w przypadku danego przedsięwzięcia przeprowadzana. W załączniku nr 6 wymieniono inwestycje, które zalicza się do katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 27 a) i b) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).</p> <p>Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 27 b) w/w rozporządzenia decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna zostać wydana dla przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin ze złoża metodą podziemną, o wydobywaniu</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok. Tymczasem w załączniku nr 6 zawarto inwestycje, które nie posiadają wydanej decyzji środowiskowej, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydobycie węgla kamiennego ze złóż na podstawie koncesji z kopalń Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. - przedłużenie posiadanych koncesji. Zgodnie z informacją zawartą w tabeli zakłada się roczną produkcję węgla na poziomie ok. 9 mln t/rok; • Eksploatacja kopaliny ze złoża węgla kamiennego Brzeziny i Piekary; • Budowa podziemnej kopalni w celu wydobywania rud cynku i ołowiu ze złoża Zawiercie 3. <p>W związku z powyższym niezrozumiałym jest brak decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tym bardziej, że obszar Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego znajduje się pod silną presją wydobycia złóż węgla kamiennego, która przejawia się przede wszystkim zmianą stosunków wodnych oraz ukształtowania terenu (osiadanie gruntu, powstawanie hałd). Na tym terenie obserwuje się również występowanie i sukcesywne powiększanie się leji depresji, zmiany właściwości fizycznych i chemicznych wód oraz morfologiczne zmiany w korytach cieków.</p> <p>W załączniku nr 6 wpisano również inwestycję pn. „Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Dankowice 1”, pomimo tego, iż inwestor nie uzyskał prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, nr WOOŚ.420.132.2018.AM/AS3/MP1.32 z dnia 2020-07-21, wniesiono odwołanie. Na czas oddania projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły do konsultacji społecznych, toczyło się postępowanie odwoławcze, co zostało nawet wskazane w załączniku nr 6, wiersz 19, kolumna Q i R. W związku z czym nie ma podstaw prawnych do wpisania inwestycji pn. Eksploatacja węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Dankowice 1” na listę inwestycji i działań ujętych w załączniku nr 6.</p> <p>Inwestycja została wpisana na listę oraz przyznano jej derogacje pomimo tego, że nie jest uprawnione wskazywanie w wykazie takich przedsięwzięć, które nie mają ostatecznej decyzji o środowiskowych</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>uwarunkowaniach (czyli: toczy się postępowanie odwoławcze). Takie stanowisko zostało zaprezentowane w samym IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, na stronie 407, gdzie stwierdzono, że wykaz, zawarty w załączniku nr 6, pełni funkcję sprawozdawczą. Przedstawia on informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy prawo wodne. W związku z tym wskazać należy, że IIaPGW jest wewnętrznie sprzeczny (z jednej strony zakłada ujęcie wyłącznie inwestycji dla których wydano ostateczne decyzje, a z drugiej strony świadomie uwzględniana jest inwestycja z nieposiadającą ostatecznej decyzji środowiskowej). Poza tym projekt dokumentu jest niezgodny z prawem. Nieostateczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, nie przesądza o tym, że derogacja została w sposób ostateczny i pewny przyznana. Zgodnie z KPA, w postępowaniu administracyjnym, co do zasady dwuinstancyjnym, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać w istotny sposób zmieniona, a nawet uchylona w wyniku postępowania odwoławczego. Co więcej, w przebiegu postępowania odwoławczego dochodzi niejednokrotnie do uzupełnienia lub istotnych modyfikacji treści raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto każda ze stron uczestniczących w postępowaniu ma możliwość przedstawiania nowych dowodów, tzw. kontrraportu, dopuszczalny jest również dowód z opinii biegłego. Wszystko to sprawia, że po wydaniu decyzji w pierwszej instancji nie można mówić o kompletnej i ukończonej ocenie spełnienia przesłanek do przyznania odstępstwa.</p>		
113	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Derogacje z art. 4.7 RDW są przyznawane bez określenia w choćby minimalnym stopniu, jak dane przedsięwzięcie wpłynie na środowisko wodne, co uniemożliwia weryfikację spełnienia przesłanek z art. 4	Uzupełnić informacje o przewidywanych oddziaływaniach / presjach na środowisko wodne oraz o przewidywanym wpływie na osiągnięcie lub pogorszenie stanu jednolitych części wód,	Derogacje z art. 4.7 RDW są przyznawane bez określenia w choćby minimalnym stopniu, jak dane przedsięwzięcie wpłynie na środowisko wodne. Nie podano informacji o przewidywanych rodzajach presji, substancjach powodujących presje ani które cele środowiskowe dla wód nie zostaną osiągnięte i w jakim okresie. Nie podano, czy derogacja dotyczy nieosiągnięcia dobrego stanu wód na skutek realizacji przedsięwzięcia, czy jego pogorszenia. W tym drugim przypadku, jeśli dla JCW objętych	Nie uwzględniono	<p>1. Uzasadnienie odstępstwa zostało przedstawione w Wykazie Inwestycji i Działań (w oparciu o informacje przekazane przez inwestorów przedsięwzięć przypisanych do inwestycji z aPGW z 2016 r. oraz w oparciu o uzasadnienie decyzji wydanych z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne).</p> <p>2. Odnosnie do relacji pomiędzy odstępstwami 4.4-5 RDW a 4.7 RDW: w wytycznych CIS nr 36 w rozdziale 5.5.3 jasno wykazano, że RDW dopuszcza sytuację, w której od zakazu dalszego pogarszania stanu wód (odstępstwo 4.4-4.5) będzie możliwe odstępstwo w sytuacji, gdy będą spełnione przesłanki wskazane w art. 4.7 RDW:</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		RDW i zasadności przyznania derogacji.	analogicznie dla informacji podawanych w zał. 8 dla derogacji z art. 4.4 i 4.5 RDW.	oddziaływaniem przedsięwzięć wymienionych w zał. 6 istnieją równocześnie derogacje z art. 4.4 lub 4.5, istnieje konflikt, gdyż derogacje 4.4 i 4.5 zezwalają na nieosiągnięcie dobrego stanu wód pod warunkiem, że nie ulegnie on dalszemu pogorszeniu. Dlatego brak ww. informacji sprawia, że nie można ocenić, czy derogacja z art. 4.7 mogła zostać przyznana.		3. Wykaz Inwestycji i Działań zawiera informacje wymagane przepisami prawa oraz wymogami KE co do raportowania dot. IIaPGW. Nie ma prawnych wymogów dla przedstawiania w Wykazie Inwestycji i Działań skutków środowiskowych inwestycji objętych odstępstwem z art. 4.7 RDW. Informacje te zawierają dokumentację środowiskową i decyzje administracyjne stanowiące podstawę dla wskazania odstępstwa z art. 4.7. RDW dla każdej z inwestycji. Natomiast przyszłe skutki środowiskowe tych inwestycji będą identyfikowane i analizowane w ramach przyszłych analiz presji (przeprowadzonych w ramach cyklu aktualizacyjnego PGW).
114	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Derogacje z art. 4.4 i 4.5 systemowo przyznawane bez uzasadnień, które uprawniałyby przyznanie derogacji (tj. dowodziły spełnienia przesłanek z art. 4 RDW).	Zweryfikować podane uzasadnienia derogacji z art. 4.4 i 4.5, usunąć z IIaPGW derogacje, których uzasadnienia nie dowodzą spełnienia przesłanek z art. 4 RDW.	W projekcie dokumentu „hojnie” przyznaje się derogacje z art. 4.4 i 4.5. Łącznie przyznano 1620 derogacji z art. 4.4 oraz 1222 z art. 4.5. Szczegółowe zestawienie przyznanych derogacji prezentują poniższe tabele: derogacje z art. 4.4 rodzaj JCW liczba JCW, którym przyznano derogacje % JCW, którym przyznano derogacje JCWP_RW 1281 74,52% JCWP_LW 310 62,12% JCWP_RWr 20 76,92% JCWP_TW_CW 7 100,00% JCWPd 2 2,13% Wszystkie JCW 1620 69,1% derogacje z art. 4.5 rodzaj JCW liczba JCW, którym przyznano derogacje % JCW, którym przyznano derogacje JCWP_RW 1068 62,13% JCWP_LW 124 24,85% JCWP_RWr 19 73,08% JCWP_TW_CW 4 57,14% JCWPd 7 7,45% Wszystkie JCW 1222 52,1% Podane w zał. 8 uzasadnienia przyznanych derogacji, mające dowodzić spełnienia przesłanek z art. 4 RDW, są niewystarczające, ogólnikowe, niezgodne ze stanem faktycznym i prawnym. W części tabeli w załączniku 8 dot. ustalenia mniej rygorystycznych celów środowiskowych (derogacji z art. 4.5 RDW), w kol. “Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”, dla 44,96% wszystkich JCWP w dorzeczu Wisły (873 JCWP_RW, 118JCWP_LW, 17 JCWP_RWr, 4 JCWP_TW-CW) zastosowano następujące uzasadnienie derogacji (nie zawsze w tej samej kolejności): “Emanacją potrzeb społeczno-ekonomicznych jest prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. Funkcjonowanie zurbanizowanych ośrodków społeczno-przemysłowo-gospodarczych i centrów komunikacyjnych jest niezbędne dla rozwoju gospodarczego oraz podtrzymania i rozwoju funkcji społecznych, komunikacyjnych, usługowych i przemysłowych.	Wyjaśnienie	IIaPGW przedstawia uzasadnienia odstępstw od celów środowiskowych: Odstępstwem od celów środowiskowych RDW jest sytuacja, w której cel środowiskowy nie został osiągnięty; taka sytuacja wymaga odpowiedniego uzasadnienia i wyjaśnienia oraz podjęcia adekwatnej reakcji (podjęcia działań naprawczych). Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego - stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każda weryfikacja zestawów działań determinuje konieczność dokonania również weryfikacji danych w Wykazie Odstępstw. Uzasadnienie jest szeroko rozpisane w Wykazach Odstępstw na wiele kryteriów wskazujących na przyczyny nieosiągnięcia celów środowiskowych. Natomiast powtarzanie pewnych zapisów dotyczy wyłącznie tych sytuacji, gdy występują takie same przyczyny nieosiągnięcia celów środowiskowych.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarte są w lokalnych strategii rozwoju oraz w aktach planowania przestrzennego. W odniesieniu do benzo(a)pirenu, którego źródłem jest emisja ze spalania paliw w celu produkcji energii cieplnej: zaopatrzenie mieszkańców w energię ciepłą jest elementarną potrzebą społeczną (w regionalnych warunkach klimatycznych) w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków życia. Transport samochodowy (i związana z nim emisja zanieczyszczeń) jest niezbędny dla podtrzymania systemów społeczno-gospodarczych związanych z gospodarką, edukacją, handlem, rekreacją i ochroną zdrowia” Jest to niedopuszczalne i niezgodne z podstawowymi założeniami Ramowej Dyrektywy Wodnej, aby przyznawać derogacje od celów dla wód systemowo, bez prawidłowego i rzetelnego uzasadnienia i udowodnienia spełnienia przesłanek z art. 4 RDW. Wszystkie derogacje przyznane na tak nierzetelnej i niewiarygodnej podstawie powinny zostać usunięte z IIaPGW, a w zamian powinny zostać wdrożone skuteczne środki służące osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód.</p> <p>Dla 16,0% wszystkich JCWP rzecznych w dorzeczu Wisły (275 JCWP_RW) oraz dla 5 JCWPd: PLGW2000111, PLGW2000130, PLGW2000146, PLGW2000147, PLGW2000157 jako uzasadnienie derogacji, mające dowieść ich zgodność z art. 4 ust. 5 Ramowej dyrektywy wodnej, podano: “Potrzeby społeczno-ekonomiczne wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, "Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski.” oraz, tylko dla wskazanych JCWPd: “Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.” Większość dokumentów przywołanych w uzasadnieniu jest nieaktualna (wyróżnione pogrubionym tekstem), bądź - w przypadku Polityki surowcowej - nie zostały do dziś uchwalone, a tym samym nie mają mocy prawnej, ani nie stanowią racjonalnego argumentu za przyznaniem derogacji.</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				Niezależnie od powyższego, uwzględnienie danej inwestycji lub działania w dokumentach strategicznych czy planistycznych nie przesądza o spełnieniu przesłanek z art. 4 RDW. Należy dowieść spełnienia przesłanek przedstawiając w rzetelny sposób rzeczywiste, aktualne przyczyny, dla których osiągnięcie dobrego stanu danej części wód zgodnie z celami RDW nie jest możliwe, oraz dowieść zastosowania wszelkich wykonalnych technicznie i realnych kosztowo środków, które służą osiągnięciu dobrego stanu jednolitej części wód objętej derogacją z art. 4.4 lub 4.5.		
115	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Niespełnienie przesłanek uzasadniających uzyskanie derogacji z art. 4.4, dot. niepogorszenia się stanu jednolitej części wód objętej odstępstwem i odsunięcia w czasie osiągnięcia celu o więcej niż 2 cykle planistyczne	Usunąć derogacje przyznawane po raz trzeci i zapewnić osiągnięcie celów środowiskowych poprzez wdrożenie niezbędnych, skutecznych działań zgodnie z zasadami RDW.	Jak wskazuje art. 4 ust. 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) terminy osiągnięcia celów środowiskowych mogą zostać przedłużone dla stopniowego osiągnięcia celów dla części wód, pod warunkiem że nie zachodzi dalsze pogarszanie się stanu zmienionej części wód. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 4 c) RDW przedłużenie terminu powinno być ograniczone do maksimum dwóch dalszych uaktualnień planu gospodarowania wodami w dorzeczu, z wyjątkiem przypadków gdy warunki naturalne uniemożliwiają osiągnięcie celów w tym okresie. Po analizie IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły stwierdzono, że po raz trzeci przyznaje się derogację z art. 4 ust. 4 niektórym JCW, co narusza podstawowe warunki RDW.	Nie uwzględniono	Nie ma prawnej możliwości "usunięcia derogacji". Odstępstwem (tzw. 'derogacją') jest każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego- stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia). Każde odstępstwo jest szczegółowo uzasadnione w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi 2aPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Po ich weryfikacji, dane w Wykazie Odstępstw również zostaną poddane stosownemu przeglądowi.
116	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Niewystarczające podstawy dla przyznania derogacji z art. 4.5 (brak spełnienia przesłanek z art. 4 RDW)	Należy zweryfikować spełnienie przesłanek przyznania derogacji z art. 4.5 RDW i doprowadzić do ich spełnienia poprzez wdrożenie niezbędnych, skutecznych działań, które pozwolą zminimalizować presję i osiągnąć możliwie najlepszy stan wód i uniknąć jego dalszego pogorszenia.	Przyznanie derogacji z art. 4 ust. 5 polegające na osiągnięciu mniej restrykcyjnych celów środowiskowych dla określonych części wód jest możliwe w przypadku gdy JCWP jest w znacznym stopniu zmieniona przez działalność człowieka lub warunki naturalne są takie, że osiągnięcie tych celów byłoby niemożliwe lub nieproporcjonalnie kosztowne. Aby było możliwe uzyskanie derogacji z art. 4 ust. 5 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L 327, s. 1 ze zm.) muszą być spełnione wszystkie poniższe warunki.	Wyjaśnienie	Każdy przypadek odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (czyli: każdy przypadek, w którym nie zostały osiągnięte cele środowiskowe lub -w przypadku niemonitorowanego stanu/potencjału ekologicznego - stwierdzono zagrożenie ich nieosiągnięcia) jest szczegółowo uzasadniony w Wykazie Odstępstw (który należy odczytywać w połączeniu z danymi IIaPGW na temat skuteczności zestawów działań) informacjami na temat przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. Do katalogu tych przyczyn należą konkretne rodzaje presji lub warunki naturalne - szczegółowe informacje (adekwatne do współczesnego stanu wiedzy i do dostępnych danych) zostały przedstawione w Wykazie Odstępstw. Zgodzić należy się z tym, że odstępstwa w trybie art. 4 ust. 4-5 Ramowej Dyrektywy Wodnej oczywiście są dopuszczalne wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dowodu, że podjęto wszelkie możliwe (wykonalne technicznie i racjonalne ekonomicznie) działania mające na celu osiągnięcie możliwie najlepszego stanu wód. Kryteria wykonalności technicznej i racjonalności kosztów są przedmiotem

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<ul style="list-style-type: none"> • potrzeby ekologiczne lub społeczno-ekonomiczne zaspokajane przez taką działalność człowieka nie mogą być osiągnięte za pomocą innych środków, które są znacznie korzystniejszą opcją środowiskową, niepowodującą nieproporcjonalnych kosztów; • dla wód powierzchniowych musi zostać osiągnięty najlepszy możliwy stan ekologiczny i chemiczny przy wpływach, których nie można racjonalnie uniknąć na skutek charakteru działalności człowieka czy zanieczyszczenia, • dla wód podziemnych, zachodzą możliwe najmniejsze zmiany dobrego stanu wód podziemnych, przy wpływach, których nie można racjonalnie uniknąć na skutek charakteru działalności człowieka czy zanieczyszczenia; • nie zachodzi dalsze pogorszenie stanu części wód; • ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych i powody ich ustalenia muszą zostać szczegółowo wymienione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu, a cele poddawane są kontroli co sześć lat W IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, przyznano liczne odstępstwa z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla jednolitej części wód podziemnych: PLGW2000111, PLGW2000130, PLGW2000146, PLGW2000147. Powodem ustanowienia odstępstw we wskazanych JCWPd są Potrzeby społeczno-ekonomiczne kraju. Autorzy IIaPGW deklarują, że zostały wprowadzone wszystkie możliwe działania techniczne (racjonalne i niepowodujące nieproporcjonalnych kosztów) minimalizujące wpływ na stan wód, np. prowadzona jest kontrola odwodnienia eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk górniczych oraz zrzutu wód odwodnieniowych. 		szerokich analiz związanych z opracowywaniem zestawów działań. Każda weryfikacja zestawów działań determinuje konieczność dokonania również weryfikacji danych w Wykazie Odstępstw.
117	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zaproponowane zestawy działań nie odzwierciedlają rzeczywistych potrzeb i kierunków ochrony wód	Należy wprowadzić adekwatne i ambitne programy działań, w pełni odpowiadające potrzebom i możliwościom technologicznym. Należy przeprowadzić analizy wariantowe zestawów / programów działań. Należy w toku przygotowań IIaPGW zweryfikować i ocenić	“Zestawy działań”, zaproponowane przez autorów II aPGW dla obszaru dorzecza Wisły nie stanowią “programów działań” w myśl RDW. Stanowią one zbiór zestandaryzowanych, katalogowych działań przypisywanych ogólnie dla każdej części wód, w której stwierdzono dany rodzaj presji. Taki zestaw działań może być skuteczny w przypadku presji wynikających z oddziaływań powszechnych na całym obszarze dorzecza Wisły, których źródło jest dobrze poznane (np. presje rolnicze dotyczące emisji azotanów do wód). Jest również uzasadniony w przypadku działań systemowych, prawnych i proceduralnych (np. udoskonalenie systemu monitoringu stanu wód, wdrożenie opłat za usługi wodne	Nie uwzględniono	Proces przygotowania projektów IIaPGW uwzględniał opracowanie zestawów działań stanowiących obecnie bezpośredni element IIaPGW (w odróżnieniu od poprzednich planów gospodarowania wodami, gdzie w samej treści Planu znajdowało się podsumowanie zestawów, które stanowiły przedmiot odrębnego dokumentu aPWŚK). Proces budowy zestawów działań poprzedzony został wypracowaniem metodyki opracowania zestawów działań (materiał źródłowy IIaPGW) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące podejścia metodycznego dokonywanych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			skuteczność przyjętych programów działań.	<p>w sektorach zwolnionych z tych opłat, szeroko zakrojone działania kontrolne czy weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych w wybranych branżach będących źródłem danego rodzaju presji). Tak sporządzony zestaw działań nie ma szans rozwiązać istniejących problemów, które występują mniej powszechnie (np. tylko w wybranych zlewniach) i są powodowane lub pogłębiane przez specyficzny dla danej lokalizacji splot czynników. Dla tego rodzaju presji oprócz rozwiązań “katalogowych” należy szukać indywidualnych rozwiązań, dostosowanych do konkretnej sytuacji i warunków naturalnych w danej zlewni czy JCW. Istotnym przykładem są presje odwodnień górniczych na wody podziemne i powierzchniowe. Oddziaływania tego typu mają zasięg ograniczony do jednej czy kilku zlewni, są stosunkowo dobrze zbadane, identyfikacja źródła/źródeł presji jest prosta - gdyż odwodnienia górnicze są ujęte w dokumentacjach hydrogeologicznych dla zakładów górniczych, oraz (wprawdzie na niewystarczającym poziomie) raportowane. Mimo to brak w zestawach działań (zał. 7) jakichkolwiek środków służących ograniczaniu presji ze strony tych konkretnie zakładów wydobywczych, które są źródłem tych dobrze rozpoznanych negatywnych oddziaływań na wody. Ponadto nie można odnaleźć w projekcie IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły dowodów na przeprowadzenie analizy wariantowej zestawów działań. Zestawy działań zostały poddane analizie kosztowej i prognozie skuteczności – jednak nie ma dowodów na to, że nie ma możliwości przeprowadzenia bardziej rozbudowanych (bardziej ambitnych) zestawów działań, które byłyby racjonalne ekonomicznie, wykonalne pod względem technicznym. Istnieje prawdopodobieństwo, że takie ambitniejsze zestawy działań zapewniłyby większą skuteczność IIaPGW pod względem możliwości osiągnięcia celów środowiskowych.</p> <p>Brak dowodów na to, że zestawy działań są najlepszą możliwą opcją (przy zachowaniu racjonalności ekonomicznej i wykonalności technicznej) oznacza, że nie jest spełniona przesłanka dopuszczająca zastosowanie odstępstw polegająca na osiągnięciu możliwie najlepszego stanu wód – który jest jedną z kluczowych przesłanek warunkujących możliwość zastosowania odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.</p>		<p>Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcw, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. Wyniki analiz w odniesieniu do każdego działania zaprezentowane zostały w załączniku do IIaPGW (zestaw działań).</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z lat 2014 - 2019, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>W niektórych JCWP stwierdza się zły stan wód ze względu na zasolenie (wyrażające się we wskaźniku przewodności), które często należy wiązać ze zrzutem wód kopalnianych (z systemów odwadniania) lub ze zrzutem wód chłodniczych z elektrowni. Tymczasem ustanawia się odstępstwo dla tych wskaźników – a nie ustanawia się żadnych działań ukierunkowanych na wszystkie wskaźniki o wartościach determinujących zły stan wód. Towarzyszy temu brak jakichkolwiek działań ukierunkowanych na zmniejszenie ładunku zasolenia. W tym przypadku ustanowienie odstępstwa dla wskaźnika charakteryzującego zasolenie (przewodność) jest zdecydowanie nieuprawnione, bowiem zestawy działań nie dają podstawy do przyjęcia, że zrobiono wszystko co możliwe, by osiągnąć możliwie najlepszy stan wód przy zachowaniu istniejącej presji zaspokajającej potrzeby społeczno-gospodarcze.</p> <p>Zaproponowane zestawy działań są mało skuteczne i nie przynoszą zakładanych rezultatów, czego potwierdzeniem jest planowany niski stopień osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. W kolejnej edycji aPGW dla obszaru dorzecza Wisły powinno zostać obligatoryjnie wykonane sprawozdanie z realizacji zaproponowanych zestawów działań. Należy podać informacje odnośnie skuteczności podjętych działań oraz konkretne dane statystyczne, np. ile wykonano przeglądów pozwoleń wodnoprawnych, ile pozwoleń wodnoprawnych cofnięto lub zmieniono, ile przeprowadzono kontroli.</p> <p>Jeśli dany zestaw działań został zrealizowany, np. wykonano dokumentację, to należy wskazać dalsze działania, które będą naturalną konsekwencją zakończonych działań. Jeśli działania są nieadekwatne lub mało skuteczne, to należy rozważyć podjęcie innych działań lub zmianę przepisów prawnych.</p>		<p>jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód.</p> <p>Nie można zatem zgodzić się ze zgłoszoną uwagą, iż zaplanowanie działań IIaPGW stanowi nieprzeanalizowany zbiór działań standardowych nie ukierunkowanych na potrzeby danej jcw.</p>
118	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Brak zaplanowania w ramach zestawów działań przeglądów pozwoleń zintegrowanych analogicznie do przeglądów pozwoleń wodnoprawnych, co uniemożliwia ograniczenie lub eliminację emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) i innych zanieczyszczeń (w tym	Wprowadzić do IIaPGW przeglądy pozwoleń zintegrowanych, a nie tylko wodnoprawnych, zgodnie z art. 11.5 RDW. Wprowadzić w IIaPGW rekomendację zmiany w Prawie wodnym, umożliwiającą	Prawo wodne przewiduje możliwość prowadzenia przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (art. 416 ust. 2, art. 318 ust. 1, art. 325 ust. 1) w razie gdy zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61. Ww. dodatkowe przeglądy pozwoleń wodnoprawnych zostały zaplanowane w ramach zestawów działań w zał. 7 do IIaPGW, przede wszystkim w odniesieniu do poborów wód:	Nie uwzględniono	<p>Przyjęte działania krajowe w zakresie analizy warunków pozwoleń wodnoprawnych, obejmują całość zagadnień weryfikujących funkcjonowanie instalacji, w tym konieczność zmiany pozwoleń zintegrowanych – określonych w art. 215 i art. 216 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie przyjęto działania krajowe dotyczące przeglądów pozwoleń wodnoprawnych w zakresie form korzystania z wód istotnych dla stanu jakościowego i ilościowego, w tym m.in. na pobór wód.</p> <p>Działania krajowe realizowane będą jako działania podstawowe we wszystkich częściach wód, dla których zagrożone jest osiągnięcie ich dobrego stanu.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		substancji i ciepła) do wód oraz ograniczenie nadmiernych poborów wód na cele przemysłu i prowadzi do niezgodności z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej i z art. 11.5 RDW.	prorowadzenie przeglądów pozwoleń zintegrowanych na równi z zaplanowanymi przeglądami pozwoleń wodnoprawnych - np. uzupełniając nazwę “Pozwolenie wodnoprawne” dopiskiem “i pozwolenie zintegrowane” m.in. w art. 416 ust. 2, art. 318 ust. 1 i art. 325 ust. 1 Ustawy prawo wodne.	<p>Nie jest to jednak wystarczające dla ograniczenia poborów wód w przypadku zakładów, które zamiast pozwolenia wodnoprawnego działają na podstawie pozwolenia zintegrowanego (takich jak elektrownie węglowe), ani dla ograniczenia i eliminacji emisji i zrzutów substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód zgodnie z celami RDW. W zał. 7.1_katalog_krajowe wymieniono działania dotyczące weryfikacji pozwoleń zintegrowanych pod kątem wdrożenia konkluzji BAT (poz. 2 - Weryfikacja odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniu zintegrowanym i poz. 3 - Analiza warunków pozwolenia zintegrowanego oraz weryfikacja wdrożenia konkluzji BAT odnoszących się do danej instalacji), jednak kolumna E jest pusta (brak kodu działania), co uniemożliwia weryfikację, czy działania te faktycznie będą prowadzone i w jakim zakresie. Jak wynika z nazw działań, nie dotyczą one weryfikacji pozwoleń zintegrowanych w odniesieniu do stanu jednolitych części wód i w celu jego poprawy, a jedynie derogacji od konkluzji BAT. Ponadto działania te nie obejmują weryfikacji poborów wód. W katalogu krajowym brak jakichkolwiek działań dotyczących pozwoleń wodnoprawnych i/lub poborów wód na cele przemysłu:</p> <p>W zał. 7.2 (katalogi dla kategorii wód) przewidziano działania GWI4 i RWH_01, (dodatkowe przeglądy pozwoleń wodnoprawnych dla JCWPd i JCWP RW), które nie dotyczą pozwoleń zintegrowanych:</p> <p>Zestawy działań pomijają więc następujące sytuacje dotyczące zakładów działających na podstawie pozwoleń zintegrowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pobory wód na cele przemysłu (w tym elektrowni węglowych, które są odpowiedzialne za największe pobory wód), • przegląd / weryfikacja pozwoleń w celu ograniczenia poborów wód i emisji substancji priorytetowych, w celu osiągnięcia dobrego stanu JCW: <p>Brak mechanizmu ograniczenia presji ze strony ww. poborów i emisji na jednolite części wód bardzo często uniemożliwia osiągnięcie ich dobrego stanu:</p> <p>W opinii Fundacji pozwolenia zintegrowane należy objąć przepisami dot. przeglądów pozwoleń wodnoprawnych. Tym bardziej, że sama ustawa Prawo wodne wskazuje, obok pozwoleń wodnoprawnych, również pozwolenia zintegrowane jako źródło danych, na podstawie którego naliczane są opłaty za usługi wodne (np. art. 302 ust. 1).</p>		Działania te prowadzone będą kompleksowo wraz z działaniami zaplanowanymi według zestawów działań dla tych jcwp, dla których w katalogu określono, iż "przeglądy pozwoleń zostały przypisane jcwp z dominującym źródłem presji jako: Działania dedykowane dla jcwp ze wskazanymi następującymi grupami presji: punktowe - przemysłowe i komunalne (fizykochemia); rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta, depozycja atmosferyczna oraz źródło punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia)".

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>Zgodnie z art. 182 Prawa ochrony środowiska, pozwolenie wodnoprawne na pobór wód oraz na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jak również pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, nie są wymagane w przypadku obowiązku posiadania pozwolenia zintegrowanego. Pozwolenie zintegrowane zastępuje wszelkie inne pozwolenia, w których określone są limity emisji dla danego zakładu - w tym pozwolenia wodnoprawne. W związku z tym nieobjęcie pozwoleń zintegrowanych planowanym w ramach IIaPGW działaniem dot. przeglądu pozwoleń wodnoprawnych jest poważnym brakiem, uniemożliwiającym rzetelną ocenę ilości i jakości zasobów wodnych, a tym samym ograniczenie poborów wód na cele przemysłu i emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód i prowadzącym do niezgodności z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej i z art. 11.5 RDW:</p> <p>Ponadto zgodnie z art. 562 ustawy prawo wodne, maksymalne rzeczywiste ilości pobieranej wody, przez Zakłady posiadające ważne pozwolenia wodnoprawne i zintegrowane, mogą ulec zmianie do końca 2021 r. Ustawodawca przewidział zmianę istniejących pozwoleń (lub ich części - w przypadku pozwoleń zintegrowanych) na pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych, na wniosek zainteresowanych Zakładów. Istniejące pozwolenia mogą zostać zmienione przez właściwe organy, do dnia 31 grudnia 2021 r. W związku z powyższym, tym bardziej jest zasadna wnioskowana zmiana w prawie wodnym, która umożliwi kompleksową analizę i uzyskanie wiarygodnych wyników oraz sformułowanie rzetelnych wniosków, które wpłyną znacząco na stan wiedzy odnośnie jakości i ilości zasobów wodnych w poszczególnych JCWP.</p>		
119	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Brak wdrożenia skutecznych działań służących eliminacji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych) do wód, oraz ograniczenia emisji pozostałych zanieczyszczeń, zgodnie z art. 16 i 11.3 h) i k) oraz 11.5 RDW.	Wprowadzić skuteczne działania służące eliminacji emisji substancji priorytetowych, w tym niebezpiecznych (m.in. rtęć) i poprawie stanu chemicznego i ekologicznego wód do 2027 r, zgodnie z art. 11.2 i 11.5 RDW. W	Stan chemiczny 55,9% JCWP oceniono w IIaPGW (zał. 8) jako "poniżej dobrego" (w tym "zły" lub "słaby"). Zgodnie z zał. 5.1.1 (podział JCW sprzed zmian), 61,1% JCWP jest w stanie chemicznym "poniżej dobrego", przy czym w 49,98% JCWP nastąpiło pogorszenie stanu chemicznego w stosunku do ocen przyznanych w IaPGW 2016-2021. Zgodnie z zał. 5.1 "Cele środowiskowe" (w którym podano 3 rozbieżne oceny stanu chemicznego, z których żadna nie jest w pełni zgodna z zał. 8), 40,0% JCWP nie osiągnie dobrego stanu chemicznego do 2027 r. Zgodnie z tym samym załącznikiem, w 18,97% wszystkich JCWP	Nie uwzględniono	Działania na poziomie krajowym i poszczególnych jcwp mają na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających i dostosowane są do obowiązujących ram prawnych oraz realnych możliwości w zakresie ich wprowadzania i egzekwowania. Wzmoczone kontrolowanie zakładów i podmiotów, a także zwiększenie częstotliwości badań środowiska zwiększa wiedzę dotyczącą jego stanu. Monitoring środowiska jest intensyfikowany w miejscach stwierdzonych przekroczeń. Jego częstotliwość wynika z przepisów dotyczących prowadzenia monitoringu oraz obowiązków odpowiedzialnych za niego podmiotów. Wykonana na potrzeby opracowania planów Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazuje na

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>stosunku do sektorów górnictwa i energetyki, oraz pozostałych gałęzi przemysłu odpowiedzialnych za emisje zanieczyszczeń do powietrza i wód, wprowadzić rygorystyczną zasadę eliminacji zanieczyszczeń u źródła.</p>	<p>osiągnięcie dobrego stanu chemicznego może zostać odroczone dla różnych metali ciężkich (kadm, nikiel, ołów i rtęć), w tym dla rtęci w 15,9% wszystkich JCWP.</p> <p>Powyższe dane potwierdzają wniosek płynący z analizy zestawów działań i innych załączników do IIaPGW, że ani w cyklu planowania 2016-2021, ani w nadchodzącym cyklu 2022-2027, nie wdrożono wystarczająco skutecznych środków w celu poprawy stanu chemicznego wód oraz w celu ograniczenia bądź eliminacji emisji substancji priorytetowych (w tym niebezpiecznych). W opinii Fundacji, istotnym utrudnieniem jest tu duży udział emisji rozproszonych, w tym depozycji atmosferycznej - czyli emisji, dla których trudno jest jednoznacznie ustalić sprawcę (zanieczyszczającego). Zgodnie z RDW wymagana jest całkowita eliminacja zrzutów i emisji niebezpiecznych substancji priorytetowych w ciągu 20 lat od nadania im tego statusu. W związku z tym na obszarze zlewni narażonych na zanieczyszczenie takimi substancjami należy zastosować wszelkie dostępne środki, aby znaleźć źródło ich emisji i doprowadzić do ich zakończenia. Bazując na danych w e-prtr można ocenić, jakie branże przemysłu są odpowiedzialne za które rodzaje emisji zanieczyszczeń i dążyć do wypracowania systemu, w którym emisje substancji priorytetowych zgodnie z RDW są ograniczane już na poziomie pozwoleń na emisje, oraz oceniać wpływ ww. emisji na stan wód na podstawie przewidywanego zasięgu oddziaływania ww. inwestycji na inne niż woda elementy środowiska (powietrze, glebę). Jednak w projekcie IIaPGW nie podjęto takiej próby.</p> <p>Należy uzupełnić IIaPGW o stosowne działania, których przykłady podajemy poniżej oraz w pozostałych uwagach do IIaPGW. Tam gdzie polskie prawo nie umożliwia podjęcia stosownych działań, należy zaproponować rekomendacje zmian w przepisach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasięg oddziaływania danej inwestycji / zakładu powinien być zawsze zdefiniowany w pozwoleniu zintegrowanym, wraz z podaniem konkretnych JCW, na które zakład oddziałuje w sposób bezpośredni i pośredni (w tym poprzez depozycję atmosferyczną zanieczyszczeń emitowanych do powietrza). • W ramach wydawania i przeglądu pozwoleń zintegrowanych należy skontrolować, czy normy określone w RDW dla substancji emitowanych przez dany zakład do powietrza, są przekroczone w JCW na obszarze oddziaływania tego 		<p>znaczący wpływ na terenie całego kraju oddziaływań presji z zanieczyszczeń rozproszonych oraz substancji powodujących zanieczyszczenie wód wskutek depozycji atmosferycznej. Spełnia to przesłanki do opracowania krajowego programu ochrony powietrza, co zostało wprowadzone do katalogu krajowego jako dodatkowe działania na rzecz redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym emisji substancji priorytetowych, docierających do wód przez depozycję atmosferyczną. Pozostałe działania ujęte w katalogu krajowym i zestawach działań dla jcwp, wykorzystują wszystkie dostępne narzędzia mogące wpływać na eliminację substancji zanieczyszczających.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>zakładu. Jeśli są, należy obowiązkowo nałożyć na zakład ograniczenia emisji w celu zmniejszenia presji na wody, co najmniej zgodne z BAT, lub - jeśli wdrożono BATy we wszystkich pozwoleniach zintegrowanych dla zakładów oddziałujących na dane JCW - ostrzejsze limity emisji;</p> <ul style="list-style-type: none">• Wzmoczone kontrole emisji w zakładach na obszarze zlewni o złym stanie chemicznym wód, w tym głównie kontrole niezapowiedziane, prowadzone przez WIOŚ lub GIOŚ, w celu uszczelnienia systemu i ograniczenia “chwilowych” przekroczeń;• w elektrowniach węglowych: emisje do powietrza (w tym metale ciężkie - głównie rtęć, siarczany), do ziemi (szczelność składowisk i pylenie z hałd; metale ciężkie, siarczany, inne substancje wpływające na stan wód) i do wód (parametry fizykochemiczne, w tym temperatura zrzucanych wód oraz temperatura w odbiorniku powyżej i poniżej punktów zrzutu; wielkość zrzutów; zawartość substancji w ściekach i odciekach ze składowisk, instalacji oczyszczania spalin itp., chemia wód powyżej i poniżej punktów zrzutu ścieków i lokalizacji składowisk)• w kopalniach: emisje do wód (wody zrzutowe - z systemów odwodnienia i ze spągu kopalni, parametry fizykochemiczne, substancje priorytetowe, wielkość zrzutów), do ziemi i do powietrza (odcieki i pylenie ze składowisk, infrastruktury kopalnianej, wyrobiska i ze środków transportu odbierających urobek)• Zwiększona częstość i zakres kontroli / monitoringu stanu środowiska na obszarze zlewni JCWP o złym stanie chemicznym, w których stwierdzono przekroczenia substancji priorytetowych w wodach, lub istnieje zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego lub ekologicznego• Do określenia sprawcy zanieczyszczeń mogłaby również służyć aktualizowana regularnie (np. raz na dobę) interaktywna mapa emisji do powietrza i wody z głównych źródeł punktowych (np. powiązana z bazą E-prtr), powiązana z siecią stacji monitorujących stan powietrza, raportujących w czasie rzeczywistym. W sąsiedztwie JCWP o stanie chemicznym poniżej dobrego wskazane byłoby lokalizowanie dodatkowych stacji monitorujących.		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
120	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód - konieczne pozwoleń wydanych kopalniom i elektrowniom węglowym, koniecznie z urzędu a nie na wniosek	Uzupełnić opis działań dot. przeglądu pozwoleń wodnoprawnych o branże, które obowiązkowo (z urzędu) zostaną poddane przeglądowi - w tym górnictwo i energetykę węglową, uzupełnić o konieczność ograniczenia dopuszczalnego poboru poniżej faktycznego poboru w tych JCW, w których występuje zły stan ilościowy / zły stan ekologiczny z powodu presji ilościowych, lub zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu z ww. powodów.	Dla JCWPd, w których są prowadzone odwodnienia górnicze, zakłada się wykonanie dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych (np. PLGW2000101, PLGW2000111, PLGW2000112, PLGW2000130, PLGW2000145, PLGW2000146, PLGW2000147, PLGW2000156, PLGW2000157, PLGW200047). Szczegółowy zakres i cel tej analizy nie został przedstawiony. Nie jest jasne, czy w wyniku przeglądu dojdzie do faktycznego ograniczenia poborów wód podziemnych w JCWPd, w których jest on zbyt wysoki, czy tylko zostaną ograniczone dopuszczalne pobory w pozwoleniach, a więc spadnie teoretyczna maksymalna wielkość poborów i spadną opłaty stałe za pobory wód. Nie jest jasne jakich celów poboru wód będą dotyczyć ewentualne ograniczenia (przemysł, nawodnienia i/lub inne cele rolnicze, zaopatrzenie ludności, czy energetyka konwencjonalna i odwodnienia górnicze). Ponadto użytkownicy wód, którzy podlegają ustawowym zwolnieniom z opłat za usługi wodne, nie będą mieć wystarczającej motywacji, aby zawniekskować o przegląd pozwoleń na te usługi. Dlatego konieczne jest objęcie pozwoleń dla takich zakładów przeglądami prowadzonymi z urzędu. Do ww. zakładów należą przede wszystkim zakłady górnicze (w tym szczególnie kopalnie węgla brunatnego i kamiennego) oraz elektrownie węglowe - czyli najwięksi użytkownicy wód.	Nie uwzględniono	W ramach IIaPGW zaplanowano wiele działań odnoszących się wprost do zgłoszonych postulatów. Mając na celu racjonalne gospodarowanie zasobami wód podziemnych oraz ich ochronę ilościową w IIaPGW przewidziano do realizacji szereg działań ukierunkowanych na ograniczenie presji ilościowej, w tym także presji związanej z działalnością górniczą (odwodnienia wyrobisk górniczych). W katalogu działań krajowych znajdują się dwa działania obowiązujące na obszarze całego kraju: [1] "Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata" - przypisane do PGW WP oraz [2] "Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata" - przypisane do PGW WP. Ponadto dla jcwpd, w których stwierdzono zagrożenie dla stanu ilościowego lub stan słaby ilościowy przewidziano działanie: "Dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych" - przypisane do PGW WP. Działanie to obejmuje wszystkich użytkowników wód funkcjonujących w ramach szczególnego korzystania z wód, a więc także podmioty prowadzące działalność górniczą. W naszej opinii nie istnieje zatem potrzeba wymieniania poszczególnych branż jako mających podlegać szczegółowej analizie lub na zasadach odrębnych. Ewentualnie w ramach ustaleń wewnętrznych PGW WP w zakresie własnych możliwości realizacji tego działania może ustalić hierarchizację branż podlegających przeglądowi w pierwszej kolejności. Zwraca się także uwagę, że to nie użytkownik wnioskuje o objęcie go działaniem polegającym na objęciu go przeglądem pozwoleń, a ustawowo leży to w obowiązku PGW WP. Jednocześnie zgodnie z art. 415 ustawy Prawo wodne pozwolenie wodnoprawne może być cofnięte lub ograniczone jeżeli nastąpiło zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych. Tak więc działanie przewidziane do realizacji w ramach IIaPGW niesie za sobą duże konsekwencje dla użytkowników wód powodujących silną presję na stan ilościowy jcwpd.
121	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Wprowadzić realną ochronę najważniejszych zasobów wód podziemnych przed nadmierną eksploatacją, w tym w ramach odwodnień górniczych (GZWP, JCWPd użytkowane na cele komunalne, JCWPd powiązane z ekosystemami zależnymi od wody)	Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych powinny być jasno określone i na bieżąco aktualizowane, w publicznie dostępnym rejestrze, którego zapisy są wiążące dla organów wydających decyzje środowiskowe, pozwolenia zintegrowane i wodnoprawne.	Wg danych zawartych w IIaPGW dla dorzecza Wisły, roczny pobór rejestrowany wody w 2018 r. wyniósł 1 300 965 tys. m ³ . 29% zarejestrowanego poboru wody związane było z odwadnianiem kopalń. Pobór wód podziemnych w 10 jcwpd (PLGW200091, PLGW2000101, PLGW2000111, PLGW2000116, PLGW2000147, PLGW2000130, PLGW2000145, PLGW2000146, PLGW2000156, PLGW2000157), związany z odwodnieniem kopalni, przewyższa pobór wód na inne cele. W niektórych jcwpd pobór wód na potrzeby związane z odwodnieniem kopalń przekracza 90% poboru całkowitego. W niektórych JCWPd pobór przekracza (często znacznie) wartość zasobów dyspozycyjnych, przy	Nie uwzględniono	Dokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, a także prowadzenie bazy danych oraz aktualizowanego corocznie wykazu zasobów wód podziemnych w obszarach bilansowych (zasoby dyspozycyjne) i jcwpd (zasoby dostępne) jest zadaniem stałym państwowej służby hydrogeologicznej, realizowanym przez PIG-PIB. Informacje te są udostępniane na zasadach określonych w ustawie Prawo wodne i ustawie o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego (dane publiczne). Ponadto wykonywany jest bilans zasobów wód podziemnych (ilość zasobów, wielkość poboru oraz stopień wykorzystania zasobów) w jednostkach bilansowych i jcwpd. Informacje te są m.in. przesyłane do GUS w ramach Programu badań statystyki publicznej [są to badania o numerach: 1. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych – symbol badania w PBSSP 2020: 1.01.05(005); 2. Bilans zasobów wód podziemnych w Polsce – symbol badania

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>W ramach przeglądu pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych (o którym mowa w uwagach 11 i 13) zweryfikować stan ilościowy wód podziemnych, zasoby dyspozycyjne i nałożyć ograniczenia na korzystających z wód.</p> <p>Opomiarować pobór wód z wykorzystaniem mierników kontrolowanych przez instytucje publiczne:</p> <p>Udzielanie i utrzymanie w mocy pozwoleń na pobór wód w ramach odwodnień górniczych powinno być ściśle uzależnione od stanu zasobów dyspozycyjnych oraz od zachowania przepływów środowiskowych / hydrobiologicznych (a do czasu ich zdefiniowania w prawie, od przepływów nienaruszalnych) w JCW powierzchniowych i ekosystemach zależnych od wód, powiązanych z JCWPd, których dotyczy odwodnienie.</p>	<p>czym powodem tych przekroczeń jest pobór w ramach odwodnień górniczych:</p> <p>Udzielanie pozwoleń na pobór wód w ramach odwodnień górniczych powinno być ściśle uzależnione od zachowania przepływów środowiskowych / hydrobiologicznych (a do czasu ich zdefiniowania w prawie, od przepływów nienaruszalnych) w JCW powierzchniowych i ekosystemach zależnych od wód, powiązanych z JCWPd, których dotyczy odwodnienie. Obecnie zasada ta nie jest stosowana, mimo że wynika z RDW i Prawa wodnego (art. 403 ust. 2 pkt. 11) Prawa wodnego). Należy wprowadzić w ramach IIaPGW opracowane w ostatnich latach definicje przepływów środowiskowych i zasady ich wyznaczania. Należy uzależnić od utrzymania ww. przepływów możliwość wydania zgody na prowadzenie odwodnienia, lub jej podtrzymanie w ramach prowadzonego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych. W przypadku braku możliwości zachowania przepływów środowiskowych, należy ograniczyć ustaloną w pozwoleniu wodnoprawnym wielkość odwodnienia lub cofnąć pozwolenie.</p> <p>Ponadto pobór wód powierzchniowych i podziemnych na potrzeby dużych zakładów przemysłowych (w kopalniach i elektrowniach) powinien zostać opomiarowany, z wykorzystaniem elektronicznych mierników poboru wody, za których sprawność i odczyty odpowiadają instytucje publiczne (WIOŚ, GIOŚ). Z projektu II aPGW wynika, że na potrzeby jego opracowania wykorzystano dane dotyczące poboru wód, w tym na potrzeby odwadniania kopalni, pozyskane przez PIG-PIB bezpośrednio z zakładów górniczych poprzez ankietyzację. Nie są to więc dane z przepływomierzy (jak wskazuje Dyrektywa Wodna), które pozwoliłyby na monitoring on-line ilości pobranej wody. W związku z powyższym nie jest wiadomo, jaka ilość wody jest pobierana w danej jednostce czasu, co uniemożliwia zarządzanie zasobami wodnymi.</p> <p>W dokumencie zaproponowano działanie krajowe, wspólne dla wszystkich jcw, polegające na utworzeniu systemu informacji o odwodnieniach górniczych (bazy danych), który będzie zawierał przekazywane raz w roku przez zarządzających obiektami prowadzącymi odwodnienia w skali regionalnej i lokalnej (kopalnie wgłębne i odkrywkowe) dane dotyczące wielkości odwodnienia i zasięgu leja depresji (w formie raportu).</p>		<p>w PBSSP 2020: 1.01.05(005).]. Dane te są aktualizowane corocznie - wobec tego w naszej opinii są one określone i aktualizowane na bieżąco. Należy także zwrócić uwagę, że organem odbierającym wykonane prace jest aktualnie MI (organ nadzorujący PGW WP), a efekty prac są także przekazywane do PGW WP, wobec tego najważniejszy organ wydający pozwolenia wodnoprawne ma stały dostęp i najbardziej aktualne dane dostępne w Polsce w rejestrach publicznych. Stan ilościowy wód podziemnych jest oceniany w wykonywanej cyklicznie ocenie stanu jcwpd wykonywanej przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ, a wyniki publikowane na podstronach GIOŚ (http://mjwp.gios.gov.pl/). W świetle obecnie obowiązujących przepisów (art. 36 ustawy Prawo wodne) podmiot dokonujący poboru wód w ramach usług wodnych jest zobowiązany do stosowania przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar ilości pobieranych wód. Propozycja stosowania mierników kontrolowanych przez instytucje publiczne wymaga zmian legislacyjnych, a więc wykracza poza zakres IIaPGW.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>Działanie to jest wystarczające, samo w sobie niewiele wnosi w poprawę stanu JCWPd, będących pod wpływem odwadniania.</p> <p>W zestawach działań dla wód podziemnych przypisuje się działania dot. likwidacji kopalń (m.in. GWIC41 - opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej) oraz działania dot. ograniczenia zużycia wody (GW19 - "Przeprowadzenie przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą analizy możliwości ograniczenia zużycia wody w przemyśle poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik oszczędzających wodę wraz z oceną możliwości ich zastosowania". Efektem analiz powinno być podjęcie konkretnych działań polegających np. na ponownym wykorzystaniu wody lub wykorzystaniu jej do innych celów.</p>		
122	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Brak pełnego wdrożenia opłat za usługi wodne oraz zasady „zanieczyszczający płaci”, które stanowią jeden ze środków niezbędnych dla osiągnięcia dobrego stanu wód zgodnie z RDW.	Należy w Polsce wprowadzić w pełni zasadę zwrotu kosztów usług wodnych i zasadę zanieczyszczający płaci w stosunku do kopalni i elektrowni węglowych. W Projekcie IIaPGW powinna znaleźć się rekomendacja stosownych zmian w Prawie wodnym.	<p>W projekcie IIaPGW jest mowa, że przedsiębiorstwa sektora przemysłowego ponoszą pełne koszty działalności w zakresie poboru wód i zrzutu ścieków. Finansowa stopa zwrotu dla sektora przemysłowego wynosi zatem 100%, co wskazuje na pełne wdrożenie zasady, zgodnie z którą płaci użytkownik oraz zanieczyszczający (IIaPGW Wisły, rozdz. 11.1.4, str. 263). Po analizie projektu dokumentu stwierdzono, że cytowana informacja jest niepełna - podane stopy zwrotu nie odzwierciedlają rzeczywistości. Projekt IIaPGW nie uwzględnia zwrotu kosztów za usługi wodne związane z górnictwem i spalaniem paliw. Zakłady przemysłowe związane z wydobyciem węgla brunatnego i kamiennego są zwolnione z ponoszenia opłat za usługi wodne - art. 268 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wyłącza górnictwo węgla kamiennego i brunatnego z opłat za pobór odwodnieniowy kopalń, a art. 279 zwalnia je z opłat za zrzucanie do wód ścieków o średnim ładunku zasolenia (tj. gdy wartość sumy chlorków i siarczanów w ściekach nie przekracza 500 mg/l) Również elektrownie węglowe są zwolnione ze znacznej części opłat za usługi wodne - w tym za pobór wód na cele chłodzenia (zwolnienie z opłaty zmiennej za wodę pobraną i następnie zwracaną, która stanowi ok. 80% całkowitego poboru na cele chłodzenia) oraz zrzuty wód (ścieków) pochłodniczych, w tym zasolonych, na warunkach szczegółowo opisanych w ustawie Prawo wodne. Zestawy działań nie stosują zasady „zanieczyszczający płaci”. W sposób uderzający widać to na przykładzie działań ukierunkowanych na JCWP i JCWPd</p>	Nie uwzględniono	Wskazany w uwadze postulat wprowadzenia pełnego wdrożenia zasady zwrotu kosztów usług wodnych i zasady zanieczyszczający płaci w stosunku do kopalni i elektrowni węglowych w ramach IIaPGW realizowany jest przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa. Zwolnienie z opłat za pobór wód na cele odwodnień wyrobisk górniczych wynika z przepisów ustawy Prawo wodne i w IIaPGW nie mogą się znaleźć działania niezgodne z tymi przepisami. Projekt II aPGW nie obejmuje zmian legislacyjnych, dlatego też proponowane zestawy działań odnoszą się wyłącznie do obowiązujących przepisów prawa. Natomiast należy zaznaczyć, że w proponowanych zestawach działań znajdują się działania przypisane podmiotom prowadzącym działalność wydobywczą – np.: [1] wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej (wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zakończeniem odwadniania likwidowanych zakładów górniczych PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin SA w Kleczewie, opracowanej i zatwierdzonej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej; wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z zakończeniem odwadniania odkrywki Tomisławice ZG PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin SA, opracowanej i zatwierdzonej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej); [2] prowadzenie monitoringu w rejonie likwidowanej kopalni odkrywkowej margla w Rejowcu (zawodnienie wyrobiska); [3] wykonanie opracowania "Analiza wpływu zagospodarowania wód z odwadniania zakładów górniczych na stan wód powierzchniowych i podziemnych"; [4] opracowanie programu monitorowania stanu wód podziemnych w rejonie prowadzonej działalności

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>znajdujących się pod wpływem presji odwodnieniowej z górnictwa. W zestawach działań dla JCWP żadnych działań nie przypisuje się podmiotom prowadzącym działalność wydobywczą. Podmiot prowadzący działalność, determinujący stan wód, ma więc do poniesienia niewielkie koszty związane z nieprecyzyjnymi i nieweryfikowalnymi działaniami („ograniczenie zużycia wody w przemyśle” w odniesieniu do JCWPd, żadnych działań i kosztów w odniesieniu do JCWP):</p> <p>Zasada „zanieczyszczający płaci” jest jednym z fundamentów krajowych i unijnych zasad ochrony środowiska, wynika z art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Jest ona odzwierciedlona również w art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej.</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy w Sprawozdaniu Specjalnym nr 12/2021 pn. „»Zanieczyszczający płaci«” – niespójne stosowanie zasady w polityce i działaniach UE w dziedzinie środowiska” zwrócił uwagę na to, że w wielu krajach członkowskich Unii Europejskiej, w tym w Polsce, w przypadku niektórych gałęzi przemysłu odprowadzane przez nie opłaty za wodę nie pokrywają kosztów wiążących się z zanieczyszczeniami odprowadzanymi do wód.</p> <p>Również raport EEB “Mind the Gap” zwraca uwagę na fakt, że zasada zwrotu kosztów usług wodnych nie jest w Polsce prawidłowo wdrożona, zaś Prawo wodne nadal przyznaje nieuzasadnione zwolnienia z opłat dla górnictwa i dla energetyki węglowej. W pracy wykonanej w 2019 r. na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pn. „Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy” zapisano, że w Polsce nie ma „bodźcowego mechanizmu opłat za pobór czy zrzut ładunków zanieczyszczeń”, a system opłat za korzystanie z usług wodnych nie miał i nie ma „charakteru odpłatnej alternatywy wobec oszczędzania wody czy też oczyszczania ścieków”.</p> <p>Warto tu zwrócić uwagę na panujące w Polsce (również w orzecznictwie sądów) błędne przekonanie, że opłaty za usługi wodne powinny pokrywać tylko koszty dostarczenia tych usług obywatelom i podmiotom, nie zaś</p>		górnictwej (rozpoznanie warunków hydrodynamicznych w rejonie KWB Turów w celu oszacowania i określenia kierunków przepływów transgranicznych (opracowanie modelu numerycznego o zasięgu transgranicznym, rozwój sieci monitoringu).

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				koszty zewnętrzne ponoszone przez środowisko i społeczeństwo w związku z korzystaniem z wód. O właściwych celach opłat za usługi wodne informowała Komisja Europejska w komunikacie z 2012 r. , a więc niezrozumiałe jest dalsze podtrzymywanie błędnej interpretacji w IIaPGW i w polskim prawie.		
123	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Projekt aktualizacji Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły (dalej IIaPGW) wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko nie spełnia warunków określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (dalej: RDW) i w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz w ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 z późn. zm., dalej: Ustawa OOŚ) i tym samym nie spełnia swojej funkcji.	Uwzględnienie zastrzeżeń i propozycji zmian przypisanych do sformułowanych dalej uwag szczegółowych.	Plan gospodarowania wodami w dorzeczu (dalej PGW) jest głównym dokumentem planistycznym, na podstawie którego państwa członkowskie mają osiągnąć wyznaczone tam cele środowiskowe dla wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Cele środowiskowe zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) powinny być co do zasady osiągnięte do 2015 r. Aby to osiągnąć, PGW wskazuje na presję oraz sposoby ich likwidacji poprzez realizację działań ochronnych. Zapisy PGW muszą w sposób uzasadniony przedstawiać i legalizować podział wód, cele środowiskowe, rozpoznanie presji i dobór środków (działań) je likwidujących lub łagodzących, oraz zapewniać kontrolę ich postępu. Istnieje również możliwość ustanowienia odstępstwa od celów dyrektywy dla konkretnych części wód (odstępstwa czasowe lub złagodzenie celów) – muszą być one jednak właściwie uzasadnione i opisane, w sposób nie budzący zastrzeżeń. Warunkiem przyznania odstępstw jest zastosowanie wszelkich wykonalnych technicznie i nie stanowiących nieproporcjonalnego kosztu działań zapobiegających presjom, lub je ograniczających. Projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom publicznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział społeczeństwa. Państwa „zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczach”. Ponadto, zgodnie z prawem polskim i wspólnotowym, IIaPGW podlega obowiązkowej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na zasadach określonych szczegółowo w Ustawie OOŚ. Niestety ww. warunki nie zostały spełnione w przypadku przedstawionych do konsultacji projektów II aktualizacji PGW (IIaPGW), w tym IIaPGW Wisły, a sam proces udziału społecznego budzi wiele zastrzeżeń. Bez wyraźnych zmian w dokumencie i poprawienia możliwości udziału społeczeństwa w jego	Nie uwzględniono	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				ustanowieniu IIaPGW nie spełni swojej podstawowej funkcji – osiągnięcia celów środowiskowych w zgodzie z Ramową Dyrektywą Wodną. Należy mieć na uwadze, że ostatni okres planistyczny nie przyniósł praktycznie żadnej poprawy stanu wód w dorzeczu Wisły, np. cele środowiskowe osiągnęło tylko w 0,08% najliczniejszych - rzecznych jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcw p RW) w zakresie wszystkich wymagań (stan wód określono w nich jako dobry).		
124	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Nieuprawnione równoległe prowadzenie konsultacji publicznych w dwóch trybach, które powinny następować kolejno po sobie: - półroczne konsultacje na podstawie przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej i Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, oraz - 21-dniowe konsultacje w ramach procedury SOOŚ na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz. U. 2020 poz. 283 z późn. zm., dalej: Ustawa OOŚ)	Należy wykonać prognozę oddziaływania na środowisko i przeprowadzić konsultacje społeczne w ramach procedury SOOŚ po zakończeniu prac nad projektem IIaPGW (w tym po uwzględnieniu w projekcie IIaPGW uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacji IIaPGW).	Zgodnie z RDW oraz Ustawą prawo wodne, projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom publicznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział społeczeństwa. Ponadto, zgodnie z prawem polskim i wspólnotowym, IIaPGW podlega obowiązkowej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na zasadach określonych szczegółowo w Ustawie OOŚ, a w ramach ww. oceny należy sporządzić Prognozę oddziaływania na środowisko, która wraz z gotowym projektem IIaPGW podlega co najmniej 21-dniowym konsultacjom społecznym. Nakładanie się terminów konsultacji „półrocznych” na podstawie Ustawy prawo wodne z konsultacjami w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko(SOOŚ)odnoszącym się do tych samych dokumentów jest absolutnie niedopuszczalne, prowadzi do chaosu proceduralnego i jest niezgodne z prawem. Zgodnie z Ustawą OOŚ strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko powinny podlegać ostateczne projekty IIaPGW, opracowane po uwzględnieniu uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacjispołecznychnapodstawieprzepisówRDWiPraw awodnego.Niedopuszczalne jest zaburzanie ustawowego trybu poprzez poddawanie SOOŚ i upublicznianie do konsultacji społecznych prognozy oddziaływania nieostatecznej wersji dokumentu podlegającego SOOŚ.	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW . 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
125	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Niedopuszczalna była nagła i znacząca zmiana zapisów projektów IIaPGW jedynie na dwa tygodnie przed końcem „co najmniej półrocznych” konsultacji w trybie przepisów RDW (30 września – publikacja zmian (tzw. “errat”); 14 października – koniec konsultacji). Termin ten bezwzględnie powinien być przedłużony.	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do takich podstawowych elementów jak nowe lub zmienione/ograniczone działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych	Zgodnie z zapisami RDW, konsultacje projektów planów gospodarowania wodami w dorzeczu trwają pół roku. Nieuzasadnione i nieuprawnione jest skrócenie tego okresu do jedynie dwóch tygodni. IIaPGW został uzupełniony o niezbędne elementy, ale zdecydowanie zbyt późno. Wprowadzone zmiany, nazwane błędnie „erratami”, w aż 4 dorzeczach, w tym największych – Wiśle i Odry, odnoszą się do dwóch niezależnych kwestii - obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i kolejnej już propozycji projektu VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zmiany wymagają m.in. ponownej analizy działań zaplanowanych w dorzeczach, m.in. odnoszących się do udrożnień budowli piętrzących oraz do konkretnych zapisów głównie uszczuplających zestaw działań likwidujących presje	Nie uwzględniono	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			<p>w rozumieniu RDW. Minimalny termin pozwalający na choćby pobieżne zapoznanie się ze zmianami to miesiąc od daty ogłoszenia decyzji o przedłużeniu ww. konsultacji. Należy uwzględnić ww. zmiany w procedurze SOOŚ, w tym w Prognozie oddziaływania na środowisko.</p>	<p>zanieczyszczeń komunalnych. Ilość zmian do weryfikacji przez uczestniczących w konsultacjach społecznych jest oszałamiająca, a prezentowane liczby w dokumentach nazwanych „erratami” zapisów IIaPGW nie odpowiadają faktycznej skali zmian. Dla przykładu, werracienr1 dla Wisły, wskazano, że zmiana/dodanie ulega 68 działów w IIaPGW Wisły, przy zmianach celów środowiskowych dla 260 jcwp. Zmiany te przekładają się na kolejne, radykalne zmiany w zestawieniu budowli do działań poprawiających ich drożność (Zał. 4 do „erraty” wcześniej zał. 1 do zał. 7 IIaPGW). Społeczeństwo zostało zmuszone do dokonania ponownej weryfikacji tego zestawienia (obecnie 2220 działów na konkretnych budowlach), choćby ze względu na całkowitą i nieuzasadnioną zmianę numeracji budowli w stosunku do publikacji w wersji z kwietnia. Liczba budowli położonych na „nowych” obszarach chronionych dla gatunków gospodarczych w dorzeczu Wisły to aż 821. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków zostało opublikowane 14 maja – miesiąc po rozpoczęciu konsultacji IIaPGW. Aktualizacja projektu IIaPGW w tym zakresie zajęła Autorom IIaPGW 4,5 miesiąca. Jednak społeczeństwo miało jedynie 2 tygodnie na zapoznanie się ze zmianami i odniesienie się do istotnie zmienionej treści projektu IIaPGW. Natomiast w przypadku publikacji VI aKPOŚK, dokument ten podlegał już konsultacjom publicznym w grudniu 2020 r., a zapisy projektu wystawionego do ponownych konsultacji (31 sierpnia – 20 września br.) do ponownych konsultacji wskazują na znaczne i nieuzasadnione ograniczenie projektu. Jego modyfikacja (szczególnie in minus) w tak późnym okresie procesu konsultacji IIaPGW jest niezrozumiała i niewłaściwa. Wszystkie ww. zmiany są znaczące i powinny być weryfikowalne w procesie udziału społecznego, a także poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z Ustawą OOS. Sposób wprowadzenia zmian oraz ramy czasowe przewidziane na zapoznanie się z nimi stanowią naruszenie terminów przewidzianych w art. 14 RDW.</p>		<p>procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów.</p> <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz).</p> <p>W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty IIaPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW .</p> <p>21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW.</p> <p>IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu.</p> <p>W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych.</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków.</p> <p>Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>
126	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zapisy ujęte w Prognozie wprowadzają w błąd biorących udział w konsultacjach społecznych. W Prognozie zawarto błędne sformułowania odnośnie istoty strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym prognozy.	Należy wnieść stosowne zmiany w treści Prognozy, które będą w rzeczywistości sposobem odzwierciedlać przepisy obowiązujące w Polsce, odnośnie przeprowadzenia SOOŚ, a w szczególności korespondują z zapisami działu IV ustawy z dnia 3	Na stronie 24 Prognozy do IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, autorzy zawarli informacje, że „Prognoza stanowi podsumowanie wyników oraz wniosków z przeprowadzonego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Stwierdzenie to jest błędne, gdyż postępowanie w sprawie SOOŚ nie zostało jeszcze zakończone. W związku z czym trudno mówić o jakichkolwiek wynikach i wnioskach z przeprowadzonej SOOŚ. Aktualnie trwają	Uwzględniono	Zmieniono treść akapitu na następującą: Niniejsza Prognoza stanowi podsumowanie wyników oraz wniosków z przeprowadzonych analiz dotyczących prognozowanego wpływu projektu II aktualizacji planu gospodarowania wodami (dalej IIaPGW) przeprowadzonych przez zespół specjalistów podczas opracowywania tego dokumentu. Ustalenie zakresu prognozy i opracowanie prognozy to obligatoryjne elementy postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Odry i ma za zadanie dostarczyć organom podejmującym decyzję w sprawie przyjęcia dokumentu, a także innym organom i społeczeństwu, informacji na temat skutków

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 z późn. zm.), dotyczącego strategicznej oceny oddziaływania środowisko.	konsultacje społeczne, a następnie projekt IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły wraz z Prognozą będzie poddawany opiniowaniu przez właściwe organy. Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Pełni ona funkcję informacyjną. Prognoza ma na celu przedstawienie skutków realizacji prognozowanego dokumentu na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, różnorodność biologiczną, itp. Przy pomocy odpowiednich narzędzi, już na etapie planowania, istnieje możliwość minimalizacji oddziaływań, przy maksymalizacji korzyści dla społeczeństwa. Prognoza umożliwia przede wszystkim przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz stwierdzenie czy proponowane do realizacji działania, bądź wskazane kierunki rozwoju, uwzględniają we właściwym stopniu kwestie związane z ochroną środowiska.		przyjęcia i wdrożenia lub zaniechania realizacji postanowień dokumentu na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.
127	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Prognoza nie stosuje się do wytycznych Komisji Europejskiej w zakresie uwzględniania problematyki dotyczącej zmian klimatu. W związku z tym IIaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu "Fit for 55", Zielonego Ładu dla Europy. Nadal przyznaje się derogacje z RDW.	Należy w rzeczywistości i skuteczny sposób uwzględnić problematykę redukcji globalnego ocieplenia, a w szczególności zapewnić zgodność IIaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem "Fit for 55". Ponadto należy zweryfikować zasadność przyznawania derogacji kopalniom oraz elektrowniom.	Zapewnienie wody zdatnej do picia w sposób zrównoważony, jest kluczowe w osiąganiu odporności na zmiany klimatu, a wykorzystywanie wody w sposób przemyśłany wymaga transformacji we wszystkich sektorach gospodarki. W Prognozie powinna znaleźć się ocena, czy podejmowane działania nie wpływają negatywnie na ich realizację tj. nie powodują intensyfikacji efektu cieplarnianego poprzez emisję gazów cieplarnianych, w tym: dwutlenku węgla, metanu, podtlenku azotu oraz fluorowanych gazów cieplarnianych oraz czy przyczyniają się do realizacji wskazanych celów środowiskowych, prowadząc do obniżenia szkodliwych emisji. Autorzy Prognozy z jednej strony powołują się na przepisy dotyczące klimatu, mające na celu redukcję globalnego ocieplenia. Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów, aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla. Z drugiej strony zaś, w IIaPGW dla	Nie uwzględniono	Przedmiotowa uwaga odnosi się do etapu opracowania IIaPGW jakim jest sprawdzian klimatyczny, przeprowadzony dla każdego działania na etapie tworzenia zestawu działań dla poszczególnych jcwp. Na etapie SOOŚ wyniki oceny sprawdzianu klimatycznego zostały zaimplementowane do oceny oddziaływania na środowisko. Wszystkie obowiązujące wymagania środowiskowe w zakresie zmian klimatu wynikające z sytuacji prawnej (włącznie z dyrektywami, które były na etapie konsultacji w okresie przeprowadzania sprawdzianu klimatycznego) zostały wdrożone metodycznie w sprawdzian klimatyczny. Należy przy tym zauważyć, że pomimo ukazania się Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. (końcowy okres sporządzania SOOŚ) zawarte w nim zapisy są skonsumowane w opracowywanych dokumentach, zgodnie z metodyką sprawdzianu klimatycznego uwzględniającą zapisy projektów rozporządzeń.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				obszaru Wisły wraz z Prognozą istnieje przyzwolenie dla realizacji inwestycji, które w znaczący sposób, bezpośredni i pośredni, wpływają na globalne ocieplenie. Po raz kolejny (w niektórych przypadkach trzeci) przyznawane są derogacje z art. 4.4, 4.5 oraz 4.7 dla sektora gospodarki związanego z górnictwem i wytwarzaniem energii (kopalnie węgla brunatnego i kamiennego oraz elektrownie węglowe). W świetle nowegoEuropejskiegoprawaoklimacie,odstępstwaodcelów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030. Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa. Fundacja RT-ON szczegółowo odniosła się do problematyki derogacji w uwagach do IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, przesłanych 14.10.2021 r.		
128	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Prognoza projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły zawiera błędne założenia metodologiczne. Część działań, zadań, inwestycji ujętych w IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły została wyłączona z oceny oddziaływania na środowisko.	Należy ponownie przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko projektu dokumentu, z uwzględnieniem wszystkich działań, zadań, inwestycji o których jest mowa w IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły.	Zgodnie z treścią art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 późn. zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem, również Dyrektyw i rozporządzeń unijnych. Niezrozumiałe i nieakceptowalne jest wybieranie tylko niektórych działań, zadań, inwestycji do oceny. Do części działań, z katalogu działań krajowych, autorzy odnieśli się bardzo powierzchownie. Zostały one ocenione tylko na poziomie zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju. Działania te nie stanowiły przedmiot szczegółowych ocen wpływu w Prognozie (nie znalazły się w zestawach działań), gdyż, jak tłumaczą autorzy Prognozy, nie zostały one przypisane do konkretnych jcwp i jcwpd. Pomimo tego, że ich rodzaj i zakres wynika z zapisów dyrektyw i rozporządzeń unijnych oraz przepisów krajowych, a realizacja będzie oddziaływać	Nie uwzględniono	Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy o oś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim strukturą i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module). Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednio oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>na stan jcw przybliżając je do osiągnięcia założonych celów środowiskowych. Niedopuszczalne jest również argumentowanie, że wdrożenie znacznej części działań ujętych w katalogu krajowym jest niezależne od wdrożenia samego dokumentu IIaPGW. Ponadto w prognozie nie odniesiono się do załącznika nr 6 do IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, który zawiera wykaz planowanych inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód. Autorzy Prognozy twierdzą, że wskazane w Wykazie inwestycje nie są elementem planowanym/wprowadzanym przez IIaPGW, a w obecnie obowiązującym porządku prawnym Wykaz ten pełni jedynie funkcję sprawozdawczą. RT-ON podtrzymuje uwagi, które zostały przesłane dnia 14.10.2021 r. w ramach konsultacji społecznych IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły. Załącznik nr 6 zawiera szereg uchybień. Niektóre z nich są przekopiowane z IaPGW dla obszaru dorzecza Wisły, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie uwzględniono wszystkich warunków, o których mowa w art. 4 ust. 7 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. UE z 2000 r. L327,s.1 ze zm.) oraz art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.), które umożliwiają zastosowanie odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW; większość działań/ inwestycji ujętych w wykazie nie posiada ostatecznej decyzji potwierdzającej spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 ustawy prawo wodne. W związku z czym można przypuszczać, że nie została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko w ramach procedur decyzji administracyjnych, którym zostały poddane (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne). Po analizie informacji zawartych w załączniku stwierdzono brak danych odnośnie: wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dla 236 inwestycji); przeprowadzonych ocenach wodnoprawnych (dla 262 inwestycji); wydanych deklaracjach zgodności z RDW, przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych (dla 262 inwestycji); w załączniku nr 6 wymieniono inwestycje, które zalicza się do katalogu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco 		<p>dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod.</p> <p>Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia.</p> <p>Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji, oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. Zgodnie z przywołaną w uwadze dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działania (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>oddziaływać na środowisko, o których mowa w §2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). M.in. zostały ujęte inwestycje, wymagające uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach związane z wydobywaniem kopalin ze złoża metodą podziemną, o wydobywaniu kopalin nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok, np.: ♦ inwestycja pn. Wydobywanie węgla kamiennego ze złóż na podstawie koncesji z kopalni Katowickiego Holdingu Węglowego S.A.-przedłużenie posiadanych koncesji. Zgodnie z informacją zawartą w tabeli zakłada się roczną produkcję węgla na poziomie ok. 9 mln t/rok); ♦ Eksploatacja kopaliny ze złoża węgla kamiennego Brzeziny i Piekary; ♦ Budowa podziemnej kopalni w celu wydobywania rud cynku i ołowiu ze złoża Zawiercie 3. ● wykaz inwestycji ujęty w załączniku nr 6 zawiera nieaktualne informacje odnośnie planowanych i realizowanych inwestycji, dla których przyznano odstępstwa z art. 4 ust. 7. Dane zawarte w załączniku nr 6 wymagają weryfikacji w oparciu o aktualne dane (dokumenty strategiczne, roczniki GUS i UE). Art. 323 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) wskazuje, że w planie gospodarowania wodami lub jego aktualizacji uwzględnia się wykaz, o którym mowa w art. 435, według stanu na rok przed terminem opracowania planu gospodarowania wodami lub jego aktualizacji. 265 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z IaPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień, w związku z czym dane są często stare i nieaktualne. Przykładowo, w odniesieniu do inwestycji pn. „Eksploatacja węgla kamiennego i metanu z kopaliny towarzyszącej ze złoża „Dankowice 1” w kolumnie 38 tabeli autorzy powołują się na Politykę Energetyczną Polski do 2030 r. Rada Ministrów 2 lutego 2021 r. zatwierdziła „Politykę energetyczną Polski do 2040 r.”</p>		<p>sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej.</p> <p>Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania.</p> <p>Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
129	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zaproponowane zestawy działań nie odzwierciedlają rzeczywistych potrzeb i kierunków ochrony wód. Nie podano rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych zestawów działań. Brak oceny skuteczności działań, które były realizowane na podstawie poprzednich PGW.	Należy wprowadzić adekwatne i ambitne programy działań, w pełni odpowiadające potrzebom i możliwościom technologicznym. Należy przeprowadzić analizy wariantowe zestawów/programów działań. W toku przygotowań IIIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły należy zweryfikować i ocenić skuteczność przyjętych programów działań.	W IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły (trzeciej edycji PGW) większość zaplanowanych działań to działania nietechniczne. Zaplanowane działania, polegają głównie na opracowaniu dokumentacji, dodatkowym przeglądzie pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych, opracowaniu programu monitorowania stanu wód podziemnych w rejonie prowadzonej działalności górniczej, weryfikacji zasobów dyspozycyjnych lub eksploatacyjnych wód podziemnych. Po zestawach działań, zaplanowanych do realizacji można stwierdzić, że do chwili obecnej stan wiedzy na temat jcwp i jcwpd jest znikomy, a w zasadzie żaden. Autorzy prognozy ocenili, że wszystkie zaproponowane działania będą mieć korzystny wpływ pozytywny bądź brak (istotnego) wpływu. Ciężko jest zakładać, że opracowanie dokumentacji jest w stanie w jakikolwiek sposób wpłynąć na poprawę stanu wód. "Zestawy działań", zaproponowane przez autorów IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły nie stanowią "programów działań" w myśl RDW. Większość stanowi zbiór zestandaryzowanych, katalogowych działań przypisywanych ogólnie dla każdej części wód, w której stwierdzono dany rodzaj presji. W większości przypadków nie uwzględniono warunków lokalnych. Ponadto nie można odnaleźć w projekcie IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły oraz Prognozie dowodów na przeprowadzenie analizy wariantowej zestawów działań. Zestawy działań zostały poddane analizie kosztowej i prognozie skuteczności – jednak nie ma dowodów na to, że nie ma możliwości przeprowadzenia bardziej rozbudowanych (bardziej ambitnych) zestawów działań, które byłyby racjonalne ekonomicznie, wykonalne pod względem technicznym. Istnieje prawdopodobieństwo, że takie ambitniejsze zestawy działań zapewniłyby większą skuteczność IIaPGW pod względem możliwości osiągnięcia celów środowiskowych. Zaproponowane zestawy działań są mało skuteczne i nie przynoszą zakładanych rezultatów, czego potwierdzeniem jest planowany niski stopień osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r. W kolejnej edycji aPGW dla obszaru dorzecza Wisły powinno zostać obowiązkowo wykonane sprawozdanie z realizacji zaproponowanych zestawów działań. Należy podać informacje o skuteczności podjętych działań oraz	Nie uwzględniono	<p>Proces przygotowania projektów IIaPGW uwzględniał opracowanie zestawów działań stanowiących obecnie bezpośredni element IIaPGW (w odróżnieniu od poprzednich planów gospodarowania wodami, gdzie w samej treści Planu znajdowało się podsumowanie zestawów, które stanowiły przedmiot odrębnego dokumentu aPWŚK). Proces budowy zestawów działań poprzedzony został wypracowaniem metodyki opracowania zestawów działań (materiał źródłowy IIaPGW) zawierającej szczegółowe informacje dotyczące podejścia metodycznego dokonywanych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego.</p> <p>W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcwp, działania których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. Wyniki analiz w odniesieniu do każdego działania zaprezentowane zostały w załączniku do IIaPGW (zestaw działań).</p> <p>Na potrzeby IIaPGW uwzględniono najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z lat 2014 - 2019, wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp.</p> <p>Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udrożnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo uwzględniono działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				konkretne dane statystyczne, np. ile wykonano przeglądów pozwoleń wodnoprawnych, ile pozwoleń wodnoprawnych cofnięto lub zmieniono, ile przeprowadzono kontroli. Jeśli dany zestaw działań został zrealizowany, np. wykonano dokumentację, to należy wskazać dalsze działania, które będą naturalną konsekwencją zakończonych działań. Jeśli działania są nieadekwatne lub mało skuteczne, to należy rozważyć podjęcie innych działań lub zmianę przepisów prawnych.		<p>włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawu działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora ze zlewni.</p> <p>W IIaPGW wypracowano działania z uwzględnieniem powiązań - synergii wód powierzchniowych z wodami podziemnymi. Często bez poprawy stanu wód podziemnych - likwidacji presji na wody podziemne wdrożenia działań renaturyzacyjnych na wodach powierzchniowych będzie nie skuteczne, czyli nie przyniesie poprawy stanu wód.</p> <p>Nie można zatem zgodzić się ze zgłoszoną uwagą, iż zaplanowanie działań IIaPGW stanowi nieprzeanalizowany zbiór działań standardowych nie ukierunkowanych na potrzeby danej jcw.</p>
130	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zaproponowana ocena oddziaływań skumulowanych jest niezgodna z art. 51, 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 z późn. zm.)	Należy ponownie przeprowadzić ocenę oddziaływań skumulowanych. Ocena powinna uwzględniać wszystkie zadania/inwestycje, o których mowa w IIaPGW dla obszaru dorzecza dla Wisły oraz w dokumentach strategicznych powiązanych z przedmiotowym	Niezrozumiała i nic nie wnosząca jest Tabela 6-1 (str. 387 Prognozy) pn. „Podsumowanie oceny potencjału wystąpienia kumulacji oddziaływań na poziomie dokumentów strategicznych (potencjał wystąpienia kumulacji zewnętrznej), w której dokonano analizy dokumentów strategicznych w zakresie wystąpienia oddziaływań skumulowanych - synteza zapisów Prognoz OOŚ danego dokumentu. Aby ocenić oddziaływania skumulowane należy odnieść się do konkretnych inwestycji (ewentualnie do konkretnych JCWP, na terenie których będzie realizowana inwestycja/ zadanie/ działanie) zlokalizowanych na konkretnym obszarze. Walidacja punktowa do oceny potencjału wystąpienia kumulacji oddziaływań pozytywnych/ negatywnych z	Nie uwzględniono	Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym. Przywołana tabela w założeniach ma na tym właśnie poziomie oceniać cele zdefiniowane w wymienionych dokumentach, a nie konkretne przedsięwzięcia. Tabela uwzględnia również informacje zawarte w Prognozach OOŚ, w przypadku dokumentów dla których takie zostały wykonane i jest bezpośrednią realizacją wymogu GDOŚ w tym zakresie: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o oś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			dokumentem (w tym ujętych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz Planach przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy).	IlaPGW nic nie wnosi do dokumentu, niczego nie ocenia, a tym bardziej nie wskazuje miejsc gdzie oddziaływania skumulowane mają miejsce.		
131	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Przyjęty sposób oceny oddziaływań nie jest dostosowany do zawartości i stopnia szczegółowości IlaPGW dla obszaru dorzecza Wisły	Należy ponownie przeprowadzić ocenę oddziaływań dla działań/ inwestycji ujętych w dokumencie, zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 z późn. zm.).	Załącznik pn. „Wisła_zal_C1_Oddziaływania_charakterystyka” zawiera podsumowanie charakterystyk oddziaływań. Kategoriom działań i poszczególnym elementom środowiska przypisano oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne, negatywne). Niezrozumiałe jest przypisywanie oddziaływań dla kategorii działań. Każda inwestycja posiada określone położenie geograficzne, które kształtuje środowisko oraz determinuje warunki lokalne. W związku z powyższym analiza oddziaływań powinna odnosić się do konkretnych inwestycji/zadań, ewentualnie JCW (na terenie których będą one realizowane), tak by można było w rzetelny sposób określić, przeanalizować i ocenić oddziaływania na środowisko.	Nie uwzględniono	<p>Prognoza oddziaływania na środowisko projektu IlaPGW jest dokumentem, w którym dokonuje się oceny elementów, które będą realizowane w wyniku przyjęcia ocenianego dokumentu. Takimi elementami w przypadku projektu IlaPGW są skategoryzowane działania ujęte w zestawach działań IlaPGW. W prognozie oceniane jest to, co przewiduje się do realizacji w wyniku przyjęcia ocenianego dokumentu. Podstawą do opracowania prognozy są kategorie działań i zestawy działań określone w projekcie IlaPGW dlatego przyjęto stosownie do tej podstawy metodykę oceny wpływu na środowisko. Została ona opisana i przedstawiona graficznie w prognozie.</p> <p>Należy też podkreślić, iż stwierdzenie, że nie można przypisywać oddziaływań kategoriom działań jest zaprzeczeniem sensu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko której celem jest ocena skutków realizacji polityki, strategii, planów lub programów – czyli dokumentów ze swej natury cechujących się mniejszym stopniem szczegółowości niż ten wymagany na etapie zgód na realizację konkretnych zamierzeń inwestycyjnych.</p> <p>Analizy prognostyczne w ramach SOOŚ z uwagi na charakter ocenianego dokumentu, dokonywane są na poziomie strategicznym co determinuje konieczność przyjęcia pewnych typologii oddziaływań. Wskazany w uwadze załącznik C1: charakterystyka oddziaływań ma na celu prezentację i typologizację działań pod względem oddziaływań dla umożliwienia dokonywania analiz na kolejnych krokach zgodnie z przyjętą metodyką. Szczegółowe analizy oddziaływania każdego z działań przeprowadzane będą na etapie postępowań administracyjnych przygotowania do realizacji:</p> <p>Przedmiotowa SOOŚ nie może i nie zastępuje konieczności oceny skutków środowiskowych prowadzonych na etapie uzyskiwania zgody na realizację konkretnego przedsięwzięcia (w tym zgód wodnoprawnych, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 prowadzonej zgodnie z art. 96.</p> <p>W podobnym duchu wypowiada się też Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wskazując w art. 5.2 że Prognoza SOOŚ zawiera informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, z uwzględnieniem zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwiej ocenione na różnych etapach tego procesu, w celu uniknięcia powielania oceny.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
132	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Brak udostępnienia do konsultacji kompletu źródłowych baz danych i dokumentów, w tym geobaz, danych przestrzennych, opracowań powstałych w toku przygotowania IIaPGW stanowiących podstawę dla konsultowanego dokumentu. Stanowią one informację publiczną oraz informację o środowisku i zostały sfinansowane ze środków publicznych. Wybiórcze udostępnianie ww. dokumentów, głównie na wniosek oraz z ograniczeniami w ich dalszym udostępnianiu, jest niezgodne z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.	Należy bezzwłocznie udostępnić dokumenty źródłowe IIaPGW, w tym m.in. szczegółową analizę presji, dane przestrzenne i geobazy, w domenie publicznej – nawet udostępnienie objętości kilkadziesiąt GB niestanowi aktualnie żadnego technicznego problemu. Wskazane jest udostępnienie danych przestrzennych i danych z geobaz w formie graficznej online, m.in. w Hydroportalu, Geoportalu i/lub lub innych publicznie dostępnych internetowych przeglądarkach mapowych. Dokumenty te (i dane w nich zawarte) są niezbędne do rzetelnego przeprowadzenia konsultacji publicznych IIaPGW zarówno w trybie Ustawy Prawo wodne jak i w trybie Ustawy OOŚ.	Dokumenty źródłowe do projektów PGW nie są udostępnione w publicznej domenie, a dostęp do nich jest ściśle reglamentowany przez Wody Polskie, z zakazem ich dalszego udostępniania komukolwiek, jako „dokumentów niepublicznych, udostępnionych przez osoby trzecie, podlegających prawu autorskiemu i nieskończonych”. Ograniczenie udostępniania danych (niektóre organizacje wprost miały zakazane dalsze ich udostępnienie, zakaz dotyczył także map towarzyszących projektom IIaPGW) nie miało podanych podstaw prawnych. Takie podejście jest niezgodne z Ustawą OOŚ, z Ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2001Nr112poz.1198 z późn. zm.), z Ramową Dyrektywą Wodną, Dyrektywą 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającą dyrektywę Rady 90/313/EWG oraz z Konwencją z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, zawartą decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. W ramach konsultacji nie udostępniono żadnej wizualizacji elementów IIaPGW, które byłyby czytelne i pozwalały na rozróżnienie poszczególnych elementów, w tym tak podstawowych i wymaganych zgodnie z RDW, jak: zmienione jednolite części wód (jcwp), zmienione statusy wód, działania ochronne, oraz sieć monitoringu wód i obszarów chronionych od wód zależnych. Załączniki graficzne do IIaPGW są zbyt zgeneralizowane i nie posiadają żadnych opisów warstw. Brak czytelnego przedstawienia elementów planu podlegających konsultacjom uniemożliwia skuteczne składanie uwag do IIaPGW. Należy podkreślić, że stworzenie bazy danych czy nawet zobrazowanie warstw GIS było możliwe, na co wskazuje choćby udostępniona publicznie geobaza aktualizacji planów gospodarowania ryzykiem powodziowym (aPZRP) na portalu mapowym. Dane te były udostępniane w formie geobazy również na wniosek. Dokumenty źródłowe do PGW i ich aktualizacji mają status dokumentów publicznych, dotyczących ochrony środowiska, czyli o takim samym statusie jak np. raporty o oddziaływaniu na środowisko. Jasno precyzują to wytyczne Komisji Europejskiej do implementacji RDW: CIS	Nie uwzględniono	Konsultacje społeczne projektów IIaPGW rozpoczęły się udostępnieniem, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.), dokumentów podlegającym konsultacjom tj. projekty IIaPGW wraz z załącznikami, w tym mapami. Wszelkie materiały źródłowe wykorzystane do opracowania projektów IIaPGW, zgodnie z art. 319 ust. 6 ustawy Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.) udostępniane są przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Możliwość ta każdorazowo wskazywana była również podczas spotkań konsultacyjnych przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych projektów IIaPGW.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				No8 https://circabc.europa.eu/sd/a/0fc804ff-5fe6-4874-8e0d-de3e47637a63/Guidance%20No%208%20-%20Public%20participation%20%28WG%202.9%29.pdf (rozdział 5.2). Już w 2003 r. wytyczne te precyzowały, że dostęp do materiałów/dokumentów źródłowych powinien być bezproblemowy i publiczny, a minimum to udostępnianie ich na wniosek w odpowiednich centrach informacji danych PGW. Sugerowanym sposobem udostępniania tych dokumentów była jednak publikacja ich poprzez internet celem publicznego i powszechnego dostępu. Stwierdzono też, że nie powinno stanowić to technicznego problemu (po 18 latach nie powinno stanowić go nadal). Ograniczenia w upowszechnianiu dokumentów źródłowych, będących podstawą, a zarazem uszczegółowieniem projektu IIaPGW (liczna cytacja w projektach), powstałych za pieniądze publiczne, w głównej mierze z funduszy UE, powoduje, że nie można mówić o prawidłowym przeprowadzeniu konsultacji publicznych. Szczególnie traktowanie tych dokumentów jako nieskończonych (możliwe zastosowanie odmowy udostępnienia z art. 16 uoś), a mimo tego stanowiących podstawę projektów IIaPGW i wymienianych wielokrotnie jako źródła danych w projekcie IIaPGW wystawionym do półrocznych konsultacji publicznych, powoduje, że konsultacje te nie mogą być uznane za przeprowadzone w trybie art. 14 ust. 1 RDW. Odnieść można wrażenie, że nieopublikowanie dokumentów w domenie publicznej to celowe ograniczanie udziału interesariuszy. Warto w tym miejscu przytoczyć słowa Dyrektora Departamentu Zarządzania Środowiskiem Wodnym Przemysława Gruszeckiego wygłoszone na spotkaniu konsultacyjnym w Zielonej Górze, że dokumenty źródłowe są udostępniane na indywidualny wniosek, ale nie mogą podlegać dalszemu rozpowszechnianiu nawet w niezmienionej formie, gdyż Wody Polskie „muszą wiedzieć jak te dokumenty krążą”.		